

*Załącznik do
Uchwały Nr L/ 302 /2014
Rady Miejskiej w Miłakowie
z dnia 30 czerwca 2014 r.*

Urząd Miejski w
Miłakowie

Opracowanie:
styczeń-kwiecień 2008

Aktualizacja:
grudzień 2013

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY MIŁAKOWO

Dokument określający kierunki rozwoju miasta i gminy Miłakowo w latach 2008 - 2020

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
Rozdział I Przebieg i metodyka procesu planowania strategicznego w mieście i gminie Miłakowo.....	7
1.1 Metoda planowania strategicznego.....	7
1.2 Uczestnicy procesu planowania.....	9
1.3 Przebieg procesu planowania.....	9
1.4 Przebieg procesu aktualizacji strategii.....	10
Rozdział II Diagnoza miasta i gminy Miłakowo.....	13
2.1 Ogólna charakterystyka miasta i gminy Miłakowo.....	13
2.2 Demografia.....	16
2.2.1 Liczba ludności.....	16
2.2.2 Wskaźnik urbanizacji.....	17
2.2.3 Saldo migracji.....	17
2.2.4 Gęstość zaludnienia.....	20
2.2.5 Przyrost naturalny.....	20
2.2.6 Struktura wieku ekonomicznego mieszkańców.....	21
2.3 Infrastruktura społeczna.....	22
2.3.1 Oświata i wychowanie.....	22
2.3.2 Kultura, biblioteki, czytelnictwo.....	24
2.3.3 Sport.....	27
2.3.4 Opieka zdrowotna.....	30
2.3.5 Pomoc społeczna.....	31
2.3.6 Mieszkania.....	33
2.3.7 Bezpieczeństwo publiczne.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki. 34
2.4 Infrastruktura techniczna.....	36
2.4.1 Systemy transportowe.....	36
2.4.2 Systemy infrastruktury komunalno-technicznej.....	39
2.4.3 Zagospodarowanie przestrzenne.....	45
2.5 Ochrona przyrody, krajobrazu i środowiska.....	46
2.5.1 Ochrona przyrody i krajobrazu.....	46
2.5.2 Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych.....	47
2.5.3 Zasoby surowców mineralnych.....	49
2.5.4 Ochrona powietrza.....	49
2.5.5 Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną.....	49
2.6 Gospodarka, rynek pracy i aktywność mieszkańców.....	50
2.6.1 Podmioty gospodarcze.....	51
2.6.2 Rynek pracy.....	53
2.6.3 Bezrobocie.....	54
2.6.4 Wykształcenie ludności.....	55
2.6.5 Organizacje pozarządowe i społeczność lokalna.....	56
2.7 Rolnictwo i obszary wiejskie.....	60
2.7.1 Klimat.....	60

2.7.2 Gleby.....	60
2.7.3 Użytkowanie gruntów rolnych.....	60
2.7.4 Charakterystyka gospodarstw rolnych.....	61
2.8 Środowisko przyrodnicze.....	65
2.8.1 Rzeźba terenu.....	65
2.8.2 Lasy.....	66
2.8.3 Świat zwierzęcy.....	66
2.8.4 Świat roślinny.....	67
2.9 Dziedzictwo kulturowe.....	67
2.10 Turystyka i rekreacja.....	69
2.10.1 Baza turystyczna, noclegowa i gastronomiczna.....	69
2.10.2 Szlaki i atrakcje turystyczne.....	71
2.10.3 Informacja turystyczna.....	72
2.11 Budżet miasta i gminy Miłakowo.....	72
2.11.1 Dochody budżetu gminy.....	72
2.11.2 Wydatki budżetu gminy wg rodzajów.....	73
2.12 Dotacje.....	73
Rozdział III Analiza strategiczna SWOT miasta i gminy Miłakowo.....	77
3.1 Analiza strategiczna SWOT - definicja.....	77
3.2 Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia rozwoju gminy.....	78
3.3 Podsumowanie - wnioski.....	83
Rozdział IV Wyniki ankietyzacji mieszkańców i przedsiębiorców.....	85
4.1 Proces ankietyzacji mieszkańców.....	85
4.2 Wyniki ankietyzacji mieszkańców.....	85
4.3 Proces ankietyzacji przedsiębiorców.....	106
4.4 Wyniki ankietyzacji przedsiębiorców.....	106
Rozdział V Cele strategiczne rozwoju miasta i gminy Miłakowo.....	119
5.1 Misja i wizja rozwoju miasta i gminy Miłakowo.....	119
5.2 Hierarchia celów strategicznych.....	120
5.3 Cel główny strategii.....	120
5.4 Strategiczne cele rozwoju.....	121
5.5 Zgodność celów z innymi dokumentami strategicznymi.....	130
Rozdział VI Monitoring i ewaluacja Strategii.....	130
6.1 Uwagi ogólne.....	130
6.2 System wdrażania strategii rozwoju.....	132
6.2.1 Instrumenty wdrażania.....	132
6.2.2 Aparat instytucjonalny wdrażania Strategii.....	132
6.3 Monitoring oraz raportowanie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo.....	133
6.3.1 Istota systemu monitorowania i ewaluacji.....	133
6.3.2 Wskaźniki.....	134
6.3.3 Raporty.....	136
6.4 Sposoby oceny Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo.....	136
6.5 Uspołecznienie procesu planowania i realizacji Strategii.....	137

Załączniki

Wprowadzenie

STRATEGIA to słowo przeniesione z terminologii wojskowej na grunt organizacji, zarządzania, ekonomii, jest dziś symbolem dobrej organizacji i nowoczesności w działaniu różnego typu organizacji, instytucji, firm. Można przyjąć, iż **STRATEGIA** to wybór uporządkowanych działań, umożliwiających skuteczną realizację przyjętych priorytetów i celów.

Planowanie strategiczne w gminie jest procesem, w którym samorząd świadomie przewiduje i kontroluje swój rozwój nie czekając biernie na przyszłe zdarzenia. Jest to umiejętność reagowania na zmiany otoczenia, a nawet ich wyprzedzanie. W procesie planowania strategicznego, gminę należy postrzegać z jednej strony jako zamkniętą całość, z drugiej zaś jako część systemu globalnego. Otoczenie terytorialne i makroekonomiczne ma bowiem stały wpływ na funkcjonowanie i rozwój gminy.

Strategia rozwoju gminy jest dokumentem, który pełnić winien następujące funkcje:

- ▶ minimalizacja niepewności w funkcjonowaniu lokalnej wspólnoty samorządowej,
- ▶ zapewnienie, obok realizacji celów doraźnych, długofalowego rozwoju gminy.

Strategia rozwoju gminy powinna być podstawą do:

- ▶ wyznaczania perspektywicznych kierunków rozwoju gminy,
- ▶ sprawnego dopasowywania się gminy do zmieniających się warunków otoczenia,
- ▶ skutecznego i efektywnego zarządzania gminą przez jej władze,
- ▶ optymalnego wykorzystania własnych środków finansowych gminy,
- ▶ pozyskiwania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych.

Strategia rozwoju winna więc:

- ▶ zajrzeć w głąb gminy (diagnoza, identyfikacja stanu istniejącego),
- ▶ spoglądać w przyszłość (z bliższą i dalszą perspektywą).

Strategię rozwoju można podzielić głównie na 2 części: **diagnostyczną i planistyczną**. Przy tworzeniu strategii punktem odniesienia musi być **diagnoza** (charakterystyka aktualnego stanu), polegająca na gromadzeniu informacji, ich analizie oraz opracowaniu diagnozy o stanie miasta i gminy. Pozwoli to na ogólną ocenę *status quo* i wyznaczenie głównych kierunków rozwoju. Ocena tendencji rozwoju doprowadzi do ustalenia wstępnych prognoz, przedstawionych następnie w analizie szans i zagrożeń.

Wyznaczone zostanie w ten sposób pole możliwości rozwoju gminy, na obszarze którego należy szukać rozwiązania problemów wcześniej zidentyfikowanych. Część diagnostyczną kończy analiza SWOT, łącząc tę część strategii rozwoju miasta i gminy z częścią planowania strategicznego. Identyfikuje ona mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia miasta i gminy. Zjawiska ograniczające możliwość rozwoju gminy to **słabe strony**; obszary, w których podejmowane działania są skuteczne, przynoszą zamierzone efekty to **mocne strony gminy**. Są to obszary, na które wpływ ma sama gmina. Natomiast **szanse** to obszary mogące wspierać działania gminy, ale gmina nie ma na nie bezpośredniego wpływu. **Zagrożenia** to zjawiska, które mogą mieć niekorzystny wpływ na gminę i wynikają z warunków zewnętrznych.

Drugą częścią dokumentu Strategii jest **planowanie strategiczne**.

Misja dobiera kierunki działań do długoterminowych celów, pełniąc funkcje motywacyjne i promocyjne. Utożsamienie się z misją jest istotne, jeśli mieszkańcy mają wierzyć w ukierunkowany rozwój swojej gminy, – muszą mieć poczucie, że ich gmina, istnieje po to żeby coś osiągnąć. Koncepcja Misji, jej poczucia i utożsamienia, dotyczy wszystkich aspektów rozwoju gminy. Gdy członkowie społeczności lokalnej rozumieją i wierzą w jasno sprecyzowane cele strategii rozwoju jednostki samorządowej, widzą jak inni wnoszą swój wkład w jego wzrost, przynosi to silny efekt motywacyjny.

Wizja rozwoju jest określeniem takiego obrazu gminy, jaki chcieliby osiągnąć za dziesięć lat – bo taki horyzont czasowy wyznaczyli uczestnicy procesu planowania - mieszkańcy gminy.

Cel główny - stanowi połączenie wszystkich celów strategicznych w jeden ogólny cel; a jego osiągnięcie wymaga realizacji poszczególnych zadań ujętych w Strategii.

Obszary strategiczne zostają zakreślone w głównym obszarze wizji. Są to obszary, na których koncentrować się będą przyszłe działania gminy. Dla wybranych obszarów strategicznych formułuje się **cele strategiczne**, czyli efekty, które gmina chce osiągnąć w przyszłości. One to ukierunkowują działania gminy na właściwe tory, łącząc się na ogół z decyzjami, które dotyczą zasobów i potencjału gminy. Określone cele układane są hierarchicznie, w rezultacie czego, powstają priorytety rozwojowe gminy.

Strategia jest podstawą do opracowania krótkoterminowych programów rozwoju społecznego i gospodarczego. Opracowanie strategii rozwoju gminy jest warunkiem koniecznym do korzystania przez gminę z pozabudżetowych środków pomocowych, krajowych i zagranicznych, w tym z Unii Europejskiej.

Schemat struktury planowania strategicznego

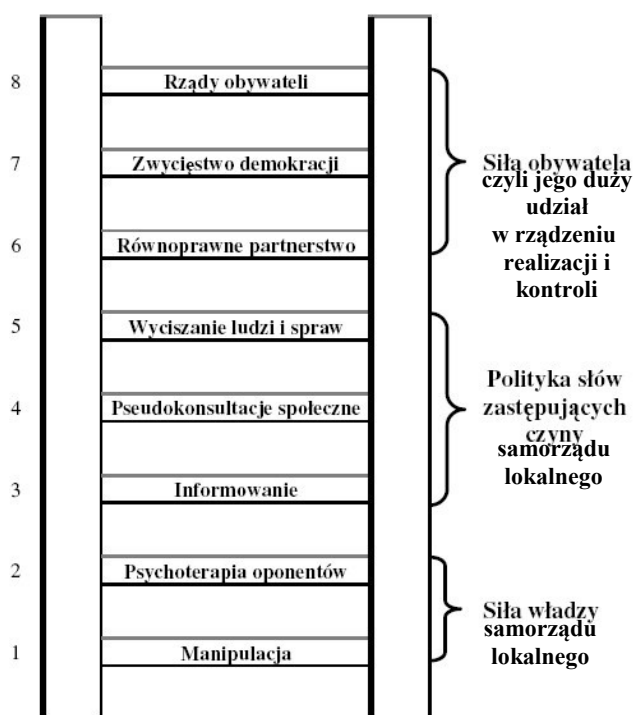

Przedstawiony dokument opracowany został przez Acus Consulting Oddział Warmińsko-Mazurski w Ostródzie. Aktualizację dokumentu opracowała firma TCTeam Szkolenia i Doradztwo Nela Chojnowska-Ochnik z Olsztyna.

Podstawą opracowania pierwszej wersji były materiały dostarczone przez Gminę Miłakowo: Lokalny Program Rozwoju Miasta i gminy Miłakowo na lata 2004-2007, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Miłakowo z 2002 r., dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego oraz założenia Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020.

Okres realizacji strategii to lata 2008-2018. Warunkiem koniecznym do aktywnej realizacji Strategii jest jej bieżące monitorowanie. Umożliwia ono sprawdzenie czy Strategia jest realizowana prawidłowo i czy założenia, na których się opiera nie uległy zmianie.

Efekty Strategii w dużej mierze zależą od integracji wokół jej realizacji władz samorządowych, instytucji, podmiotów gospodarczych, grup społecznych oraz wszystkich mieszkańców, którzy współtworzyć kierunki rozwoju oraz rozumieć sens rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Miłakowo.

Drabina partycypacji obywateli – mieszkańców danej gminy czy miasta wskazuje, że im wyższy szczebel, tym wyższy poziom partycypacji czyli udział mieszkańców w planowaniu i wdrażaniu strategii i innych działań. **Im większa partycypacja tym lepsze są efekty wdrażania strategii.**

Sherry R. Arnstein: "A Ladder of Citizen Participation", Journal of the American Institute of Planners, Vol. 35, No. 4, July 1969, pp. 216-224; spolszczył dr Zbigniew Halat – epidemiolog (www.halat.pl).

Rozdział I Przebieg i metodyka procesu planowania strategicznego w mieście i gminie Miłakowo

1.1 Metoda planowania strategicznego

Planowanie i zarządzanie strategiczne rozwoju jednostek terytorialnych jest obecnie nowym zjawiskiem w Polsce w warunkach gospodarki rynkowej, trójszczeblowego samorządu terytorialnego i demokracji parlamentarnej. Planowanie strategiczne na szczeblu lokalnym nie jest obowiązkiem ustanowionym ustawowo. Jest wyrazem inicjatywnej funkcji władzy samorządowej tego szczebla, wynikającym z troski o jak najlepszą jego przyszłość.

Posiadanie strategii daje władzom samorządowym podstawę do racjonalnego działania w dłuższym horyzoncie czasowym i uwiarygodnia je wśród partnerów, tak wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Rozpoznanie możliwości rozwoju gminy ogranicza poziom ryzyka dla inwestorów i działań bieżących. Pozyskanie kredytu, bezzwrotnej dotacji, grantów z różnych źródeł jest łatwiejsze, o ile znane są perspektywiczne i krótkookresowe działania odpowiednio zhierarchizowane i określone czasowo. Stąd też cel główny, jakim jest **ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ MIASTA I GMINY MIŁAKOWA**, powinien być realizowany przez wszystkich mieszkańców, instytucje i podmioty gospodarcze. Władze samorządowe muszą natomiast inspirować, umiejętnie aktywizować i koordynować wszelkie poczynania i działania realizatorów poszczególnych zadań i przedsięwzięć.

Prace nad opracowaniem Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo rozpoczęte zostały w lipcu a zakończone w marcu 2007 r., a w ich przebieg zaangażowani zostali lokalni liderzy.

Aktualizację przeprowadzono od czerwca do grudnia 2013 roku, z udziałem Pana Burmistrza i przedstawicieli Urzędu Miasta i Gminy Miłakowo i podległych jednostek oraz przedstawicieli społeczności.

Przyjęta metodyka opracowania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo oparta została na społeczno-ekspersckim modelu budowy planów strategicznych. W procesie planowania strategicznego zastosowano Metodę Aktywnego Planowania Strategicznego (MAPS). Istotą MAPS jest założenie, że informacja i wiedza potrzebna do opracowania strategii istnieje, ale poszczególne jej elementy są nieskoordynowane oraz nieuporządkowane, a ponadto rozproszone w różnych instytucjach, organizacjach i umysłach mieszkańców. Merytoryczną rolę w wypracowaniu strategii dla danej instytucji lub terenu odgrywają lokalni liderzy, którzy są włączeni do zespołu planującego.

Strategia rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo to wynik przeprowadzonych warsztatów strategicznych i analiz eksperckich. Zawiera szczegółową ocenę sytuacji społeczno-gospodarczej gminy opracowaną na podstawie danych statystycznych i badań ankietowych. Technika „burzy mózgów” wypracowano analizę SWOT oraz cele i zadania, które zostały ujęte w harmonogramie rzeczowo - finansowym Strategii. Warsztaty odbywają się na zasadzie "burzy mózgów" w grupie od 25 do 30 osób - przedstawicieli wiodących grup danego środowiska. Całością dyskusji kieruje moderator, który jest osobą z zewnątrz. Rola moderatora polega głównie na:

- ▶ kierowaniu dyskusją;
- ▶ porządkowaniu i strukturyzacji wypowiedzi;
- ▶ utrwalaniu wyników dyskusji.

Zastosowana metoda opracowania jest zgodna z zasadą programowania Unii Europejskiej oraz krajowych instytucji wspierających rozwój samorządów w Polsce. Istotą tej metody jest właściwy dobór zespołu planistycznego i wiedza grupy oraz solidne badanie potencjału rozwojowego przez ekspertów zewnętrznych.

Autorzy dokumentu starali się zapewnić dużą wiarygodność i prawdopodobieństwo nakreślonych celów i zadań, jako niesprzecznych z założeniami polityki regionu i powiatu. Przeanalizowano też - bazując na dokumentach opracowanych przez administrację rządową, jej agendy oraz inne opracowania studialne - problemy „stykowe” z sąsiadującymi gminami, które zidentyfikowano po przeanalizowaniu dostępnych opracowań i dokumentów ogólnie dostępnych.

Należy podkreślić, że planowanie strategiczne rozwoju gminy nie zastępuje obiektywnych praw wolnego rynku. Uzupełnia je i powinno umacniać kondycję rynku, przynajmniej w skali lokalnej. W ramach planowania strategicznego należy więc wyjść poza zakres realnego wolnego rynku i poza zakres bieżących obowiązków komunalnych należących do samorządowej administracji lokalnej.

Planowanie strategiczne w układach terytorialnych ma charakter ciągły i niedomknięty w przyszłości. Ciągłość tego rodzaju planowania polega na systematycznym reagowaniu ustaleń i ukierunkowań rozwoju na zmiany we wszelkich istotnych uwarunkowaniach wewnętrznych i w szeroko rozumianym otoczeniu przestrzennym danej jednostki, w tym przypadku Gminy Miłakowo. Ciągłość planowania strategicznego i zmienność parametrycznych jego uwarunkowań nie oznacza narażania dokumentów planistycznych i odpowiadających im działań w sferze zarządzania na permanentną nieaktualność. Planowanie strategiczne zachowuje cechę elastyczności zarówno wobec zmieniających się uwarunkowań, jak też wobec wzrostu stopnia ich rozpoznania i oceny. Strategia rozwoju jako zoperacjonalizowana idea określająca uporządkowany układ działań zmierzających do osiągnięcia określonych preferencji wyrażonych w celach uwzględniających rzeczywisty stan gospodarki danego obszaru (np. miasta, gminy) i warunki życia jego mieszkańców a także aspiracje w tym zakresie.

Przedmiotem oddzielnych uchwał powinny być też znaczące przedsięwzięcia gospodarcze i organizacyjno-instytucjonalne, jakie wynikają z planowania strategicznego do realizacji lub rozpoczęcia wdrażania w danym czasie. Cały dokument strategii powinien być traktowany jako załącznik (podstawa merytoryczna) do uchwał uzasadniający ich celowość i poprawność.

Zawarte w dokumencie strategii cele i zadania powinny być stopniowo konkretyzowane, poczynając od zapisu ogólnej ich koncepcji aż do skonkretyzowanej formy projektów i biznesplanów. Jako otwarty należy także traktować układ celów operacyjnych.

1.2 Uczestnicy procesu planowania

W proces planowania strategicznego władze samorządowe Miasta i Gminy Miłakowo zaangażowały liderów społecznych. W zorganizowanych warsztatach strategicznych uczestniczyli przedstawiciele trzech sektorów:

1. sektor publiczny - reprezentowany przez:

- o władze samorządowe (Burmistrza, radnych Rady Miejskiej
- o w Miłakowie),
- o przedstawiciele jednostek podległych (pracowników Urzędu Miasta i Gminy Miłakowo, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, placówek oświatowych, Miłakowskiego Domu Kultury),
- o sołtysów i przedstawiciele Rad Sołeckich oraz Rady Mieszkańców,
- o przedstawiciele innych instytucji działających na terenie gminy (Nadleśnictwo, Policja);

2. sektor gospodarczy - reprezentowany przez:

- o osoby prowadzące działalność gospodarczą na terenie gminy, w tym: mikro, mali i średni przedsiębiorcy,
- o rolników prowadzących działalność rolną na terenie gminy;

3. sektor społeczny - reprezentowany przez:

- o organizacje pozarządowe (Ochotniczą Straż Pożarną, lokalne stowarzyszenia oraz grupy nieformalne), zainteresowanych mieszkańców gminy.

Udział przedstawiciele trzech sektorów w opracowaniu Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo ma ogromne znaczenie z uwagi na konieczność włączania i angażowania społeczności lokalnej w rozwój gminy. Pozwala także opracować taki dokument strategiczny, w którym zadania ujęte do realizacji na najbliższe lata będą wynikały z potrzeb zgłoszonych przez różnorodne grupy społeczne.

Podczas pierwszych warsztatów strategicznych wypracowana została analiza SWOT Miasta i Gminy Miłakowo. W pracach nad analizą uczestniczyło 28 mieszkańców.

Podczas drugich warsztatów strategicznych wypracowane zostały cele rozwoju gminy oraz zadania, których realizacja jest niezbędna, aby można było je osiągnąć. W tych warsztatach również uczestniczyło 28 mieszkańców.

W procesy planowania strategicznego zaangażowane były również osoby z zewnątrz, czyli tzw. moderatorzy. Podczas opracowywania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo byli to pracownicy firmy Acus Consulting Oddział Warmińsko-Mazurski z siedzibą w Ostródzie.

1.3 Przebieg procesu planowania

1. KONSULTACJE Z WŁADZAMI GMINY (lipiec 2007 r.):

- ▶ podjęcie przez władze samorządowe decyzji o wyborze moderatora dokumentu;
- ▶ ustalenie sposobu i zakresu prac nad opracowaniem strategii;
- ▶ ustalenie harmonogramu prac, w tym liczby warsztatów strategicznych;
- ▶ wytypowanie przedstawiciele Urzędu i firmy doradczej odpowiedzialnych za pracę nad strategią.

2. OPRACOWANIE DIAGNOZY GMINY MIŁAKOWO (lipiec 2007 r. - styczeń 2008 r.):

- ▶ zebranie danych o mieście i gminie z dostępnych źródeł: danych Urzędu Miasta i Gminy Miłakowo oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy w Miłakowie, Urzędu Statystycznego w Olsztynie, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody, Starostwa Powiatowego w Ostródzie;
- ▶ opracowanie raportu diagnozującego gminę;
- ▶ konfrontacja i uzupełnienie informacji zawartych w raporcie z danymi statystycznymi oficjalnym i innymi opracowaniami branżowymi, jakie przygotowano dla powiatu ostródzkiego oraz województwa warmińsko-mazurskiego;
- ▶ opracowanie diagnozy Miasta i Gminy Miłakowo.

3. PRZEPROWADZENIE I. WARSZTATU STRATEGICZNEGO (11 wrzesień 2007 r.):

- ▶ prezentacja diagnozy Miasta i Gminy Miłakowo;
- ▶ omówienie zasad i sposobu opracowania analizy SWOT;
- ▶ wypracowanie przez uczestników warsztatów mocnych i słabych stron (czynników wewnętrznych) Miasta i Gminy Miłakowo;
- ▶ określenie przez lokalnych liderów szans i zagrożeń rozwoju gminy (czynników zewnętrznych).

4. PRZEPROWADZENIE II. WARSZTATU STRATEGICZNEGO (13 listopad 2007 r.):

- ▶ przedstawienie wypracowanej na I warsztatach analizy SWOT;
- ▶ omówienie sposobu wyznaczania celów rozwojowych gminy oraz zadań do realizacji w ramach obszarów priorytetowych;
- ▶ wypracowanie zadań strategicznych w ramach 5 obszarów priorytetowych.

5. ANKIETYZACJA MIESZKAŃCÓW (grudzień 2007 r. - luty 2008 r.)

- ▶ opracowanie formularzy ankiet dla uczniów Gimnazjum w Miłakowie, przedsiębiorców;
- ▶ przeprowadzenie ankiet;
- ▶ zebranie wyników ankiet i wyciągnięcie wniosków.

6. KONSULTACJE Z WŁADZAMI GMINY (grudzień 2007 r. - marzec 2008 r.):

- ▶ przedstawienie władzom gminy wyników prac strategicznych;
- ▶ określenie harmonogramu realizacji zadań ujętych w dokumencie;
- ▶ weryfikacja zapisów Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo;
- ▶ akceptacja Strategii – podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia dokumentu.

Opracowujący niniejszy dokument pragną serdecznie podziękować władzom Gminy, mieszkańcom i instytucjom za współpracę, przekazaną wiedzę i informacje oraz wielką życzliwość i chęć współuczestnictwa w sporządzeniu Strategii. Autorzy mają nadzieję pełnej realizacji zamierzeń ujętych w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo i życzą wielu sukcesów na niwie gospodarczej i społecznej w celu podniesienia poziomu życia mieszkańców gminy.

1.4 Przebieg procesu aktualizacji strategii

1. KONSULTACJE Z WŁADZAMI GMINY (czerwiec 2013 r.):

- ▶ podjęcie przez władze samorządowe decyzji o wyborze moderatora dokumentu;
- ▶ ustalenie sposobu i zakresu prac nad aktualizacją strategii;

- ▶ ustalenie harmonogramu prac, w tym liczby warsztatów aktualizacji strategii;
- ▶ powołanie Zespołu ds. Aktualizacji Strategii przedstawicieli Urzędu i firmy doradczej odpowiedzialnych za pracę nad strategią.

2. ANKIETYZACJA MIESZKAŃCÓW I PRZEDSIĘBIORCÓW (czerwiec 2013 r.)

- ▶ opracowanie formularzy ankiet dla mieszkańców i przedsiębiorców;
- ▶ dystrybucja i zebranie ankiet;
- ▶ sporządzenie wstępnego zestawienia wyników;
- ▶ prezentacja i analiza wyników ankiet na spotkaniach z przedstawicielami samorządu oraz mieszkańcami;
- ▶ wyciągnięcie wniosków.

3. AKTUALIZACJA DIAGNOZY GMINY MIŁAKOWO (lipiec 2013 r. - październik 2013 r.):

- ▶ zebranie danych o mieście i gminie z dostępnych źródeł wewnętrznych i zewnętrznych;
- ▶ konfrontacja i uzupełnienie informacji zawartych w raporcie z danymi statystycznymi oficjalnym i innymi opracowaniami branżowymi, jakie przygotowano dla powiatu ostródzkiego oraz województwa warmińsko-mazurskiego;
- ▶ opracowanie aktualizacji diagnozy Miasta i Gminy Miłakowo.

4. PRZEPROWADZENIE I WARSZTATU STRATEGICZNEGO Z UDZIAŁEM SAMORZĄDU W URZĘDZIE MIASTA I GMINY MIŁAKOWO (14 listopada 2013 r.):

- ▶ Prezentacja trendów w Polsce i krajach UE w planowaniu strategicznym związanych z poprawą jakości życia w tym zdrowia jako głównego elementu rozwoju miast i gmin;
- ▶ Prezentacja tęczy zdrowia oraz podejścia opartego na aktywach;
- ▶ Opracowanie w zespołach list aktywów dla zdrowia, które istnieją w Miłakowie;
- ▶ Prezentacja wstępnych wyników ankiet mieszkańców, ich analiza i wnioski.

5. PRZEPROWADZENIE I WARSZTATU STRATEGICZNEGO W MIŁAKOWSKIM DOMU KULTURY Z UDZIAŁEM SPOŁECZNOŚCI (14 listopada 2013 r.):

- ▶ Prezentacja trendów w Polsce i krajach UE w planowaniu strategicznym związanych z poprawą jakości życia w tym zdrowia jako głównego elementu rozwoju miast i gmin;
- ▶ Dyskusja nad mocnymi i słabymi stronami szansami i zagrożeniami rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo;
- ▶ Prezentacja, analiza i wskazania z ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców.

6. PRZEPROWADZENIE II WARSZTATU STRATEGICZNEGO Z UDZIAŁEM SAMORZĄDU (27 listopada 2013 r.):

- ▶ Prezentacja przykładowych kierunków opracowania strategii na przykładach gmin i dyskusja nad możliwościami podobnego podejścia w Miłakowie;
- ▶ Prezentacja zaktualizowanej diagnozy i analiza poszczególnych elementów w zespołach;
- ▶ Wypracowanie przez uczestników warsztatów na podstawie diagnozy listy mocnych i słabych stron Miasta i Gminy Miłakowo;

7. PRZEPROWADZENIE II WARSZTATU STRATEGICZNEGO W SOŁECTWIE BOGUCHWAŁY Z UDZIAŁEM SPOŁECZNOŚCI (27 listopada 2013 r.):

- ▶ Prezentacja trendów w Polsce i krajach UE w planowaniu strategicznym związanych z poprawą jakości życia w tym zdrowia jako głównego elementu rozwoju miast i gmin;
- ▶ Wyjaśnienie czym jest strategia rozwoju gospodarczego i społecznego;
- ▶ Prezentacja przykładowych kierunków opracowania strategii na przykładach gmin;
- ▶ Dyskusja nad możliwościami podobnego podejścia w Miłakowie oraz udziałem w tym mieszkańców;
- ▶ Prezentacja wyników ankiet dla mieszkańców oraz przekazanie zestawienia do dalszych rozmów w społeczności.

8. PRZEPROWADZENIE III WARSZTATU STRATEGICZNEGO Z UDZIAŁEM SAMORZĄDU (5 grudnia 2013 r.):

- ▶ przedstawienie wypracowanej analizy mocnych i słabych stron oraz wskaźników do ich oceny;
- ▶ zespołowe opracowanie rankingu mocnych i słabych stron;
- ▶ określenie wskaźników wymagających doprecyzowania i przydzielenie osób;
- ▶ wyjaśnienie arkuszy realizacji zadań strategicznych do wypełnienia przez wszystkie osoby odpowiedzialne za ich realizację wraz z określeniem wskaźników, stanu wyjściowego w 2008 roku i obecnego i rekomendacjami na przyszłość. Arkusze zostały odesłane konsultantowi w wersji elektronicznej.

9. PRZEPROWADZENIE III WARSZTATU STRATEGICZNEGO W SOŁECTWIE KSIĄŻNIK Z UDZIAŁEM SPOŁECZNOŚCI (5 grudnia 2013 r.):

- ▶ Prezentacja trendów w Polsce i krajach UE w planowaniu strategicznym związanych z poprawą jakości życia w tym zdrowia jako głównego elementu rozwoju miast i gmin;
- ▶ Wyjaśnienie czym jest strategia rozwoju gospodarczego i społecznego;
- ▶ Prezentacja przykładowych kierunków opracowania strategii na przykładach gmin;
- ▶ Dyskusja nad możliwościami podobnego podejścia w Miłakowie oraz udziałem w tym mieszkańców;
- ▶ Prezentacja wyników ankiet dla mieszkańców oraz przekazanie zestawienia do dalszych rozmów w społeczności.

10. KONSULTACJE Z WŁADZAMI GMINY (październik – grudzień 2013 r.):

- ▶ przedstawienie władzom gminy wyników prac strategicznych oraz obszarów aktualizacji i weryfikacji zapisów Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo;
- ▶ akceptacja Strategii – podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia dokumentu.

Opracowujący niniejszy dokument pragną serdecznie podziękować władzom Gminy, mieszkańcom i instytucjom za współpracę, przekazaną wiedzę i informacje oraz wielką życzliwość i chęć współuczestnictwa w sporządzeniu Strategii.

Rozdział II Diagnostyka miasta i gminy Miłakowo

2.1 Ogólna charakterystyka miasta i gminy Miłakowo

Miasto i Gmina Miłakowo położone są w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie ostródzkim. Zdecydowanie większa część obszaru leży na Pojezierzu Olsztyńskim, północno-wschodni fragment gminy należy do Pojezierza Iławskiego.

Miasto i Gmina Miłakowo graniczy z gminą Morąg od zachodu i południa, z gminą Godkowo (powiat elbląski) od zachodu, z gminami Orneta i Lubomino (powiat lidzbarski) od północy, od wschodu natomiast z gminą Świątki (powiat olsztyński).

Obszar Miasta i Gminy Miłakowo wynosi 15.936 ha, w tym miasta - 868 ha. Gmina Miłakowo ma obszar 159,36 km², w tym:

- użytki rolne: 62% - użytki leśne: 19%

Pod względem powierzchni zarówno miasto jak i gmina należą do średniej wielkości jednostek województwa. Powierzchnia miasta i gminy Miłakowo obejmuje - 9,03% powierzchni powiatu ostródzkiego.

Położenie geograficzno-przestrzenne miasta i gminy Miłakowo cechuje:

- ▶ centralne położenie miasta względem obszaru gminy,
- ▶ bliskie sąsiedztwo (odległość 13 km) z Morągiem, miastem drugim co do wielkości w powiecie ostródzkim, w którym znajduje się wiele oddziałów instytucji powiatowych (Powiatowy Urząd Pracy, Rejon komunikacji, Rejon Ośrodka Doradztwa Rolniczego, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych).
- ▶ Odległość od miasta wojewódzkiego Olsztyn - 37,5 km, Elbląg - 44 km.

Gmina Miłakowo obejmuje miasto Miłakowo oraz 18 sołectw, w tym 32 miejscowości wiejskie.

Tabela nr 1 Wykaz sołectw i miejscowości wiejskich na terenie gminy Miłakowo:

Lp.	Sołectwo	Nazwa miejscowości	Wieś	osada	przysiółek	były PGR
1.	Bieniasze	Bieniasze	X			
2.		Niegławki		X		
3.	Boguchwały	Boguchwały	X			X
4.		Sąglewo			X	
5.		Pojezierce	X			
6.	Głodówko	Głodówko		X		X
7.		Biernatki		X		X
8.		Pawełki	X			
9.		Rycerzewo		X		X
10.	Gudniki	Gudniki		X		X
11.		Gilginia		X		X
12.	Henrykowo	Henrykowo		X		
13.	Książnik	Książnik	X			
14.	Mysłaki	Mysłaki Małe	X			X
15.	Nowe Mieczysławy	Nowe Mieczysławy	X			
16.	Pityny	Pityny	X			X
17.	Polkajny	Polkajny	X			
18.		Klugajny		X		
19.	Raciszewo	Raciszewo	X			
20.		Wojciechy		X		
21.		Kłodzin		X		
22.	Roje	Roje	X			
23.		Ponary		X		X
24.		Naryjski Młyn		X		
25.	Rożnowo	Rożnowo		X		X
26.		Miejski Dwór		X		X
27.	Stare Bolity	Stare Bolity	X			
28.		Warny				X
29.	Stolno	Stolno		X		X
30.	Trokajny	Trokajny	X			
31.	Warkałki	Warkałki	X			
32.	Warkały	Warkały	X			X

Źródło Urząd Miejski w Miłakowie

2.2 Demografia

2.2.1 Liczba ludności

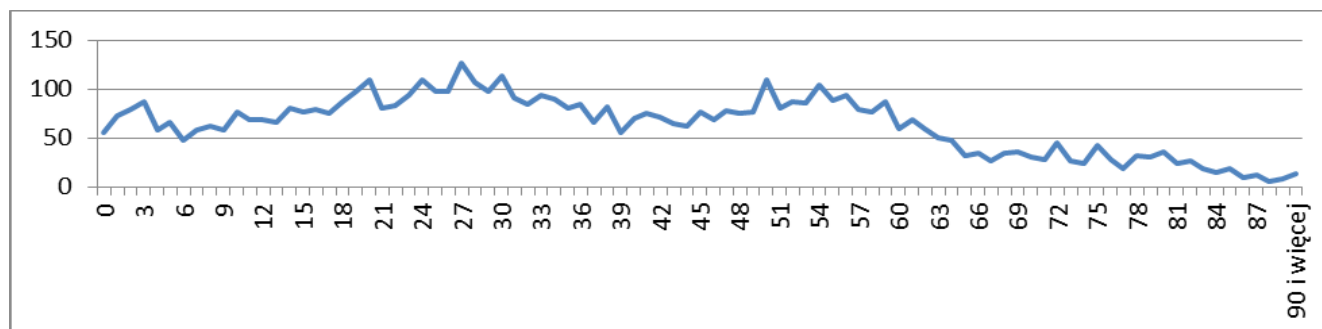
Według danych z Urzędu miasta i gminy Miłakowo z dnia 31.12.2007 roku w gminie zamieszkiwało 5967 osób, co stanowiło 5,69% ludności powiatu ostródzkiego, a 31.12.2012 5867 osób 5,47%.

Tabela nr 2 Ludność miasta i gminy Miłakowo wg miejscowości w latach 2007, 2009 i 2012

Lp.	Nazwa miejscowości	Liczba mieszkańców		
		31.12.2007	31.12.2009	31.12.2012
1	Rianiacze	112	102	105
2	Riematki	-	-	-
3	Rouchwał	656	619	642
4	Gilainia	56	41	42
5	Głodówko	122	125	128
6	Gudniki	128	116	122
7	Henrykowno	68	63	67
8	Klucaino	30	27	28
9	Kłodzin	-	-	-
10	Kciaźnik	222	207	218
11	Miecki Dwór	94	82	87
12	Mysłaki	147	136	139
13	Narviski Młyn	28	30	31
14	Nieślawki	2	2	2
15	Nowe Mierzejewo	42	29	40
16	Pawelki	11	12	14
17	Pitwin	158	144	150
18	Pniezierce	17	16	19
19	Polkaino	91	83	85
20	Donar	105	95	107
21	Pariszewo	94	81	82
22	Rnie	100	94	97
23	Różnowo	104	96	100
24	Rycerzewo	22	22	22
25	Saalewo	12	15	15
26	Stare Bolitv	159	147	152
27	Stalno	89	80	82
28	Trokaino	68	69	74
29	Warkalki	177	175	182
30	Warkalv	154	144	151
31	Warnv	62	62	65
32	Woiciechv	1	1	1
33	Miłakowo	2715	2640	2715
RAZEM		5967	5668	5867

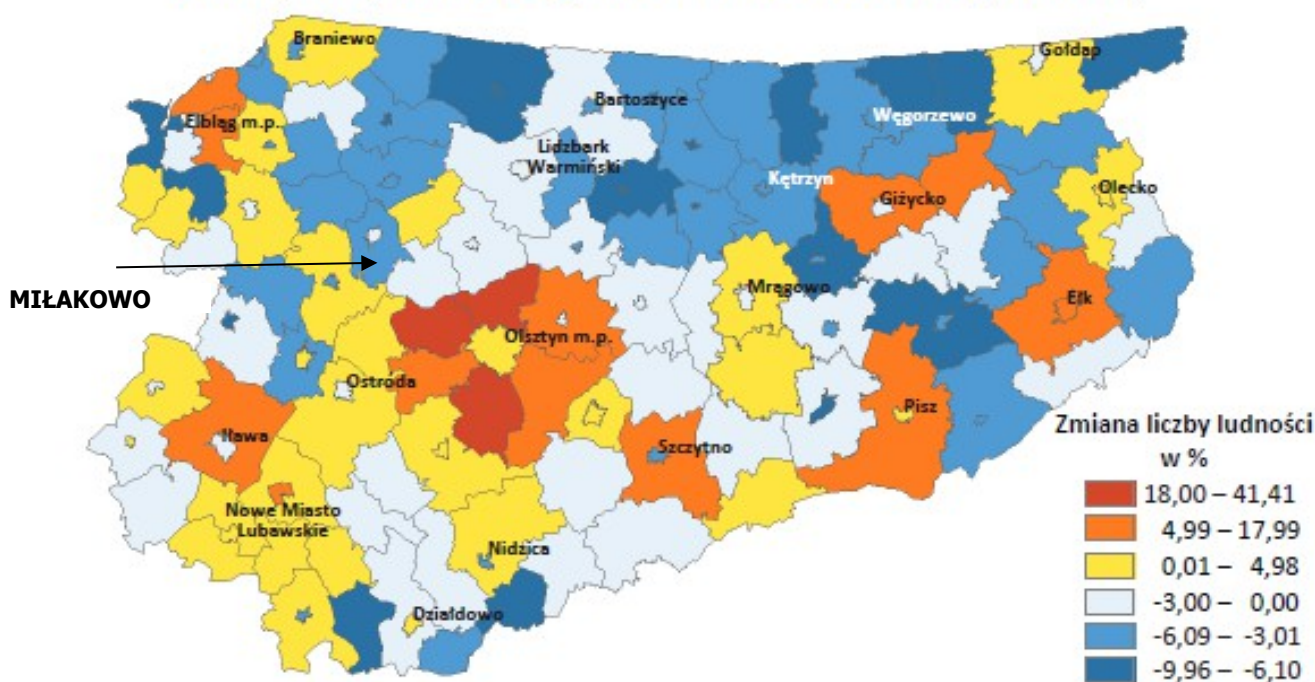
Źródło: GUS

Wykres nr 1 Liczba ludności wg wieku w 2011

Źródło: GUS, Narodowy Spis Powszechny 2010

Zmiany liczby ludności w gminach w latach 2000–2010 (2000=100)

Źródło: *Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie warmińsko-mazurskim w 2010 r.* Urząd Statystyczny w

Olsztynie.

2.2.2 Wskaźnik urbanizacji

Wskaźnik urbanizacji, czyli udział ludności miejskiej w liczbie ludności ogółem w latach 2002-2012 utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Miasto Miłakowo 31.12.2005 roku liczyło 2651 osób, co stanowiło niemal 46,27% ogółu mieszkańców gminy, a 31.12.2012 roku liczyło 2715 osób, co stanowiło 46,28% ogółu mieszkańców gminy.

2.2.3 Saldo migracji

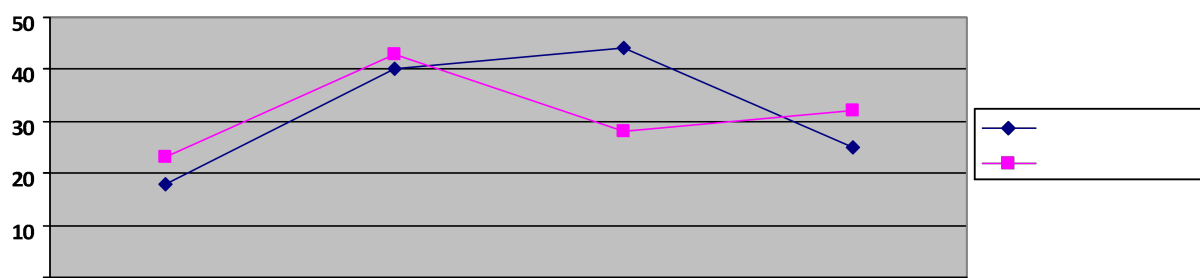
Saldo migracji stanowi różnicę między napływem i odpływem wędrownym. Napływ i odpływ migracyjny (wędrowny) jest to ogół osób przybywających (napływ) lub wyjeżdżających (odpływ) na stałe w badanym okresie na określonym terenie (jednostce administracyjnej).

Tabela nr 3 Migracje wewnętrzne - napływ ludności lata 2002, 2006, 2009, 2012 w mieście i gminie

ROK	MIASTO	WIEŚ	MIASTO		WIEŚ	
			MĘŻCZYZNA	KOBIETA	MĘŻCZYZNA	KOBIETA
2002	18	23	12	6	15	8
2006	40	43	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
2009	44	28	22	22	14	14
2012	25	32	11	12	14	20

Źródło: GUS

Wykres nr 2 Migracje wewnętrzne - napływ ludności lata 2002, 2006, 2009, 2012

Źródło: GUS

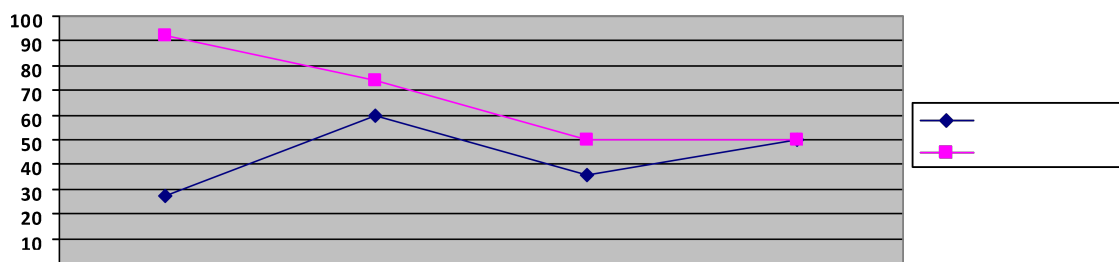
Na przestrzeni trzech ostatnich lat zauważalny jest spadek napływu ludności do gminy, jednak napływ na wieś nieznacznie zaczął wzrastać.

Tabela nr 4 Migracje wewnętrzne - odpływ ludności lata 2002, 2006, 2009, 2012 w mieście i gminie

ROK	MIASTO	WIEŚ	MIASTO		WIEŚ	
			MĘŻCZYZNA	KOBIETA	MĘŻCZYZNA	KOBIETA
2002	27	92	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
2006	60	74	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
2009	36	50	16	20	21	29
2012	50	50	21	29	20	30

Źródło: GUS

Wykres nr 3 Migracje wewnętrzne - odpływ ludności lata 2002, 2006, 2009, 2012

Źródło: GUS

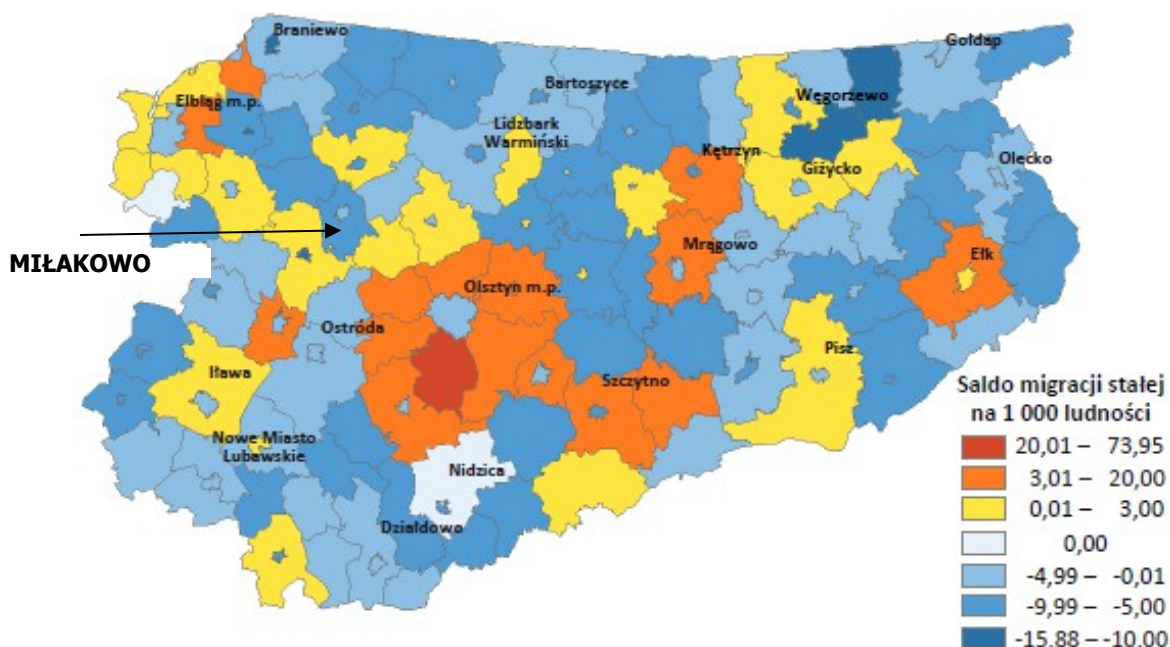
Odływ ludności na przestrzeni lat 2002 – 2012 w mieście waha się w większym stopniu niż na wsi. W roku 2012 się zrównał na poziomie 50. Saldo migracji w mieście i gminie Miłakowo ogółem jest ujemne. W mieście miało wyższą wartość niż na wsi. Wartość dodatnią w mieście w latach 2003 (+8), 2008 (+3) i 2009 (+8), a na wsi zawsze ujemną. Najniższy poziom dla miasta to -23 (2005), a dla wsi -69 (2002) i -67 (2007). Jest to bardzo negatywne zjawisko, należy podjąć wszelkie możliwe działania zapobiegające dalszemu odpływowi mieszkańców gminy. Aktualny poziom z 2012 roku to -34, w tym miasto -16, wieś – 18.

Wykres nr 4 Saldo migracji Miłakowo ogółem, miasto i wieś - lata 2002, 2006, 2009, 2012

Źródło: GUS

Saldo migracji stałej na 1 000 ludności w gminach w 2010 r.

Źródło: Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie warmińsko-mazurskim w 2010 r. Urząd Statystyczny w

Olsztynie.

2.2.4 Gęstość zaludnienia

Obszar miast i gminy charakteryzuje się niską gęstością zaludnienia, które w 2005 roku było niższe w powiecie ostródzkim (o 24 osoby na 1 km²) i w województwie warmińsko-mazurskim (o 23 osoby na 1 km²). Średnia gęstość zaludnienia wynosiła na początku roku 2006 - 36 a w 2012 36,8 osób/km², wskaźnik feminizacji wynosił w 2006 - 101 kobiet na 100 mężczyzn, a w roku 2012 – 99 kobiet na 100 mężczyzn.

2.2.5 Przyrost naturalny

Wskaźnik przyrostu naturalnego w mieście i gminie Miłakowo był dodatni i wynosił w 2007 r. 5,2 os. na 1000 ludności ale spadł do 0,7 w 2012, co jest bardzo negatywnym zjawiskiem. Przyrost naturalny na 1000 ludności jeszcze w 2007 był sporo wyższy roku dla Miłakowa 5,2 niż dla powiatu ostródzkiego 2,2, ale w 2012 spadł odpowiednio do 0,7 i 0,5 czyli się wyrównał. Podobnie w relacji do wskaźnika dla naszego województwa.

Tabela nr 5 Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2007 i 2012 – dane porównawcze

Teren / Rok	2007	2012
Polska	0,3	0,0
województwo warmińsko-mazurskie	1,9	0,6
powiat ostródzki	2,2	0,5
miasto i gmina Miłakowo	5,2	0,7

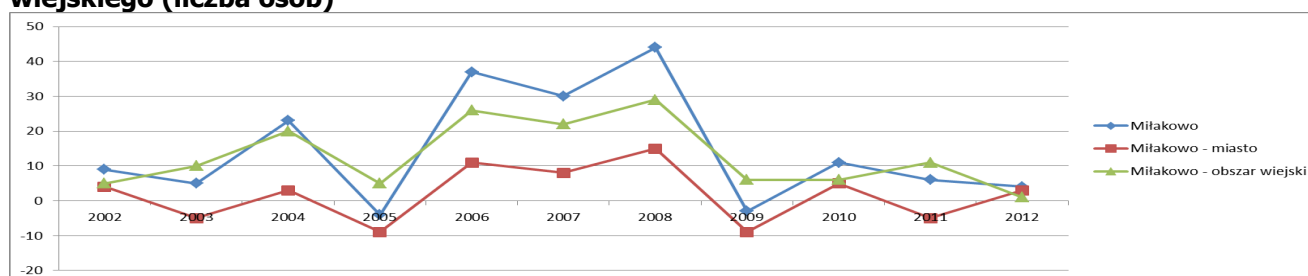
Źródło: GUS

Tabela nr 6 Przyrost naturalny w gminie Miłakowo 2003 – 2012 (liczba osób)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Urodzenia żywe										
ogółem	69	70	55	71	91	87	59	71	53	60
mężczyźni	29	39	30	33	45	35	27	43	27	32
kobiety	40	31	25	38	46	52	32	28	26	28
Zgony ogółem										
ogółem	64	47	59	34	61	43	62	60	47	56
mężczyźni	41	28	35	20	39	25	32	37	23	27
kobiety	23	19	24	14	22	18	30	23	24	29
Przyrost naturalny										
ogółem	5	23	-4	37	30	44	-3	11	6	4
mężczyźni	-12	11	-5	13	6	10	-5	6	4	5
kobiety	17	12	1	24	24	34	2	5	2	-1

Źródło: GUS

Wykres nr 5 Przyrost naturalny w latach 2002 – 2012 dla gminy Miłakowo, miasta i obszaru wiejskiego (liczba osób)

Źródło: GUS

2.2.6 Struktura wieku ekonomicznego mieszkańców

Przez ludność **w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat. Przez ludność **w wieku poprodukcyjnym**, rozumie się mężczyzn w wieku 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej.

Tabela nr 7 Struktura wieku w mieście i gminie w latach 2005, 2009 i 2012

Rok	Wiek przedprodukcyjny			Wiek produkcyjny			Wiek poprodukcyjny			Ludność w wieku nieprod. na 100 osób
	Ogółem	Kobiety	mężczyźni	Ogółem	Kobiety	mężczyźni	Ogółem	Kobiety	mężczyźni	
2005	1352	663	689	3617	1683	1934	761	528	233	58,4
2009	1210	b.d.	b.d.	3665	b.d.	b.d.	779	b.d.	b.d.	54,3
2012	1180	b.d.	b.d.	3754	b.d.	b.d.	828	b.d.	b.d.	53,5

Źródło: GUS

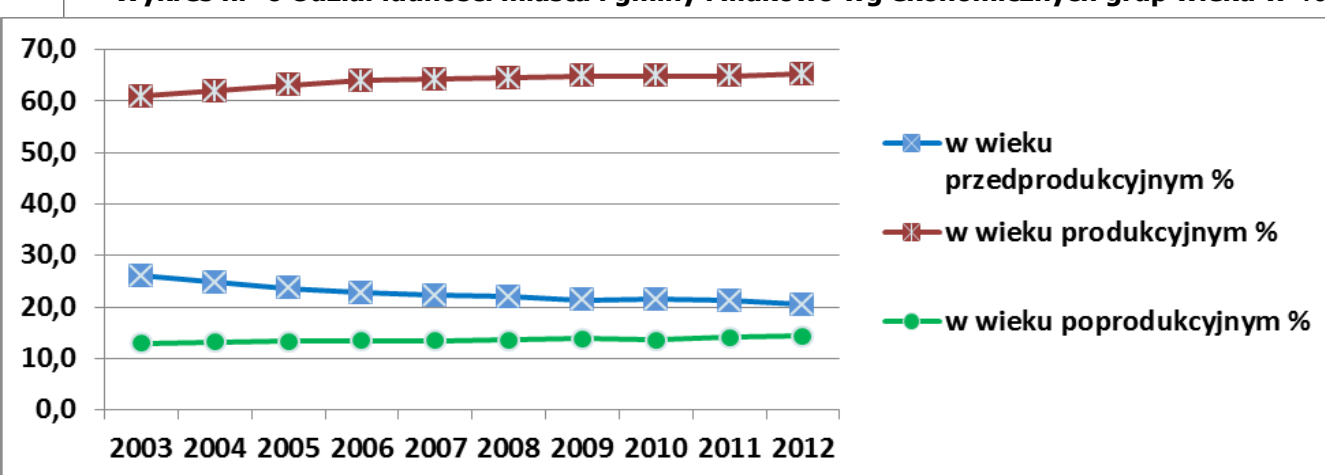
Bardzo pozytywnym zjawiskiem, mogącym mieć istotny wpływ na rozwój Miłakowa jest zdecydowanie wyższy procentowy udział ludności w wieku produkcyjnym. Negatywnym jednak jest malejący udział osób w wieku przedprodukcyjnym oraz rosnący wskaźnik udziału osób w wieku poprodukcyjnym. Procentowy wskaźnik ludności w wieku produkcyjnym, przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym w mieście i gminie Miłakowo, powiecie i województwie kształtuje się na zbliżonym poziomie.

Tabela nr 8 Udział ludności miasta i gminy Miłakowo wg ekonomicznych grup wieku w % ludności

Grupy wiekowe	Jedn.	2005	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
w wieku przedprodukcyjnym	%	26,0	24,8	23,6	22,7	22,2	22,0	21,4	21,5	21,2	20,5
w wieku produkcyjnym	%	60,9	61,9	63,1	63,9	64,2	64,4	64,8	64,8	64,8	65,2
w wieku poprodukcyjnym	%	13,0	13,2	13,3	13,4	13,5	13,6	13,8	13,6	14,1	14,4

Źródło: GUS

Wykres nr 6 Udział ludności miasta i gminy Miłakowo wg ekonomicznych grup wieku w %

ludności

Źródło: na podstawie danych GUS

2.3 Infrastruktura społeczna

2.3.1 Oświata i wychowanie

Na terenie miasta i gminy działają cztery placówki oświatowe, w tym trzy będące jej jednostkami budżetowymi oraz jedna placówka szkolno-wychowawcza dla młodzieży niepełnosprawnej w stopniu lekkim i umiarkowanym, prowadzona przez Powiat Ostródzki.

Tabela nr 9 Stan gminnych placówek oświatowych w latach 2007 i 2012/13

L.p.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów		Liczba dzieci		Pracownicy pedagogiczni		Pracownicy obsługi i administracji	
		2007	2012/13	2007	2012/13	(w etatach)			
						2007	2012/13	2007	2012/13
1.	Samorządowe Przedszkole w Miłakowie	5	6	100	161	8,58	12	6,00	5,5
2.	Szkoła Podstawowa w Miłakowie	18	16	364	305	30,23	41,78	13,50	17,17
4.	Szkoła Podstawowa w Boguchwałach	6 + 1 zerowy	6	58	59	9,50		3,25	1,58
3.	Gimnazjum w Miłakowie	11	9	245	189	20,60	15,71	8,00	6

Opracowanie: Urząd Miejski w Miłakowie

2007

Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Miłakowie, w którego skład wchodzi szkoła podstawowa i gimnazjum, liczy 609 uczniów w 29 oddziałach. Ponad 50% uczniów dojeżdża z okolic Miłakowa (od 2 do 12 km). Szkoła posiada bardzo dobre warunki do realizacji zadań wynikających ze Statutu. Budynek jest przestronny, wokół znajdują się boiska oraz duży teren zielony. Placówka posiada stołówkę, halę sportową, salę gimnastyczną, siłownię, salę do fitnessu, dwie pracownie komputerowe, salę konferencyjną, pracownię do nauczania języków obcych, bibliotekę wraz z czytelnią, w której znajduje się centrum informatyczne. Szkoła osiąga dobre wyniki w nauce, organizuje wiele zajęć pozalekcyjnych m.in.: zajęcia sportowe, zajęcia muzyczne, komputerowe, taneczne, harcerstwo. Uczniowie Zespołu Szkół w Miłakowie uczestniczą w konkursach, akcjach na szczeblu powiatu i województwa. Młodzież gimnazjalna pracuje w programach międzynarodowych (International Award, Dreams and Teams), które umożliwiają rozwijanie talentów poprzez uczestnictwo w projektach. Szkoła współpracuje ze szkołami z Anglii i Litwy. Główną przeszkodą w korzystaniu z oferty zajęć pozalekcyjnych są godziny dojazdów uczniów do domu. Szkolne niepowodzenia dzieci i młodzieży wynikają również z trudnej sytuacji egzystencjalnej wielu środowisk rodzinnych.

W roku szkolnym 2008/2009 planowane jest połączenie Zespołu Szkół z Samorządowym Przedszkolem, które składa się z 5 oddziałów, w tym trzech zerowych. Warunki materialne przedszkola są relatywnie dobre. Budynek jest z zewnątrz ocieplony, wymieniono stolarkę okienną, niemniej wymiany wymaga część sprzętu (np. ławki i krzeselka).

Szkoła Podstawowa w Boguchwałach również realizuje nauczanie przedszkolne (jeden oddział „zerowy”). Placówka dysponuje pracownią komputerową, biblioteką, nie posiada jednak sali gimnastycznej.

2012/13

Z dniem 1 września 2008 roku do istniejącego Zespołu Szkół im Jana Pawła II w Miłakowie włączono Samorządowe Przedszkole w Miłakowie i nadaje się nazwę Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Jana Pawła II w Miłakowie. Z dniem 31 sierpnia 2009 roku likwiduje się Szkołę Podstawową w Boguchwałach by z dniem 1 września włączyć ją do Zespołu Szkolno Przedszkolnego im. Jana Pawła II w Miłakowie pod nazwą filii utrzymując jednocześnie placówkę z oddziałami I – VI. Działanie takie miało na celu zmianę organizacji oraz zarządzania szkół na terenie Gminy Miłakowo. Połączenie placówek umożliwiło dzieciom z terenu Boguchwał uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych, w wymianach międzynarodowych jak również zwiększenie własnej samooceny dzieci. Decyzja ta cieszy się dużym poparciem nie tylko rodziców dzieci ale również w społeczeństwie lokalnym.

Z dniem 1 września 2013 roku w Filii Zespołu Szkolno – Przedszkolnego im. Jana Pawła II w Miłakowie – Szkoła Podstawowa w Boguchwałach funkcjonuje już tylko z oddziałami I – III z uwzględnieniem oddziału przedszkolnego by w znaczny stopniu skupić się na dzieciach najmłodszych, za czym idą jednocześnie zmiany w państwie.

Kierunki działania Zespołu Szkolno-Przedszkolnym im. Jana Pawła II to przede wszystkim wspomaganie uczniów o różnych potrzebach edukacyjnych. Dla uczniów wymagających wsparcia dydaktycznego, wychowawczego organizowane są zajęcia dydaktyczno-wychowawcze, rewalidacyjne, logopedyczne, terapii pedagogicznej jak i indywidualne konsultacje. Jednocześnie szkoła stwarza warunki do rozwoju ich zdolności oraz zainteresowań, czego efektem są wysokie miejsca zajmowane przez uczniów na poziomie powiatowym jak i wojewódzkim. Dodatkowo uczniowie uczestniczą w programach edukacyjnych krajowych jak i zagranicznych czego efektem jest motywacja ich do nauki języków obcych. Szkoła jest również inicjatorem działań mających na celu integrację społeczeństwa gminy.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Miłakowie

Jest jednostką organizacyjną Powiatu Ostródzkiego.

L.p.	Nazwa placówki	Liczba oddziałów		Liczba dzieci		Pracownicy pedagogiczni		Pracownicy obsługi i administracji	
		(w etatach)							
		2006	2012/13	2006	2012/13	2006	2012/13	2006	2012/13
1.	Szkoła Podstawowa	4	3	20	12	25,7	26,3	5,5	3,5
2.	Gimnazjum	4	6	40	36				
3.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa i Szkoła przysposabiająca do pracy	4 (3 + 1)	5 (3 + 2)	41	38				
4.	Internat	--	--	--	--	13,5	12,7	2,6	11,7

2.3.2 Kultura, biblioteki, czytelnictwo

Miłakowski Dom Kultury jest instytucją upowszechniania kultury, adresującą swoją działalność do całego środowiska lokalnego. Placówka ma na celu pozyskiwanie i zachęcanie społeczności do uczestnictwa w życiu kulturalno-artystycznym. Biorąc pod uwagę zainteresowania i potrzeby mieszkańców, na przestrzeni roku MDK jest organizatorem i współorganizatorem około trzydziestu imprez, różnego rodzaju festynów, konkursów, wystaw, zabaw, itp. Praca i działalność MDK to również stałe formy działalności ukierunkowane na pracę z dziećmi, młodzieżą w ramach edukacji kulturalnej. Dom Kultury dba również o podtrzymanie tradycji regionalnych kultywowanych na naszym terenie. MDK promuje społeczną aktywność na terenie miasta, powiatu i województwa. Dom Kultury to także miejsce, w którym odbywają się uroczystości miejskie z okazji świąt państwowych i rocznic, wszelkie spotkania, zebrania mieszkańców, kiermasze, pokazy, itp.

Dumą MDK jest **zespół folklorystyczny „Warmianki”**, który uczestniczy w różnego rodzaju konkursach i festiwalach często zdobywając nagrody i wyróżnienia.

Tabela nr 10 Działania kulturalne Miłakowskiego Domu Kultury w latach 2007, 2009, 2011 i 2012

	IMPREZY			
	2007	2009	2011	2012
	szt	szt	szt	szt
ogółem	43	49	46	42
wystawy	1	3	2	0
występy zespołów amatorskich	27	10	11	12
występy artystów i zespołów zawodowych	6	6	5	6
dyskoteki	8	0	0	0
prelekcje, spotkania, wykład	1	0	0	0
imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	0	20	18	15
konkursy	b.d.	10	9	8
inne	b.d.	b.d.	b.d.	1
	UCZESTNICZY			
	osoba	osoba	osoba	osoba
ogółem	4370	6207	7217	9950
wystawy	110	140	100	0
występy zespołów amatorskich	1700	100	100	1500
występy artystów i zespołów zawodowych	850	20	20	2500
dyskoteki	1600	0	0	0
prelekcje, spotkania, wykład	110	0	0	0
imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	0	5587	6682	5680
konkursy	b.d.	360	300	250
inne	b.d.	b.d.	b.d.	20

Źródło: GUS

Tabela nr 11 Działania edukacyjne Miłakowskiego Domu Kultury w latach 2007, 2009, 2011 i 2012

	kursy			
	2007	2009	2011	2012
	szt	szt	szt	szt
ogółem	2	3	2	2
języków obcych	0	0	0	0
plastyczne	0	0	0	0
nauki gry na instrumentach	0	2	2	2
Kursy (c.d.)	2007	2009	2011	2012

	szt	szt	szt	szt
wiedzy praktycznej	0	0	0	0
tańca	1	1	0	0
komputerowe	1	0	0	0
przygotowujące do nauki w szkołach artystycznych	b.d.	b.d.	0	0
absolwenci ogółem				
ogółem	24	22	16	18
języków obcych	0	0	0	0
plastyczne	0	0	0	0
nauki gry na instrumentach	0	6	16	18
wiedzy praktycznej	0	0	0	0
tańca	14	16	0	0
komputerowe	10	0	0	0
przygotowujące do nauki w szkołach artystycznych	b.d.	b.d.	0	0

Źródło: GUS

2006

Biblioteka Publiczna w Miłakowie służy rozwojowi i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, edukacyjnych i informacyjnych mieszkańców miasta i gminy Miłakowo. Do szczegółowego zakresu działalności biblioteki należy gromadzenie i opracowywanie materiałów bibliotecznych. Udostępnianie zbiorów na miejscu i wypożyczanie do domu. Pomoc w wyszukiwaniu informacji zarówno w tradycyjnych zbiorach jak i w Internecie. W bibliotece znajdują się cztery stanowiska komputerowe z bezpłatnym dostępem i możliwością zapisu wyszukanych materiałów na nośnikach elektronicznych, skorzystać można tu również z usług ksero, wydruków komputerowych.

Do roku 2013 nie zaistniały zmiany.

Filia Biblioteki w Boguchwałach działa w strukturze organizacyjnej Miłakowskiego Domu Kultury. Biblioteka służy rozwojowi i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, edukacyjnych i informacyjnych mieszkańców Boguchwał i okolic. W bibliotece znajdują się dwa stanowiska komputerowe z bezpłatnym dostępem do Internetu i możliwością zapisu wyszukanych materiałów na nośnikach elektronicznych.

Tabela nr 12 Podstawowe dane dotyczące gminnych bibliotek (stan na koniec 2006 r. i w 2012):

Nazwa danych	Miłakowo		filia Boguchwały	
	2006	2012	2006	2012
Liczba woluminów	23 089	21 203	7 210	6 855
Liczba zarejestrowanych czytelników (A)	623	603	183	65
Spadek % w stosunku do 2006	- 3 %		- 64%	
Ilość wypożyczeń	20 299	7 430	5 875	743
Spadek / wzrost % w stosunku do 2006	- 63%		- 87%	
Średnia ilość wypożyczeń na 1 czytelnika	33	12,32	32	11,43
Internet		1 103		

Tabela nr 13 Biblioteki w mieście i gminie Miłakowo Źródło: GUS

	Jednostka miary	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
BIBLIOTEKI								

Placówki biblioteczne								
biblioteki i filie	ob.	2	2	2	2	2	2	2
pracownicy bibliotek	osoba	3	3	3	3	3	3	3
księgozbiór	wol.	30411	30684	30759	30066	29410	28263	28058
czytelnicy w ciągu roku	osoba	806	764	766	790	681	623	668
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	27062	14266	8534	9251	8181	7597	8342
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	ob.	0	0	1	1	-	-	-
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich: wejście do budynku	ob.	-	-	-	-	1	1	1
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich: udogodnienia wewnątrz budynku	ob.	-	-	-	-	1	1	0

Komputeryzacja bibliotek								
placówki biblioteczne								
komputery użytkowane w bibliotece ogółem	szt	-	-	8	8	8	8	10
komputery użytkowane w bibliotece dostępne dla czytelników	szt	-	-	6	6	6	6	8
komputery wykorzystywane do prac biblioteczno - bibliograficznych ogółem	szt	-	-	2	2	3	2	2
komputery wykorzystywane do prac w zakresie gromadzenia i/lub opracowywania biblioteczno - bibliograficznego	szt	-	-	1	2	2	2	2
komputery wykorzystywane do prac biblioteczno - bibliograficznych - terminale katalogowe dla czytelników	szt	-	-	0	0	1	-	-
komputery podłączone do Internetu	szt	-	-	8	8	8	8	10
komputery podłączone do Internetu dostępne dla czytelników	szt	-	-	6	6	6	6	8

Biblioteki - wskaźniki								
		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ludność na 1 placówkę biblioteczną	osoba	2876	2850	2838	2827	2917	2906	2881
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	wol.	5287,9	5384,1	5419,1	5317,7	5041,1	4862,9	4869,5
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	osoba	141	133	134	139	116	107	115
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	wol.	33,6	18,7	11,1	11,7	12,0	12,2	12,5

Z powyższych danych widać, że czytelnictwo gwałtownie spadło zwłaszcza w filii Boguchwały, gdzie aż o 64% spadła liczba czytelników w stosunku do 2006 roku. Ilość wypożyczeń w bibliotece w Miłakowie spadła o 63% mimo, że liczba czytelników pozostała na prawie niezmiennym poziomie (-3%). Natomiast w filii wypożyczenia spadły aż o 87%.

Biblioteki nie dysponują materiałami na nośnikach analogowych np. VHS ani cyfrowych typu CD, DVD. Oprócz działań typowo bibliotecznych, biblioteki nie realizują projektów o charakterze kulturalnym, edukacyjnym i innym ani nie należą do żadnych sieci.

W Polsce realizowany jest Program Rozwoju Bibliotek <http://www.biblioteki.org/> polegający na rozszerzaniu zakresu działalności bibliotek w małych miejscowościach, doposażeniu, realizacji projektów z małych grantów, wymiany doświadczeń itp.

W 2012 roku zakupiono sprzęt komputerowy z programu „Kraszewski dla bibliotek” Instytutu Książki.

Remont i modernizacja Biblioteki Publicznej w Miłakowie – inwestycja będzie sfinansowana przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w roku 2014.

2.3.3 Sport

Podstawowa infrastruktura sportowa

2006

Stadion miejski, dwa boiska przy Zespole Szkół (42x30m) oraz boisko piłkarskie w Boguchwałach.

2013

Infrastruktura sportowa na terenie gminy:

1. Boiska do piłki nożnej o nawierzchni naturalnej: Boguchwały, Książnik, Rożnowo, Warny, Stolno, Polkajny, Pityny.
2. Boiska do Piłki siatkowej o nawierzchni naturalnej: Głodówko, Gudniki, Książnik, Mysłaki, Raciszewo, Rożnowo, Trokajny.
3. Boiska o nawierzchni sztucznej – tartan: Boguchwały

Sale gimnastyczne 2006 i 2013: dwie, przy Zespole Szkół w Miłakowie (duża hala sportowa -piłka nożna, ręczna - rozmiar parkietu 44 x 16 m, oraz przy hali: siłownia i sala korekcyjna - obie po 9 x 5 m. Druga sala gimnastyczna (koszykówka, siatkówka) - rozmiar parkietu 24 x 12 m

Stowarzyszenia i organizacje działające w sferze kultury fizycznej:

2006 – 4

- ▶ Miejsko-Gminny Klub Sportowy w Miłakowie
- ▶ Uczniowskie Kluby Sportowe: UKS "Tęcza" przy Zespole Szkół w Miłakowie i UKS „Zawisza” przy SOSW
- ▶ Boguchwały: Kółko sportowe przy SP (16 ćwiczących)

Do 2013 - doszło 5

- ▶ OSP w Miłakowie
- ▶ OSP w Boguchwałach
- ▶ Parafialny Oddział Akcji Katolickiej w Miłakowie

- ▶ Stowarzyszenie IKE
- ▶ Koło PZW w Miłakowie

Razem w 2013 było 9 organizacji i stowarzyszeń prowadzących działania sportowe.

2013

UKS "Zawisza" skupia **60 osób** - uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Miłakowie w zdecydowanej większości spoza terenu gminy Miłakowo, w sekcjach otwartych tenisa stołowego, piłki nożnej, piłki siatkowej i plażowej, fitness i ćwiczenia siłowe. Organizuje wiele imprez o zasięgu lokalnym ale i wojewódzkim, powiatowym i ogólnopolskim m. In.: Mistrzostwa województwa w warcabach 64 polowych, Mistrzostwa Polski „Sprawni Razem” w warcabach 64 polowych, Mistrzostwa województwa w piłce plażowej nożnej, Mistrzostwa Polski w plażowej piłce nożnej „Sprawni razem”, Mistrzostwa Polski w plażowej piłce siatkowej „Sprawni Razem”, współorganizator V memoriału Andrzeja Grubby w tenisie stołowym. Uczniowie reprezentujący UKS „Zawisza” osiągają wiele sukcesów.

UKS „Tęcza” skupia nauczycieli WF pracujących w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Jana Pawła II w Miłakowie oraz uczniów placówki. Liderzy UKS – u organizują wiele zajęć dodatkowych skupiając się na piłce siatkowej oraz piłce nożnej w której uczniowie osiągają duże sukcesy w powiecie i nie tylko. Bogatą ofertę szkoleniową Klub rozwinął poprzez współpracę z Dyrekcją Zespołu oraz poprzez wsparcie z budżetu Gminy na realizację zadań publicznych.

Stowarzyszenie IKE skupia głównie nauczycieli (około 20 osób), którzy swoimi kompetencjami wzbogacają ofertę edukacyjną lokalnego środowiska poprzez realizację działań w formie nieformalnej edukacji. Działania stowarzyszenie oparte są na pozyskiwaniu środków finansowych w konkursach grantowych i skierowane są przede wszystkim do dzieci i młodzieży jako grupy docelowej. Od 2010 roku zrealizowano kilka Projektów we współpracy ze szkołą oraz organem prowadzącym – Gmina Miłakowo. Obecnie realizowane są projekty w ramach Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich: Active Citizens (rozwój postaw obywatelskich wśród młodzieży) i Golden Five (przeciwdziałanie agresji w szkole) oraz Szkolny Ośrodek Kariery w Miłakowie (doradztwo zawodowe połączone z kształtowaniem relacji interpersonalnych).

OSP w Miłakowie skupia 56 osób w tym 30 czynnych strażaków z Miłakowa. Uczestniczy aktywnie w życiu sportowo – rekreacyjnym gminy Miłakowo przez udział we wszystkich wydarzeniach. Skutecznie biorą udział w działaniach ratowniczo – gaśniczych na terenie gminy Miłakowa oraz powiatu ostródzkiego. OSP bierze udział w zawodach sportowo – pożarniczych na szczeblu gminnym, powiatowym, wojewódzkim i krajowym. Prowadzą wypożyczalnię sprzętu wolnego. Prowadzą wydawanie żywności dla najuboższej ludności w ramach programu PEAD.

Tabela nr 14 Członkowie i zawodnicy w klubach sportowych na dzień 31.XII.2006

Wyszczególnienie	liczba osób zrzeszonych 31 XII 2006	liczba osób zrzeszonych uczestników zajęć 31 XII 2012
Członkowie klubów sportowych ogółem	185	885
- w tym ćwiczących	145	407
-w tym ćwiczących do lat 18	125	478

Źródło i opracowanie: Urząd Miejski w Miłakowie

Tabela nr 15 Sport według dyscyplin - stan 2006 i 2012

Lp.	Dyscyplina	Ćwiczący razem		Ćwiczący dorośli		Ćwiczący do lat 18	
		31 XII 2006	31 XII 2012	31 XII 2006	31 XII 2012	31 XII 2006	31 XII 2012
1.	Futsal – piłka nożna halowa	-	120	-	95	-	25
2.	Piłka nożna	90	475	20	175	70	300
		+427%		+775%		+329%	
3.	Piłka koszykowa	20	30	0	0	20	30
		+50%		0%		+50%	
4.	Piłka ręczna	20	30	0	0	20	30
		+50%		0%		+50%	
5.	Baseball	15	0	0	0	15	0
		?%		0%		?%	
6.	Tenis ziemny	10	10	7	7	3	3
		0%		0%		0%	
7.	Tenis stołowy	16	60	8	30	8	30
		+275%		+275%		+275%	
8.	Beach soccer	-	50	-	35	-	15
9.	Plażowa piłka siatkowa	-	110	-	65	-	45
	Ogółem:	171	885	35	407	136	478
	Ogółem %	Mieszkańcy ogółem	15,3	Mieszkańcy 18+	8,8	Mieszkańcy do 18 lat	40,5

Źródło i opracowanie: Urząd Miejski w Miłakowie

W roku **2006** realizowano zajęcia sportowe w zakresie **6 dyscyplin**: piłka nożna, piłka koszykowa, piłka ręczna, baseball, tenis ziemny i tenis stołowy. W roku **2012** ubył 1 dyscyplina – baseball, a doszły 3 nowe: futsal, beach soccer oraz plażowa piłka siatkowa, czyli łącznie **8 dyscyplin** sportowych.

W roku **2012** ogół ćwiczących wynosił 885 osób, z tego 407 czyli 46% to osoby dorosłe, a 478 czyli 54% to dzieci i młodzież poniżej 18 roku życia. W przeliczeniu na liczbę mieszkańców ogółem osoby ćwiczące stanowią **15,3%**. Wśród dorosłych jest to **8,8%**. Wśród dzieci i młodzieży do 18 lat jest to **40,5%**.

Osiągnięcia sportowe w latach 2006 – 2013 –najważniejsze

1. **Zespół MGKS** Miłakowo dwukrotnie awansował do Ligii okręgowej, **UKS „Zawisza”**
2. Cychowska Ewa – IV miejsce w Mistrzostwach Polski „Sprawni Razem” – Kazimierza Wielka – powołanie do kadry,
3. Cychowska Ewa – I miejsce w ogólnopolskim Turnieju rangi Mistrzostw Polski Szkół i Ośrodków Szkolno – Wychowawczych w Tenisie Stołowym – Ciechanów,
4. Cychowska Ewa – I miejsce w grze mieszanej na Ogólnopolskim Turnieju Badmintona Rangi Mistrzostw Polski Szkół i Ośrodków szkolno – Wychowawczych – Konin,
5. Marzec, Grudzińska – III miejsce w grze mieszanej na Ogólnopolskim Turnieju Badmintona Rangi Mistrzostw Polski Szkół i Ośrodków szkolno – Wychowawczych – Konin,
6. Joanna Grudzińska – wicemistrzostwo w ogólnopolskim turnieju rangi Mistrzostw Polski w badmintonie,
7. Marzec, Cychowska, Pawłowska – III miejsce w wojewódzkim turnieju LZS-Purda w warcabach 64 – polowych,
8. Drużyna dziewcząt – V miejsce w Mistrzostwach Polski Sprawni Razem w halowej piłce nożnej – Choszczno,
9. Cychowska Ewa – II miejsce w V memoriale Andrzeja Grubby 24.07.2013.

Sport w życiu mieszkańców

Mieszkańcy uprawiają sport samodzielnie. Na terenie gminy zauważa się osoby trenujące nordic walking, bieganie oraz jazdę na rowerze. Na terenie gminy prowadzone są zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży uczącej się: piłka siatkowa, piłka nożna, aerobic. Lokalni liderzy sportowi spotykają się grupami nieformalnymi podczas rozgrywek w halową piłkę nożną, siatkową, Beach soccera (wskazane turnieje organizowane były przez UKS-y w ramach wsparcia zadania publicznego w ramach otwartego konkursu ofert ogłoszonego przez Burmistrza Miłakowa.)

2.3.4 Opieka zdrowotna

W mieście i gminie nie ma szpitala, ze specjalistycznej opieki zdrowotnej mieszkańcy korzystają głównie w oddalonym o 14 km Morągu oraz w Olsztynie. W gminie Miłakowo nie ma żłobka ani domu pomocy społecznej.

Tabela nr 16 Zakłady Opieki Zdrowotnej:

Lp.	Zakład Opieki Zdrowotnej	Zatrudniony personel
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Marek Jonkisz, Miłakowo	Lekarz Rodzinny, Pielęgniarka Środowiskowa Położna Środowiskowa, Pielęgniarka Medycyny Szkolnej
2.	NZOZ Gabinet Lekarza Rodzinnego, Błażej Boguta, Miłakowo	<i>j.w.</i>

Źródło i opracowanie: Urząd Miejski w Miłakowie

Tabela nr 17 Gabinety stomatologiczne w gminie

Lp.	Gabinet stomatologiczny	
1.	Kontraktowy Gabinet Stomatologiczny Jadwiga Demus, Miłakowo	<i>poradnia stomatologiczna</i>
2.	Kontraktowy Gabinet Stomatologiczny Piotr Martyniak, Miłakowo	<i>j.w.</i>

Źródło i opracowanie: Urząd Miejski w Miłakowie

Wg wykazu podmiotów w branży medycznej działają jeszcze 2 podmioty komercyjne:

FIRMA USŁUGOWA w Miłakowie

GABINET REHABILITACYJNY w Miłakowie

W roku 2006 na terenie gminy działała jedna Apteka Dbam o Zdrowie - Apteka ogólnodostępna, a do 2012 otwarto kolejną: "Miejska" Apteka.

2.3.5 Pomoc społeczna

Spółeczno-ekonomiczne różnicowanie się społeczeństwa wywołuje wzrost zapotrzebowania na usługi opiekuńcze. Wzrost wydatków na opiekę społeczną wynika nie tylko z ubóstwa. Funkcjonują również programy rządowe, mające na celu ochronę poziomu życia rodzin. Uwarunkowania ustawowe przesunęły pewne grupy osób z urzędów pracy, gdzie pobierały zasiłek dla bezrobotnych, do Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, które obejmują ich gwarantowanymi zasiłkami okresowymi. Najczęstszym powodem przyznawania pomocy w formie pieniężnej czy naturze jest obecnie trudna sytuacja materialna rodzin dotkniętych bezrobociem. Dla wielu tych rodzin jest to jedyne źródło utrzymania. Podobnie długotrwała choroba i niepełnosprawność to jedne z ważniejszych przyczyn objęcia pomocą społeczną. Zjawisko to dotyczy w większości osób starszych, przeważnie rencistów i emerytów. Więcej danych dotyczących bezrobocia i jego skutków w podrozdziale 2.6.5. Innym zgłaszanym przez GOPS problemem społecznym o trudnych do przewidzenia skutkach, jest uzależnienie się części rodzin korzystających z częstej pomocy i zatracanie własnej aktywności oraz inwencji w rozwiązywaniu trudnych problemów życiowych i ekonomicznych.

Według danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłakowie na dzień 31 marca 2007 r. z pomocy ośrodka skorzystało ogółem 218 rodzin, liczba osób w tych rodzinach 763.

Tabela nr 18 Formy pomocy rodzinie w latach 2007, 2009, 2012 i do VIII 2013

Forma pomocy rodzinie	Liczba rodzin (wg lat)			
	2007	2009	2012	VIII 2013
Zasiłki okresowe	143 wszystkie z powodu bezrobocia	217	231	233
Zasiłki celowe	204	306	228	147
Posiłek dzieci w szkole	106 dzieci 223	156 dzieci 263	158 dzieci 301	140 dzieci 254
Usługi opiekuńcze	13	26	21	16
Zasiłek stały	48	55	58	56

Źródło: MGOPS Miłakowo

Tabela nr 19 Pomoc udzielona osobom niepełnosprawnym w gminie w okresie I-V 2007r.

Miesiąc Rok	Liczba osób, które otrzymują zasiłek pielęgnacyjny	Dzieci do 5 roku życia, które otrzymują dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnospr.	Dzieci powyżej 5 roku życia, które otrzymują dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnospr.	Ogółem liczba dzieci, które otrzymują dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnospr.
I 2007	239	12	71	83
II 2007	233	12	77	89
III 2007	241	14	72	86
IV 2007	239	12	74	86
V 2007	247	14	72	86

Źródło: MGOPS Miłakowo

Tabela nr 20 Pomoc udzielona osobom niepełnosprawnym w gminie w latach 2007, 2009 i 2012

Miesiąc Rok	Liczba wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych		Dzieci do 5 roku życia, które otrzymują dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnospr.	Dzieci powyżej 5 roku życia, które otrzymują dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnospr.	Ogółem liczba dzieci, które otrzymują dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnospr.
	osoby	% mieszkańców w ogółem			
2007	2935	51,5	152	860	1012
2009	3472	50,3	100	743	843
2012	3691	50,9	70	590	660

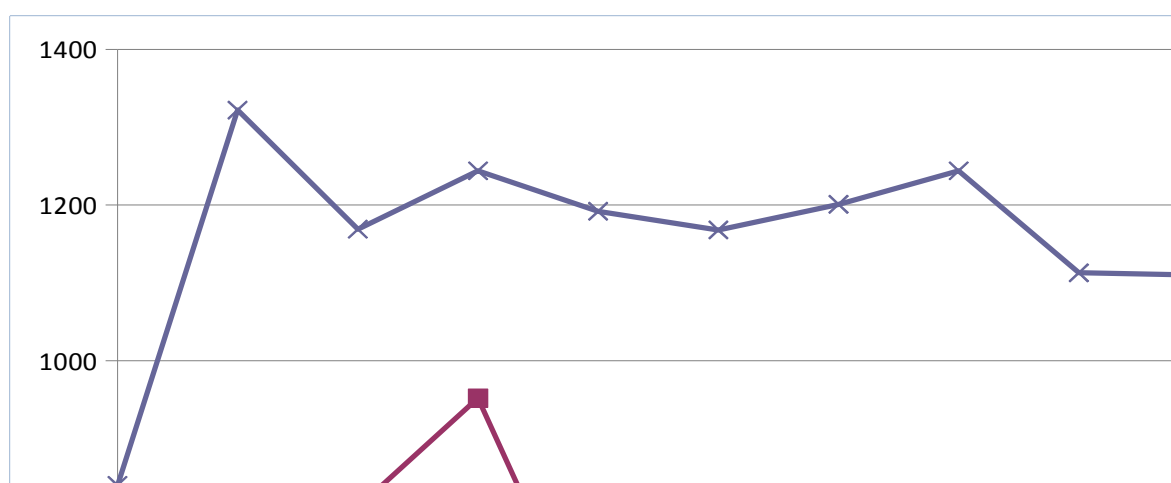
Źródło: MGOPS Miłakowo

Tabela nr 21 Liczba osób korzystających z usług MGOPS w latach 2003 - 2012

Rok	Liczba osób korzystających ze wsparcia ośrodka		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	
	osoby	% liczby mieszkańców		osoby	% liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym (15+)
2003	231	15	208	840	5
2004	335	23	334	1322	7
2005	812	20	304	1169	17
2006	952	22	342	1244	20
2007	613	21	324	1192	13
2008	632	21	351	1168	14
2009	656	21	383	1201	14
2010	682	21	396	1244	14
2011	639	19	368	1113	13
2012	658	19	371	1110	14

Źródło: MGOPS Miłakowo i GUS

Wykres nr 7 Liczba osób korzystających z usług MGOPS w latach 2003 - 2012

Źródło: MGOPS Miłakowo

2.3.6 Mieszkania

W mieście i gminie Miłakowo w 2005 roku znajdowało się 1738 mieszkań. W jednym mieszkaniu było 6084 izb (powiat 32790 mieszkań, 119456 izb, województwo 457870 mieszkań, 1692450 izb). Powierzchnia użytkowa mieszkań wynosiła 63,5 m², w tym na jedną osobę przypadało średnio 19,3 m². Liczba osób na jedno mieszkanie - 3,30, a na jedną izbę 0,94. Warunki lokalowe w gminie Miłakowo są porównywalne do warunków w powiecie i województwie.

Tabela nr 22 Zasoby mieszkaniowe i budownictwo mieszkaniowe w latach 2002 - 2013

	Jedn. miary	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZASOBY MIESZKANIOWE												
Mieszkania*	mieszk.	845	845	846	847	851	852	859	863	866	b.d.	b.d.
Przeciętna powierzchnia użytkowa												
1 mieszkania	m2	60,2	60,2	60,3	60,4	60,7	60,8	61,4	62,0	62,3	b.d.	b.d.:
na 1 osobę	m2	19,1	19,0	19,0	19,3	19,3	19,3	19,6	19,8	19,7	b.d.	b.d.
Mieszkania wyposażone w urządzenia techniczno-sanitarne:												
wodociąg	mieszk.	840	839	840	841	845	846	853	857	860	b.d.	b.d.
ustęp spłukiwany	mieszk.	805	805	806	807	811	812	819	823	826	b.d.	b.d.
łazienka	mieszk.	783	783	784	785	789	790	797	801	804	b.d.	b.d.
centralne ogrzewanie	mieszk.	707	706	707	708	712	713	720	724	727	b.d.	b.d.
gaz z sieci	mieszk.	15	15	15	15	15	15	15	185	186	b.d.	b.d.
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO												
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania*	bud.	1	0	4	1	4	1	7	4	3	3	5
Mieszkania oddane do użytkowania												
mieszkania	mieszk.	1	0	4	1	4	2	7	4	3	3	7
izby	izba	4	0	25	5	20	8	44	21	16	13	36
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	105	0	504	108	568	172	940	782	422	403	948

Źródło: GUS

2012

Liczba osób korzystających z mieszkań socjalnych – 3 osoby zameldowane

Liczba osób oczekujących na mieszkania socjalne - 10 osób złożyło podanie, ale dużo więcej oczekuje

Liczba osób korzystających z mieszkań wynajmowanych od gminy – 665 zameldowanych

Liczba osób oczekujących na wynajem mieszkania od gminy - 10 osób złożyło podanie, ale dużo więcej oczekuje

Źródło: Urząd Miejski w Miłakowie

2.3.7 Bezpieczeństwo publiczne

2006-2007

Przestępczość w gminie Miłakowo, według danych przekazanych przez Kierownika Posterunku Policji w Miłakowie za okres od 01.01.2006 do 31.10.2007, jest niska. Liczba popełnionych przestępstw wyniosła 208. Wykryci sprawcy: 116, w tym 20 nieletnich. Nietrzeźwi kierujący: 57 osób. Narkomani: 6 osób

Najczęściej popełniane przestępstwa: prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu, kradzieże, w tym kradzieże z włamaniem, udział w bójce i pobicie.

Ochronę przeciwpożarową zapewniają jednostki **Ochotniczej Straży Pożarnej (OSP)** zlokalizowane w Miłakowie i Boguchwałach, dysponujące:

- ▶ 2 remizami strażackimi,
- ▶ 4 samochodami, motopompami, łodziami ratowniczymi, sprzętem rat. tech., medycznego, węzami W-52,

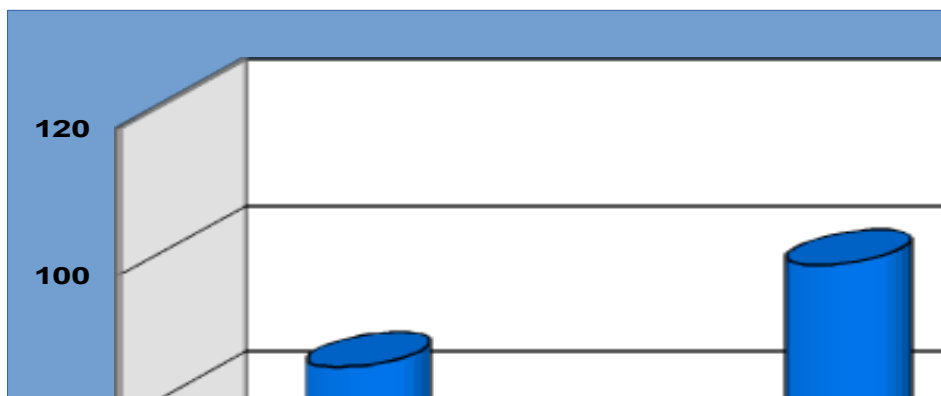
W-75.

Strażacy z gminy zajmują się również ratownictwem medycznym i wodnym. OSP zrzeszają łącznie ponad 80 strażaków ochotników. Ochotnicza Straż Pożarna, działająca w gminie skupia aktywną społeczność lokalną i poprzez organizację spotkań integrujących, zawodów pożarniczych, wpływa również na aktywizację i integrację środowiska lokalnego, a poprzez to, na rozwój miasta i gminy.

Bezpieczeństwo publiczne na podstawie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w latach 2007/2008

Na terenie gminy Miłakowo nie stwierdza się wysokiego poziomu przestępczości, jednakże brak poczucia bezpieczeństwa jako problem społeczny wymieniło prawie 29% ankietowanych mieszkańców, zaś nieco więcej badanych (30,6%) zadeklarowało, iż nie czuje się bezpiecznie na terenie gminy. Wśród przyczyn wskazywano najczęściej zagrożenie na drodze spowodowane przez nietrzeźwych kierujących i piratów drogowych, brak odpowiedniej liczby patroli policji oraz niewystarczające oświetlenie w miejscu zamieszkania, zaś w dalszej kolejności bójki i kradzieże.

Rysunek nr Przestępczość w gminie Miłakowo w latach 2003-2007

Analiza stanu bezpieczeństwa na terenie gminy Miłakowo w latach 2008 – 2012

Na terenie działania Posterunku Policji w Miłakowie na przełomie pięciu lat, tj. od początku 2008 roku do końca 2012 roku stwierdzono 540 popełnionych przestępstw, w tym odnotowano 242 przestępstwa, które są przestępstwami najbardziej dotkliwymi dla społeczeństwa, tj. kradzieże, włamania, rozboje, bójki, pobicie, uszkodzenia ciała, uszkodzenia mienia oraz przestępstwa narkotykowe.

Tabela nr 23 Dane na temat stanu bezpieczeństwa miasta i gminy Miłakowo w latach 2008 - 2012

Opis danych	2008	2009	2010	2011	2012
art. 278 § 1 k.k. - kradzież mienia	12	12	19	21	19
art. 279 § 1 k.k. - kradzież z włamaniem	10	5	11	9	38
art. 280 § 1 k.k. - rozbój	7	4	3	0	1
art. 158 § 1, art.156 § 1 k.k., art. 157 § 1 i 2 k.k. - bójka, pobicie, uszkodzenie ciała	7	8	5	5	4
art. 288 § 1 k.k. - uszkodzenie mienia	4	7	5	8	5
art. 58, art. 59, art. 62 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	4	8	1	4	4
RAZEM	44	44	44	47	71
Wykryto sprawców powyższych przestępstw	32	36	37	28	45
w tym osoby nieletnie	4	5	6	6	6
zatrzymano nietrzeźwych kierujących	27	27	16	25	26
służbę pełniło policjantów	5	5	4	5	4

Opis danych	2008	2009	2010	2011	2012
oraz w okresie letnim	2	-	-	-	-

Źródło: Posterunek Policji w Miłakowie

W okresie ostatnich pięciu lat odnotowano spadek przestępczości przeciwko życiu i zdrowiu, natomiast wzrosła przestępczość przeciwko mieniu. Przestępczość narkotykowa utrzymuje się na podobnym poziomie. Stwierdzono również, że pomiędzy rokiem 2008 a 2012 o 50 % wzrosła liczba nieletnich popełniających przestępstwa.

WNIOSKI

- biorąc pod uwagę obecny stan etatowy Posterunku Policji, należałoby dążyć do uzupełnienia wolnych etatów co w dużej mierze przełożyłoby się na większą ilość służb popołudniowych oraz nocnych, (na dzień dzisiejszy w Posterunku Policji w Miłakowie pełni służbę 4 policjantów, jednak policjant ds. kryminalnych oddelegowany został do pełnienia służby w Komisariacie Policji w Morągu, gdzie prowadzi postępowania przygotowawcze z rejonu odpowiedzialności Posterunku Policji),
- należy również kontynuować współpracę z zarządami ogródków działkowych w celu wypracowania metod zapobiegania zdarzeniom na ich terenie, gdzie dochodzi do największej liczby zdarzeń,
- z uwagi na zwiększenie się liczby nieletnich sprawców należy kontynuować spotkania z dziećmi i młodzieżą i omawiać skutki wchodzenia w konflikt z prawem,
- zadania należy przekazać policjantom Zespołu Operacyjno-Rozpoznawczego Komisariatu Policji w Morągu w celu rozpoznania elementu przestępczego.

2.4 Infrastruktura techniczna

2.4.1 Systemy transportowe

Istniejący układ komunikacyjny gminy Miłakowo jest słabo rozwinięty. Gmina nie leży na żadnym z głównych szlaków komunikacyjnych kraju i województwa. Brak jest w gminie linii kolejowej, co utrudnia dostępność komunikacyjną gminy w powiązaniach zewnętrznych. Powiązania wewnętrzne umożliwiają dostępność poprzez układ drogowy wszystkim wsiom, zróżnicowana jest tylko ich jakość.

Istotnymi problemami w zakresie drogownictwa dotyczącymi gminy, regionu jak i całego kraju są:

- ▶ wysoki stopień degradacji technicznej infrastruktury komunikacyjnej;
- ▶ rosnący ruch drogowy;
- ▶ zmniejszające się bezpieczeństwo w ruchu drogowym;
- ▶ zagrożenia dla ruchu pieszych;
- ▶ ograniczenia środków finansowych niezbędnych do realizacji inwestycji komunikacyjnych.

Tabela nr 24 Wykaz dróg/ulic oraz ich długości w gminie Miłakowo

Lp.	NUMER DROGI	PRZEBIEG DROGI	DŁUGOŚĆ [m]
1.	528	Morań-Miłakowo-Orneta	10530,73
2.	593	Miłakowo-Dobre Miasto	5114,49
3.	1160 N	dr. gm.(Podągi)- dr. woj. nr 528	2419,47
4.	1162 N	Miłakowo-Gudniki	6336,02
5.	1164 N	dr. gm.(Lesiska)-Różnowo-dr. pow. nr 1162N	3209,88
6.	1166 N	dr. gm.(Stróżyna)-dr. pow. nr 1193N	1076,30
7.	1168 N	Klugajny-Polkajny-dr. woj. nr 528	6171,13
8.	1170 N	Stare Bolity-Książnik-Niegławki	7110,02
9.	1193 N	dr. pow. nr 1162N- Warkałki-Warkały-dr. woj. nr 528	6622,73
10.	1195 N	dr. woj. nr 528-Roje-Ponary-Boguchwały	8404,05
11.	1199 N	gr. gm.(Wilnowo)-Boguchwały-Książnik-dr. pow. nr 1201N	11503,62
12.	1201 N	Miłakowo-Bieniasze-Niegławki	9705,09
13.	1401 N	Pityny-Raciszewo-gr. gm.(Łupnia)	9095,75
14.	1920 N	dr. woj. nr 528-Stolno	1921,42
15.	1959 N	dr. woj. nr 593-Raciszewo-Nowe Mieczysław	5084,04
16.	151007 N	dr. gm. nr 151004 N-Książnik	3472,36
17.	151009 N	Pojezierce-Boguchwały	2564,26
18.	151010 N	Miłakowo-dr. pow. nr 1199 N (Książnik kol.)	1528,84
19.	151011 N	Boguchwały kol.-Boguchwały	1480,34
20.	151014 N	dr. pow. nr 1201 N (Bieniasze)-Nowe Mieczysław	1472,13
21.	151015 N	dr. pow. nr 1201 N (Mysłaki)-Trokajny	1786,09
22.	151501 N	Miłakowo- ul. Bema	111
23.	151502 N	Miłakowo- ul. Chopina	593
24.	151503 N	Miłakowo- ul. Dworcowa	649
25.	151504 N	Miłakowo- ul. Jagiełły	118
26.	151505 N	Miłakowo- ul. Kajki	43
27.	151506 N	Miłakowo- ul. Kaszubska	591
28.	151507 N	Miłakowo- ul. Katowicka	62
29.	151508 N	Miłakowo- ul. Kilińskiego	148
30.	151509 N	Miłakowo- ul. Kołataja	189
31.	151510 N	Miłakowo- ul. Konopnickiej	132
32.	151511 N	Miłakowo- ul. Kościelna	167
33.	151512 N	Miłakowo- ul. Kościuszki	452
34.	151513 N	Miłakowo- ul.Mazowiecka	506
35.	151514 N	Miłakowo- ul.Mickiewicza	627
36.	151515 N	Miłakowo-ul. Młyńska	381
37.	151516 N	Miłakowo- ul.Morańska	226

38.	151517 N	Miłakowo- ul. Mostowa	126
39.	151518 N	Miłakowo- ul. Okrężna	266
40.	151519 N	Miłakowo- ul. Orzeszkowej	210
41.	151520 N	Miłakowo- ul. Osiedle XXX-Lecia	450
42.	151521 N	Miłakowo- ul. Poznańska	98
43.	151522 N	Miłakowo- ul. Prusa	386
44.	151523 N	Miłakowo- ul. Słoneczny Stok	95
45.	151524 N	Miłakowo- ul. Ojca Wł. Włodyki	180
46.	151525 N	Miłakowo- ul. Szkolna	242
47.	151526N	Miłakowo- ul. Lipowa	232
48.		Miłakowo-ul. Leśna	729

Źródło i opracowanie: Referat Gospodarki Terenowej - Urząd Miejski w Miłakowie

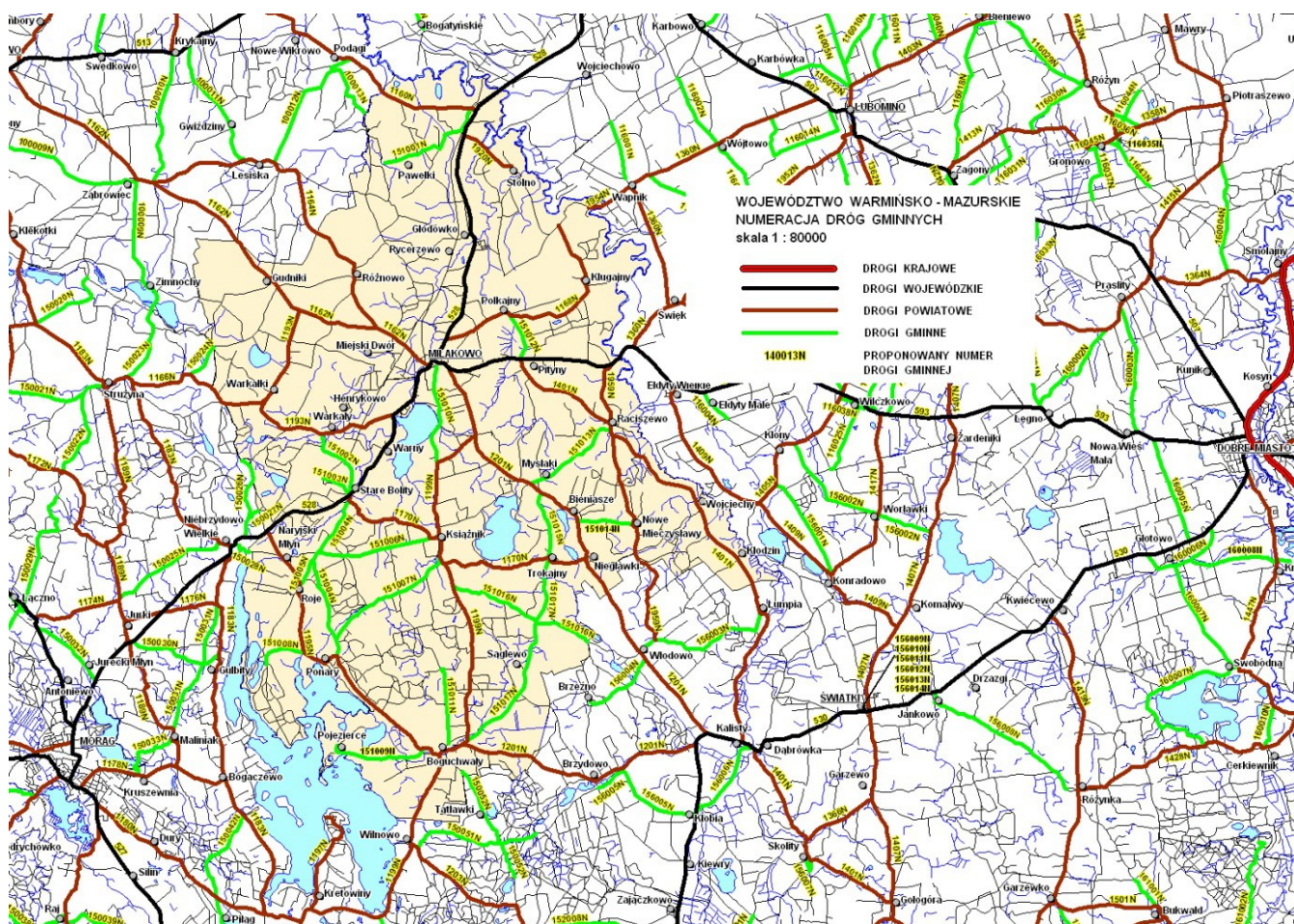
- **Drogi wojewódzkie**
- **Drogi powiatowe**
- **Drogi gminne**
- **Miłakowo - ulice**

Stan dróg na terenie miasta i gminy Miłakowo można ocenić jako średni. Najlepiej utrzymane są drogi wojewódzkie oraz powiatowe. Stan techniczny niektórych odcinków dróg wojewódzkich ze względu na zrealizowane inwestycje uległ znacznemu polepszeniu. Niestety wiele pozostałych dróg na terenie miasta i gminy Miłakowo stanowi poważne zagrożenie w ruchu drogowym i wymaga natychmiastowego remontu. We wrześniu 2012 roku podjęto Uchwałę ws. Pozbawienia dotychczasowej kategorii 11 publicznych dróg gminnych na terenie gminy Miłakowo.

Ze względu na niewielki budżet oraz brak możliwości pozyskiwania środków finansowych z Unii Europejskiej Gmina Miłakowo nie realizuje inwestycji drogowych. Realizowane są jedynie inwestycje związane z remontami oraz budową nowych chodników i placów parkingowych, na które przyznawana jest pomoc ze środków unijnych.

Każdego roku Gmina Miłakowo składa wnioski do budżetu Powiatu i Województwa w sprawie remontów dróg w granicach administracyjnych miasta i gminy Miłakowo.

Mapa poglądowa dróg na terenie miasta i gminy Miłakowo

2.4.2 Systemy infrastruktury komunalno-technicznej

Tabela nr 25 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności

	Jednostka miary	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ogółem											
wodociąg	%	68,4	68,4	70,6	70,9	71,1	71,3	71,3	71,2	71,2	b.d.
kanalizacja	%	32,6	32,8	32,4	32,9	33,3	33,5	33,8	33,3	33,4	b.d.
gaz	%	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	10,2	10,1	10,0	b.d.
wodociąg	%	93,7	93,7	95,0	95,0	95,1	95,1	95,1	95,2	95,2	b.d.
kanalizacja	%	70,0	70,4	70,0	70,5	70,5	70,6	70,7	70,8	71,0	b.d.
gaz	%	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	21,4	21,5	21,4	b.d.
wodociąg	%	46,4	46,4	49,7	49,8	49,8	49,9	49,9	49,9	49,9	b.d.
kanalizacja	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	b.d.
gaz	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	b.d.

Źródło: GUS

2.4.2.1 Wodociągi

Według danych Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Miłakowie długość sieci wodociągowej na koniec 2007 r. wynosiła 74 km. Stan sieci dobry.

Tabela nr 26 Sieć wodociągowa

Sieć wodociągowa	2006	2012
długość sieci wodociągowej	74 km	79 km
liczba stacji uzdatniania wody	7	6
liczba przyłączy prowadzących do budynków	563	688
liczba podłączonych gospodarstw domowych	14	4
Ilość ujęć wody	8	7
w tym w poszczególnych miejscowościach po jednej w wymienionych miejscowościach produkcja dobową w m ³ :		
Miłakowo	516	485
Boguchwały	64	53
Bieniasze	39	36
Gudniki	19	20
Książnik	17	17
Roje	13	12
Rożnowo	13	razem z Gudnikami
Henrykowo	8	8
Dobowe zużycie wody w gminie	690	631
Stopień zwodociągowania miasta i gminy	(GUS) 70,9%	(GUS) 71,2% w 2011

Źródło: Według danych Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Miłakowie i GUS

Na terenie gminy istnieją wodociągi grupowe (więcej niż 1 odbiorca):

1. Miłakowo, Warkały, Polkajny, Pityny, Głodówko, Stolno, Miejski Dwór, Bolity, Warny, Klugajny
2. Bieniasze, Trokajny, Mysłaki
3. Boguchwały, Sąglewo, Wilnowo, Tątlawki (gmina Morąg)
4. Książnik
5. Gudniki, Gilginia, Rożnowo od 2007
6. Henrykowo

Miejscowości nie posiadające sieci wodociągowej: Nowe Mieczysławy, Warkałki, Kolonia Książnik, Pojezierce, Raciszewo, znaczna część Starych Bolit.

2.4.2.2 Gospodarka ściekowa

2006

Długość sieci kanalizacyjnej: 9,8 km. Długość i ilość przyłączy prowadzących do budynków: 200szt./5km.
Liczba nowo podłączonych gospodarstw domowych w 2006 r.: 8.

Tabela nr 27 Oczyszczalnie ścieków

	2006	2012
Lokalizacja	Miłakowo, ul. Mazowiecka	Miłakowo, ul. Mazowiecka
Typ oczyszczalni	biologiczno-mechaniczna	biologiczno-mechaniczna
Maks. wydajność	600 m ³ /d	1650 m ³ /d
Średnia moc przerobowa	600 m ³ /d	980 m ³ /d

Źródło: UMM Miłakowo

2010

Modernizację i rozbudowę oczyszczalni zakończono w 2010 r. Oficjalne otwarcie odbyło się 20.12.2010 r. Lokalizacja oczyszczalni to Miłakowo, ul. Mazowiecka, typ oczyszczalni: biologiczno–mechaniczna, max. Wydajność maksymalna po modernizacji wzrosła o 1050 m³/d czyli o 175%.

Inwestycja została zrealizowana przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Miłakowie, ze względu na możliwość odzyskania podatku VAT. Zadanie realizowano z wykorzystaniem dotacji iz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Inwestycja kosztowała ok. 9 mln zł z tego z dofinansowania 4 mln.

Brak informacji na temat indywidualnych gospodarstw domowych nie podłączonych do sieci kanalizacyjnej, w tym na temat prywatnych oczyszczalni ekologicznych.

2.4.2.3 Gospodarka odpadami stałymi

2006

Obsługą gospodarki odpadami na terenie gminy, a przede wszystkim zbiórką i transportem odpadów zajmują się dwa podmioty gospodarcze:

- o Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o. ul. Wenecka 1, 14-300 Morąg
- o Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Spółka z o.o. ul. 3-Maja 8, 14-100 Ostróda

Odpady komunalne wywożone są na składowiska odpadów w miejscowości Rudno i Żółtna. Na terenie gminy brak składowiska. Składowisko w Żółtnej (gmina Morąg) będzie wkrótce zamykane, a teren zostanie zrehabilitowany.

Zbiórką odpadów jest objętych 5799 mieszkańców stałych (ok. 97%) - stan 2007 r.

Liczba wystawionych pojemników do gromadzenia stałych odpadów komunalnych na terenie gminy: **934** sztuk pojemników SM 110 + 45 SM 1100.

Wykazana ilość odpadów zebranych od mieszkańców w strumieniu odpadów zmieszanych i dostarczanych na teren składowiska w 2006 r.: **375 ton**

Rzecz jasna, część odpadów w praktyce nie trafia na wysypisko, lecz wykorzystywana jest gospodarczo, w ramach gospodarstwa wytwarzającego odpady (kompostowanie odpadów organicznych, spalanie odpadów). Płynne odpady komunalne (ścieki ze zbiorników bezodpływowych) wywożone są do oczyszczalni ścieków przez firmę Usługowo-Handlową "MIRGORZ" Grzegorz Rogulski 14-310 Miłakowo, Henrykowo 14 oraz Ochotniczą Straż Pożarną, 14-310 Miłakowo, ul. Daszyńskiego 8.

Osady ściekowe powstają w oczyszczalni ścieków w Miłakowie w wielkości **127 tys. m³/rok** uwodnionych osadów.

Odzysk surowców wtórnych i selektywna zbiórka odpadów

W chwili obecnej odzyskiwanie surowców wtórnych z odpadów na terenie gminy Miłakowo odbywa się głównie poprzez selektywną zbiórkę tworzyw sztucznych.

Na terenie gminy rozlokowanych jest 30 pojemników - 17 w mieście, 3 w Boguchwałach oraz po 1 w następujących miejscowościach: Bieniasze, Głodówko, Gudniki, Książnik, Mysłaki, Pityny, Rożnowo, Roje, Raciszewo, Warkały. W wyniku selektywnej zbiórki odpadów zebrano w 2006 roku 36,3 m³ tworzyw sztucznych. Wywozem plastików zajmuje się PUK Ostróda.

2012/2013

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie znowelizowana ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r. poz. 391), która zmienia dotychczasowy system gospodarowania odpadami komunalnymi. Ustawa nakłada na organy gminy nowe zadania. Według nich to gmina odpowiada za gospodarowanie odpadami na swoim terenie i zobowiązana jest zorganizować system gospodarki odpadami komunalnymi, zgodnie z zapisami ustawy oraz uwarunkowaniami miejscowymi. Wprowadzanie poszczególnych elementów systemu musi nastąpić najpóźniej 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy tj. do dnia 01 lipca 2013 r.

Od 1 lipca 2013 r. odpady komunalne z nieruchomości są odbierane przez przedsiębiorcę wyłonionego w drodze przetargu ogłoszonego przez Związek Gmin: **Konsorcjum** 1) Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. Morąg z siedzibą w Morągu, ul. Wenecka 1, 14-300 Morąg, 2) Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. z siedzibą w Pasłęku, ul. Piłsudskiego 6, 14-400 Pasłęk, 3) Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych RUDNO Sp. z o.o. z siedzibą w Rudnie, ul. Stępowskiego 10 14-100 Ostróda – **z siedzibą w Ostródzie adres: 14-100 Ostróda ul. Stępowskiego 10** - cena brutto 7.615.061,68 zł. Wynika to z faktu, iż **Gmina Miłakowo została w 2007 roku członkiem Związku Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko”**, który przejął zadania i obowiązki związane z realizacją nowego systemu gospodarowania odpadami od dziewiętnastu gmin członkowskich położonych na terenie pięciu powiatów, w tym od Gminy Miłakowo. Przedsiębiorca, który wygrał przetarg na odbiór odpadów komunalnych, jest zobowiązany do podania gminie dokąd i na jakich zasadach będą przekazywane odpady zebrane selektywnie, a także wskazał cenę tego świadczenia za okres co najmniej jednego roku.

Zgromadzenie Związku Gmin podjęło wszystkie niezbędne uchwały, które organ wykonawczy czyli Zarząd Związku obecnie wdraża i realizuje, są to uchwały dotyczące m.in. :

- **uchwała w sprawie podziału obszaru Związku Gmin na sektory:** będzie 5 sektorów, na każdy z nich zostanie ogłoszony oddzielny przetarg. Gmina Miłakowo znalazła się w Sektorze I razem z gminami: Godkowo, Morąg, Małdyty, Zalewo oraz Miłomłyn.
- **uchwała w sprawie wyboru metody** ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi **oraz wysokości tej opłaty i stawki opłaty za pojemnik:** metodą będzie naliczenie opłaty od mieszkańca w wysokości 7 zł za nieczystości posegregowane i 9zł w przypadku oddawania odpadów zmieszanych. Warto zaznaczyć, że w deklaracji należy podać osoby zamieszkujące daną nieruchomość, a nie osoby zameldowane. Oznacza to, że jeżeli osoba z rodziny wyjechała za granicę do pracy lub uczy się w oddalonym mieście i mieszka tam w akademiku, to takiej osoby w deklaracji nie wykazujemy,
- **uchwała w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają komunalne,** czyli ze wszystkich firm, szkół, sklepów itd. W przypadku tych nieruchomości opłatę zawsze nalicza się za pojemnik, natomiast stawki opłat też są zróżnicowane i tak za oddawanie odpadów zmieszanych stawka będzie wyższa o 35% w stosunku do stawek za oddawanie odpadów posegregowanych,
- **uchwała w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:** w przypadku każdego rodzaju nieruchomości (zamieszkałej, niezamieszkałej i nieruchomości mieszanych) opłaty trzeba będzie wносить do 15 każdego miesiąca, którego opłata dotyczy. Wyjątkiem będzie termin wniesienia pierwszej opłaty za miesiąc lipiec, który upłynie w dniu 31 lipca 2013 r.,
- **uchwała w sprawie ustalenia wzoru deklaracji.** Pierwszą deklarację należy złożyć do końca marca br. Deklaracje w dniu 19 lutego 2013 r. zostały przekazane Gminie Miłakowo. Właściciele nieruchomości deklaracje będą mogli pobrać w biurze Związku Gmin w Ostródzie przy ul. Wojska Polskiego 5 (teren byłych Białych Koszar), w gminach, u sołtysów oraz na stronach internetowych Związku Gmin i gmin członkowskich.
- **uchwała w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.** Uchwała ta zawiera informacje nt. **ilości** odpadów jakie będą odbierane od właścicieli nieruchomości, **częstotliwości** ich odbioru oraz **Punktach selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych**, których na terenie Związku będziemy mieli cztery- Półwieś Gm. Zalewo, Lipowiec Gm. Kurzętnik, Miasto Iława ul. Komunalna, Rudno Gm. Ostróda- już funkcjonuje. Będą również punkty mobilne.

Kolejnym ważnym krokiem we wdrażaniu nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi był obowiązek podjęcia przez Radę Miejską w Miłakowie do końca 2012 r. uchwały w sprawie przyjęcia nowego regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy.

Ponadto rozpoczęła się kampania edukacyjno-informacyjna, mająca na celu zapoznanie właścicieli nieruchomości z obowiązkami wynikającymi z uchwał. W tym celu Związek Gmin Regionu Ostródzko- Iławskiego „Czyste Środowisko” przygotował szereg ulotek do kampanii edukacyjno-informacyjnej, które zostały przekazane do tut. urzędu w dniu 19 lutego 2013 roku i zostały rozpowszechnione wśród mieszkańców Gminy Miłakowo. Materiały roznosili stażyci i sołtysi do 1291 domów i firm osób które złożyły wcześniej deklaracje. Akcję koordynował i prowadził Urząd Miasta i Gminy, a Rada Mieszkańców Miłakowa, która zorganizowała 2 spotkania dla mieszkańców. Uczestniczyli również Pan Burmistrz oraz przedstawiciele Urzędu związani z realizacją zadania.

Płynne odpady komunalne odbierają:

- Arkadiusz Wróbel Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe „ARKO”, Boguchwały 19, 14-310 Miłakowo
- Roelgato Robert Udała, Polkajny 4, 14-310 Miłakowo.

Punkty selektywnego zbierania odpadów:

- Półwieś, gm. Zalewo
- Lipowiec, gm. Kurzętnik
- Miasto Iława, ul. Komunalna
- Rudno, gm. Ostróda.

Ilość odpadów zebranych w 2012 r.

1. Papier – 10,44 ton
2. Szkło – 21,14 ton
3. Tworzywa sztuczne – 24,20 ton

Tabela nr 28 Lokalizacja i liczba pojemników na odpady

Lokalizacja pojemników	szkło	papier	plastik
gmina	23	0	32
miasto	20	16	24

Źródło: UMM

2.4.2.4 Sieć gazowa

W 1999 rozpoczęto gazyfikację gminy, wybudowano magistralę gazową.

Dystrybucję gazu prowadzi w obecnej chwili Pomorski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. Oddział Dystrybucji Gazu w Olsztynie, będący spółką strategiczną Grupy Kapitałowej Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. (PGNiG). Istniejącą sieć gazową zlokalizowaną na terenie miasta i gminy Miłakowo obsługuje Punkt Dystrybucji Gazu w Morągu oraz Dział Sieci Wysokiego Ciśnienia.

Na terenie miasta zlokalizowana jest zasilająca odbiorców z gminy **stacja wysokiego ciśnienia o przepustowości $Q = 4000 \text{ nm}^3/\text{h}$** .

Tabela nr 29 Dane dotyczące sieci gazowej i jej użytkowników na terenie miasta i gminy Miłakowo w latach 2007 - 2012

2007	2008	2009	2010	2011	2012
długość czynnej sieci ogółem w m					
23647	23647	23767	24020	24020	24020
długość czynnej sieci przesyłowej w m					
14611	14611	14611	14611	14611	14611
długość czynnej sieci rozdzielczej w m					
9036	9036	9156	9409	9409	9409
czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieskalnych					
30	41	50	51	52	54
odbiorcy gazu - gosp. dom.					
61	173	185	183	183	193
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem - gosp. dom.					
52	141	153	131	128	161
odbiorcy gazu w miastach - gosp. dom.					
61	173	185	183	183	193
zużycie gazu w tys. m³					

107,60	206,40	206,40	219,70	202,80	290,3
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m3					
84,6	116,4	117,0	126,2	118,6	223,6
ludność korzystająca z sieci gazowej - osoba					
47	47	579	590	584	:

Źródło: GUS

Istnieje możliwość zasilania gazem ziemnym nowych odbiorców z terenu miasta i gminy Miłakowo.

2.4.2.5 Zaopatrzenie w ciepło

Wiodącym źródłem energii do ogrzewania pomieszczeń oraz przygotowania ciepłej wody i posiłków jest węgiel i drewno. W Miłakowie działa 9 kotłowni opalanych tym paliwem (3 w Boguchwałach). Ostatnio w znacznej mierze węgiel wypierany jest przez gaz. Aktualnie w Miłakowie pracują 3 kotłownie opalane tym nośnikiem energii. Potrzeby cieplne Przędzalni Lnu "Safilin" zabezpiecza kotłownia olejowa.

Kotłownia na miał węglowy Moc zainstalowana: 5,6 MWt Moc zamówiona przez odbiorców: 2,6 MWt

Sieci wysokoparametrowe 70/150°: 1,2 km Sieci niskoparametrowe 70/90°: 350 mb.

2.4.2.6 Zaopatrzenie w energię elektryczną

W zachodniej części Miłakowa znajduje się GPZ 110/15 kV. Zasilany jest on linią o napięciu 110kV prowadzącą z Morąga. Linie energetyczne są w dobrym stanie technicznym i zapewniają pełne pokrycie potrzeb na energię elektryczną.

2.4.3 Zagospodarowanie przestrzenne

Miasto i Gmina Miłakowo posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte uchwałą nr XLV/322/2010 Rady Miejskiej w Miłakowie z dnia 30 marca 2010r. opracowane przez Firmę Usługowo-Projektową DW - Wanda Łaguna z Sopotu.

Zapisy studium wskazują obszary funkcjonalne składające się na strukturę i kierunki rozwoju przestrzennego miasta i gminy.

Ustawowym obowiązkiem studium jak i całego procesu planistycznego jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju w kierunkach zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Miłakowo z racji położenia i warunków naturalnych predestynowana jest do rozwoju funkcji przede wszystkim:

1. Rekreacyjno-turystycznych ze względów krajobrazowych, oraz obecności terenów o wielkich wartościach przyrodniczych i kulturowych.
2. Rolniczej z uwagi na stosunkowo wysoką wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej i dotychczasowe tradycje.
3. Produkcyjno-składowej
4. Mieszkaniowo-usługowej. Jej kształtowanie związane jest z rozwojem funkcji, o których mowa poprzednio.

2.5 Ochrona przyrody, krajobrazu i środowiska

2.5.1 Ochrona przyrody i krajobrazu

OBSZARY OBJĘTE SIECIĄ NATURA 2000 ZLOKALIZOWANE NA TERENIE GMINY MIŁAKOWO:

1. **Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków "Dolina Pasłęki"** (kod obszaru: PLB280002) obejmująca obszar o powierzchni 19405,9 ha położony w województwie warmińsko mazurskim na terenie gmin: Braniewo - gmina wiejska, Braniewo - gmina miejska, Płoskinia, Wilczeta, Godkowo, Lubomino, Orneta, Gietrzwałd, Jonkowo, Olsztynek, Stawiguda, Świątki, Łukta, i Miłakowo (1237,2 ha). Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Pasłęki” ustanowiony został Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313), zgodnie z którym celem wyznaczenia wyżej wykazanego obszaru jest ochrona populacji dziko występujących ptaków oraz utrzymanie ich siedlisk w nie pogorszonym stanie.
2. **Specjalny Obszar Siedlisk Rzeka Pasłęka** (kod obszaru: PLH280006) zgłoszony przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej do Komisji Europejskiej w 2004r. Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 98, poz. 880 ze zm.) na obszarach Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt oraz w znaczący sposób wpłynąć na gatunki, dla których ochrony obszar Natura 2000 został wyznaczony.

W myśl art. 46 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2001 Nr. 62, poz. 627 ze zm.) realizacja działalności na obszarze Natura 2000 może nastąpić po wykazaniu braku negatywnego oddziaływania inwestycji na ten obszar.

Tabela nr 30 Rezerwaty przyrody zlokalizowane na terenie gminy Miłakowo

Nazwa rezerwatu przyrody	Rok utworzenia	Położenie rezerwatu		Powierzchnia [ha]		Forma własności (właściciel)	Akt prawny powołujący rezerwat		Przedmiot ochrony	Typ rezerwatu
		Gmina	Wg. aktu powołującego - cego pierwotnego	Z obw. Wojewody Warm.-Maz.	pierwotny		Pierwotny i aktualny			
Ostoja Żubrów na rzece Pasłęce	1970	Stawiguda Olsztynek Gietrzwałd Jonkowo, Świątki, Łukta Lubomino	4249,2	4258,7 9	Nadl. Kudypy, Zaporow o, Orneta, Młynary, Stare Jabłonki	MP nr 2, poz. 21 z 1970r.	MP nr 2, poz. 21 z 1970r./ zm. MP Nr 17, poz. 119 z 1989r.	Stanowisk o bobra	faunistyczny	

Źródło: Wojewódzki Konserwator Przyrody, dane z roku 2007

Dla wyżej wskazanego rezerwatu przyrody sporządzono zadania ochronne, aczkolwiek obejmują one tylko obszary leśne. Projekt planu ochrony przedmiotowego rezerwatu nie jest wiążący, ponieważ nie został jeszcze zatwierdzony przez wojewodę.

Rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego opublikowanym w Dzienniku Urzędowym dnia 16 listopada 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego ujęto gminę Miłakowo w obrębie Narieńskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

Opis przebiegu granicy Narieńskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Granica Obszaru biegnie od punktu skrzyżowania drogi Łukta-Mostkowo z drogą lokalną na wysokości wsi Ramoty na północ szosą do toru kolejowego Olsztyn-Morań (jest to wspólna granica z OChK Doliny Pasłęki), gdzie skręca w kierunku zachodnim i biegnie wzdłuż ww. toru; za przystankiem PKP Kozia Góra opuszcza tor i skręca na północny-wschód po granicy gmin Morań i Łukta, dochodząc do drogi lokalnej Głędy-Wilnowo, tą drogą biegnie do miejscowości Wilnowo, gdzie skręca ku pomocy drogą Żabi Róg-Boguchwał do Boguchwał, a z Boguchwał na Ponary; z tej szosy skręca na drogę gruntową początkowo na północ, a dalej północny-wschód do wsi Książnik, dalej biegnie na wschód drogą polną do wsi Trokajny, ze wsi Trokajny podąża w kierunku północnym do punktu przecięcia z linią energetyczną (wspólna granica z OChK Rzeki Pasłęki) i dalej na północ do drogi Kalisty-Miłakowo; tą drogą przez Mysłaki Małe podąża w kierunku Pieszkowa i tu na skrzyżowaniu skręca na południowy-zachód w drogę prowadzącą do Książnika, na wysokości miejscowości Lipówka granica skręca na północ w drogę polną okrążającą jezioro Mildzie od zachodu i północy; ujściem rzeki dochodzi do szosy Miłakowo-Morań, z niej skręca w kierunku zachodnim w drogę lokalną do Warkała i dochodzi do nieczynnego toru kolejowego Ornetka-Morań, a dalej torem tym granica biegnie w kierunku południowo-zachodnim do wsi Niebrzydowo Wielkie do przecięcia z drogą Niebrzydowo Wielkie-Miłakowo (wspólna granica z OChK Rzeki Wąskiej); dalej granica biegnie tym torem, a potem skręca na południe w drogę gruntową i poprzez osadę Gulbity doprowadza do wsi Bogaczewo, skąd dalej tą drogą w kierunku południowo-wschodnim do toru kolejowego Morań-Olsztyn przy kolonii Żabi Róg; dalej granica biegnie tym torem ku wschodowi do przepustu kolejowego na rowie wypływającym z małego jeziora, gdzie skręca na południe na drogę gruntową i poprzez osady Swojki i Nowaczyzna, omijając zabudowę wsi, doprowadza do osady Małe Ramoty i dalej przyjmuje kierunek południowo-wschodni i poprzez były PGR Ramoty dochodzi do szosy Łukta-Mostkowo, tj. do punktu początkowego opisu.

Wykaz pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Miłakowo, wpisanych do rejestru przez Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody, stanowi załącznik nr 1 do strategii.

2.5.2 Zasoby wód powierzchniowych i podziemnych

Gmina Miłakowo położona jest w zlewni rzeki Pasłęki, tylko zachodni jej fragment (okolice wsi Gudniki) należy do systemu rzeki Wąskiej. Na terenie gminy znajduje się środkowy bieg Pasłęki, która stanowi północną i wschodnią granicę gminy. Rzeka płynie doliną o wąskich, urwistych często zalesionych zboczach, tworząc liczne meandry. Lewobrzeżny system rzeczny Pasłęki jest silnie rozbudowany, rzeka przyjmuje szereg dopływów, z których największym jest Miłakówka, o powierzchni 7,2 ha. Rzeka obejmuje wody na odcinku od 50-ciu metrów poniżej wypływu z jeziora Długie.

Jeziora w gminie: O znaczeniu turystycznym:

Wukśniki: powierzchnia 117,1 ha, maksymalna głębokość 68,0 m - położone na południowy-wschód od miejscowości Miłakowo. Jezioro to nie ma większych, istotnych hydrologicznie dopływów, zasilają je płytkie, okresowo funkcjonujące cieki. Wody z jeziora odprowadzane są do jeziora Mildzie. Bardzo dobre warunki morfometryczne, hydrograficzne i zlewniowe sprawiają, że zbiornik odporny jest na degradację (według

Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie I kategoria odporności na degradację). Jezioro wyróżnia się dobrymi warunkami tlenowymi charakterystycznymi dla głębokich, bardzo czystych oligotroficznymi zbiorników. 2012: stan ekologiczny – dobry / II klasa, stan chemiczny – dobry, stan JWC – dobry.

Mildzie: położone w granicach administracyjnych miasta Miłakowo, powierzchnia 111,9 ha, maksymalna głębokość 19,4 m. Jezioro zasila kilka niewielkich cieków, z których największym jest Naryjska Struga i dopływ jeziora Wukśniki. Z uwagi na cechy naturalne jezioro zaliczono do II kategorii podatności na degradację. Jezioro położone wśród terenów rolnych, przy jego północno- zachodnim brzegu znajduje się teren byłego ośrodka wczasowego, obecnie prywatny inwestor planuje tu kompleks domków całorocznych.

Zarówno na jeziorze Wukśniki jak i na Mildzie obowiązuje strefa ciszy.

Pozostałe jeziora występują w kilku skupiskach:

- ▶ Zbiorniki leżące w zlewni bezpośredniej jeziora Narie (Penepier Wielki - powierzchnia 18,6 ha, Penepier Mały - powierzchnia 10,5 ha, Czarne - pow. 26,5 ha i inne mniejsze)
- ▶ Jeziora położone w rynnach doliny cieku w rejonie Bieniasz (jezioro Bieniaszkie o pow. 9,6 ha)
- ▶ Jeziora, które znajdują się przy zachodniej granicy gminy (Boldein, Fila i inne)

Inne, nie wymienione wyżej: Bolity (pow. 10,77 ha), Litwa (pow. 9,03 ha), Niegławki (pow. 7,22 ha), Dreńskie Małe (pow. 1,88 ha).

Dane dotyczące dostępu do linii brzegowej jezior:

98 % gruntów nad jeziorami znajduje się w rękach osób prywatnych lub ANR działającej na rzecz Skarbu Państwa.

Zagospodarowanie terenów nad jeziorami:

60 % terenów jest zalesiona, natomiast 35 % to użytkowane rolniczo grunty.

Wody podziemne

Jednostką hydrologiczną, do której należy gmina jest Region Mazurski, a głównym poziomem użytkowym na tym terenie są utwory czwartorzędowe. Lokalnie główny poziom wodonośny może znajdować się w utworach trzeciorzędowych. Występowanie wód zwykłych stwierdzono w warstwach wodonośnych utworów trzecio i czwartorzędowych, a łączna miąższość utworów wodonośnych sięga 200-500m. Na powierzchni gminy przeważają utwory nieprzepuszczalne i słabo przepuszczalne, stąd infiltracja wód opadowych jest utrudniona a zasilanie w dużej mierze odbywa się przez dopływ boczny z terenów sąsiednich. W południowo-zachodniej części gminy miąższość warstwy ochronnej ulega spłyceniu do kilku metrów. W utworach czwartorzędowych poziom wodonośny ma charakter nieciągły, występuje na różnych głębokościach, często w formie soczew. Wodonośne piaski i żwiry zalegające między poziomami glin tworzą warstwy o niewielkim zasięgu i różnej miąższości. Miąższość utworów wodonośnych w czwartorzędzie to przeważnie 15-40 m. Pierwszy użytkowy poziom wodonośny ujmowany jest studniami kopanymi na głębokościach 10-0 m p.p.t., a wierconymi na 40- 70 i 100-150 m p.p.t. Warunki hydrogeologiczne w gminie są zróżnicowane. Najmniej korzystne są w północnej i wschodniej części gminy (rejon Rożnowa, Biernatek, Stolna, Polkajn i Pityn), gdzie wydajność eksploatacyjna

studni jest rzędu 5-20m³/h (w Głodówku dochodzi nawet do 50m³/h). Korzystniejsze warunki hydrogeologiczne występują w centrum gminy (w okolicach miejscowości: Gilginie, Miejski Dwór, Warkały, Książnik i Boguchwały).Wydajność eksploatacyjna studzien na tych terenach może sięgać 50-70 m³/h. Podstawowym warunkiem korzystania z wód podziemnych i powierzchniowych jest utrzymanie ich w czystości.

2.5.3 Zasoby surowców mineralnych

W obszarze gminy jest tylko jedno udokumentowane złożo kopalin – kreda jeziorna i gytia wapienna (osady węglanowe).Złożo to znajduje się w rejonie miejscowości Warkały, zajmuje powierzchnię 1,97 ha a jego średnia miąższość wynosi 5,4 m.

W gminie wyznaczono również sześć rejonów perspektywicznych występowania i eksploatacji gytii wapiennej i kredy jeziornej:

- 1) Klugajny (I) - zasoby perspektywiczne 121 tys. m³
- 2) Warkały (II) - zasoby perspektywiczne 56 tys. m³
- 3) Mysłaki Małe (III) - zasoby perspektywiczne 151 tys. m³
- 4) Ponary (IV) - zasoby perspektywiczne 65 tys. m³
- 5) Pojezierce (V) - zasoby perspektywiczne 66 tys. m³
- 6) Pojezierce (VI) - zasoby perspektywiczne 109 tys. m³

Na terenie gminy znajduje się 49 torfowisk, łączne zasoby torfu szacuje się na 4 508 tys. m³ . Największe torfowiska gminy: Książnik, Mieczysławy B, Mieczysławy O, Sągłewo. Torfy zalegające teren gminy Miłakowo mogą być przydatne rolniczo.

2.5.4 Ochrona powietrza

Stopień zanieczyszczenia powietrza generalnie nie występuje. Wzmożony wzrost stężenia dwutlenku siarki i pyłów może występować w zimnych półroczach, tj. podczas sezonu grzewczego, gdzie ogrzewanie mieszkań odbywa się w zdecydowanej większości w sposób konwencjonalny.

2.5.5 Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska i gospodarkę wodną

W roku 2006 miasto i gmina Miłakowo nie poniosła wydatków na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, oraz na gospodarkę odpadami ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz wód podziemnych i powierzchniowych. Do końca 2005 roku gmina Miłakowo wydała na gospodarkę wodną, w tym na ujęcia i doprowadzenia wody 18 000 zł. Wydatki na gospodarkę wodną wg Referatu Finansów UMM w 2006 i 2007 roku wyniosły 93.585 zł, w tym wodociąg Roje - Naryjski Młyn 87.129 (w 2006 r.) oraz budowa studni - 6.456 zł (2006-2007).

Tabela nr 31 Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej wg kierunków inwestowania

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wg kierunków inwestowania											
	Jedn.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ogółem	tys. zł	310,5	132,5	18,0	180,0	0,0	5,3	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
ujęcia i doprowadzenia wody	tys. zł	0,0	37,0	18,0	180,0	0,0	0,0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	tys. zł	310,5	95,5	0,0	0,0	0,0	5,3	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska wg kierunków inwestowania											
ogółem	tys. zł	4,8	0,0	298,0	240,0	0,0	0,0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
gospodarka ściekowa i ochrona wód	tys. zł	4,8	0,0	298,0	240,0	0,0	0,0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Gospodarka ściekowa i ochrona wód											
ogółem	tys. zł	4,8	0,0	298,0	240,0	0,0	0,0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki	tys. zł	4,8	0,0	156,0	240,0	0,0	0,0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
oczyszczanie ścieków komunalnych	tys. zł	0,0	0,0	142,0	0,0	0,0	0,0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Źródło: GUS

2.6 Gospodarka, rynek pracy i aktywność mieszkańców

Tabela nr 32 Rynek pracy w latach 2003 – 2012 (GUS)

RYNEK PRACY (STAN W DNIU 31 XII)											
	Jedn.	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Pracujący (bez osób w gospodarstwach rolnych)											
ogółem	osoba	558	583	645	634	604	492	562	637	509	521
mężczyźni	osoba	276	285	280	272	238	203	279	278	226	220
kobiety	osoba	282	298	365	362	366	289	283	359	283	301
Bezrobotni zarejestrowani											
ogółem	osoba	999	932	790	746	632	593	747	618	655	663
mężczyźni	osoba	476	433	377	354	284	253	346	273	298	310
kobiety	osoba	523	499	413	392	348	340	401	345	357	353
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym											
ogółem	%	28,5	26,1	21,8	20,3	17,3	16,2	20,4	16,3	17,4	17,7
kobiety	%	32,0	29,9	24,5	23,0	20,4	20,0	23,6	20,0	20,9	20,7
mężczyźni	%	25,5	22,7	19,5	17,9	14,5	12,9	17,6	13,3	14,5	15,1

Źródło: GUS

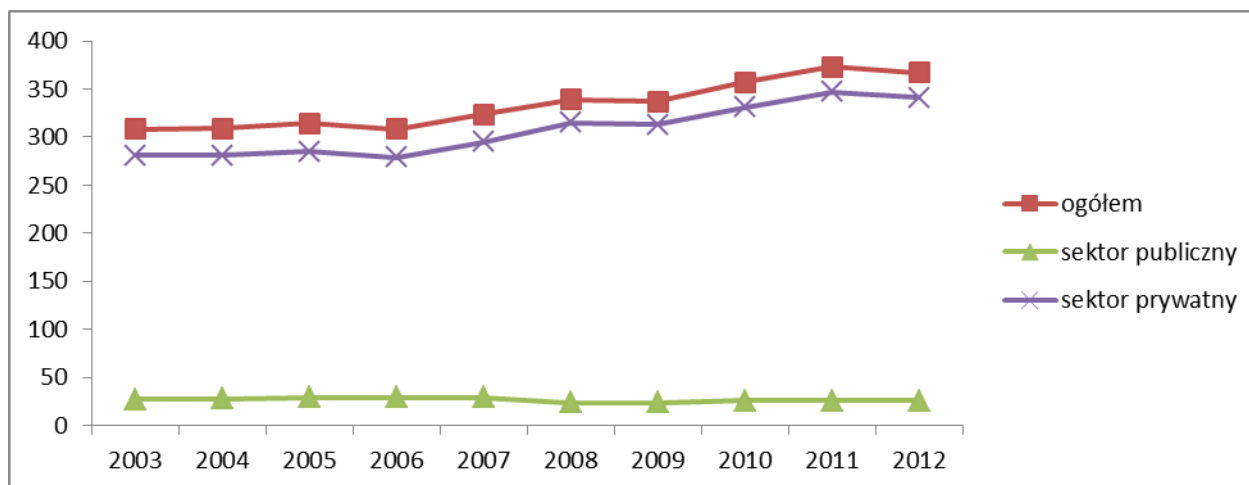
2.6.1 Podmioty gospodarcze

Tabela nr 33 Liczba jednostek podmiotów gospodarczych w latach 2003 – 2012 ogółem i w podziale na sektor publiczny i prywatny

Podmioty	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ogółem	308	309	314	308	324	339	337	357	373	367
sektor publiczny	27	28	29	29	29	24	24	26	26	26
sektor prywatny	281	281	285	279	295	315	313	331	347	341

Źródło: GUS

Wykres nr 8 Podmioty gospodarcze ogółem i wg sektorów w latach 2003 - 2012

Wskaźnik przedsiębiorczości mierzony jest jako liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu **na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym**. W 2012 dla miasta i gminy Miłakowo wyniósł $367/3754 \times 1000 = 97,8$.

Na podstawie danych z Urzędu Statystycznego i Urzędu Miasta i Gminy Miłakowo na początku 2006 roku liczba podmiotów gospodarczych, zarejestrowanych w rejestrze REGON, wynosiła **314**, z tego:

- ▶ 24 w rolnictwie, łowiectwie i leśnictwie,
- ▶ 29 w przemyśle, w tym 25 w przetwórstwie przemysłowym,
- ▶ 32 w budownictwie,
- ▶ 100 w handlu i naprawach,
- ▶ 5 w hotelach i restauracjach,
- ▶ 9 w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności,
- ▶ 7 w pośrednictwie finansowym,
- ▶ 69 w obsłudze nieruchomości.

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według wybranych sekcji PKD (początek 2006 roku) na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej: Ogółem **210**, w tym:

- ▶ 18 w przetwórstwie przemysłowym,
- ▶ 31 w budownictwie,
- ▶ 94 w handlu i naprawach,
- ▶ 3 w hotelach i restauracjach,
- ▶ 9 w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności,
- ▶ 7 w pośrednictwie finansowym,
- ▶ 16 w obsłudze nieruchomości.

Poziom przedsiębiorczości w gminie Miłakowo, powiecie ostródzkim i województwie jest zbliżony, jednak w Miłakowie zauważalny jest większy procent sektora publicznego.

2013

Tabela nr 34 Podmioty gospodarki narodowej (bez osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne) w mieście i gminie Miłakowie stan na 31.08.2013 r. (GUS)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym							osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		przedsiębiorstwa państwowe	spółki					spółdzielnie	
			razem	w tym			cywilne		
				handlowe					
razem	w tym		cywilne	spółdzielnie					
akcyjne	z o.o.								
gmina miejsko-wiejska	369	0	27	17	0	15	10	2	249
miasto	238	0	13	7	0	7	6	1	139
obszar wiejski	131	0	14	10	0	8	4	1	110

gmina miejsko-wiejska	369	0	27	17	0	15	10	2	249
miasto	238	0	13	7	0	7	6	1	139
obszar wiejski	131	0	14	10	0	8	4	1	110

Źródło: GUS

Tabela nr 35 Jednostki wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007 w latach 2009 - 2012

Sekcje	2009	2010	2011	2012
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	25	32	43	43
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	2	2	2	2
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	28	27	33	33
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3	3	3	4
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	3	3	2
Sekcja F - Budownictwo	52	58	58	57
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	89	87	81	76
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	7	7	6	6
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7	10	11	9
Sekcja J - Informacja i komunikacja	0	0	1	1
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3	4	5	5
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	57	59	60	60
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9	10	11	12
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	5	5	5	5
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5	5	5	5
Sekcja P - Edukacja	10	11	12	13
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	9	10	10	9
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7	6	5	5
Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	16	18	19	20
RAZEM:	337	357	373	367

Źródło: GUS

Zaplecze finansowo –bankowe w mieście i gminie Miłakowo stanowią:

Warmiński Bank Spółdzielczy oddział Miłakowo, punkt PKO BP SA, Bank Poczty Poczty Polskiej, Monetia Grupa Banku DnB NORD Polska S.A. - agencja bankowa i bankomat Banku BPS. Banki prowadzą działalność depozytową, kredytową oraz rachunki bieżące dla firm i osób fizycznych.

2.6.2 Rynek pracy

Według danych Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2005 roku w mieście i gminie Miłakowo było 645 osób aktywnych zawodowo (w tym 365 kobiet). Zatrudnienie przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 36 Zatrudnienie w mieście i gminie Miłakowo w latach 2005, 2009 i 2012 bez gospodarstw rolnych

Rok	Ogółem		Sektor		Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, rybactwo	Przemysł i budownictwo	Usługi	
	Ogółem	W tym kobiety	Publiczny	Prywatny			Rynkowe	Nierynkowe
2005	645	365	224	421	22	374	55	194
2009	562	283	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
2012	521	301	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.

Opracowanie własne na podstawie Rocznika Statystycznego

Na rynek pracy miasta i gminy Miłakowo wywierały wpływ zmiany, jakie zaszły w kraju po roku 1989. Początek transformacji rozwojowej zapoczątkował wiele zmian, likwidacja państwowych zakładów pracy, pozostawianie przez mieszkańców przez długi okres czasu na zasiłku dla bezrobotnych, stagnacja i marazm zapoczątkowały bierność ludzi w wieku produkcyjnym. Istniejący układ komunikacyjny, powodujący konieczność kosztownych i uciążliwych dojazdów do pracy zwiększały niechęć do poszukiwania źródła utrzymania. Zjawiska te utrwały bezrobocie i sprzyjały mu. Największym jednak powodem spadku zatrudnienia po 1989 r. była likwidacja Państwowych Gospodarstw Rolnych, na początku lat 90-tych. Na 32 miejscowości wiejskie w gminie Miłakowo 14 zlokalizowane były Państwowe Gospodarstwa Rolne.

Likwidacja PGR-ów stała się dla pracowników i ich rodzin prawdziwą tragedią - pracownicy stracili nie tylko stałą i pewną pracę, nie tylko środki do życia, ale załamał się cały ich dotychczasowy sposób życia. Znany i pewny świat legł w gruzach. Pozbawieni pracy, bezpłatnego mieszkania, rozlicznych możliwości dodatkowych dochodów, odcięci w sensie dosłownym od świata wobec braku PGR-owskiego transportu, pozostawieni sami sobie, okazali się bezradni wobec wymogów nowej rzeczywistości. Strategie życiowe, wypracowane w ciągu wielu lat pracy w rolnictwie państwowym, okazały się w nowej sytuacji bezużyteczne. Ujawniły się cechy bezradności życiowa, niesamodzielność, bezwolność. Syndrom pegeerowca, będący mentalnym dziedzictwem PGR-ów zawiera oprócz powyższych cech także alkoholizm.

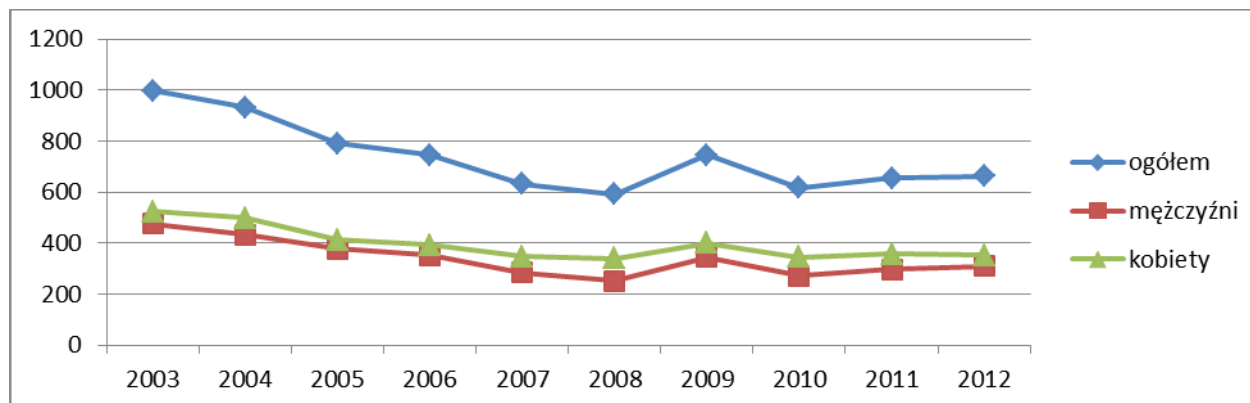
Zatrudnienie w gospodarstwach rolnych nie jest zdiagnozowane. Na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 roku wiadomo, że były **304 gospodarstwa rolne**, z tego działalność rolniczą prowadziło 201. Na podstawie informacji od doradcy ODR działającego na terenie gminy z dopłat bezpośrednich korzysta ok.

250 gospodarstw. Na tej podstawie można założyć, że w gospodarstwach rolnych pracuje co najmniej **250 - 500 osób**.

2.6.3 Bezrobocie

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim znacznie spadła w ostatnich kilku latach. Taka sytuacja ma również w całej gminie Miłakowo. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Ostródzie na dzień 31.12.2006r. w mieście Miłakowo było 271 osób bezrobotnych, zaś na terenach wiejskich gminy Miłakowo - 475 osób.

Wykres nr 9 Bezrobotni zarejestrowani w latach 2003 - 2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

**Tabela nr 37 Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostródzie
Stan na dzień 31.10.2007**

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani		Z prawem do zasiłku		
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	4:2 (w %)
Miasto Miłakowo	217	116	39	17	17,97
Gmina Miłakowo	421	230	69	26	16,39
RAZEM	638	346	108	43	16,93

Stan na dzień 31.12.2012

Miasto Miłakowo	245	123	48	18	19,59
Gmina Miłakowo	418	230	42	12	10,05
RAZEM	663	353	90	30	13,57

Źródło: PUP Ostróda

Z powyższych danych zauważalny jest wzrost bezrobocia na terenie miasta Miłakowa. Na wsi jest podobny. Zmalała liczba osób z prawem do zasiłku.

Bezrobocie w gminie Miłakowo charakteryzuje się następującymi cechami:

1. trudną sytuacją ludzi młodych wynikającą często z niechęci pracodawców do zatrudnienia osób nieposiadających stażu pracy, mimo posiadania przez nich odpowiednich kwalifikacji,
2. trudnościami w znalezieniu pracy przez osoby w wieku powyżej 50 lat,
3. niezaradności i bierności bezrobotnych
4. niskim poziomem wykształcenia i brakiem kwalifikacji bezrobotnych,

5. sezonowością zjawiska (stopa bezrobocia zmienia się w ciągu roku, wykazując tendencję malejącą w miesiącach letnich).

Akcesja do Unii Europejskiej i otwarcie rynków zachodnich spowodowało migrację pracowników do państw członkowskich, przede wszystkim do Anglii i Irlandii. Jednocześnie zauważalny jest w gminie brak wykwalifikowanych pracowników, posiadających specjalistyczne umiejętności, szczególnie w zawodach budowlanych. Ogromne znaczenie w ciągu najbliższych lat powinny mieć szkolenia zawodowe dla osób bez kwalifikacji, lub pragnących uzyskać dodatkowe kwalifikacje.

2.6.4 Wykształcenie ludności

Spis powszechny jest jedynym badaniem dostarczającym pełnych informacji o wykształceniu ludności. W 2002 roku wszystkim osobom będącym w wieku 13 lat i więcej ustalono najwyższy ukończony poziom wykształcenia szkolnego. Niestety dane zawarte w spisie mogą być nieprecyzyjne biorąc pod uwagę tendencje do podnoszenia kwalifikacji ludności. Wejście w struktury UE i możliwość uczestnictwa w szkoleniach zawodowych podnoszących lub umożliwiających nabycie nowych umiejętności powoduje, że poniższe zestawienie.

Ludność wg płci i poziomu wykształcenia 2002:

- ▶ ogółem wyższe 167 (kobiety 93, mężczyźni 74)
- ▶ policealne 96 (kobiety 76, mężczyźni 20)
- ▶ średnie razem 864 (533 kobiety, 331 mężczyzn) , w tym:
 - średnie ogólnokształcące 241 (177 kobiet, 64 mężczyzn)
 - średnie zawodowe 623 (356 kobiet, 267 mężczyzn)
- ▶ zasadnicze zawodowe 1 160 (407 kobiet, 753 mężczyzn)
- ▶ podstawowe ukończone 2 046 (1015 kobiet, 1031 mężczyzn)
- ▶ podstawowe nieukończone i bez wykształcenia osoba 405 (254 kobiet, 151 mężczyzn)

2.6.5 Organizacje pozarządowe i społeczność lokalna

Rozwój miasta i gminy wspierają również prężnie działające organizacje pozarządowe skupione wokół powołanej do życia w 2007 r. Rady Organizacji Pozarządowych Miasta i Gminy Miłakowo (ROPMiGM). W jej skład wchodzi przedstawiciele Stowarzyszenia Miłakowo 2010, Stowarzyszenia im. Ojca Władysława Włodyki, Stowarzyszenia na Rzecz Edukacji i Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej oraz Miejsko-Gminnego Klubu Sportowego

Stowarzyszenie "Miłakowo 2010"

Jako jedyne w gminie posiada status organizacji pożytku publicznego (OPP). Zarejestrowane w 2004 r. Szeroki zakres działalności statutowej m. in.:

- ▶ popieranie inicjatyw społecznych w zakresie gospodarki, sportu, kultury, turystyki i edukacji społecznej;
- ▶ wspieranie przedsiębiorczości;
- ▶ pomoc osobom niepełnosprawnym;
- ▶ rozwój świadomości obywatelskiej;
- ▶ popieranie działań promujących gminę;
- ▶ pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego regionu oraz lokalnych tradycji;
- ▶ utrwalanie tożsamości regionalnej.

Stowarzyszenie jest inicjatorem powstania ROPMiGM. Aktywnie uczestniczy w programie dystrybucji żywności z Banku Żywności, wspiera działalność Zespołu Szkół w Miłakowie oraz Miłakowskiego Domu Kultury, współorganizuje imprezy gminne. W ramach inicjatywy Leader+ z Lokalnej Grupy Działania w Pakoszach Stowarzyszenie Miłakowo 2010 pozyskało prawie 85 tys. zł na lokalne inicjatywy, np. projekt "Tajemnice Warmińskiego Fartuszka" (współpraca z MDK).

Stowarzyszenie im. Ojca Władysława Włodyki w Miłakowie

Patronem organizacji jest O. W. Włodyka, który przez 30 lat był proboszczem w Miłakowie. W preambule statutu czytamy: "poprzez działalność Stowarzyszenia pragniemy w duchu chrześcijańskich wartości nieść pomoc ludziom potrzebującym z terenu miasta i gminy Miłakowo". Zarejestrowane w 2004 r. Statut główny cel organizacji formułuje jako podejmowanie działań na rzecz aktywizacji środowiska lokalnego, w praktyce Stowarzyszenie podejmuje głównie działania o charakterze socjalnym na rzecz mieszkańców (dystrybucja żywności z Banku Żywności, świąteczne zbiórki żywności dla najuboższych) oraz współpracę przy organizacji różnych imprez w gminie.

Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji i Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej

Powstało w 2003 r., swą działalnością wspiera SOSW Miłakowo, m.in. regularnie pozyskując środki pomocowe z różnych źródeł. Działalność statutowa:

- ▶ Propagowanie wiedzy z zakresu rozwoju dziecka niepełnosprawnego,
- ▶ pomoc rodzinom z niepełnosprawnymi dziećmi,
- ▶ wspieranie nauczycieli, opiekunów i specjalistów zajmujących się wychowaniem, opieką i terapią dzieci i młodzieży niepełnosprawnej,
- ▶ organizowanie pomocy dzieciom pochodzącym z rodzin byłych pracowników PGR,

- ▶ dbałość o przestrzeganie praw dziecka, w tym niepełnosprawnego.

Miejsko-Gminny Klub Sportowy

Zarejestrowany jako stowarzyszenie w Sądzie Okręgowym w 2000 r. Główny cel klubu to stworzenie odpowiednich warunków dla uprawiania sportu i rekreacji jego członków. MGKS od kilku lat pozyskuje dotacje z budżetu gminy na organizację imprez i zawodów sportowych.

Organizacje kościelne: Parafialny oddział Akcji Katolickiej w Miłakowie realizuje zadania ze sponsoringu oraz zadania z dotacji gminnych (rodzinny rajd rowerowy)

Podstawowym źródłem finansowym jakim posilkują się organizacje pozarządowe z terenu Gminy Miłakowo to dotacje gminne. Organizacje posilkują się wolontariatem oraz sponsoringiem. Na szerszą skalę działają dwa stowarzyszenia, które pozyskują fundusze z zewnątrz. Jedno stowarzyszenie prowadzi zbiórki żywności.

Tabela nr 38 Wysokość kwot przeznaczonych z budżetu Miasta i Gminy Miłakowo na zlecenie zadań organizacjom pozarządowym

Rok	Kwota w zł	% wydatków z budżetu miasta i gminy Miłakowo
2008	59 984,00	0,42
2009	62 500,00	0,44
2010	56 500,00	0,36
2011	61 286,40	0,38
2012	51 100,00	0,31
2013	46 500,00	0,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UMM Miłakowo

Tabela nr 39 Zadania publiczne dofinansowane z Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich w latach 2008 - 2010 na rzecz integracji i aktywizacji społeczności lokalnej zrealizowane przez organizacje pozarządowe i JST

1	Zadanie (część zamówienia)	Oferent	Przyznana kwota
2	Usługi integracyjno – rekreacyjne dla dzieci i młodzieży świadczone w miejscu zamieszkania oraz poza nim „Mega oferta – ferie zimowe na wesoło”	Miłakowski Dom Kultury	10 000,00
3	Usługi Integracji Społecznej świadczone dorosłym mieszkańcom Gminy „Spotkania z Melpomeną”	Zespół Szkolno – Przedszkolny i. Jana Pawła II w Miłakowie	14 930,00
4	Usługi integracji społecznej świadczonej dla dzieci i młodzieży oraz dla rodzin gminy „Łączymy pokolenia”	Miłakowski Dom Kultury	22 000,00
5	Działania integrujące rodziny „Aktywni, sprawni i zdrowi razem”	Stowarzyszenie Miłakowo 2010	13 000,00
6	Usługi integracyjno–rekreacyjne dla dzieci i młodzieży świadczone w miejscu zamieszkania oraz poza nim „Dopóki Ziemia kręci się”	Zespół Szkolno – Przedszkolny im. Jana Pawła II w Miłakowie,	15 000,00
7	Działania integrujące rodziny „Sport i zabawa, radość i zdrowie”	Uczniowski Klub Sportowy „Tęcza”.	9 976,80

8	Usługi integracyjno–rekreacyjne świadczone w miejscu zamieszkania oraz poza nim „Kolorowa akademia”	Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji i Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej,	23 000,00
9	Usługi szkoleniowe Część I – szkolenie z zakresu bieżącej działalności organizacji pozarządowych	Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości „Atut”	3 374,00
10	Usługi szkoleniowe Część II – szkolenie z zakresu przygotowywania projektów do zewnętrznych źródeł finansowania	Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości „Atut”	7 500,00
11	Usługi szkoleniowe Część III – szkolenie z zakresu właściwego porozumiewania się	Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości „Atut”	7 500,00
12	Usługi rekreacyjno – integracyjne dla osób starszych, dla dzieci i młodzieży oraz dla rodzin	Miłakowski Dom Kultury	35 000,00
13	„Przełamać samotność – integracja społeczna osób starszych i samotnych korzystających z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłakowie – część I”	Miłakowski Dom Kultury	4 463,00
14	Wyjazdy dzieci niepełnosprawnych na basen w Dobrym Mieście”,	Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji i Wspierania Rozwoju Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej,	2 144,00
15	Usługi rekreacyjno-integracyjne dla dzieci i młodzieży świadczone w miejscu zamieszkania oraz poza nim „Słoneczna integracja”	Miłakowski Dom Kultury	33 216,60
16	Imprezy promujące konstruktywne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, rodziny i osoby „Organizacja Dożynek”	Miłakowski Dom Kultury	14 600,00
17	Imprezy promujące konstruktywne formy spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież, rodziny i osoby starsze - Impreza integracyjna zorganizowana na terenie miasta Miłakowo „Pożegnanie lata”	Stowarzyszenie Miłakowo 2010	14 460,00
18	Usługi integracyjno – rekreacyjne dla dzieci i młodzieży z sołectw Warkałki i Gudniki – wyjazd na basen	Miłakowski Dom Kultury	4 413,80
19	Usługi integracyjno – rekreacyjne dla dzieci i młodzieży z sołectwa Głodówko – wyjazd na basen	Miłakowski Dom Kultury	4 413,80
20	Usługi integracyjno – rekreacyjne dla dzieci i młodzieży z sołectwa Boguchwały– wyjazd na basen	Miłakowski Dom Kultury	4 413,80
21	Usługi dla osób starszych – wyjazdowe warsztaty rekreacyjno – integracyjne „ Z muzyczną nutą ku zdrowiu – warsztaty dla Warmianek”	Miłakowski Dom Kultury	5 885,00
22	Sport dla wszystkich „Wyjazdy na basen”	Rzymskokatolicką Parafią pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego w Miłakowie	3 000,00
23	Usługi dla osób starszych, dzieci i młodzieży oraz rodzin z terenu gminy Miłakowo świadczone w miejscu zamieszkania oraz poza nim	Miłakowski Dom Kultury	6 000,00
24	Działania integrujące rodziny „Spotkania z ludźmi czynią życie warte przeżycia”	Stowarzyszenia IKE	35 677,00
25	Usługi integracyjne dla dzieci i młodzieży „Razem tworzymy świat baśni i czarów”	Zespół szkolno – Przedszkolny im. Jana Pawła II w Miłakowie	5 540,00
26	Działania integrujące dzieci, młodzież i osoby starsze „Spotkania opłatkowe”	Miłakowski Dom Kultury	2 500,00

27	Wolontariat świadczony przez dzieci i młodzież „Uczymy się wzajemnie – wyjazdy do Domu Dziecka w Morągu”	Rzymskokatolicką Parafią pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego w Miłakowie	700,00
RAZEM			303 407,80

Źródło: UMM

Tabela nr 40 Zadania publiczne dofinansowane z budżetu gminy w 2009 roku realizowane przez organizacje pozarządowe

Lp.	Nazwa oferenta	Nazwa zadania	Wysokość przyznanej dotacji
1	Miejsko-Gminny Klub Sportowy	Organizowanie turniejów sportowych	42 000
2	Miejsko-Gminny Klub Sportowy	Liga halowej piłki nożnej	3 000
3	Uczniowski Klub Sportowy „ZAWISZA”	Rozgrywki badmintonu zakończone turniejem	1 000
4	Uczniowski Klub Sportowy „ZAWISZA	Rozgrywki siatkówki halowej i plażowej zakończone turniejem	1 000
5	Polski Czerwony Krzyż (PCK) Warmińsko-Mazurski Zarząd Okręgowy	Udzielanie pomocy zagrożonym ciężkimi chorobami – prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego	2 500
6	Stowarzyszenie Miłakowo 2010	Wydawanie żywności dla najuboższych mieszkańców z terenu gminy Miłakowo	5 650
7	Stowarzyszenie im. O. Wł. Włodyki	Wydawanie żywności dla najuboższych mieszkańców z terenu gminy Miłakowo	4 350
8	Stowarzyszenie Miłakowo 2010	Upowszechnianie kultury i sportu na terenie Miasta i Gminy Miłakowo	3 000
RAZEM:			62 500

Źródło: UMM

Tabela nr 41 Zadania publiczne dofinansowane z budżetu gminy w 2013 roku realizowane przez organizacje pozarządowe

L.p.	Nazwa oferenta	Nazwa zadania	Wysokość przyznanej dotacji
1	Stowarzyszenie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Inicjatyw Obywatelskich	CWOP – Gmina Miłakowo 2013”	2 000
2	Parafialny Oddział Akcji katolickiej w Miłakowie	„II Rodzinny Rajd Rowerowy”	1 000
3	Warmińsko – Mazurki Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Olsztynie	„Udzielanie pomocy zagrożonym ciężkimi chorobami poprzez prowadzenie nieodpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego przy PCK w Morągu”	1 500
4	Miejsko – Gminny Klub Sportowy Miłakowo	Organizacja turniejów sportowych”	40 000
5	Stowarzyszenie IKE	„Festyn z okazji Dnia Dziecka	2 000
RAZEM:			46 500

Źródło: UMM

2.7 Rolnictwo i obszary wiejskie

2.7.1 Klimat

Gmina Miłakowo należy do wschodnio-bałtyckiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Klimat tego rejonu cechuje duża zmienność stanów pogody. Nasłonecznienie (insolacja) jest tu mniejsze w porównaniu z większością innych rejonów Polski, okres wegetacyjny jest krótszy, wilgotność powietrza jest duża i częste są silne wiatry. Negatywnym zjawiskiem w okresie przedwiośnia są duże amplitudy temperatur. Klimat gminy Miłakowo nie sprzyja uprawie wczesnych warzyw.

Specyficzne warunki klimatyczne występują w dolinach rzecznych i obniżeniach terenu.

2.7.2 Gleby

W gminie Miłakowo są dość dobre gleby, przeważają grunty III i IV klasy bonitacyjnej (stanowią około 85% użytków rolnych). W gminie skażenie gleb jest niewielkie, co przy optymalnym wykorzystaniu użytków rolnych stwarza możliwość eksportu znacznej ilości produktów nieprzetworzonych oraz poważniejszego rozwoju przemysłu rolno-spożywczego.

Gleby w gminie wytworzyły się ze skał pochodzących z ostatniego zlodowacenia bałtyckiego pod wpływem klimatu i szaty roślinnej. Najliczniej reprezentowane są gleby brunatne, które wyodrębnione zostały głównie z glin zwałowych i iłów. Drugim pod względem zajmowanej powierzchni typem gleb są gleby opadowoglejowe. Ich powstanie wiąże się z umiarkowaniem wilgotnym klimatem, z terenami płaskimi oraz utworami trudno przepuszczalnymi (iły, gliny, utwory pyłowe). Gleby rdzawe to gleby, w których zachodzi proces rdzewienia polegający na powstawaniu nieruchliwych kompleksów próchnicy, które z tlenkami żelaza i glinu tworzą rdzawe otoczaki na ziarnach pyłu i iłu.

2.7.3 Użytkowanie gruntów rolnych

Według danych statystycznych dominują grunty orne, choć ich powierzchnia się zmniejsza (różnica między 2006 i 2012 wynosi -2,64% udziału w gruntach), a rośnie ilość pozostałych gruntów (+2,6%) i pastwisk (+1,15%).

Dominujące uprawy to zboża (72%). Pozostałe to uprawy przemysłowe (12%), rzepak i rzepik (12%) oraz ziemniaki (6%). Najmniej uprawianych jest roślin strączkowych i buraków cukrowych. Warzywa gruntowe nie są uprawiane.

Tabela nr 42 Użytkowanie gruntów w gminie wg rodzaju użytków (2006 r.)

Wyszczególnienie		Powierzchnia ha		Struktura UR %	
		2006	2012	2006	2012
Ogólna powierzchnia gruntów		15840	15840	100,00	100,00
Użytki rolne	Grunty orne	7789	7371	49,17	46,53
	Sady	10	10	0,06	0,06
	Łąki trwałe	627	609	3,96	3,84
	Pastwiska trwałe	1507	1689	9,51	10,66
	Razem	9933	9679	62,70	61,10
Lasy i zadrzewienia		3896	3738	24,60	23,60
Pozostałe grunty		2011	2423	12,70	15,30

Źródło i opracowanie: Urząd Miejski w Miłakowie

Tabela nr 43 Powierzchnia zasiewów wybranych upraw w 2010

Rodzaj upraw	ha	%
ogółem	5468,55	100
zboża razem	3925,89	72
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	3832,16	70
uprawy przemysłowe	639,81	12
rzepak i rzepik razem	638,10	12
ziemniaki	303,20	6
strączkowe jadalne na ziarno razem	42,68	1
buraki cukrowe	1,71	0,03
warzywa gruntowe	0,00	0

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2010

2.7.4 Charakterystyka gospodarstw rolnych

Tabela nr 44 Gospodarstwa indywidualne wg grup obszarowych (użytki rolne)

Lp.	Grupy obszarowe ha	Liczba gospodarstw		%	
		2006	2012	2006	2012
1	do 2 ha	70	93	20,29	21,78
2	do 5 ha	75	98	21,74	22,95
3	do 7 ha	22	23	6,38	5,39
4	do 10 ha	34	46	9,86	10,77
5	do 15 ha	55	60	15,94	14,05
6	do 20 ha	25	20	7,25	4,68
7	do 50 ha	38	56	11,01	13,11
8	do 100 ha	11	16	3,18	3,75
9	pow. 100 ha	15	15	4,35	3,52
Razem:		345	427	100,00	100,00

Źródło i opracowanie: Urząd Miejski w Miłakowie

- ▶ Znaczna część produkcji rolnej w gminie Miłakowo orientowana jest na samozaopatrzenie rodzin rolników, chociaż systematycznie wzrasta też poziom produkcji towarowej i produkcji wykorzystywanej do wyżywienia turystów. Brak jest jednak danych liczbowych na ten temat.

- ▶ Wskaźnik waloryzacji (uwzględnia jakość gleb, rzeźbę terenu, stosunki wodne i klimat) gminy Miłakowo, należy do wyższych w województwie warmińsko-mazurskim. Średni wskaźnik w województwie wynosi 65,3 a w gminie Miłakowo 72,6 pkt. Stwarza to wysoką wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- ▶ Rolnicy z terenu gminy w bardzo małym stopniu ubiegają się o dodatkowe środki z programów unijnych przeznaczone dla rolnictwa (np. na modernizację gospodarstw rolnych).

Tabela nr 45 Gospodarstwa wg grup obszarowych

Gospodarstwa	ogółem	ogółem, prowadzące działalność rolniczą	indywidualne	indywidualne prowadzące działalność rolniczą
ogółem	304	201	299	196
do 1 ha włącznie	108	14	108	14
powyżej 1 ha razem	196	187	191	182
1 - 5 ha	47	41	47	41
1 - 10 ha	83	76	83	76
1 - 15 ha	105	98	104	97
5 - 10 ha	36	35	36	35
5 - 15 ha	58	57	57	56
10 -15 ha	22	22	21	21
5 ha i więcej	149	146	144	141
10 ha i więcej	113	111	108	106
15 ha i więcej	91	89	87	85

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2010

Rozwój gospodarstw rolnych, rolnych ekologicznych i przetwórstwa ekologicznego

Z uwagi na brak wyodrębnionych danych szczegółowych na temat sytuacji gospodarstw rolnych na poziomie gmin, zebrano dane szacunkowe posiłkując się różnymi źródłami.

Jedynym źródłem podającym dane dotyczące korzystania z płatności bezpośrednich przez gospodarstwa w gminie Miłakowo jest wykaz z 2008 roku zamieszczony poniżej.

Tabela nr 46 Liczba gospodarstw rolnych (dane GUS Spis Rolny 2002) oraz analiza płatności pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW) wg Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi za rok budżetowy 2008

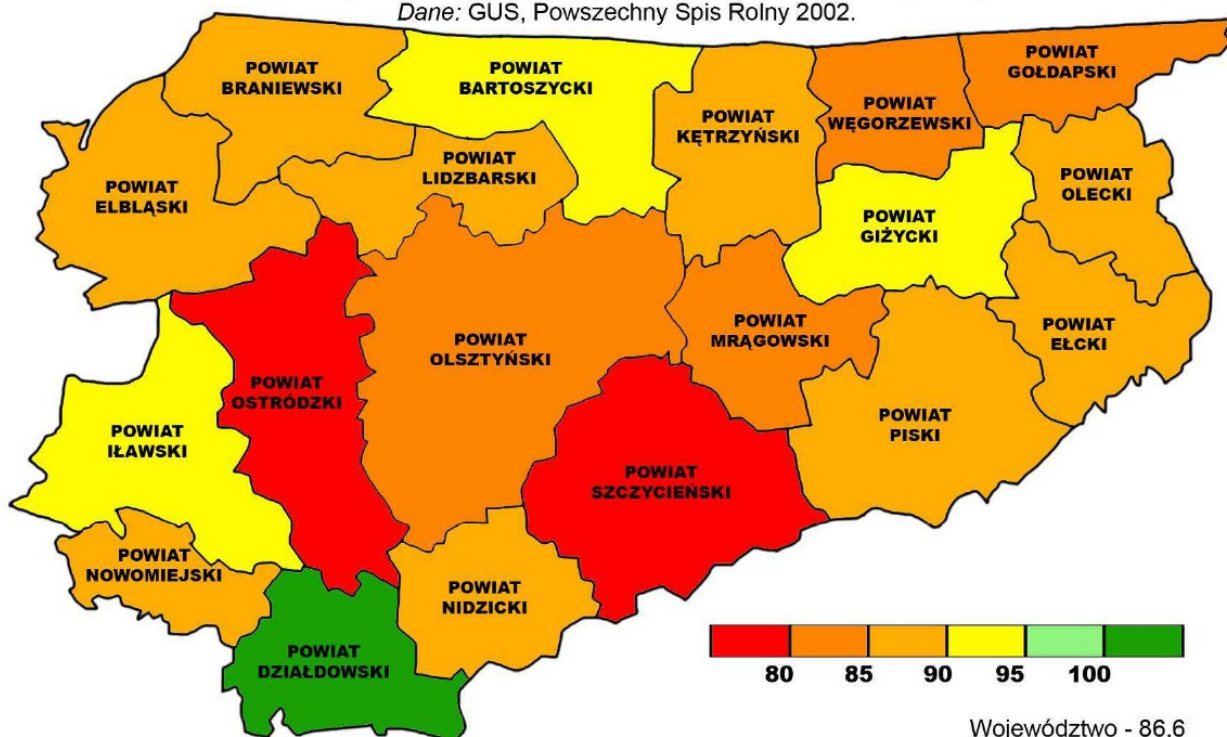
Liczba gospodarstw rolnych (dane GUS Spis Rolny 2002)			Liczba beneficjentów	Udział beneficjentów pł. bezp. w stos. do liczby gosp. 1 ha wg RS 2002	Płatności bezpośrednie	Inne płatności	Rozwój Obszarów Wiejskich	Suma wszystkich płatności	Suma wszystkich płatności bezp. w zł na 1 ha UR wg SR 2002	Suma wszystkich płatności bezp. w zł na 1 ha wg SR 2002	
JST	>1ha	>5ha	>10ha	szt.	%	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	zł/ha	zł/ha
Powiat ostródzki	3 539	2 130	1 042	2 715	77	18 576	16,3	14 514	33 106	233	415
Dąbrówno	296	198	90	242	82	1 796	0	1 703	3 499	271	528
Grunwald	297	230	122	242	81	2 213	0	1 990	4 203	269	511
Łukta	319	150	61	175	55	907	0	725	1 632	218	392

Liczba gospodarstw rolnych (dane GUS Spis Rolny 2002)			Liczba beneficjentów	Udział beneficjentów pł. bezp. w stos. do liczby gosp. 1 ha wg RS 2002	Płatności bezpośrednie	Inne płatności	Rozwój Obszarów Wiejskich	Suma wszystkich płatności	Suma wszystkich płatności bezp. w zł na 1 ha UR wg SR 2002	Suma wszystkich płatności bezp. w zł na 1 ha wg SR 2002	
Małdyty	387	262	128	300	78	2 245	0	1 256	3 501	242	377
Miłakowo	253	153	93	178	70	1 700	0	1 354	3 054	277	498
Miłomłyn	297	169	78	205	69	1 263	0	1 158	2 421	285	546
Morağ	862	498	239	641	74	3 370	14,7	2 698	6 083	215	388
Ostróda g.w.	29	5									
Ostróda g.m.	799	465	231	732	92	5 079	1,6	3 629	8 710	202	346

Źródło: Program działalności WMODR w Olsztynie na 2010 rok.

Mapa 8. **Udział beneficjentów płatności bezpośrednich w stosunku do liczby gospodarstw o powierzchni powyżej 1 ha w województwie warmińsko-mazurskim (w %)**

Dane: GUS, Powszechny Spis Rolny 2002.

Źródło: Program działalności WMODR w Olsztynie na 2010 rok. Stan w **2008 roku**.

Na podstawie informacji od doradcy Ośrodka Doradztwa Rolnego obsługującego gospodarstwa z terenu gminy dla gminy Miłakowo za rok 2013 sytuacja jest następująca:

1. liczba gospodarstw (około) z gminy Miłakowo którym pomaga doradca - ok. 50%
2. około 30 korzysta z dopłat do upraw
3. liczba gospodarstw (około) które skorzystały ze środków pomocowych

Środki pomocowe PROW:

- Dopłaty obszarowe bezpośrednie - korzysta z nich około 250 gospodarstw
- ONW (obszary o niekorzystnych warunkach gospodarowania) - korzysta z nich około 220 gospodarstw
- Oplaty rolnośrodowiskowe – ok. 20 rolników

Środki pomocowe inne

- a) Modernizacja gospodarstw – około 20 gospodarstw
- b) Renty strukturalne – poniżej 10 rolników
- c) Młody rolnik – około 5-8 gospodarstw

4. liczba gospodarstw korzystających z dopłat w ostatnich latach utrzymuje się na stałym poziomie.

Zakłady hodowlane zaangażowane w projekty

Klaster Wołowiny

Z terenu gminy uczestniczy w **Klastrze Wołowiny 1 hodowca:**

FUTURA XXI Gospodarstwo Rolne

Mysłaki 3 14-310 Miłakowo

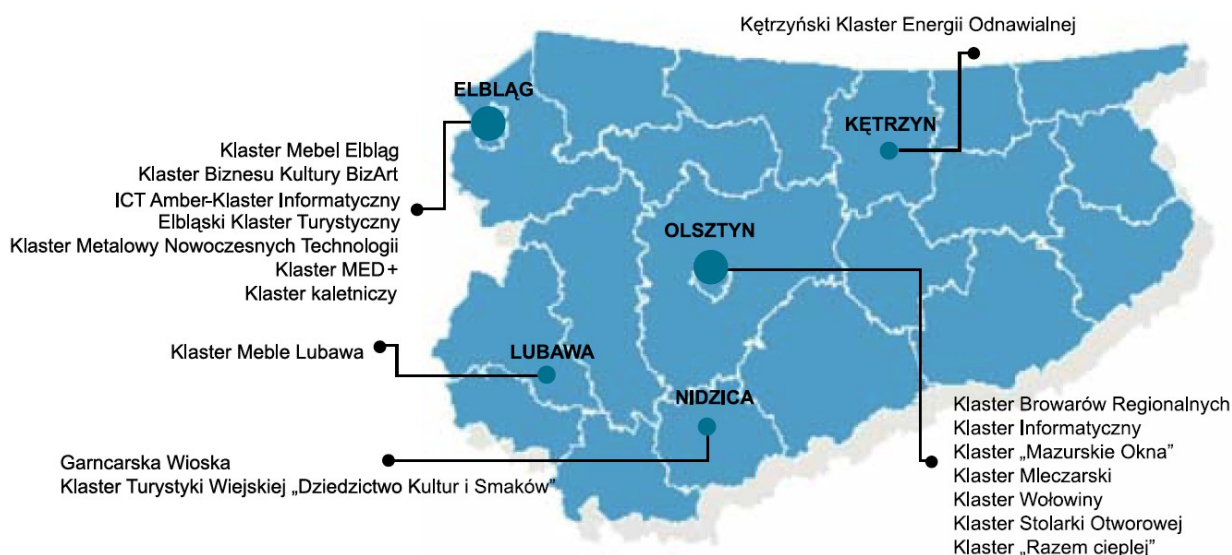
produkcja, hodowla (działalność związana z hodowlą bydła)

Źródło: Klastry w województwie warmińsko-mazurskim 2012

Przedsięwzięcie „**Polskie klastry i polityka klastrowa**” realizowane jest pod honorowym patronatem Ministra Gospodarki. Katalog powstał w ramach przedsięwzięcia PARP: „Polskie klastry i polityka klastrowa”.

Przedsięwzięcie PARP jest współfinansowane przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu systemowego PARP „Rozwój zasobów ludzkich poprzez promowanie wiedzy, transfer i upowszechnianie innowacji” z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, poddziałanie 2.1.3.

Inicjatywy klastrowe w województwie warmińsko-mazurskim / Cluster initiatives in Warmińsko-Mazurskie Voivodeship

Źródło: opracowanie własne. / Source: own work.

Branża: rolno-spożywcza

Inicjatywa klastrowa Klastra Wołowiny z Warmii i Mazur powstała w ramach projektu „Wsparcie rozwoju inicjatywy klastrowej na obszarze woj. warmińsko-mazurskiego w branży produkcji mięsa wołowego w celu podniesienia innowacyjności przedsiębiorstw, wymiany wiedzy i technologii oraz podnoszenia ich konkurencyjności”. Obszar zainteresowania klastra stanowią trzy sektory: przedsiębiorstwa – głównie producenci wołowiny, przetwórcy (ubojnie) i firmy handlowo-usługowe, jednostki badawczo-rozwojowe oraz jednostki samorządu terytorialnego.

Kompetencje klastra: reprezentacja przedsiębiorców działających w obszarze produkcji wołowiny na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, tworzenie współpracy opartej na transferze wiedzy, technologii i rozwiązań innowacyjnych, wdrażanie i rozpowszechnianie innowacyjnych technologii, promocja regionu, regionalnych marek oraz branży na rynku polskim oraz międzynarodowych, lobbowanie na rzecz rozwoju infrastruktury, kształcenie kadr dla branży.

Koordinatorem klastra jest Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego, będące rolniczą organizacją branżową reprezentującą interesy producentów bydła mięsnego w Polsce.

Klaster Wołowiny z Warmii i Mazur podjął współpracę z klastrem przemysłu mięsnego InnoViandes zlokalizowanym na południu Francji w miejscowości Clermont-Ferrand. Współpraca z klastrem InnoViandes ma na celu zapoznanie się z doświadczeniami partnera francuskiego w zakresie badań, rozwoju technologicznego i stosowanych innowacji.

Przedstawiciele klastra uczestniczyli również w wizycie studyjnej do Anglii w celu poznania dobrych praktyk w zakresie funkcjonowania grup producentów rolnych produkujących wołowinę.

Gospodarstwa ekologiczne i zakłady produkcji ekologicznej

Nie ma ogólnodostępnych statystyk na ten temat wg gmin, stąd dane mogą być fragmentaryczne. Jednak jest to bardzo ważna i rozwojowa dziedzina rolnictwa. Dane pozyskano ze stron niektórych instytucji certyfikujących, gdyż nie wszystkie podają wykazy z danymi adresowymi. Informacją którą udało się pozyskać jest jedynie siedziba tych gospodarstw. Uprawy są w części prowadzone poza terenem gminy.

Zidentyfikowano 13 gospodarstw ekologicznych z siedzibą zarejestrowaną na terenie miasta i gminy Miłakowo. Szczegółowe dane zostaną przedstawione po otrzymaniu wykazu od Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Wniosek w trakcie rozpatrywania.

Ekologiczne zakłady produkcji żywności na terenie miasta i gminy Miłakowo:

MILBAK Sp. z o.o.

Certyfikat PL-EKO-01-10115

Adres: ul.Dworcowa 9,14-310 Miłakowo

woj. WARMIŃSKO-MAZURSKIE, pow.OSTRÓDZKI, gm.MIŁAKOWO

Profil produkcji: Produkcja pieczywa.

Źródło: http://www.ekogwarancja.pl/wykaz_certyfikowanych_firm

2.8 Środowisko przyrodnicze

2.8.1 Rzeźba terenu

Obszar gminy charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą. Dominującą formą jest morena denna falista i pagórkowata, która w przewadze występuje w części środkowej i południowej gminy a miejscami także w części północnej. Inną formę rzeźby tworzą pagórki i wzgórza moreny czołowej najwyraźniej wykształcone w okolicach jeziora Wukśniki oraz sandry występujące na dużych powierzchniach w północnej i wschodniej

części gminy głównie w rejonach rzeki Pasłęki i Miłakówki a także w części południowo – zachodniej w dolinie Naryjskiej Strugi. W wysoczyznę wciskają się doliny rzeczne. Dolina Pasłęki o zmiennej szerokości (od 100- 700 m) wcina się na głębokość 15-40 m. Doliny dopływów są węższe i płytsze. Wysoczyznę urozmaicają również liczne zagłębienia, na ogół podmokłe o niewielkich rozmiarach i płaskich dnach. Ogólnie obszar gminy nachylony jest z zachodu i południa na północ i wschód ku dolinie rzeki Pasłęki, gdzie znajdują się najniższe położone tereny w gminie (rejon miejscowości Stolno – poniżej 45 m n.p.m.). Najwyżej położone obszary występują w okolicach miejscowości Książnik (Diabla Góra – 180,3 m n.p.m.).

2.8.2 Lasy

Lasy w całej Gminie Miłakowo zajmują 3 025 ha, co stanowi 19 % ogólnej powierzchni gminy. Lesistość gminy jest więc niższa niż średnia w województwie, która wynosi - 29,2 %.Większość kompleksów leśnych oraz jezior na terenie gminy stanowi obszar chronionego krajobrazu.

Większość terenów leśnych jest w administracji Lasów Państwowych i należy do Nadleśnictwa Dobrocin, Obręb Ponarzyny, tylko zachodni fragment gminy obejmuje Nadleśnictwo Młynary, Obręby Młynary i Markowo. Niewielką powierzchnię zajmują lasy stanowiące własność prywatną.

Tabela nr 47 Grunty leśne i lesistość w gminie Miłakowo

ogółem powierzchnia gruntów w gminie	powierzchnia gruntów leśnych					lesistość w %
	w tym lasy	grunty publiczne pod lasami			grunty prywatne pod lasami	
		razem	własność Skarbu Państwa	własność gminy		
w ha						
15.840	3.206	3.025	3.025	-	181	19,10

Źródło: Urząd Miejski w Miłakowie

Część lasów gminy Miłakowo uznane zostało za lasy ochronne.

Do lasów glebochronnych (funkcja ochrony przed procesami erozyjnymi) zaliczono drzewostany rosnące na stromych zboczach jarów i wąwozów w dolinie rzeki Pasłęki i jej dopływu Miłakówki oraz innych mniejszych cieków, a także wzdłuż brzegów jeziora Narie.

Lasy wodochronne (funkcja ochrony siedlisk wilgotnych i zachowania ich zdolności retencyjnych) występują w dolinie rzeki Pasłęki.

2.8.3 Świat zwierzęcy

Okolicznie występująca zwierzyna to: jelenie, sarny, dziki, zamieszkujące przede wszystkim lasy; zajęce pospolite na terenach bezleśnych; lisy, wiewiórki, norniki w lasach i na otwartej przestrzeni. Rzadziej spotykane są: wydry, nietoperze a okresowo pojawiają się łosie. Licznie reprezentowane są ptaki: bocian biały, orlik krzykliwy, kania, dzięcioł zielony. Na siedliskach zawodnionych zlokalizowanych występuje ptactwo wodne: kaczkę (cyranka, cyraneczka, krzyżówka), żurawie. Wiele ptaków znajduje tutaj dogodne miejsca lęgowe.

2.8.4 Świat roślinny

Szata roślinna miasta i gminy Miłakowo jest bogata i urozmaicona, wiąże się to z lokalnym zróżnicowaniem warunków środowiska, w gminie występują zwarte kompleksy leśne. Głównymi gatunkami lasotwórczymi są: buk zwyczajny, dąb szypułkowy, sosna zwyczajna, brzoza brodawkowata, olsza czarna, lipa drobnolistna, świerk pospolity.

Ważną rolę w systemie ekologicznym miasta i gminy, spełnia roślinność nieleśna, czyli zieleń śródpolna, zieleń przyzagrodowa oraz przydrożna. W otwartym krajobrazie gminy pełni ona nie tylko funkcję krajobrazowo-estetyczną, ale także ekologiczną, korzystnie wpływając na mikroklimat oraz walory użytkowe środowiska rolniczego.

Zadrzewienia śródpolne, szczególnie o charakterze pasowym, przydrożne i przywodne pełnią rolę migracyjnych korytarzy środowiskowych, urozmaicają krajobraz wokół miejscowości oraz spełniają na obszarach użytkowanych rolniczo funkcję zabezpieczającą przed procesami erozyjnymi i stepowaniem. Ponadto, regulują stosunki wodne i poprawiają lokalny agroklimat.

W zadrzewieniach przeważają takie gatunki jak jarzębina, topole, wierzby, lipy, kasztanowce, jesiony oraz olsze czarne, a także kruszyna pospolita, kalina koralowa. Na polanach masowo rośnie malina. Do najcenniejszych gatunków roślin z grupy chronionych należą między innymi storczyki, widłaki, konwalia majowa.

2.9 Dziedzictwo kulturowe

Najważniejszymi obiektami zabytkowymi gminy Miłakowo są obiekty wpisane do rejestru zabytków prowadzonego przez Warmińsko - Mazurskiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie. Najwięcej takich obiektów znajduje się w samym Miłakowie, co świadczy o bogatej przeszłości tych ziem. Według wykazu zabytków architektonicznych i archeologicznych prowadzonego przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na terenie całej gminy wydzielono 39 stref ochrony archeologicznej. W ich obszarach znajdują się osady, cmentarzyska, obiekty o własnej formie terenowej (grodziska, kurhany i umocnienia ziemne) oraz część punktów i śladów osadniczych o dużych walorach poznawczych dla całego regionu. Większość obiektów to stanowiska płaskie.

Wykaz zabytków nieruchomych wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków z terenu miasta i gminy Miłakowo stanowi załącznik nr 2 niniejszej strategii. Poniżej opisano kilka wartych odwiedzenia i pielęgnowania miejsc dziedzictwa kulturowego gminy:

Kościół pw. Św. Elżbiety i Św. Wojciecha - Kościół gotycki wybudowany w l. 1325-50. Odnawiany w l. 1489-90. Kościół kilkakrotnie od 1538 r. przechodził z rąk protestantów do katolików i odwrotnie (1606 - katolicki, 1660 - luterański, 1812 - katolicki). W 1813 r. pożar zniszczył wnętrze i część wieży. Odbudowany w l. 1814-20. Ponownie zniszczony w 1945. w l. 1947-54. Kościół wzniesiony z czerwonej cegły na planie prostokąta, z masywną wieżą od zachodu. Bryła główna budynku otynkowana. Wnętrze podzielone na trzy

nawy przez dwa rzędy drewnianych kolumn. Nad nawami bocznymi empory. W wyposażeniu wielki neogotycki ołtarz, organy w neobarokowym prospekcie, świeczniki i lampy z XIX w.

Kościół pw. Św. Krzyża - Kościół w stylu neogotyckim zbudowano w l. 1860-63. W 1873 na wieży zawieszono trzy dzwony. W roku 1894 wykonano boczne ołtarze. Zbudowany z czerwonej cegły na planie wydłużonego prostokąta, ujęty w cztery narożne, ośmioboczne wieżyczki. Podczas działań I w.ś. zniszczeniu uległ dach. W 1922 r. Odbudowano dach i zawieszono nowe trzy dzwony. W 1945 r. zniszczeniu uległa wieża i połowa dachu. W 1946 r. rozpoczęto stopniowy remont kościoła. We wnętrzu neogotyckie ołtarze i XIX-wieczne świeczniki. W oknach witraże.

Bieniasze - Dwór wzmiankowany już w 1543 r. Obecny budynek pochodzi z XVIII w., przebudowany został w wieku XIX. Wówczas dobudowano od strony jeziora żeliwny ganek. W końcu XIX w. należał do rodziny von Petzinger. Z dawnego założenia zachował się park z ładnym starodrzewem. Odrestaurowany pod koniec lat 90. XX w. Obecnie pensjonat.

Boguchwały - Kościół pw. św. Barbary. Kościół we wsi istniał już w średniowieczu. Obecny zbudowano w 1620 r. W 1856 gruntownie przebudowany i odrestaurowany. W 1907 r. powiększony, wtedy dobudowano wieżę. Budynek na rzucie prostokąta, jednonawowy, przykryty dwuspadowym dachem. We wnętrzu ołtarz z XIX w.

Książnik - Kościół pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Wieś wzmiankowana po raz pierwszy w 1323 r. W średniowieczu istniał tu kościół będący filią parafii miłakowskiej, potem opustoszał i został zniszczony. Obecny kościół zbudowano w 1765 r. Nie nosi wyraźnych cech stylowych.

Ponary - Pałac zbudowany w XVI w. W roku 1700 dobra nabył hrabia von Groeben. W 1743 i 1837 pałac rozbudowywano. W 1860 dobudowano skrzydło. Budynek na planie prostokąta z dwutraktowym korpusem głównym. Nad wejściem głównym podwójna płyta herbowa von Groebenów. We wnętrzu zachowały się oryginalne piece kaflowe. Obok pałacu ruiny kuźni z 1861 r.

Stolno - Od 1444 r. wieś była w posiadaniu rodu von Kuenheim. Już 1521 r. wzmiankowany jest dwór szlachecki. Obecnie istniejący dwór wzniesiono ok. połowy XIX w. w stylu późnoklasycystycznym na planie wydłużonego prostokąta. Jeszcze w latach 60. XX w. w sąsiedztwie dworu stała szachulcowa stodoła z XVIII w.

Warkały - Wieś założona przez Prusów w średniowieczu. Po raz pierwszy wzmiankowana w roku 1398. Dwór o cechach neoklasycystycznych zbudowano w połowie XIX w. Bryła budynku parterowa z piętrowymi wieżami od frontu zwieńczonymi krenelażem.

Wojciechy - Dwór wzniesiony w II połowie XIX w. W 1903 r. własność Horsta von Reibnitz, pięknie położony nad doliną Pastęki. Budynek złożony z parterowego korpusu głównego, do którego przylegają dwa dwukondygnacyjne skrzydła. W całości kryty dachówką holenderką. Obecnie pensjonat.

Wykaz stref archeologicznych oraz zabytków nieruchomych znajduje się w załączniku.

2.10 Turystyka i rekreacja

Na walory turystyczne gminy Miłakowo składa się wiele czynników :

- ▶ Wielorakość form w jakich występują wody powierzchniowe (jeziora, rzeczki, cieki wodne) Duży odsetek lasów i wód powierzchniowych stanowi dobre warunki do rozwoju wszystkich form wypoczynku oraz rekreacji
- ▶ kompleksy leśne, zadrzewienia śródpolne
- ▶ Urozmaicone ukształtowanie terenu
- ▶ Niski poziom zaludnienia
- ▶ Niski poziom urbanizacji, rozproszona zabudowa
- ▶ Czyste powietrze
- ▶ 19,1% gminy zajmują lasy - lasy są ważne dla osób poszukujących ciszy, spokoju i kontaktu z naturą
- ▶ Wybitne walory przyrodnicze i kulturowe oraz niskie uprzemysłowienie wyznaczają temu obszarowi, jako jedną z podstawowych funkcji - turystykę

2.10.1 Baza turystyczna, noclegowa i gastronomiczna

Tabela nr 48 Baza noclegowa w gminie Miłakowo 2006 i 2013

2006	2013	Nazwa	Właściciel	tel.	okres świadczenia usług	liczba miejsc noclegowych
Hotele, pensjonaty						
x	x	"Pałac w Wojciechach" Wojciechy, 14-310 Miłakowo	Sadkowo Sp. z o.o.	89 616 98 50	cały rok	36
x	x	"Dwór Bieniasze" Bieniasze, 14-310 Miłakowo	j.w.	89 758 71 84	cały rok	40
Gospodarstwa agroturystyczne, kwatery prywatne						
x	x	Pokoje Gościnne Stare Bolity 7, 14-310 Miłakowo	Jarosław Dobrowolski	89 758 73 27	cały rok	15
x	x	Gospodarstwo Agroturystyczne Boguchwały 57,14-310 Miłakowo	Andrzej Kantolak	89 758 00 13	cały rok	6
x	x	Gospodarstwo Janowo Janowo 1, 14-310 Miłakowo	Jan Dąbrowski	89 530 54 72	cały rok	9
x	x	Gospodarstwo Agroturystyczne Pawełki 14, 14-310 Miłakowo	Janina Kuźmińska	89 758 71 83	cały rok	6
x	x	Pokoje gościnne "Izba" ul. Kaszubska 7 14-310 Miłakowo	Zbigniew Zabłocki	89 758 72 83	cały rok	9
	x	„Mazurska Knieja” Gospodarstwo Agroturystyczne Roje 21 14-310 Miłakowo	Jolanta Pełka	89 672 60 49	cały rok	40
					RAZEM:	125
Pola namiotowe						
x	x	Obozowisko "Mysłaki"	Urząd Miasta i Gminy w Miłakowie	89 758 74 01	01 VI - 31 VIII	100

Opracowanie: Urząd Miejski w Miłakowie

W roku 2013 działają 2 hotele / pensjonaty oraz 6 gospodarstw agroturystycznych i kwater prywatnych zapewniających turystom łącznie 125 miejsc, w tym od 2006 przybyło 1 gospodarstwo agroturystyczne na 40 miejsc. Wszystkie obiekty są całoroczne.

Istnieje 1 sezonowe pole namiotowe na 100 miejsc.

Baza gastronomiczna

Nazwa i adres	2006	2013
Restauracja "Na skarpie", ul. Świerczewskiego, Miłakowo, tel. 089 758 75 30	X	X
Restauracja w "Dworze Bieniasze"	X	X
Restauracja w "Pałacu w Wojciechach"	X	X
Bar „Stodoła”, Miłakowo, ul. Mazowiecka 1, tel. 089 758 76 35	X	X
Dyskoteka "U Szpika", Miłakowo, ul Daszyńskiego 17	X	Nie ma
Klub „Feniks”, Boguchwały 44, 14-310 Miłakowo, tel. 089 758 00 27	X	Nie ma
Bar „Przystanek”, ul. Daszyńskiego 7B	-	X
Restauracja	b.d.	X
Restauracja	b.d.	X
Restauracja	b.d.	X
Bar	b.d.	X

Źródło: Urząd Miejski w Miłakowie

Od roku 2006 do 2013 zlikwidowano dyskotekę i klub, natomiast powstał 1 bar.

Oprócz tego działają 3 restauracje i 1 bar – łącznie 9.

Tabela nr 49 Turystyczne obiekty noclegowe

Turystyczne obiekty noclegowe wg rodzajów		
ogółem		
obiekty ogółem VII	ob.	2
obiekty całoroczne VII	ob.	2
miejsca noclegowe ogółem VII	msc	50
miejsca noclegowe całoroczne VII	msc	50
korzystający z noclegów ogółem I-XII	osoba	457
korzystający z noclegów turyści zagraniczni I-XII	osoba	17
udzielone noclegi ogółem I-XII	-	2031
udzielone noclegi turystom zagranicznym I-XII	-	379
Turystyczne obiekty noclegowe		
obiekty ogółem		
inne obiekty noclegowe - razem	ob.	2
inne obiekty noclegowe - pozostałe	ob.	2
miejsca noclegowe		
inne obiekty noclegowe - razem	msc	50
inne obiekty noclegowe - pozostałe	msc	50
korzystający rezydenci (Polacy)		
inne obiekty noclegowe - razem	osoba	440
inne obiekty noclegowe - pozostałe	osoba	440
udzielone noclegi rezydentom (Polakom)		
inne obiekty noclegowe - razem	-	1652
inne obiekty noclegowe - pozostałe	-	1652
turyści zagraniczni korzystający		
inne obiekty noclegowe - razem	osoba	17
inne obiekty noclegowe - pozostałe	osoba	17

udzielone noclegi turystom zagranicznym		
inne obiekty noclegowe - razem	-	379
inne obiekty noclegowe - pozostałe	-	379
Noclegi udzielone turystom zagranicznym w turystycznych obiektach noclegowych według wybranych krajów		
turyści korzystający z noclegów		
ogółem	osoba	17
Niemcy	osoba	2
Ukraina	osoba	15
udzielone noclegi		
ogółem	-	379
Niemcy	-	4
Ukraina	-	375

Źródło: GUS

2.10.2 Szlaki i atrakcje turystyczne

Atrakcje turystyczne:

- ▶ Licznie występujące pomniki przyrody (porównaj 2.5 Ochrona przyrody, krajobrazu i środowiska).
- ▶ Na terenie całej gminy wydzielono 39 stref ochrony archeologicznej (więcej 2.9 Dziedzictwo kulturowe). W ich obszarach znajdują się osady, cmentarzyska, obiekty o własnej formie terenowej (grodziska, kurhany i umocnienia ziemne) oraz część punktów i śladów osadniczych o dużych walorach poznawczych dla całego regionu.
- ▶ Na obszarze miasta i gminy do rejestru zabytków woj. warmińsko-mazurskiego wpisanych jest wiele obiektów i zespołów kulturowych.
- ▶ Bogata historia tych terenów, odzwierciedlająca dzieje Warmii i Mazur, mogąca stać się podstawą dla różnych przedsięwzięć o znaczeniu kulturalnym i turystycznym (np. tradycja napoleońska – w 1807 wojska francuskie stacjonowały na terenie gminy, w Boguchwałach i Miłakowie)
- ▶ Malowniczo położone jeziora, strefy ochrony przyrody i rezerwat „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” (więcej 2.5 Ochrona przyrody, krajobrazu i środowiska oraz 2.8 Środowisko przyrodnicze).

Szlaki turystyczne

- ▶ Przez gminę przebiega **SZLAK FRANCISZKAŃSKI**. Szlak prowadzi po zabytkach architektury sakralnej (klasztornej i kościelnej) oraz przez miejsca współczesnego kultu religijnego. Ideą jest pokazanie dziedzictwa kultury materialnej i duchowej regionów przez które szlak przebiega (Ziemia Dobrzyńska, Ziemia Chełmińska, Pomezania, Warmia, Mazowsze, Kujawy).

Szlaki rowerowe:

"siedziba kamery": Morąg - Dury - Żabi Róg - Boguchwały - Książnik - **Miłakowo** - Niebrzydowo Wielkie - Morąg Długość: około 36 km.

czerwony "Narie": Morąg - Bogaczewo - Gulbity - Niebrzydowo Wielkie - Naryjski Młyn - Roje - Ponary - Boguchwały - Wilnowo - Lusajny Małe - Kretowiny - Piłąg - Dury - Morąg Długość: ok.40 km

W planach jest realizacja 3 kolejnych szlaków, które oczekują na pozyskanie finansowania.

Biorąc pod uwagę malownicze położenie należy uwzględnić możliwość wytyczenia nowych tras rowerowych oraz szlaków pieszych i konnych.

2.10.3 Informacja turystyczna

Informacja turystyczna prowadzona jest przez pracownika Urzędu Miasta i Gminy Miłakowo

Lokalna Organizacja Turystyczna – do jej najważniejszych celów zalicza się aktywne rozwijanie turystyki na obszarze zrzeszonych gmin - Morąga, Łukty i Miłakowa oraz współtworzenie oferty produktów turystycznych i wykreowanie nowego spojrzenia na walory turystyczne regionu, przy równocześnie zachowanej równości współuczestniczących podmiotów. Zadania statutowe LOT "Kraina Nieodkrytych Tajemnic" realizuje w szczególności poprzez:

- ▶ Organizację i udział w targach, imprezach promocyjnych, spotkaniach oraz szkoleniach specjalistycznych krajowych i zagranicznych.
- ▶ Opracowywanie oraz udział w opracowywaniu strategii rozwoju, planów rozwoju i modernizacji infrastruktury turystycznej.
- ▶ Udział w realizacji inwestycji infrastrukturalnych na terenie zrzeszonych gmin.
- ▶ Wspieranie inicjatyw mających wpływ na rozwój turystyki i agroturystyki.
- ▶ Zawieranie porozumień dotyczących współpracy przy realizacji celów statutowych.
- ▶ Promocja obszaru zrzeszonych gmin we wszystkich możliwych formach.
- ▶ Zapewnienie funkcjonowania informacji turystycznej oraz banku danych o podmiotach działających na terenie zrzeszonych gmin.

2.11 Budżet miasta i gminy Miłakowo

2.11.1 Dochody budżetu gminy

ROK	2005	2007	2012
Ogółem	11 090 700	13 526 506	17 620 604
Dochody własne	3 327 400	3 873 226	4 602 932
Dotacje celowe z budżetu państwa	2 590 400	2 941 738	5 558 696
Dotacje otrzymane z funduszy celowych	0,0	912 688	
Dotacje celowe otrzymane na podstawie porozumień między JST	75 000	230 000	
Subwencje ogólne	4 857 900	5 568 854	7 458 975
Subwencje na zadania oświatowe	-	3 984 804	4 825 825
Środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	240 000	230 000	

Źródło: Urząd Miejski w Miłakowie

2.11.2 Wydatki budżetu gminy wg rodzajów

Wydatki	2005	2007	2012
Ogółem	12 101 200	14 887 081	18 027 983
Dotacje	311 800	519 965	
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	2 863 100	5 633 095	5 150 489
Wydatki bieżące jednostek budżetowych (wynagrodzenia, składki ZUS, zakup materiałów i usług)	6 517 700	7 549 121	16 636 803
Wydatki majątkowe inwestycje	2 227 400	1 184 900	957 179

Źródło: Urząd Miejski w Miłakowie

Tabela nr 50 Pozycja Miłakowa w rankingu JST Polski i województwa wg dochodów i wydatków na 1 mieszkańca 2009 i 2012

Rok	pozycja w Polsce na 2414	pozycja w województwie na 114	dochody ogółem	dochody ogółem na 1 miesz.	dochody własne na 1 miesz.	wydatki ogółem	wydatki na 1 miesz.	liczba ludności
2009	1650	91	15 059 932,06	2 658,42	712,73	15 379 214,22	2 714,78	5 665
2012	1112	82	17 620 604,23	3 040,66	794,29	18 027 983,11	3 110,95	5 795

Źródło: GUS

2.12 Dotacje

Dotacje pozyskane przez wszystkie podmioty z terenu miasta i gminy Miłakowo w latach 2011 – 2012 wg danych Głównego Urzędu Statystycznego

Wartość całkowita umów podpisanych

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – 0 zł
- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

31 XII		
2011	2012	2013
zł	zł	zł
wartość ogółem (wydatki kwalifikowalne + niekwalifikowalne)		
121339,01	121339,01	:
wydatki kwalifikowalne ogółem		
99458,20	99458,20	:
budżet państwa (wydatki kwalifikowalne)		
10443,11	10443,11	:
budżet jednostek samorządu terytorialnego (wydatki kwalifikowalne)		
0,00	0,00	:
inne krajowe środki publiczne (wydatki kwalifikowalne)		
0,00	0,00	:
środki prywatne (wydatki kwalifikowalne)		
29837,46	29837,46	:
dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (wydatki kwalifikowalne)		
59177,63	59177,63	:

- **Program Operacyjny Kapitał Ludzki**

31 XII		
2011	2012	2013
zł	zł	zł
wartość ogółem (wydatki kwalifikowalne + niekwalifikowalne)		
1356893,48	1604413,28	:
wydatki kwalifikowalne ogółem		
1356893,48	1604413,28	:
budżet państwa (wydatki kwalifikowalne)		
186621,71	221040,71	:
budżet jednostek samorządu terytorialnego (wydatki kwalifikowalne)		
16912,32	19621,28	:
inne krajowe środki publiczne (wydatki kwalifikowalne)		
0,00	0,00	:
środki prywatne (wydatki kwalifikowalne)		
0,00	0,00	:
dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (wydatki kwalifikowalne)		
1153359,46	1363751,28	:

- **Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej – 0 zł**

- **RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego**

31 XII		
2011	2012	2013
zł	zł	zł
wartość ogółem (wydatki kwalifikowalne + niekwalifikowalne)		
3271635,55	7537090,35	:
wydatki kwalifikowalne ogółem		
2657420,87	5917137,17	:
budżet państwa (wydatki kwalifikowalne)		
178898,16	180738,67	:
budżet jednostek samorządu terytorialnego (wydatki kwalifikowalne)		
17221,06	17205,36	:
inne krajowe środki publiczne (wydatki kwalifikowalne)		
0,00	0,00	:
środki prywatne (wydatki kwalifikowalne)		
1363585,20	2022908,95	:
dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (wydatki kwalifikowalne)		
1097716,45	3696284,20	:

Wartość całkowita projektów zakończonych

- **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – 0 zł**

- **Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka**

31 XII		
2011	2012	2013
zł	zł	zł
wartość ogółem (wydatki kwalifikowalne + niekwalifikowalne)		
0,00	122333,16	:
wydatki kwalifikowalne ogółem		
0,00	99457,85	:
budżet państwa (wydatki		

kwalfikowalne)		
0,00	10443,08	:
budżet jednostek samorządu terytorialnego (wydatki kwalfikowalne)		
0,00	0,00	:
inne krajowe środki publiczne (wydatki kwalfikowalne)		
0,00	0,00	:
środki prywatne (wydatki kwalfikowalne)		
0,00	29837,35	:
dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (wydatki kwalfikowalne)		
0,00	59177,42	:

- **Program Operacyjny Kapitał Ludzki**

31 XII		
2011	2012	2013
zł	zł	zł
wartość ogółem (wydatki kwalfikowalne + niekwalfikowalne)		
537642,87	596644,71	:
wydatki kwalfikowalne ogółem		
529306,51	588308,35	:
budżet państwa (wydatki kwalfikowalne)		
73896,84	82747,11	:
budżet jednostek samorządu terytorialnego (wydatki kwalfikowalne)		
5499,14	5499,14	:
inne krajowe środki publiczne (wydatki kwalfikowalne)		
0,00	0,00	:
środki prywatne (wydatki kwalfikowalne)		
0,00	0,00	:
dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (wydatki kwalfikowalne)		
449910,54	500062,10	:

- **Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej – 0 zł**

- **RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego**

31 XII		
2011	2012	2013
zł	zł	zł
wartość ogółem (wydatki kwalfikowalne + niekwalfikowalne)		
944304,40	2293445,75	:
wydatki kwalfikowalne ogółem		
739060,07	1779810,77	:
budżet państwa (wydatki kwalfikowalne)		
55429,51	125904,14	:
budżet jednostek samorządu terytorialnego (wydatki kwalfikowalne)		
0,00	17205,36	:
inne krajowe środki publiczne (wydatki kwalfikowalne)		
0,00	0,00	:
środki prywatne (wydatki kwalfikowalne)		
369530,04	839360,90	:
dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (wydatki kwalfikowalne)		
314100,52	797340,38	:

Liczba wniosków po weryfikacji formalnej

31 XII		
2011	2012	2013
szt	szt	szt
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko		
0	0	:
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka		
3	3	:
Program Operacyjny Kapitał Ludzki		
63	74	:
Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej		
0	0	:
RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego		
8	12	:

Liczba wniosków o płatność końcową

31 XII		
2011	2012	2013
szt	szt	szt
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko		
0	0	:
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka		
0	1	:
Program Operacyjny Kapitał Ludzki		
6	7	:
Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej		
0	0	:
RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego		
1	3	:

PO RYBY

Liczba złożonych wniosków

Ogółem (szt.)						
31 XII						
2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
0	0	0	2	2	2	b.d.

W tym:

Oś 2 - Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury - ogółem						
31 XII						
0	0	0	2	2	2	b.d.

W tym:

Oś 2 - Środek 2.1 Inwestycje w chów i hodowle ryb						
31 XII						
0	0	0	2	2	2	b.d.

Wartość złożonych wniosków (zł)

0,00	0,00	0,00	1606282,20	1606282,20	1606282,20	b.d.
------	------	------	------------	------------	------------	------

Rozdział III Analiza strategiczna SWOT miasta i gminy Miłakowo

3.1 Analiza strategiczna SWOT - definicja

Analiza SWOT jest metodą stosowaną w opracowaniach strategii rozwoju jednostek terytorialnych, w tym: regionów, województw, miast i gmin. Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Analiza SWOT jest kompleksową metodą służącą do badania otoczenia obszaru lub podmiotu oraz ich analizy. Jest ona oparta na prostym schemacie klasyfikacji - wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję gminy dzieli się na:

- ▶ zewnętrzne w stosunku do organizacji i mające charakter uwarunkowań wewnętrznych,
- ▶ wywierające negatywny wpływ na organizację i mające wpływ pozytywny.

Ze skrzyżowania przedstawionych podziałów powstają cztery kategorie czynników:

- ▶ zewnętrzne pozytywne - szanse,
- ▶ zewnętrzne negatywne - zagrożenia,
- ▶ wewnętrzne pozytywne - mocne strony,
- ▶ wewnętrzne negatywne - słabe strony.

Analiza SWOT Miasta i Gminy Miłakowa została wypracowana przez lokalnych liderów jednostki podczas I warsztatów strategicznych przeprowadzonych w dniu 11 września 2007r. Mieszkańcy określili:

- ▶ **mocne strony** - uwarunkowania wewnętrzne, które stanowią silne strony gminy i które należy wykorzystać sprzyjać będą jej rozwojowi; społeczność lokalna i samorząd mają na nie wpływ.
- ▶ **słabe strony** - uwarunkowania wewnętrzne, które stanowią słabe strony gminy i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój; społeczność lokalna i samorząd mają na nie wpływ.
- ▶ **szanse** - uwarunkowania zewnętrzne istniejące lub o bardzo dużym prawdopodobieństwie zaistnienia, które nie są bezpośrednio zależne od działań społeczności lokalnej i samorządu, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nie działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi lokalnemu;
- ▶ **zagrożenia** - uwarunkowania zewnętrzne istniejące lub o bardzo dużym prawdopodobieństwie zaistnienia, które także nie są bezpośrednio zależne od działań społeczności lokalnej i samorządu, ale które stanowią zagrożenie dla jej rozwoju. Wymagają one natomiast działań ze strony społeczności i samorządu, które zmniejszą negatywny wpływ zagrożeń na rozwój lokalny.

	+	-
Tutaj	Mocne strony Pozytywne strony obecnej sytuacji	Słabe strony Negatywne strony obecnej sytuacji
Tam	Szanse Pozytywne możliwości, jakie niesie ze sobą bieżąca sytuacja oraz możliwości tkwiące w dalszym otoczeniu zewnętrznym (na poziomie województwa, kraju, UE i światowym)	Zagrożenia Negatywne tendencje, jakie niesie ze sobą bieżąca sytuacja oraz zagrożenia tkwiące w otoczeniu zewnętrznym (na poziomie województwa, kraju, UE i światowym)

Analiza SWOT polega na zidentyfikowaniu wymienionych czterech grup czynników, opisanie ich wpływu na rozwój obszaru, a także możliwości określenia możliwości osłabienia lub wzmocnienia siły ich oddziaływania. Zderzenie ze sobą szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami gminy pozwala na określenie jej pozycji strategicznej, a także może być źródłem ciekawych pomysłów zadań strategicznych.

Wypracowane przez lokalnych liderów czynniki zostały zebrane, posegregowane i zhierarchizowane według ich ważności. Najczęściej powtarzane mocne i słabe strony Gminy Miłakowo oraz szanse i zagrożenia jej rozwoju zostały przedstawione poniżej na schematach – odpowiednio dla danej grupy czynników.

Każdy z czynników oceniono w dwóch aspektach:

1. istotności danego czynnika dla rozwoju gospodarczego i społecznego wg skali

1 – mało istotny

2 – średnio istotny

3 – bardzo istotny

2. nasilenia danego czynnika wg skali

1 – słabe

2 - średnie

3 – duże

Np. 1 - trochę mocna strona, 2 – średnie zagrożenie.

Po przemnożeniu obydwu ocen uzyskujemy wartość danego czynnika, na podstawie której można uszeregować je wg priorytetów. Wartość maksymalna to 9, potem 6, 4 i minimalna 1. W tabeli znajdują się też wartości ułamkowe, które powstały z wyliczenia średniej ocen kilku zespołów.

3.2 Mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia rozwoju gminy

Na podstawie przydzielonej punktacji uczestnicy warsztatu określili priorytetowe mocne słabe strony, a poniżej znajdują się te, które uzyskały ocenę maksymalną, czyli 9. Pełna lista mocnych i słabych stron znajduje się w załączniku.

MOCNE STRONY I SŁABE STRONY – aktualizacja 2013

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
ŚRODOWISKO NATURALNE	
Atrakcyjne rekreacyjnie i turystycznie położenie z uwagi na lasy i jeziora	Brak budowy sieci kanalizacyjnej na wsi (0,2% - Stolno) oraz brak informacji o systemie oczyszczania ścieków na wsi
Duża lesistość – walory krajobrazowe, atrakcja turystyczna	Bardzo ograniczony dostęp do jezior z powodu wykupienia terenów wokół przez prywatnych właścicieli, dużo terenów zalesionych i Natura 2000. 98 % gruntów nad jeziorami znajduje się w rękach osób prywatnych lub ANR działającej na rzecz Skarbu Państwa.
Duża różnorodność zwierząt (jelenie, sarny, dziki, ptaki) – walory turystyczne, myśliwskie. 2 koła łowieckie „Hubertus” i „Ryś” przyjmują myśliwych z	Słaby rozwój infrastruktury turystycznej, w tym słabe zagospodarowanie linii brzegowej jezior i rzeki Pasłęki

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Niemiec. Współpraca odbywa się przez Biuro Polowań.	
Zachowanie równowagi ekosystemu, mała ingerencja człowieka w środowisko, obszary chronionego krajobrazu	Deregulacja koryta rzecznoego z powodu bobrów, uniemożliwia wykorzystywanie rzeki do celów turystycznych, np. spływy kajakowe
Duża liczba naturalnych zbiorników wodnych, w tym 2 duże	Brak szczegółowych danych na jakie działania poniesiono nakłady na ochronę środowiska
Stosunkowo niski poziom zanieczyszczenia wód korzystny dla rozwoju turystyki wodnej i rybołówstwa. Obok dane dla jeziora Wukśniki za 2012 rok.	Brak regulowanej populacji bobrów oraz dzika zwierzyna – „Hubertus” ma 2 obwody. Szkody w rolnictwie 2 lata temu chcieli rozwiązać koło gdy zapłacili 250 tys. z powodu szkód w kukurydzy na nasiona. Muszą prowadzić gradzenie pól ponad 100 ha ogrodzonych pastuchem elektrycznym. Koło „Ryś” 1 obwód. Za bobry odpowiada wojewoda.
Występowanie zasobów wód podziemnych do celów konsumpcyjnych	Służby drogowe nie dbają w sposób wystarczający o pas drogowy - Bogata roślinność przy drogach powoduje niedrożność rowów melioracyjnych oraz trudność w utrzymaniu wizury w obszarze pasa drogowego
Zmodernizowana oczyszczalnia ścieków w 2010	
Rozbudowa sieci miejskiej kanalizacyjnej	
Istnieją dobre warunki na usytuowanie bazy turystycznej (lasy, jeziora)	
RYNEK PRACY, AKTYWNOŚĆ MIESZKAŃCÓW I WYKSZTAŁCENIE	
Organizacje pozarządowe i społeczność lokalna motywują środowiska lokalne np. organizacja wydarzeń i spotkań	Wzrost bezrobocia 2010-2012
Dobrze współpracujący sołtysi	Ograniczony dostęp i motywacja do kształcenia wyższego (dojazdy, koszty nauki)
Większość gospodarstw korzysta z dotacji UE – dopłaty obszarowe i ONW	Turyści i goście mają utrudniony dojazd, mało punktów noclegowych, brak ośrodków wczasowych oraz brak informacji o bazie noclegowej, brak promocji
Duża ilość miejscowości wiejskich – można łatwiej wprowadzać zmiany wspólnie z mieszkańcami, bliższe relacje	Mała liczba podmiotów prywatnych i mały przyrost
Propagowanie sportu i zdrowego stylu życia	Brak kompletnych materiałów promujących zabytki, strefy archeologiczne oraz map i oznakowania
Sukcesy żeńskiej drużyny OSP (mistrzostwo województwa) i piłka nożna w Zespole Szkolno-Przedszkolnym	Większość obiektów zabytkowych jest prywatna co ogranicza wpływ na stan techniczny i wykorzystanie obiektów
Gospodarstwa ekologiczne	Brak wiedzy, informacji, kompetentnego personelu oraz zainteresowania wykorzystaniem zabytków i stref archeologicznych
Zakład przetwórstwa ekologicznego	Wykształcenie brak aktualnych danych
Firma należąca do wojewódzkiego Klastra Wołowiny	Niska aktywność przedsiębiorstw na poziomie współpracy i udziału w rozwoju gospodarczym gminy
Firma międzynarodowa	Brak pełnych informacji o sektorze turystycznym. Statystyki GUS są zaniżone w stosunku do rzeczywistej sytuacji
Organizacje pozarządowe pomagają mieszkańcom przy wydawaniu i zbiórce żywności	Niewielkie wykorzystywanie środków UE przez firmy
	Brak wiarygodnych źródeł informacji o gospodarstwach rolnych i rolnych ekologicznych (liczba, zatrudnienie, sytuacja ekonomiczna) a

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
	przez to niemożność skoordynowania działań wspierających i promocyjnych
	Spadek liczby podmiotów sektora publicznego (urzędy, szkoły, przedszkola) – może oznaczać brak rozwoju społeczności i jej potrzeb
DZIEDZICTWO KULTURY	
obiekty dziedzictwa kultury – walory turystyczne, biznesowe	
obiekty i zespoły kulturowe w ewidencji zabytków, w tym dwory, pałace, parki, większość w dobrym stanie	
strefy archeologiczne – walory turystyczne i badawcze	
OPIEKA SPOŁECZNA	
Wysoka jakość usług opiekuńczych	Rosnąca liczba osób korzystających z pomocy społecznej
EDUKACJA I SPORT	
Dobry stan placówek oświatowych oraz liczba adekwatna do potrzeb	Niechętnie udostępnianie sal gimnastycznych przez personel obsługujący – mieszkańcy nie korzystają lub jeżdżą do sal w innych gminach
Mocno rozwinięta infrastruktura sportowa	Mały odsetek dorosłych ćwiczących w klubach sportowych
Wzrastająca świadomość społeczeństwa na temat zdrowia i potrzeby dbania o nie na podstawie aktywności sportowej dzieci i młodzieży	Brak motywacji do pozyskiwania środków z UE i innych na rozwój sportu
Osiągnięcia sportowe	Brak możliwości nieodpłatnego korzystania z sal gimnastycznych szczególnie ważny dla osób uboższych
Ilość bibliotek	Brak danych o osobach dorosłych ćwiczących indywidualnie
Zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży	
Duża aktywność organizacji pozarządowych sportowych, UKS „Tęcza” i „Zawisza”	
Rosnąca liczba osób ćwiczących i zawodników w klubach - dorośli sport amatorski	
KULTURA	
Funkcjonujący MDK	Za mało personelu w MDK w stosunku do potrzeb w zakresie realizacji działań i projektów
Funkcjonowanie zespołu „Warmianki” nagrody	Brak nowoczesnych nośników w bibliotekach (CD, DVD, itp.)
	Mała ilość zajęć ze specjalistami MDK
	Mała ilość czytelników bibliotek
BEZPIECZEŃSTWO	
wysoki stopień wykrywalności sprawców przestępstw p. Dorota	Za mała liczba funkcjonariuszy aby realizować natychmiastowe interwencje co powoduje wzrost przestępczości
Monitoring miasta	
OSP w Miłakowie zapewnia pomoc p-poż, medyczną i ratowniczą w tym na wodzie	
OCHRONA ŚRODOWISKA I INFRASTRUKTURA	
Wdrożenie segregacji odpadów – większa część trafia do recyklingu	
Wzrost odbiorców podłączonych do sieci gazowej	
MIESZKALNICTWO	
Rozwój budownictwa jednorodzinnego	mały wzrost liczby mieszkań w blokach
	Za mała liczba lokali socjalnych w stosunku do oczekujących oraz lokali komunalnych

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
INFRASTRUKTURA	
	Zły stan głównych szlaków komunikacyjnych, Zły stan dróg gminnych, nieoznakowanie, zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców i gości
	Brak wodociągów w niektórych miejscowościach wiejskich – połowa mieszkańców nie ma dostępu
	Niska świadomość społeczeństwa w zakresie wpływu na zdrowie i jakość życia dbałości o środowisko i zdrowie – odprowadzanie ścieków do rzeki i na pola, wyrzucanie śmieci do lasu, spalanie śmieci w piecach, itp.
	Brak części miejscowych planów (jakich???) powodujące wydłużenie procedur inwestycyjnych
	Za mała baza gastronomiczna

SZANSE I ZAGROŻENIA – aktualizacja 2013

SZANSE	ZAGROŻENIA
DEMOGRAFIA	
	Niski przyrost naturalny
	Starzejące się społeczeństwo, coraz mniej dzieci i młodzieży
	Migracja odpływ większy od napływu, zwłaszcza w mieście
ZDROWIE I EKOLOGIA	
promowanie zdrowia na poziomie UE jako warunku poprawy jakości życia i finansowanie działań z tego zakresu	niewystarczające finansowanie usług służby zdrowia
wskazania UE, że należy wspierać projekty łączące jednocześnie rolnictwo i turystykę wiejską poprzez promowanie zrównoważonej i odpowiedzialnej turystyki na obszarach wiejskich oraz dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe, a także promować inwestycje w energię odnawialną,	Ograniczenia prawne rozwoju gospodarczego, inwestycji oraz sposobów wykorzystania z powodu obszaru chronionego krajobrazu, np. Natura 2000
	Problemy prawne odszkodowań zwierzyzna w stanie wolnym jest własnością państwa a koła płać to duży za bobry opłaca Wojewoda, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
	Brak szpitala oraz domu pomocy społecznej (zadania powiatu) – utrudniony dostęp)
EKONOMIA I GOSPODARKA	
bliskość dużych aglomeracji (ryнку zbytu, ośrodków akademickich – Olsztyn, Elbląg),	brak stabilizacji polityki gospodarczej w państwie
polityka państwa skierowana w stronę stymulowania rozwoju gospodarczego oraz aktywizacji osób bezrobotnych,	wchłanianie specjalistów przez ościenne rynki pracodawców z Olsztyna, Elbląga poprzez większe gratyfikacje pieniężne.
dostępność środków pomocowych,	słabnący rynek inwestycji (w tym turystycznych), wynikający m.in. z relatywnie wysokich stóp procentowych i wysokiego zadłużenia podmiotów gospodarczych
niskie ceny nieruchomości	brak płynności w ruchu drogowym
słabnący rynek inwestycji (w tym turystycznych), wynikający m.in. z relatywnie wysokich stóp procentowych i wysokiego zadłużenia podmiotów gospodarczych	niewystarczające środki z dotacji na drogi gminne
Tworzenie nowych przejść granicznych i rozbudowa istniejących	maleje marża zysku w turystyce i innych dziedzinach
Intensyfikacja partnerstwa publiczno-prywatnego	likwidacja ulg podatkowych w budownictwie

SZANSE	ZAGROŻENIA
	mieszkaniowym
Tworzenie klastrów (konsorcjów) produktowych	przejmowanie środków UE przez duże aglomeracje
bliskość dużych aglomeracji (rynków zbytu, ośrodki akademickie – Olsztyn, Elbląg),	zagrożenie ze strony silnych kapitałowo kontrahentów zagranicznych
KULTURA	
dostępność środków zewnętrznych i „unijnych” w realizacji zadań w dziedzinie kultury	zbyt skromne środki finansowe w budżecie państwa na działalność kulturalną
Rosnące znaczenie kultury i tożsamości w życiu społecznym	
EDUKACJA I KSZTAŁCENIE	
rozwój szkolnictwa wyższego, który pozwoli na poniesienie ogólnego poziomu wykształcenia mieszkańców	niestabilny system ekonomiczny i prawny w obszarze edukacji
	niż demograficzny na poziomie całego kraju
	brak oferty edukacyjnej z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego i historycznego w programach nauczania dzieci i młodzieży
ROLNICTWO I ŻYWNÓŚĆ	
rozwój zainteresowania oświatą rolną w strukturach Unii Europejskiej	dekoniunktura w rolnictwie
rozwój edukacji ekologicznej	mała dochodowość rolnictwa
moda na zdrową żywność	brak polityki chroniącej polskie rolnictwo
wskazania UE, że należy wspierać projekty łączące jednocześnie rolnictwo i turystykę wiejską poprzez promowanie zrównoważonej i odpowiedzialnej turystyki na obszarach wiejskich	brak realizacji rządowych programów dotyczących wsi i rolnictwa
TURYSTYKA	
zintegrowane obszary turystyczne mają większe szanse zaistnienia na rynku ofert turystycznych,	rosnące wymagania i konkurencja na rynku ofert turystycznych
liczne udogodnienia i formy wspomagania promocji turystycznej dla zintegrowanych obszarów turystycznych (środki unijne, promocja za pośrednictwem ogólnopolskich organizacji turystycznych	słabnący rynek inwestycji (w tym turystycznych), wynikający m.in. z relatywnie wysokich stóp procentowych i wysokiego zadłużenia podmiotów gospodarczych
środki dostępne na rozwój agroturystyki	mniej liczne rodziny to mniejsza i bardziej rozproszona populacja turystów
rosnące zainteresowanie potencjalnych inwestorów regionami posiadającymi spójną strategię rozwoju	rosnąca liczba bardziej doświadczonych turystów stawiających wysokie wymagania
moda na produkty regionalne	wzrost wymagań w zakresie bezpieczeństwa i komfortu w turystyce – łatwy i szybki transport
systemowe wzmocnienie organizacji pozarządowych w zakresie kreowania lokalnych usług i produktów np. wioski tematyczne ze środków UE na poziomie województwa	czas podróży wpływa na wybór miejsca wypoczynku turystów
nowa perspektywa finansowa UE promuje różne rodzaje turystyki, w tym: kulturową, biznesową, aktywną, uzdrowiskową, oraz wsparcie sprawnego zarządzania turystyką w Polsce	anomalia pogodowe w Polsce
Nowa perspektywa finansowa UE 2014-2020 nakierowana na rozwój turystyki społecznej skierowanej w szczególności do grup zmarginalizowanych i słabszych społecznie - działania aktywizacyjne	zagrożenie ze strony turystyki zagranicznej do ciepłych regionów
„nowy turysta” którego cechują: zorientowanie na	wysoka sezonowość tradycyjnej turystyki

SZANSE	ZAGROŻENIA
nowoczesne technologie, zorientowanie na jakość (value for money) i oczekiwanie najwyższej jakości za dobrą cenę, zwiększona aktywność, ciekawość świata i różnych kultur, wzrost liczby wyjazdów w ciągu roku kosztem ich długości, wrażliwość na problemy środowiska przyrodniczego i społecznego.	
Zapotrzebowanie na produkt turystyczny „0 km” czyli w najbliższej okolicy	wzrost znaczenia personelu turystycznego o wysokich kwalifikacjach
Przerzucanie kosztów zrównoważonego rozwoju na turystów, np. emisji CO ₂ przez samoloty	duża konkurencja markowych hoteli
Rosnące zainteresowanie ekoturystyką na terenach „dziewiczych”	
Wysoko wyspecjalizowane oczekiwania turystów: turystyka kulturalna, turystyka aktywna i specjalistyczna, turystyka przyrodniczo-krajoznawcza, turystyka edukacyjno-rekreacyjno-aktywna dzieci i młodzieży, turystyka wiejska, agroturystyka i ekoturystyka, turystyka hobbystyczna, turystyka weekendowa, turystyka biznesowa, turystyka kulturowo-etniczna to szansa do dobre dopasowanie oferty	
ROZWÓJ LOKALNY I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	
wzrost znaczenia ekonomii społecznej w programach operacyjnych UE i województwa	ubożenie społeczności lokalnej
pozytywna ocena Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nt. wpływu projektów turystycznych współfinansowanych z EFRR na lokalne i regionalne gospodarki oraz zatrudnienie	
kontynuacja działań wspierających małe i średnie przedsiębiorstwa w programach UE	
SYTUACJA POLITYCZNA I PRAWNA	
	zagrożenia terroryzmem dotyczące turystów z zagranicy
	zaburzenia polityczne w poszczególnych regionach świata
	niespójny system prawny pomocy społecznej w tym ograniczenie możliwości OPS w decydowaniu o zasadności przyznawania zasiłków

3.3 Podsumowanie - wnioski

Analiza SWOT Miasta i Gminy Miłakowo pozwala na przeanalizowanie atutów i słabości tej jednostki terytorialnej. Na podstawie wypracowanych grup czynników można określić priorytetowe obszary Gminy.

Z wypracowanej podczas warsztatów strategicznych przez lokalnych liderów analizy SWOT wynika, iż mieszkańcy Gminy szanse na jej ożywienie upatrują przede wszystkim w rozwoju:

- ▶ **rolnictwa**, w tym rolnictwa ekologicznego,
- ▶ **turystyki**, w tym agroturystyki,
- ▶ mikro, małej i średniej **przedsiębiorczości**, świadczącej drobne usługi na rzecz społeczności lokalnej.

Rozwinięcie powyżej wymienionych dziedzin gospodarki możliwe będzie dzięki wykorzystaniu mocnych stron Miasta i Gminy Miłakowo, w tym m.in. dużej ilości terenów rolniczych, zasobów przyrodniczo-kulturowych - decydujących o atrakcyjności turystycznej terenu gminy. Mocne strony Gminy należy utrzymywać i na nich opierać działania służące ożywieniu społeczno-gospodarczemu jej obszaru.

Rozwój zarówno rolnictwa, turystyki i przedsiębiorczości wymaga minimalizacji słabych stron Miasta i Gminy Miłakowo. Szereg stron jednostki - określonych przez mieszkańców jako – słabe dotyczy:

- ▶ **infrastruktury technicznej** (zbyt małej liczby wodociągów, brak sieci kanalizacji sanitarnej, brak gazyfikacji, oczyszczalni ścieków wymagająca modernizacji oraz zły stan dróg i połączeń komunikacyjnych)
- ▶ problemów związanych z **zasobami ludzkimi** obszaru (wysokie bezrobocie, małe dochody mieszkańców, niskie kwalifikacje mieszkańców, inne problemy społeczne).

Na rozwój Miasta i Gminy Miłakowo determinują nie tylko czynniki wewnętrzne (mocne i słabe strony), ale również czynniki zewnętrzne (szanse i zagrożenia rozwoju).

Sukcesywny rozwój Gminy wymaga szeregu działań pobudzających ożywienie społeczno-gospodarcze województwa warmińsko-mazurskiego i całego kraju (np. efektywne wdrażanie Programów Operacyjnych i współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej inwestycji samorządowych, osób prowadzących działalność gospodarczą, rolników) oraz inicjatyw eliminujących istniejące obecnie bariery hamujące wzrost gospodarczy Polski (np. skomplikowany system prawny, nadmierny fiskalizm).

Tempo rozwoju miasta i gminy Miłakowo zależy zatem również od umiejętności wykorzystania przez władze samorządowe zachodzących pozytywnych zmian zewnętrznych jako czynników sprzyjające rozwojowi Gminy oraz unikania negatywnego oddziaływania negatywnych czynników zewnętrznych.

Rozdział IV Wyniki ankietyzacji mieszkańców i przedsiębiorców

4.1 Proces ankietyzacji mieszkańców

Ankieta została przetestowana a następnie rozprowadzona i zebrana w czerwcu 2013r. przez stażystów UM w Miłakowie oraz sołtysów. W celu zapewnienia anonimowości respondentom ankiety wrzucane były do zapieczętowanych urn.

Tabela nr 51 Dystrybucja ankiet – miejsca i ilość

Miejsce	Ilość rozprowadzonych ankiet	Ilość oddanych ankiet
Szkoły	200	20
Stażyci na terenie miasta Miłakowa, w tym sklepy, bank, na ulicy	200	53
Sołtysi w sołectwach	40	40
Urząd Miejski w Miłakowie – urna w korytarzu	20	2
Razem:	460	115

Źródło: UMM

Powyższe dane jak również komentarze mieszkańców wskazują na niezrozumienie roli narzędzia jakim jest ankieta w badaniu oczekiwań i potrzeb społecznych. W pewnym stopniu powodem mogło też być ograniczone zaufanie do miejsc i osób zbierających. Największym zaufaniem cieszyli się sołtysi, którzy zebrali tyle ankiet ile otrzymali.

Wskazuje to na potrzebę częstszego stosowania ankietyzacji dodatkowo poprzedzonej kampanią informacyjną oraz rozszerzenie metody zbierania ankiet o aktywne arkusze na stronie internetowej, co wskazali niektórzy respondenci.

4.2 Wyniki ankietyzacji mieszkańców

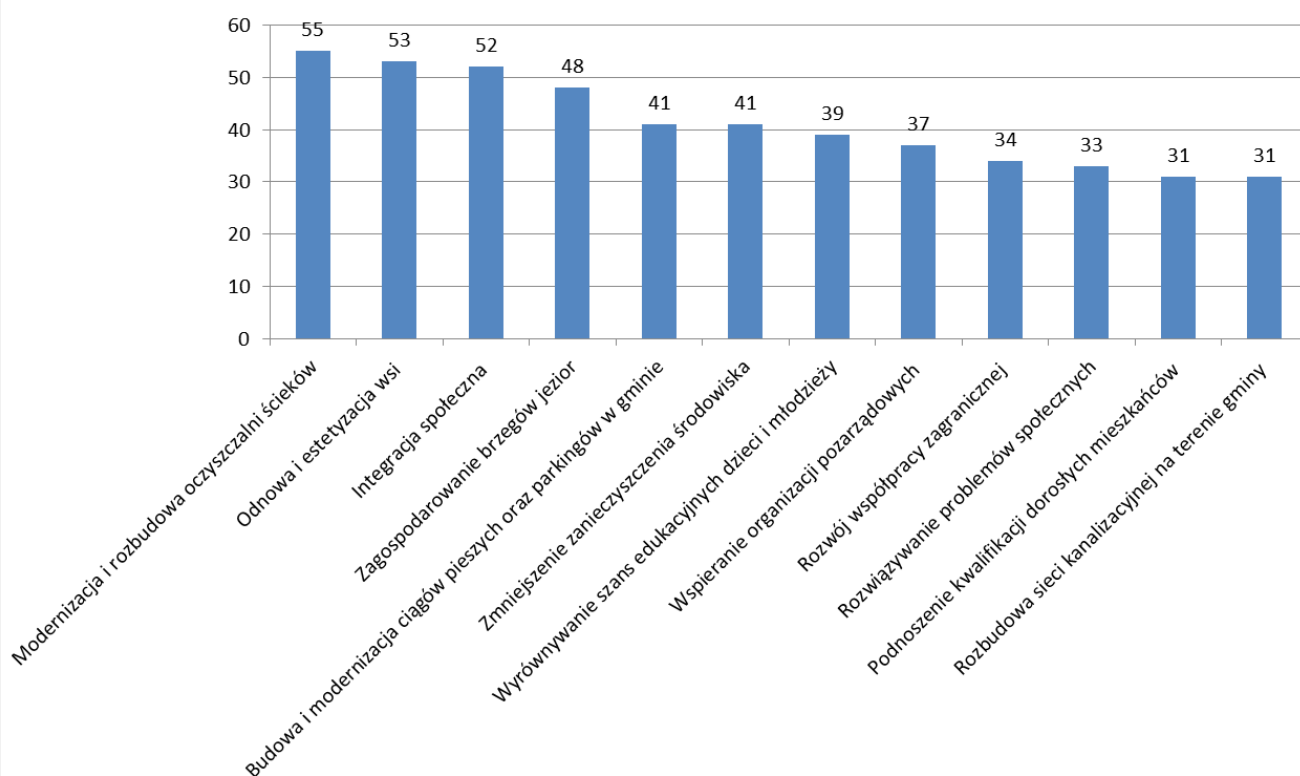
Zebrano 115 ankiet, z czego część nie została wypełniona do końca.

Szczegółowe wyniki zawarte są w załączniku.

Pierwsze pytanie dotyczyło **oceny realizacji zadań** przewidzianych dla poszczególnych celów strategicznych. Oceny mogły być w skali 3 – dobrze, 2 – przeciętnie, 1 – źle, nie mam zdania lub nie wiem co to jest. Zarejestrowano również braki odpowiedzi.

Wykres nr 10

Zadania ocenione na 3 (dobrze) przez co najmniej 30 mieszkańców wg liczby odpowiedzi. Ogółem oddano 115 ankiet.

Na poziomie dobrym oceniło ponad 50 mieszkańców czyli ponad 43% zadania z zakresu modernizacji i rozbudowy oczyszczalni ścieków, odnowy i estetyzacji wsi oraz integracji społecznej. Pozostałe zadania uzyskały od 35 do 27%.

Na kolejnym wykresie przedstawiono zadania, których realizację oceniono na poziomie 2 – przeciętnie. Najwyższą punktację otrzymała Kompleksowa promocja gminy 63 głosy (55%) oraz rozbudowa sieci wodociągowej 50 (43%).

Zadania ocenione na poziomie 1 (źle) to modernizacja dróg gminnych 58 głosów (50%), rozwój agroturystyki 47 (41%), rozwój infrastruktury turystycznej 42 (37%).

Ważną informacją są opinie „nie mam zdania”. Ponieważ respondenci samodzielnie wypełniali ankiety nie można stwierdzić z jakiej przyczyny to wynika. Można jedynie odnieść się do tematów. 30 takich opinii (26%) dotyczyło wspierania rolników, 27 (23%) rozwoju współpracy zagranicznej i wspierania organizacji pozarządowych, 26 (23%) rozwiniętej działalności pozarolniczej, 24 (21%) rewitalizacji dziedzictwa kultury. Ponieważ są to znaczące grypy respondentów bo ok. ¼, warto się zastanowić czy może język „strategiczny” nie jest do końca zrozumiały, lub też za mało merytorycznych spotkań poświęconych jest tej tematyce.

„Nie wiem co to jest” stwierdziło 11 osób (10%) w odniesieniu do rozwoju infrastruktury turystycznej, 9 (8%) do rozwoju agroturystyki, 7 (6%) do rewitalizacji dziedzictwa kultury.

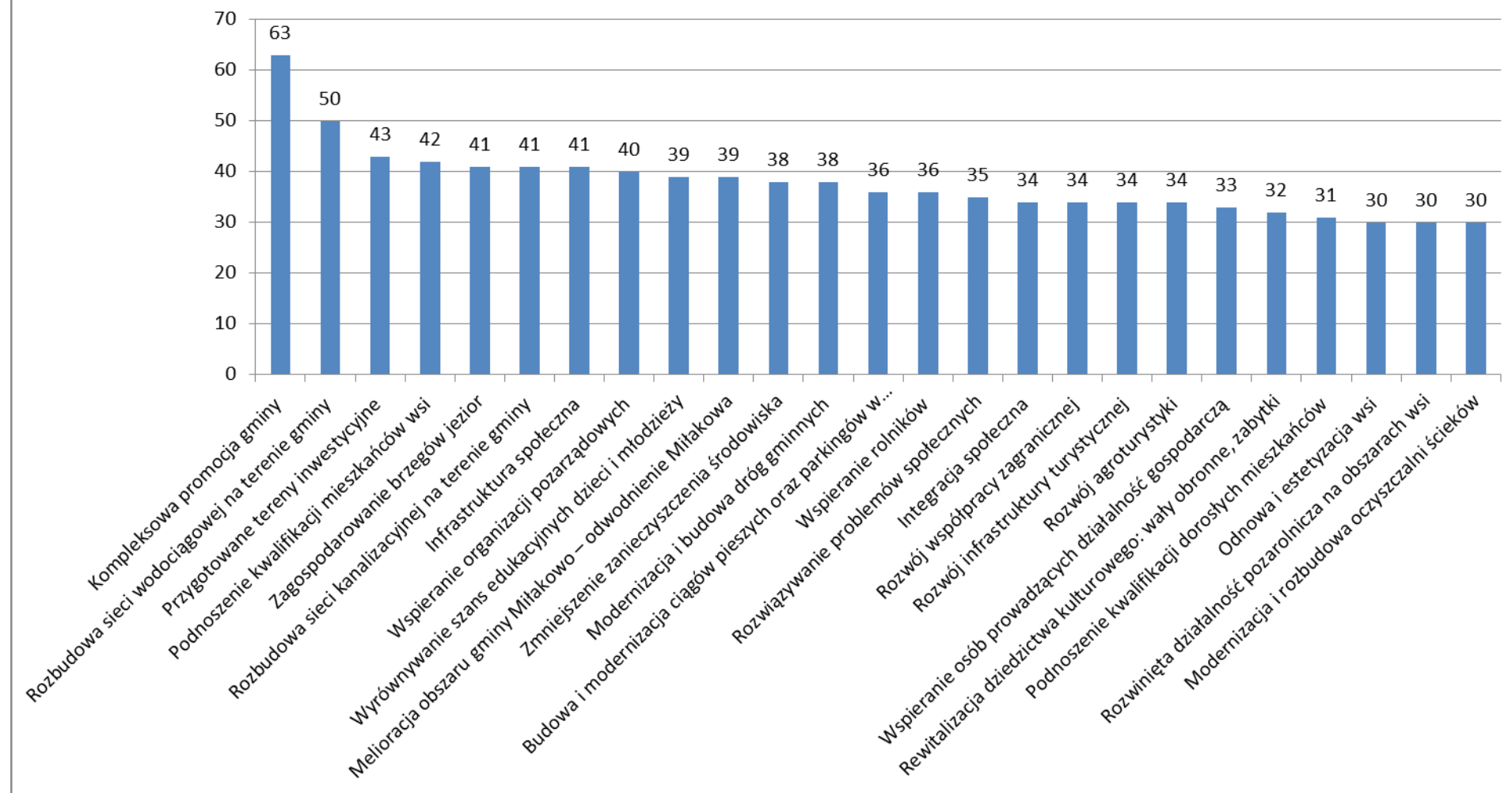
Podsumowując spośród wszystkich 25 zadań wszystkie miały co najmniej kilka odpowiedzi „nie mam zdania”, w 18 przypadkach było od 1 do 11 „brak odpowiedzi”, w 9 zadaniach było od 1 do 5 odpowiedzi „nie wiem co to jest. Można zatem założyć, że ocena większości zadań stanowiła problem dla przynajmniej ¼ respondentów. Wynika z tego ważne zadanie związane z nawiązaniem szerszego dialogu między pracownikami Urzędu Miejskiego, specjalistami różnych dziedzin, a przedstawicielami mieszkańców, rolników i przedsiębiorców, gdyż wg metryczki wszystkie te grupy udzielały odpowiedzi. Widoczna też jest różnica w wiedzy mieszkańców miasta na temat tego co się dzieje na wsi i odwrotnie.

Średnia wyliczona ze wszystkich ocen liczbowych zawiera się dokładnie w środku skali oceny czyli między 1,6 a 2,4. Najwyższą średnią notę 2,4 uzyskała integracja społeczna oraz modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków. Kolejne były 3 zadania ocenione na 2,3: wspieranie organizacji pozarządowych, odnowa i estetyzacja wsi oraz zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska. Najniższą średnią 1,6 uzyskało zadanie budowy i modernizacji dróg, 1,7 rozwój agroturystyki i rewitalizacja dziedzictwa kultury, 1,8 – rozwój infrastruktury turystycznej. 1,9 wspieranie osób prowadzących działalność gospodarczą oraz podnoszenie kwalifikacji zarówno dorosłych mieszkańców jak i samych mieszkańców wsi. Te ostatnie oceny winny stanowić priorytety na najbliższy okres realizacji strategii, gdyż one właśnie warunkują rozwój gospodarczy.

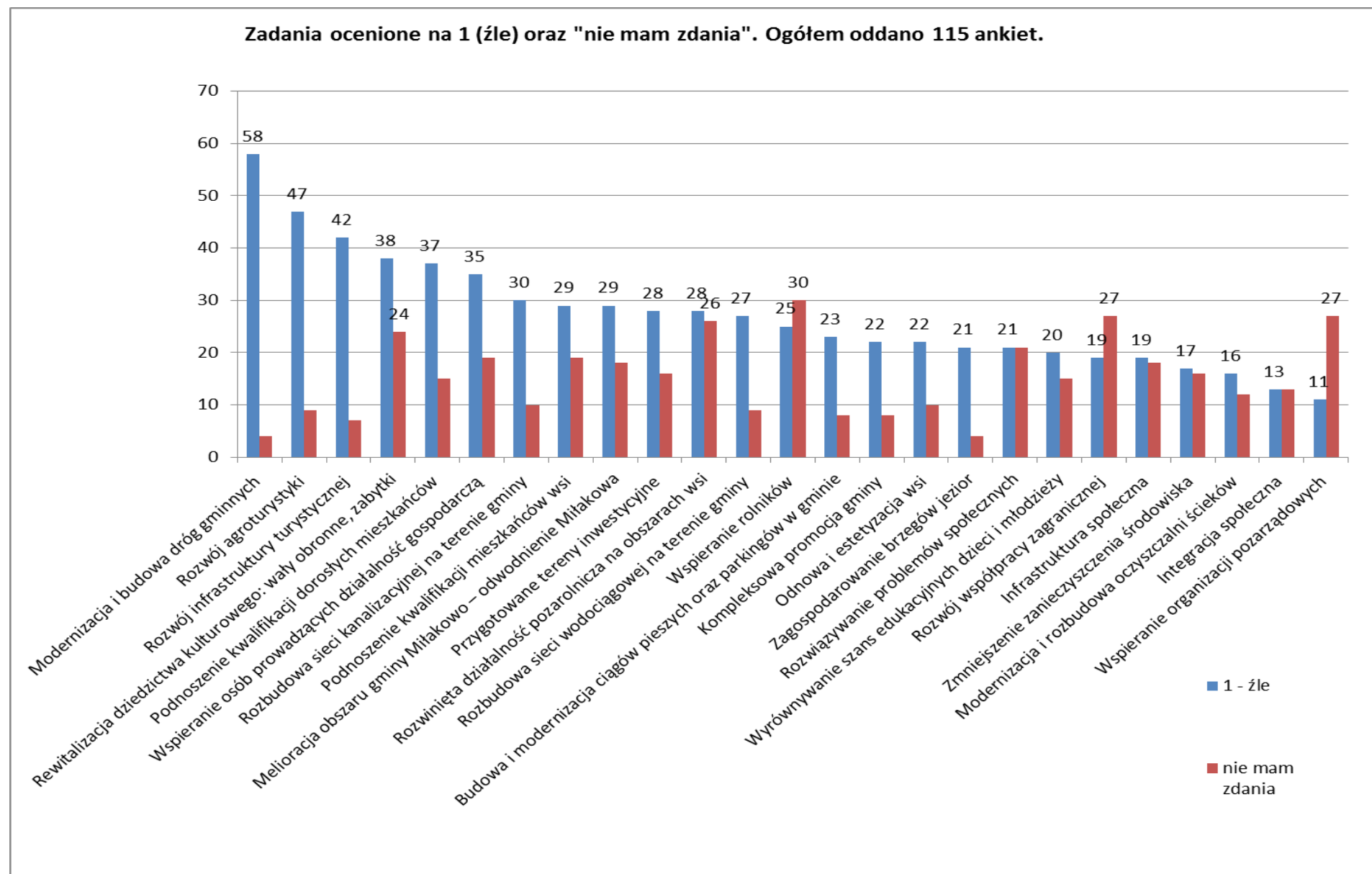
Ogólnie wszystkie zadania ocenione zostały na 2,045, czyli na poziomie przeciętnym.

Wykres nr 11

Zadania ocenione na 2 (przeciętnie) przez co najmniej 30 mieszkańców wg liczby odpowiedzi. Ogółem oddano 115 ankiet.

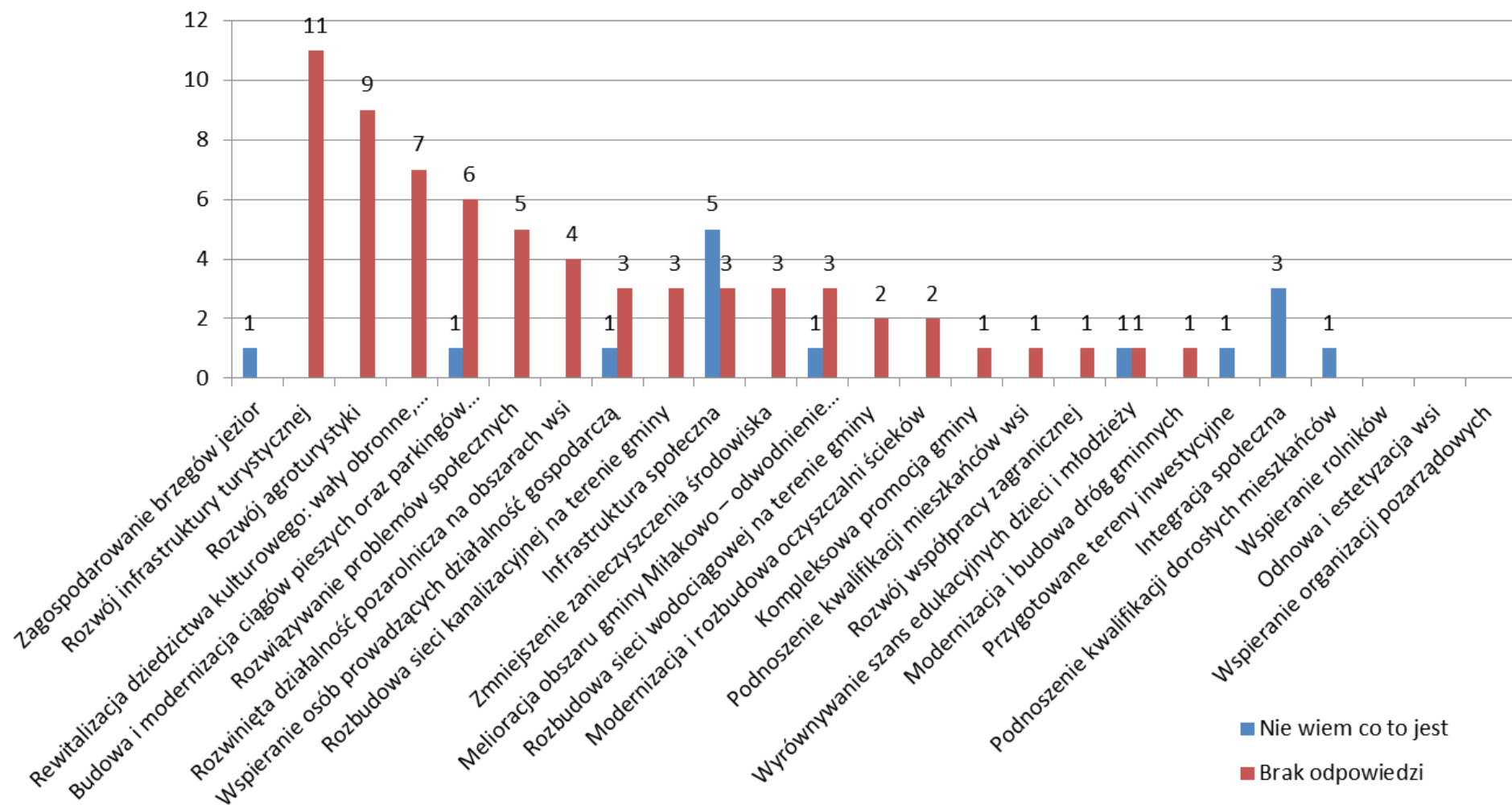

Wykres nr 12

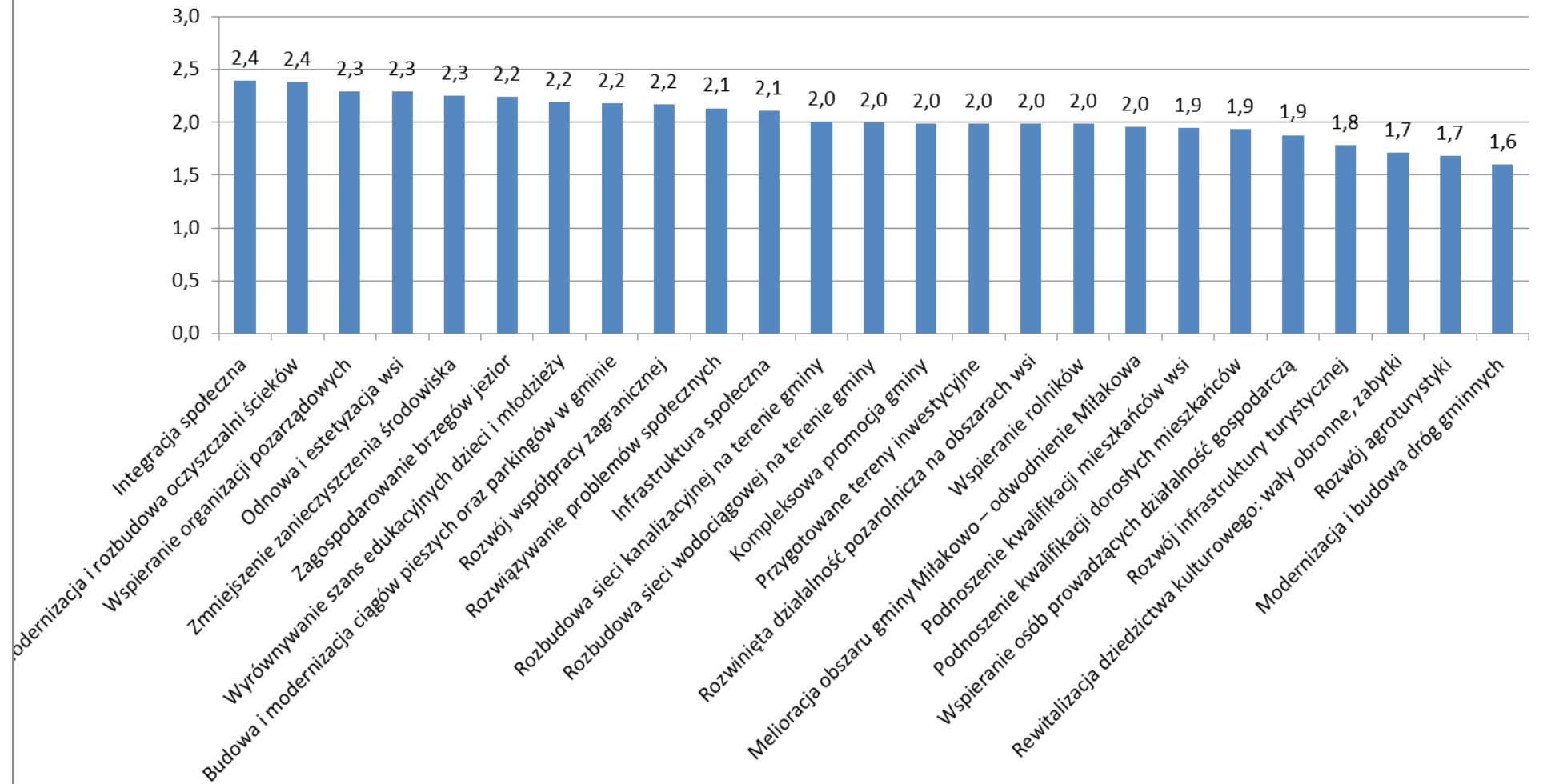
Wykres nr 13

Zadania określone jako "nie wiem co to jest" oraz przy których brakowało odpowiedzi. Ogółem oddano 115 ankiet.

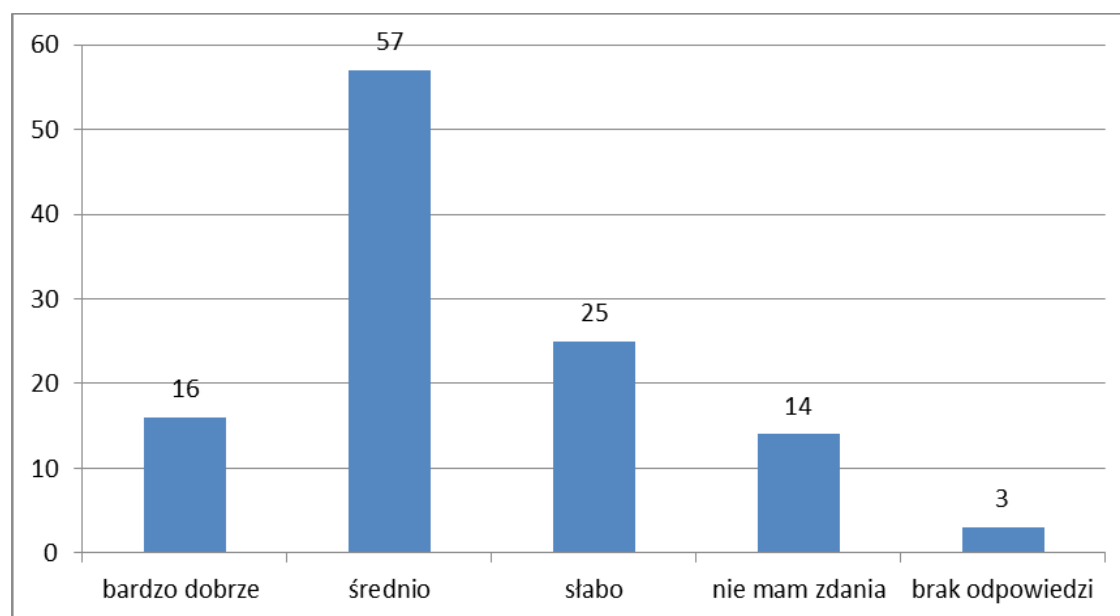

Wykres nr 14

Średnia wszystkich ocen dla poszczególnych zadań z pominięciem głosów bez ocen liczbowych

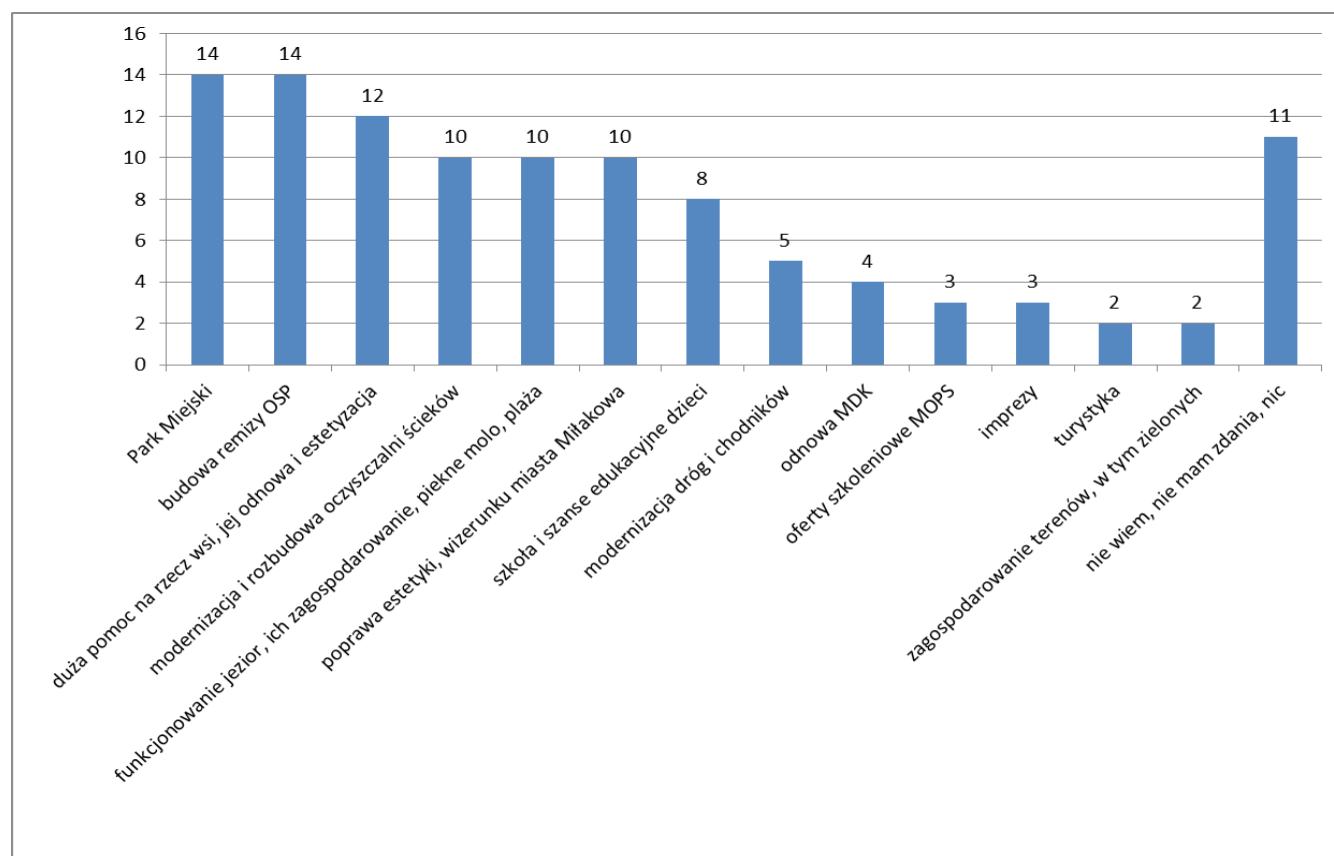
Wykres nr 15 Jak oceniają Państwo rozwój gospodarczy gminy w ostatnich 5 latach (2008 – 2012)? (liczba odpowiedzi, przy 115 respondentach)

Ocenę zadań na średnim poziomie potwierdza również odpowiedź na to pytanie. Przy założeniu podobnej skali do poprzedniego pytania czyli od 3 – bardzo dobrze do 1 – słabo, ocena średnia to 1,91.

Ponownie 14 osób nie miało zdania, a 3 nie udzieliło odpowiedzi, czyli łącznie 17 (15%).

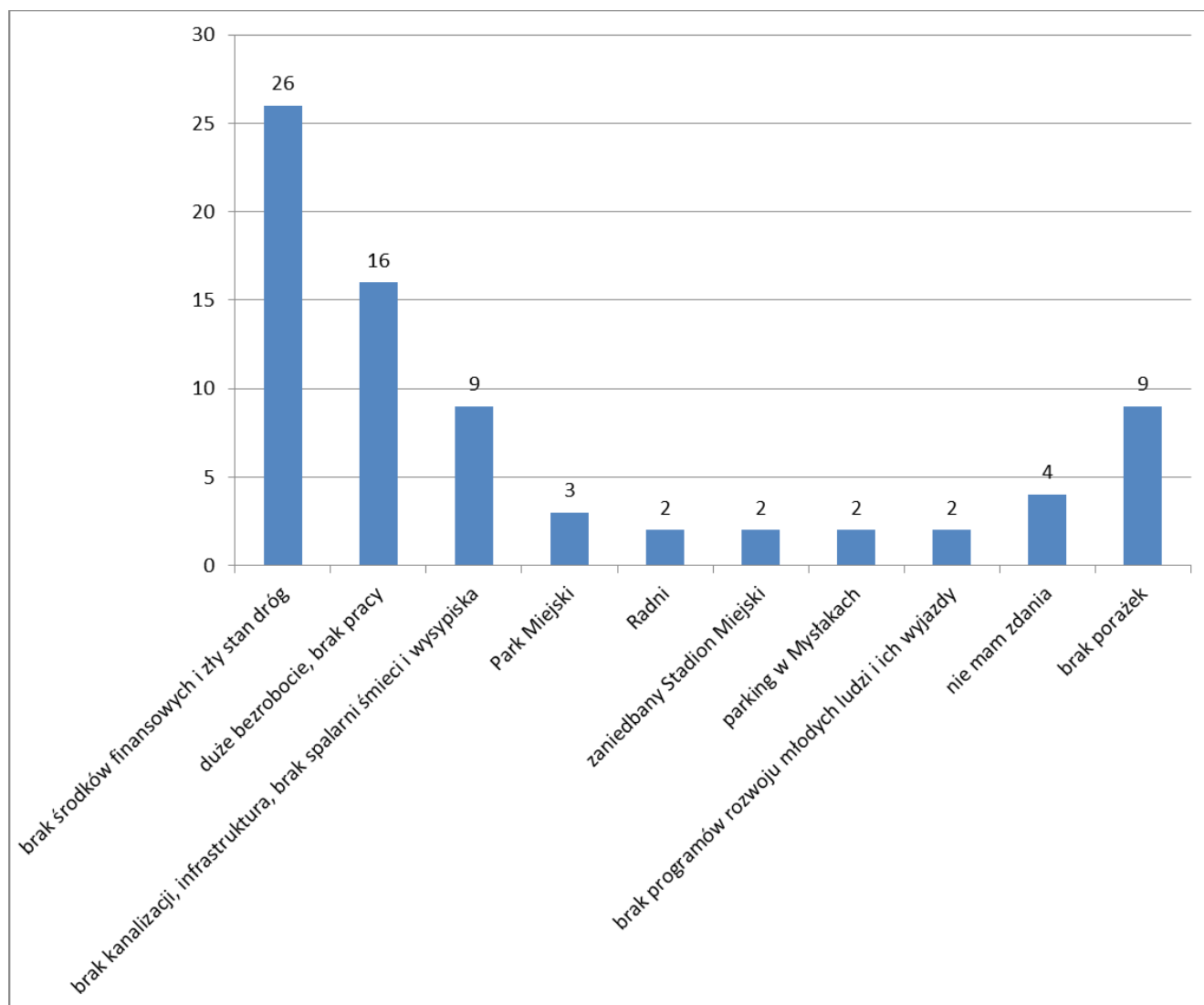
Wykres nr 16 Co uważa Pani/Pan za największy sukces Miasta i Gminy Miłakowo w ostatnich 5 latach (2008 – 2012)? (liczba odpowiedzi, przy 115 respondentach)

Pozostałe pojedyncze odpowiedzi:

- piękny krajobraz i położenie
- place zabaw dla dzieci
- budowa świetlic
- Dobre reklamowanie miasta i gminy
- Czystość
- Kościół
- rozwiązywanie problemów społecznych

Wykres nr 17 Co uważa Pani/Pan za największą porażkę Miasta i Gminy Miłakowo w ostatnich 5 latach (2008 – 2012)? (liczba odpowiedzi, przy 115 respondentach)

Pozostałe pojedyncze odpowiedzi:

- największą porażką są organizowane imprezy
- słabość pozyskiwania środków unijnych
- melioracja
- Rynek
- Jeleń
- brak miejsc wypoczynku, dostępu do jezior

- Wspieranie osób prowadzących firmy prywatne

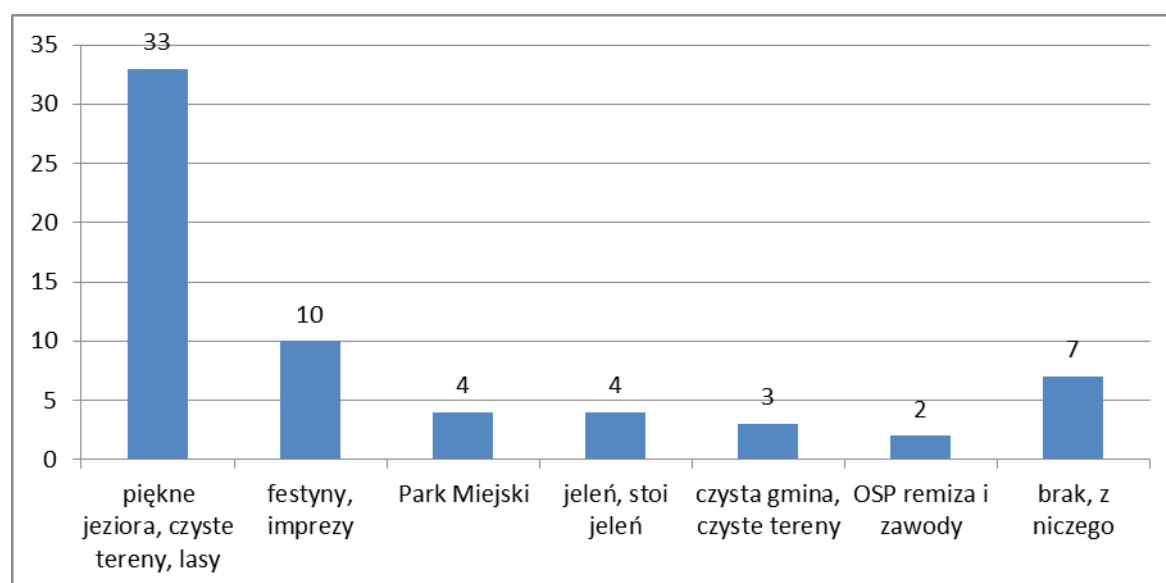
Warto zwrócić uwagę na wszystkie wymienione elementy, gdyż stanowią one w całości o wizerunku Miłakowa oraz akcentują albo niedoinformowanie mieszkańców, albo ważność tych elementów.

Ponadto porównując skale odpowiedzi na temat porażek z sukcesami, widać że na najważniejsze porażki oddano prawie 2 razy tyle głosów co na sukcesy.

Zarówno po stronie sukcesów jak i porażek podano Park Miejski (14:3), co jest warte zastanowienia oraz imprezy (3:1).

Grupa 9 osób stwierdziła, że Miłakowo nie poniosło żadnej porażki, a 4 osoby nie mają zdania.

Wykres nr 18 Z czego Miasto i Gmina Miłakowo jest znana? (liczba odpowiedzi, przy 115 respondentach)

Pojedyncze odpowiedzi:

- "Safilin Polska"
- Turystyka
- ze złych dróg dojazdowych np. do wiosek
- ze szkoły
- znana jest z tego z czego słynie
- Z darowania pieniędzy pijakom
- Rozwój współpracy zagranicznej
- Z ogromnych zmian w wyglądzie miasta

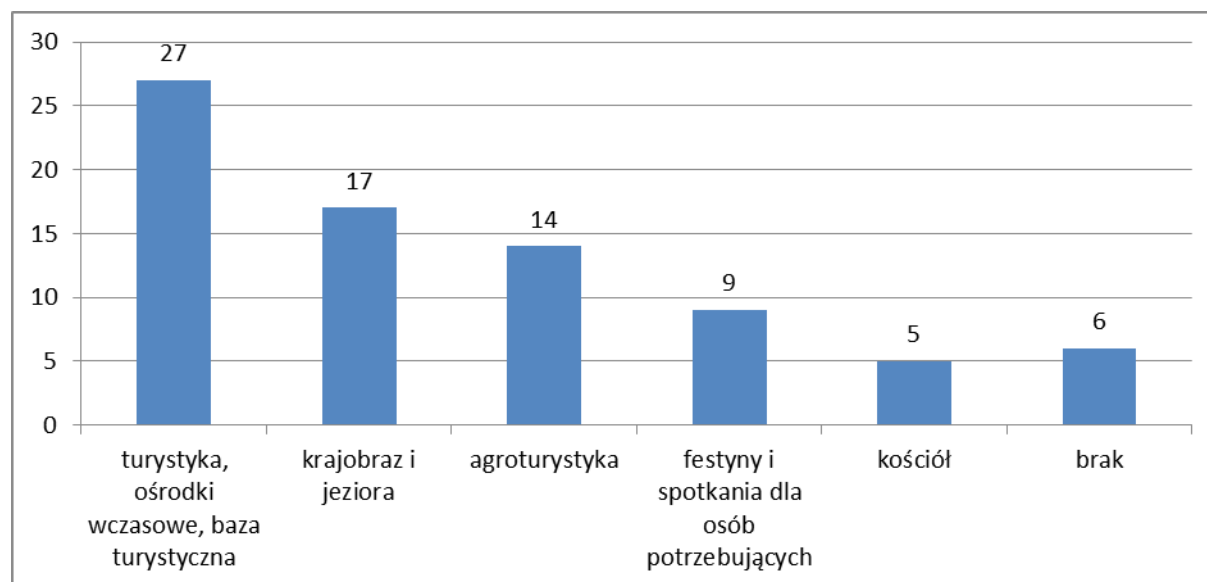
To co jest najbardziej widoczne, to najwyższa liczba odpowiedzi poświęcona pięknym warunkom naturalnym, bo aż 33. Są to jednak warunki w kategoriach piękna zadane, a nie wypracowane, z wyjątkiem dbałości o zachowanie czystego środowiska. Na drugim miejscu z 3 razy mniejszą liczbą głosów znalazły się festyny i imprezy.

Ponownie pojawia się jeleń, który do tego stoi. Ponieważ jest on symbolem gminy, stanowi element jej wizerunku. Zapis „jeleń stoi” na pozór śmieszny, nie daje pozytywnego komunikatu. Jeżeli stoi to nie idzie naprzód. Na warsztatach z pracownikami i mieszkańcami dyskutowaliśmy ten temat i budził on duże ożywienie oraz refleksje.

& osób stwierdziło, że nie ma niczego z czego Miłakowo mogłoby być znane.

Wśród pojedynczych odpowiedzi znalazły się 2 negatywne: złe drogi i darowanie pieniędzy pijakom. Pierwsza już się przewijała. Natomiast druga może wynikać z doświadczeń tej osoby i po części być prawdziwa, z uwagi na zmianę przepisów o zasiłkach, która utrudnia decydowanie przez OPS o ich przyznawaniu na podstawie sytuacji osobistej i rodzinnej a nie głównie finansowej.

Wykres nr 19 Z czego Miasto i Gmina Miłakowo powinna być znana? (liczba odpowiedzi, przy 115 respondentach)

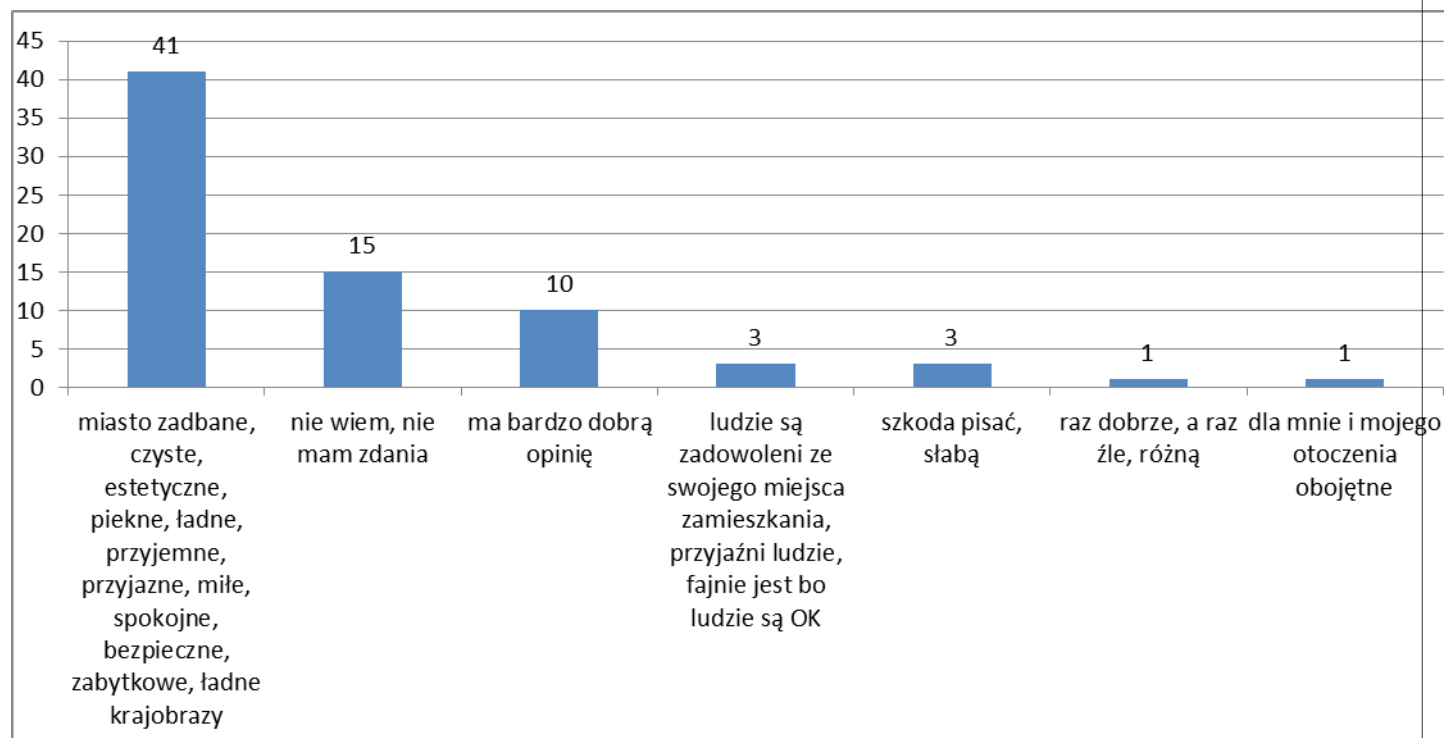

Pojedyncze odpowiedzi:

- Rozwoju rolnictwa
- czysto, miło, bezpiecznie
- z większych atrakcji dla dzieci i młodzieży
- Miasto powinno być bardziej zadbane
- Powinien być jakiś większy sklep, aby było taniej
- Z Parku Miejskiego
- Z porządku i czystości
- Z otoczenia i rozbudowy
- z zakładów Safilin
- z inwestycji
- lepszego działania na rzecz inwestorów, zachęcanie inwestorów do działania

Tutaj zachwyty przyrodą i warunkom naturalnym (17 odpowiedzi) został zdominowany wizją rozwoju turystyki i agroturystyki (łącznie 41 odpowiedzi czyli 37% głosów). Można rzec, że mieszkańcy są zgodni co do kierunku rozwoju. Jednak z punktu widzenia czysto biznesowego rodzą się co najmniej 2 pytania. Jak rozwinąć turystykę całoroczną? Drugie to jak zachęcić inwestorów obecnych i przyszłych do dalszego rozwoju i włączania się w nurt turystyki i rozwijać takie firmy, które co najmniej nie będą z nią sprzeczne, zwłaszcza w kontekście ochrony środowiska i krajobrazu.

Wykres nr 20 Jaką opinię ma Miasto i Gmina Miłakowo na zewnątrz, u osób tam nie mieszkających? Co się o niej mówi?

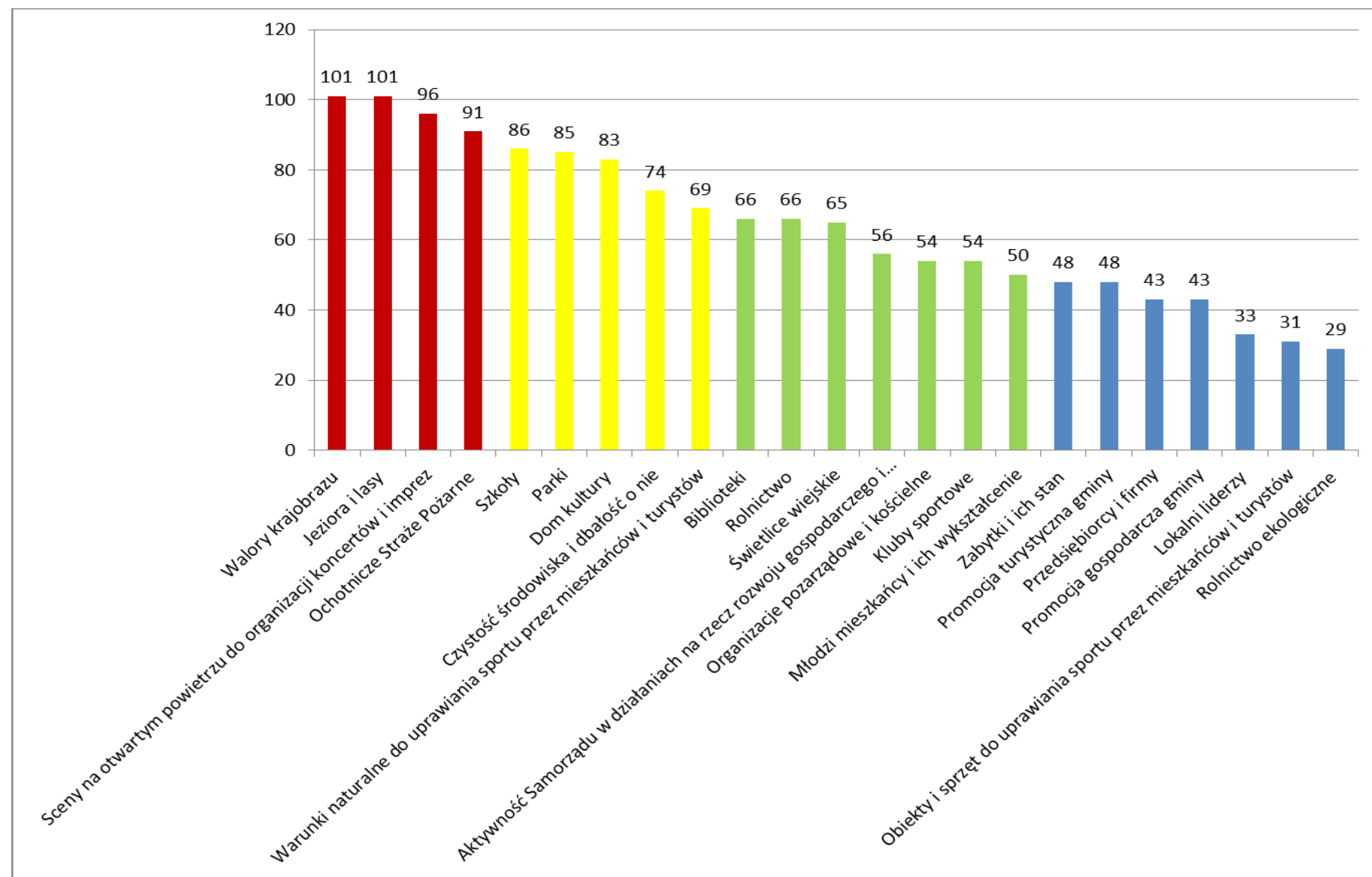
Pojedyncze odpowiedzi:

1. złe drogi
2. niezagospodarowane jeziora
3. brak infrastruktury
4. gmina jest źle zagospodarowana i w pełni nie wykorzystuje się jej walorów krajobrazu.
5. małe miasto bez perspektyw, w którym jest dużo źle zagospodarowanej zieleni
6. biedaki
7. mało miejsc pracy
8. miasto ludzi starszych

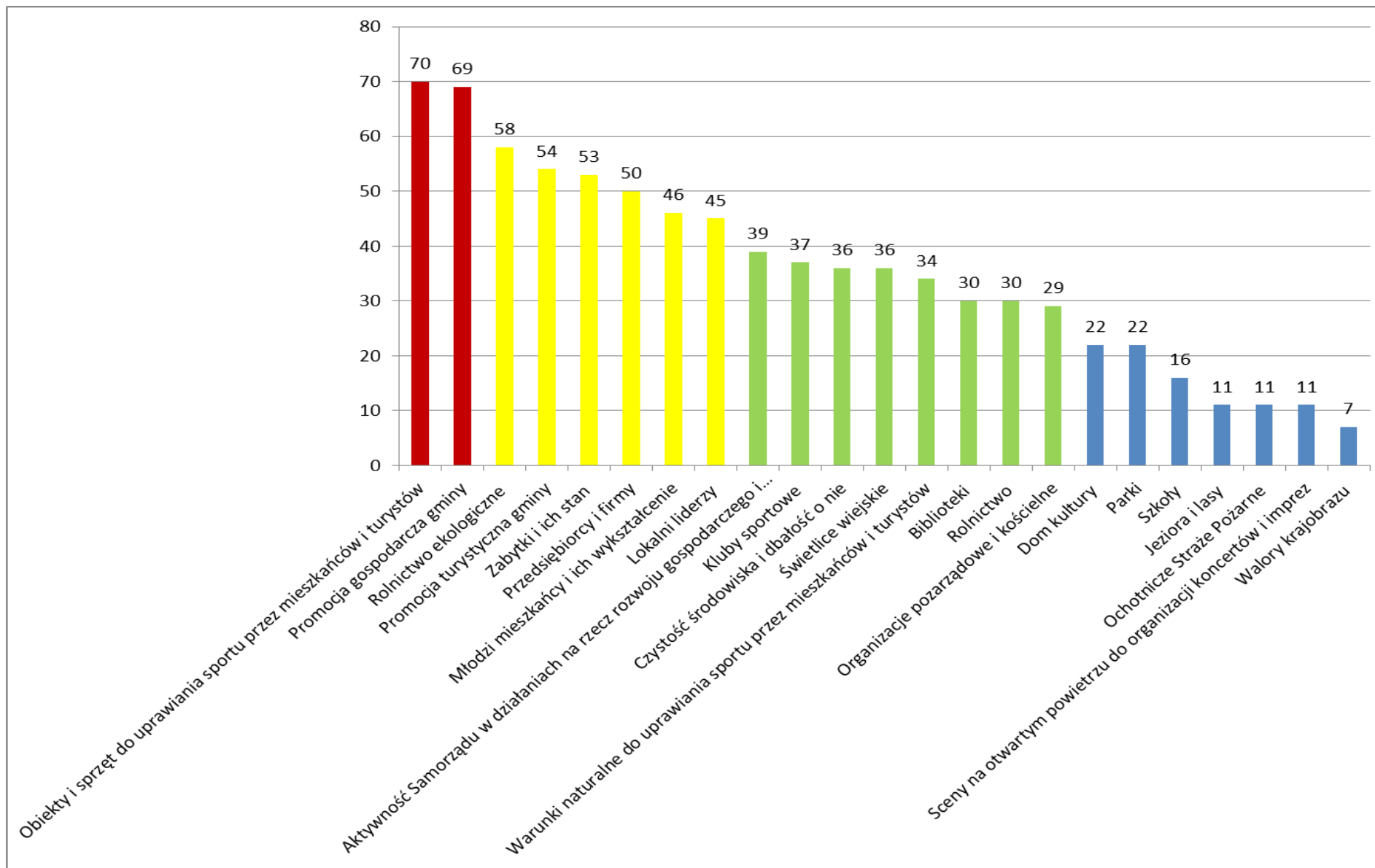
Opinia większości respondentów została zawężona do samego miasta (41 odpowiedzi). Aż 15 osób nie ma zdania lub informacji na ten temat, 10 osób twierdzi, że ma bardzo dobrą lub dobrą opinie, ale nie wiemy z czego to wynika.

Z pojedynczych odpowiedzi większość dotyczy aspektów negatywnych (8 odpowiedzi).

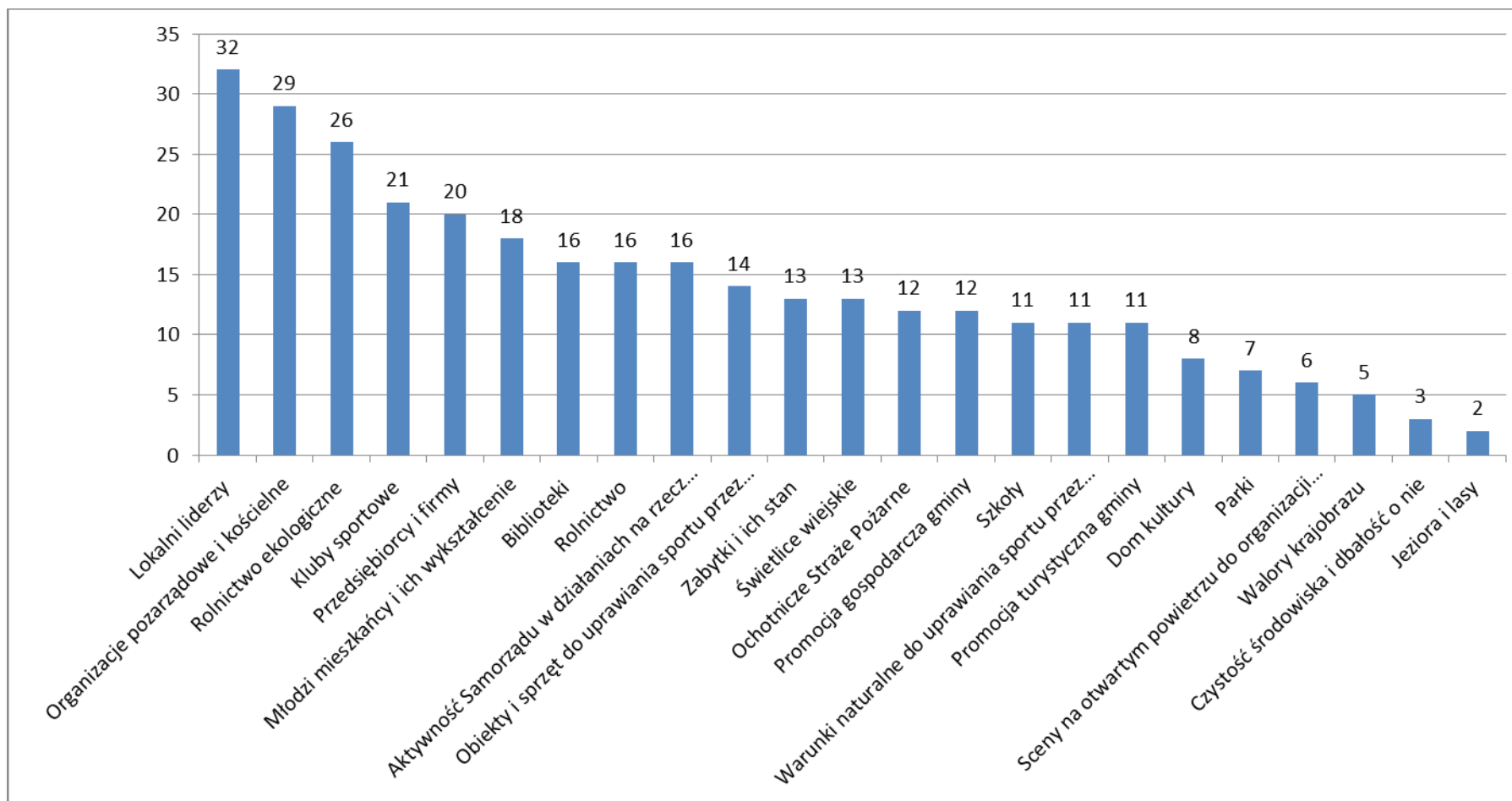
Wykres nr 21 Oceń poniżej czy aktywa gminy są na dziś jej mocną czy słabą stroną czy nie mają znaczenia dla rozwoju gospodarczego i społecznego Miasta i Gminy Miłakowo. Mocne strony.

Wykres nr 22 Słabe strony

Wykres nr 23 Liczba odpowiedzi „nie ma znaczenia” dla poszczególnych czynników

Wśród **mocnych stron** znalazły się walory krajobrazu (101) oraz jeziora i lasy (101), potem imprezy (96) i OSP (91). Najmniej uzyskało rolnictwo ekologiczne i obiekty do uprawiania sportu, dwa kluczowe elementy rozwoju zdrowej turystyki.

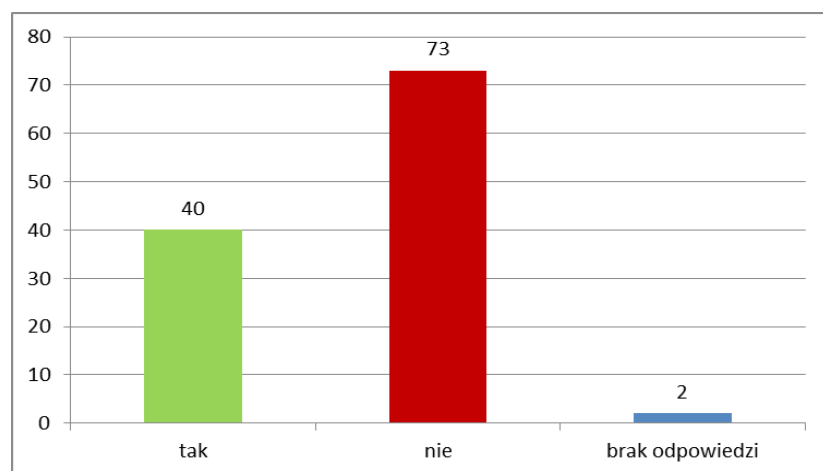
Jak w odbiciu lustrzanym jako **słabe strony** oceniono obiekty i sprzęt do uprawiania sportu (70), promocję gospodarczą gminy (69) i rolnictwo ekologiczne (58). W zasadzie wszystkie słabe strony zaznaczone na żółto wymagają bardzo poważnego zaangażowanie ludzi i środków, gdyż są to warunki krytyczne sukcesu rozwoju gospodarczego.

Nie ma znaczenia – tak oceniono większość czynników mających krytyczne znaczenie dla rozwoju gospodarczego i społecznego. Aż 32 osoby (28%) oceniły tak lokalnych liderów, którzy powinni w zasadzie stanowić trzon wszelkich działań rozwojowych. Podobnie organizacje pozarządowe (29), które są załączkami przedsiębiorczości. Wreszcie rolnictwo ekologiczne (26) i przedsiębiorców (21), co bardzo zastanawia.

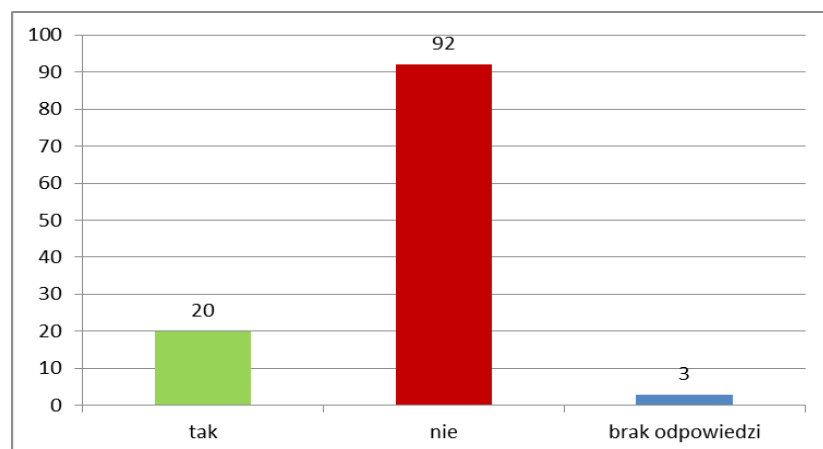
Trzeba postawić pytanie, na ile społeczność jest świadoma tego czym jest rozwój gospodarczy oraz jakie czynniki go warunkują, jaka jest rola każdego z mieszkańców oraz jakie korzyści dzięki temu uzyska.

Odpowiedź znajdziemy w kolejnych pytaniach.

Wykres nr 24 Czy wiedzą Państwo że istnieje w gminie dokument „Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo”?

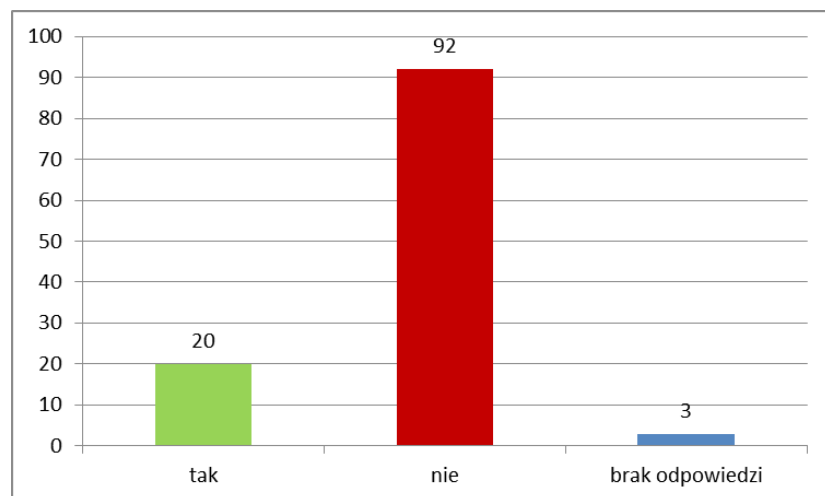

Wykres nr 25 Czy wiedzą Państwo jak jest realizowany?

Mimo, że 40 osób wie o istnieniu Strategii, to połowa z nich nie wie jak jest realizowany. Natomiast 73 osoby (63%) nie wie nic o tym dokumencie, ani jego możliwościach przyniesienia korzyści każdemu z mieszkańców.

Wykres nr 26 Czy mają Państwo poczucie realnego wpływu na rozwój społeczny i gospodarczy gminy?

Odpowiedzi są identyczne. Wniosek: jeśli mieszkańcy nie uczestniczą w planowaniu rozwoju miejsca, w którym mieszkają i żyją, nie mogą mieć poczucia wpływu na to co się dzieje.

A oto uzasadnienie odpowiedzi:

7 osób twierdzi, że to z powodu braku informacji

Kolejne 3 osoby nie zauważają swojego potencjału i możliwości:

1. nie mam nic ciekawego do zaoferowania odnośnie rozwoju gminy
2. nie mam żadnych propozycji na rozwój gminy
3. mam zbyt mało kwalifikacji aby moje zdanie miało jakiegokolwiek znaczenie

Kolejne 2 sprzeczne wypowiedzi to:

1. nikt nie będzie słuchać jednostki
2. każda jednostka ma wpływ na rozwój swego miasta

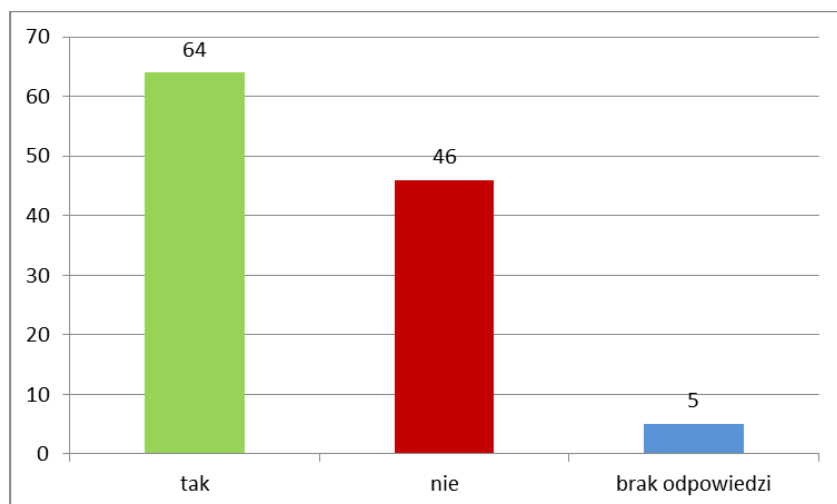
Dopełniające się stwierdzenia:

1. duże bezrobocie
2. bierny mieszkaniec

I następane pojedyncze wypowiedzi:

- co chcą to zrobią
- nie mam na nic wpływu
- to nic nie zmieni
- nie ma takiej możliwości
- słaba koordynacja
- realizacja poza społeczeństwem

Wykres nr 27 Czy chcieliby Państwo z takiego wpływu skorzystać?

Wynik jest optymistyczny i oznacza, że 56% respondentów chciałoby włączyć się w działanie.

Odpowiedzi uzasadniające TAK to:

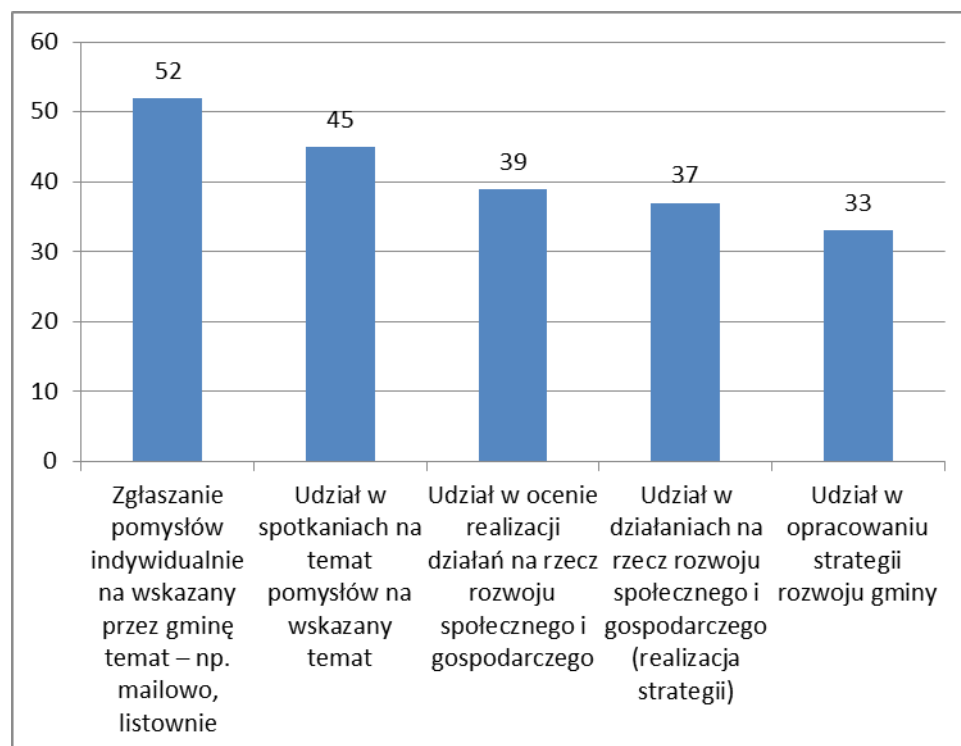
1. byłoby miło
2. chciałbym wiedzieć
3. dobrze wiedzieć co się robi w gminie
4. bo miałbym możliwość wyboru
5. każda zmiana powinna być uzgadniana
6. dzięki temu jest szansa do prezentacji nowych idei dostosowanych do potrzeb mieszkańców
7. chciałbym mieć wpływ na to jak moja miejscowość się rozwija
8. Będzie to dla mnie nowe i ciekawe doświadczenie

Odpowiedzi uzasadniające NIE to:

1. nie mam czasu
2. nie mam czasu
3. nie mam czasu
4. mam zbyt mało czasu
5. ma zbyt mało czasu
6. jestem emerytem
7. brak realnego wpływu
8. brak realnego wpływu

Z częścią odpowiedzi można podjąć dyskusję, bo czy można nie mieć czasu dla siebie czyli swojej sprawy? Czy nie jest to kwestia ustalenia priorytetów i organizacji swojego czasu? Na poczucie braku realnego wpływu jest m.in. wynikiem nie uczestniczenia w spotkaniach i pracach. A osoby na emeryturze tym bardziej powinny się włączać dzieląc swoim bogatym doświadczeniem.

Wykres nr 28 Jeśli TAK, to w jaki sposób? (proszę zaznaczyć wszystkie właściwe odpowiedzi X)

W odpowiedzi na poprzednie pytanie 64 osoby zadeklarowały chęć udziału. Tutaj 37 chce włączyć się w działania, czyli ponad połowa pierwszej grupy.

Większość wyraziła potrzebę zgłaszania pomysłów. To wskazuje na potrzebę nie tylko spotkań, ale może platformy do podawania pomysłów w sposób anonimowy przynajmniej na początku.

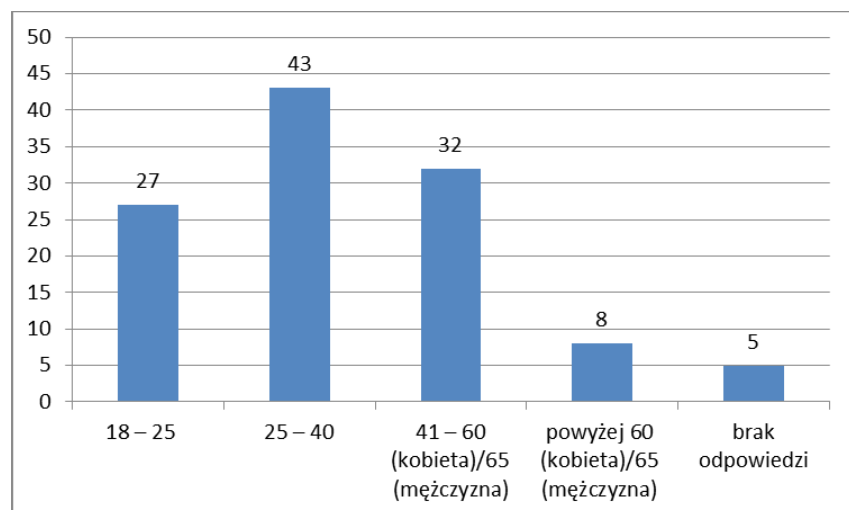
Odpowiedzi rozwinięto w komentarzach:

- brak ankiety na stronach internetowych
- brak komisji ds. pozyskania środków unijnych
- pozyskiwanie środków unijnych

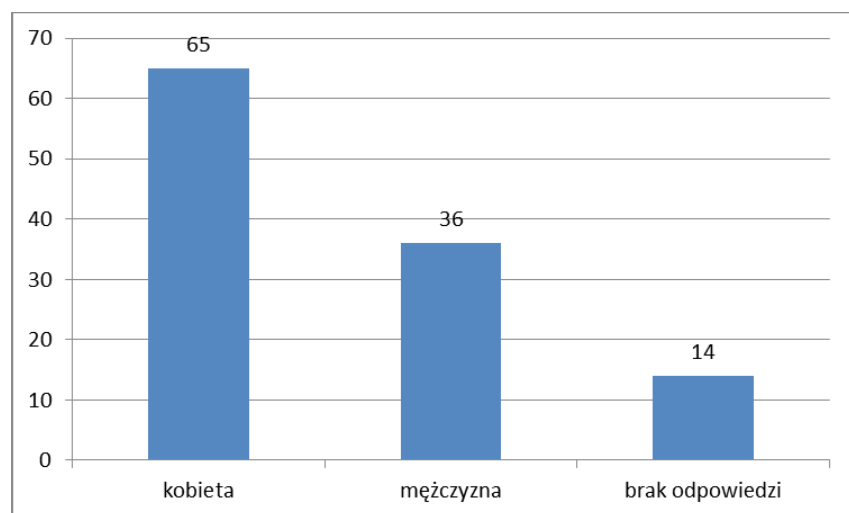
2 komentarze dotyczą środków unijnych. Jest to jedno z większych źródeł finansowania działań i inwestycji. Może słuszną jest uwaga, że warto stworzyć zespół ds. pozyskiwania środków, żeby rozszerzyć źródła finansowania. Środki pozyskują lub mogą pozyskiwać niezależnie lub wspólnie rolnicy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe oraz poszczególne jednostki podległe samorządowi. Każdy z tych podmiotów ma dostęp do odrębnych źródeł finansowania, ale może też tworzyć partnerstwa międzysektorowe i pozyskiwać środki z jeszcze innych źródeł. Wymagałoby to jednak przygotowania i utworzenia zespołu specjalistów w zakresie projektów z różnych dziedzin.

Respondenci na podstawie metryczki

Wiek

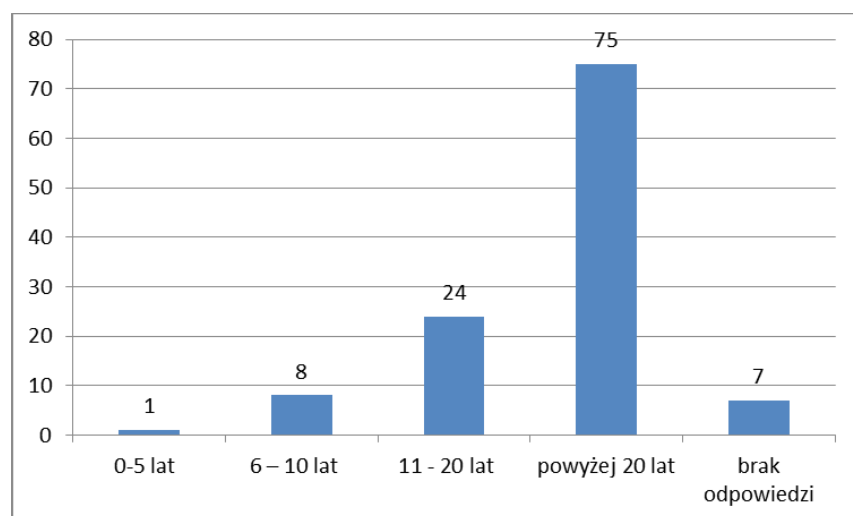

Płeć

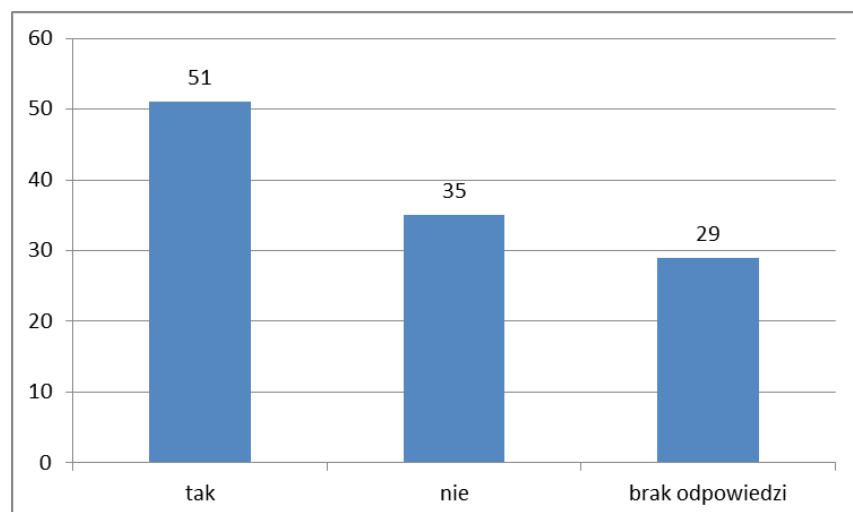

Ile lat mieszka Pani/Pan na terenie Miasta i Gminy Miłakowo?

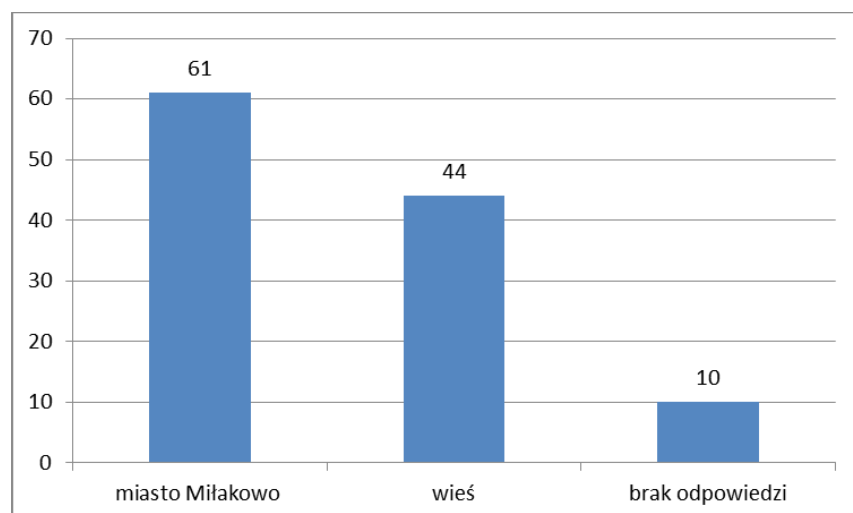
Ile lat mieszka Pani/Pan na terenie Miasta i Gminy Miłakowo?

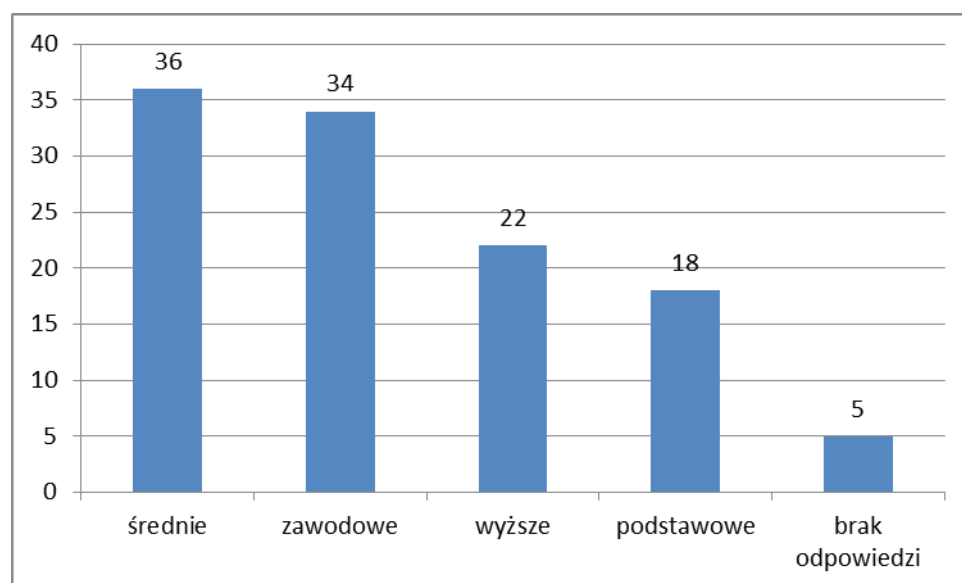
Czy mieszka tu Pani/Pan od urodzenia?

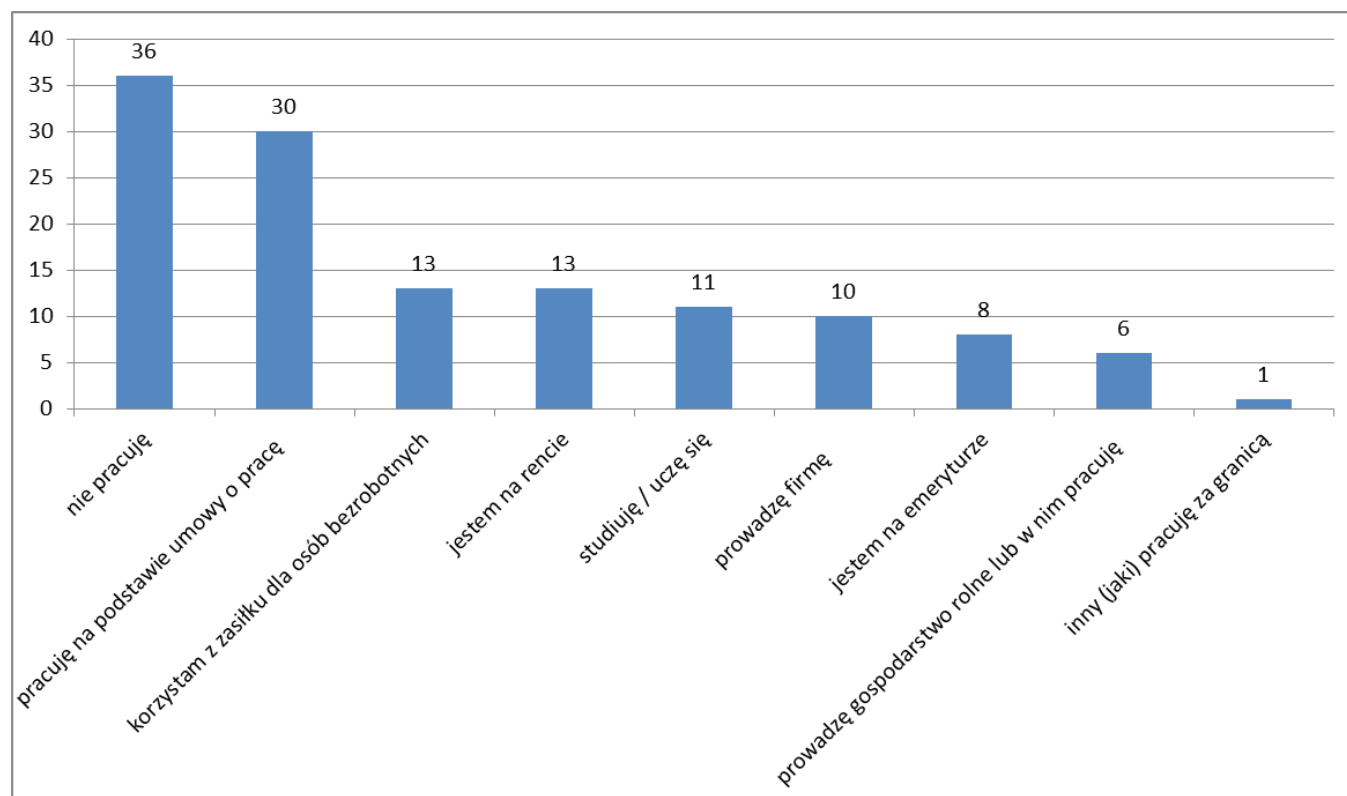
Miejsce zamieszkania

Wykształcenie

Status zawodowy (zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi)

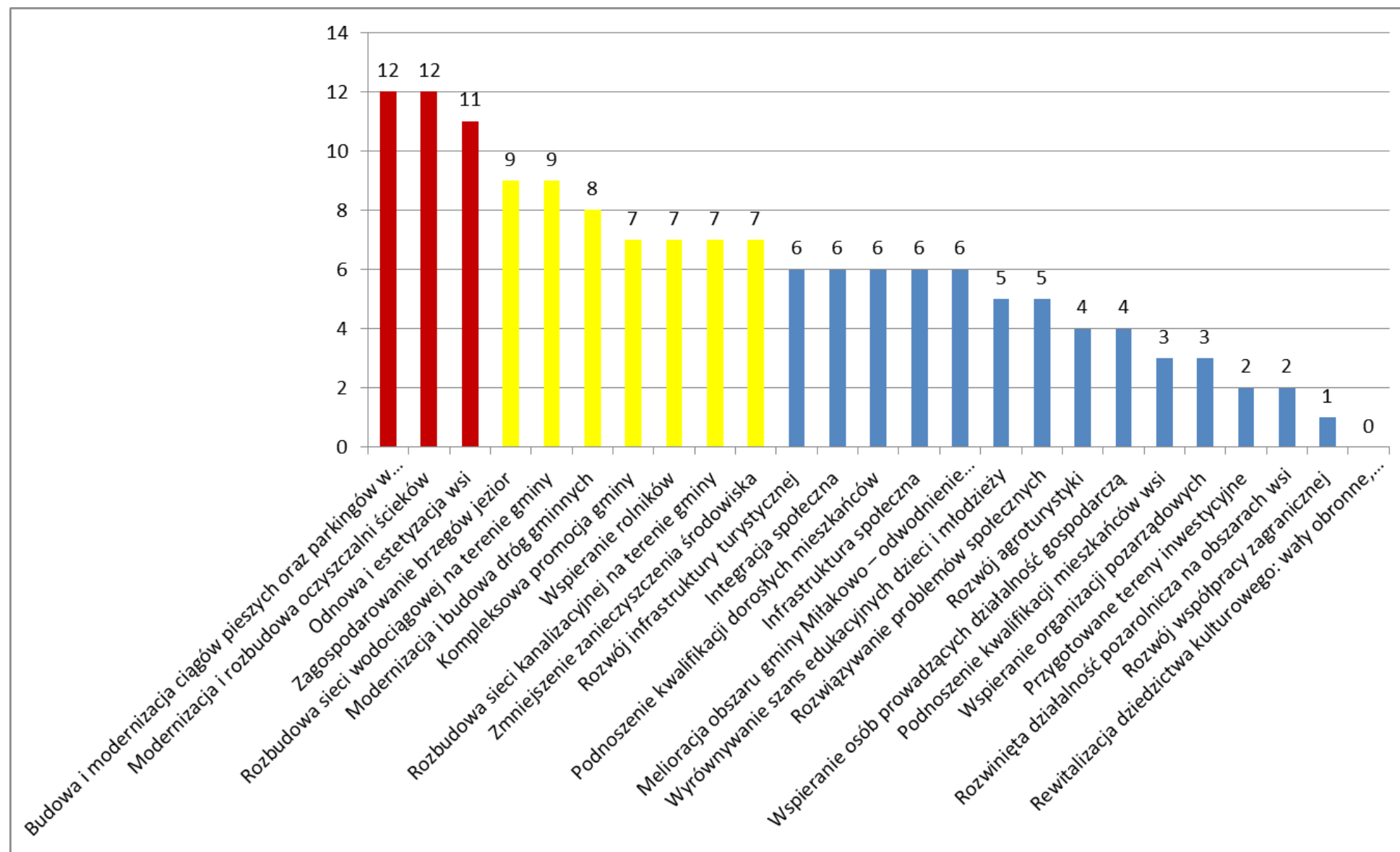
4.3 Proces ankietyzacji przedsiębiorców

Ankiety przeprowadzono w czerwcu 2013 roku i zebrano 23 ankiety.

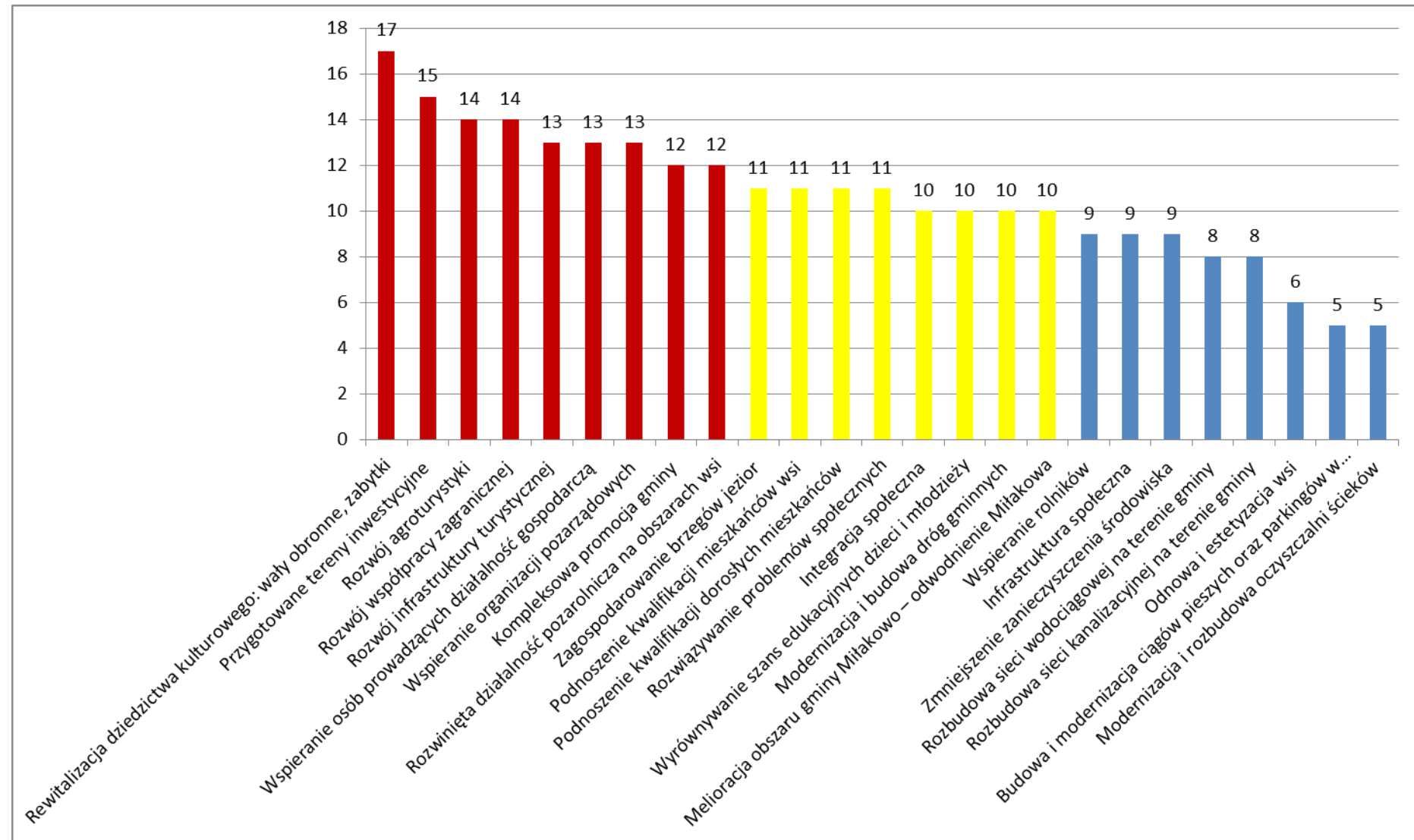
Respondenci otrzymali ankiety w kopertach, w których potem zwracali je potem wypełnione. Bardzo wielu przedsiębiorców zwracało koperty z niewypełnionymi ankietami.

4.4 Wyniki ankietyzacji przedsiębiorców

Wykres nr 29 Które z prowadzonych w ostatnich 5 latach działań przez Miasto i Gminę Miłakowo wspomogły rozwój firm, w tym Państwa firmy?

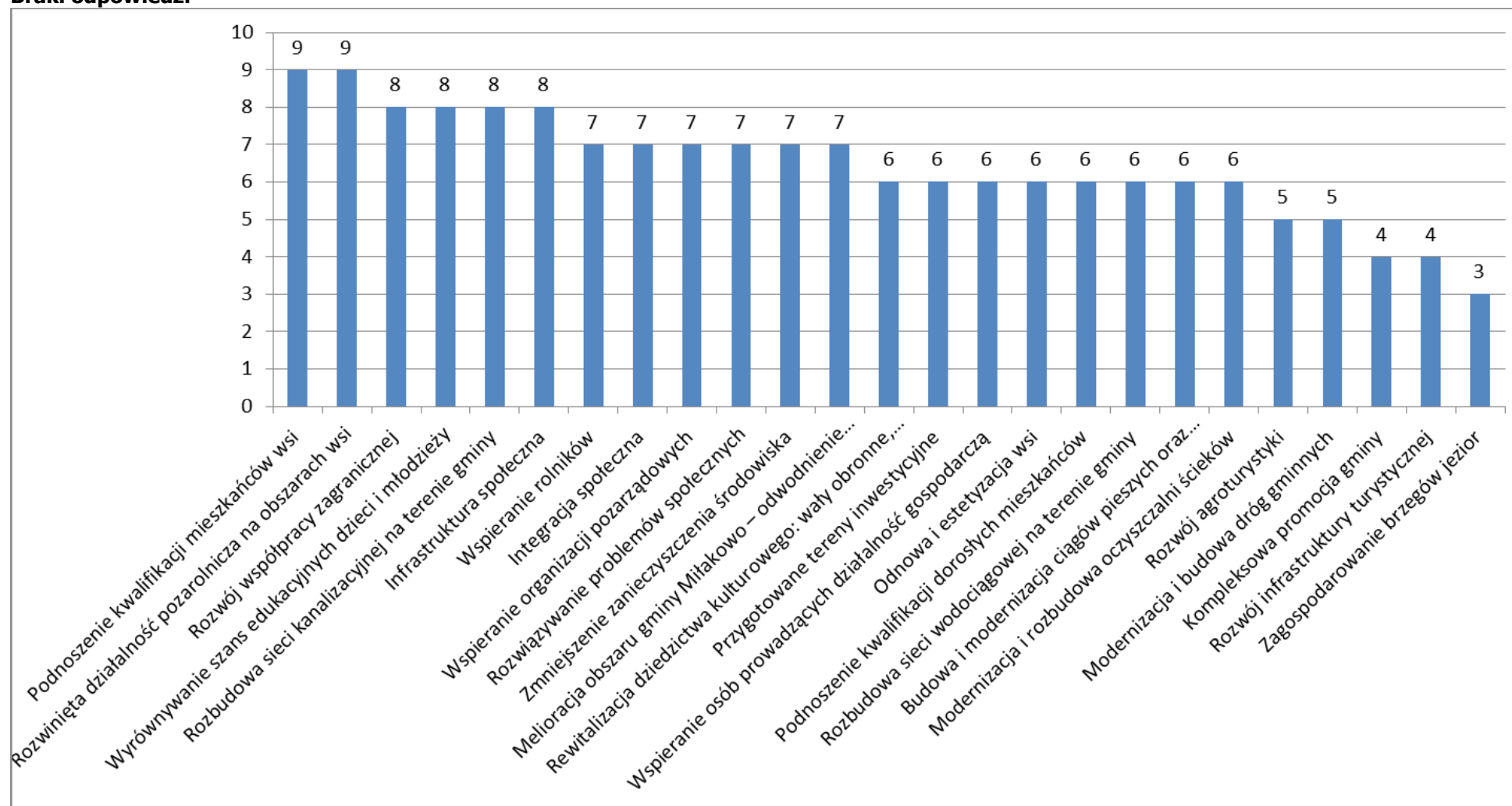

Wykres nr 30 Które z prowadzonych w ostatnich 5 latach działań przez Miasto i Gminę Miłakowo nie wspomogły rozwoju firm, w tym Państwa firmy?

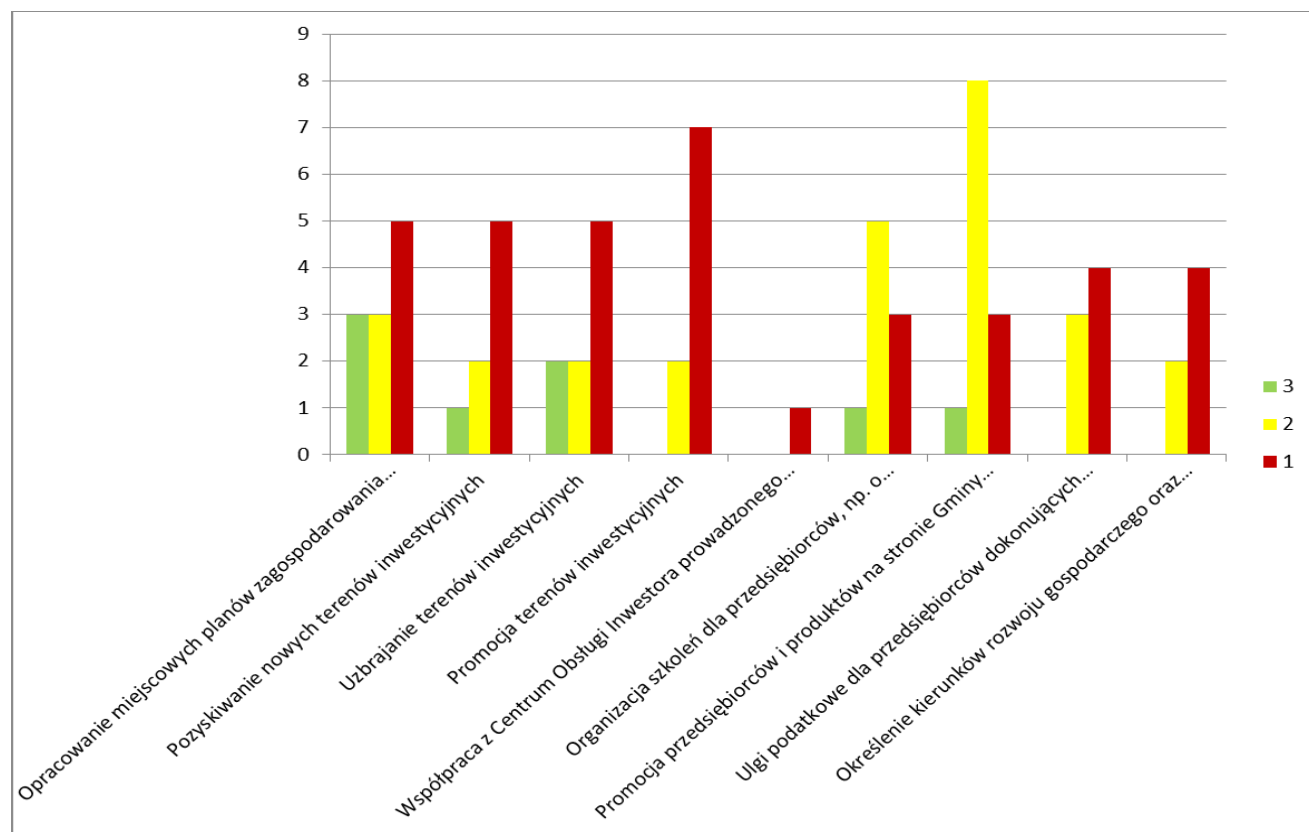

Wykres nr 31 Które z prowadzonych w ostatnich 5 latach działań przez Miasto i Gminę Miłakowo nie wspomogły rozwoju firm, w tym Państwa firmy?

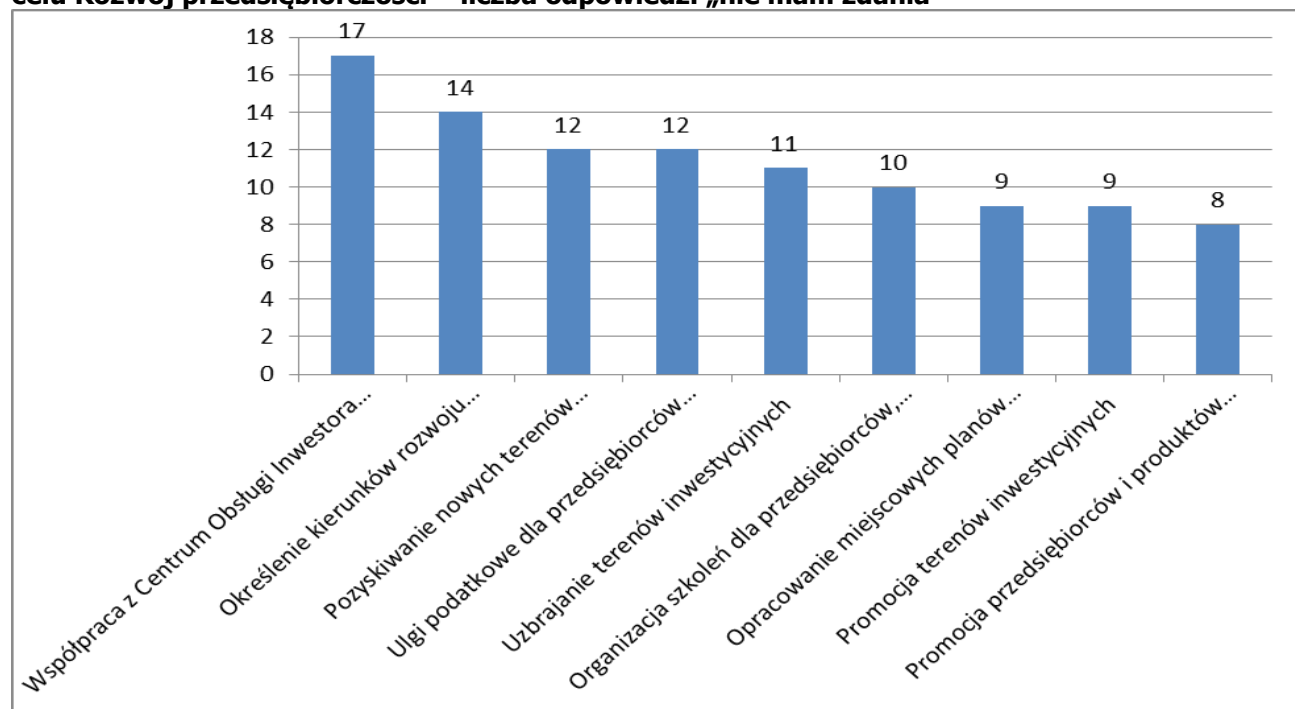
Braki odpowiedzi

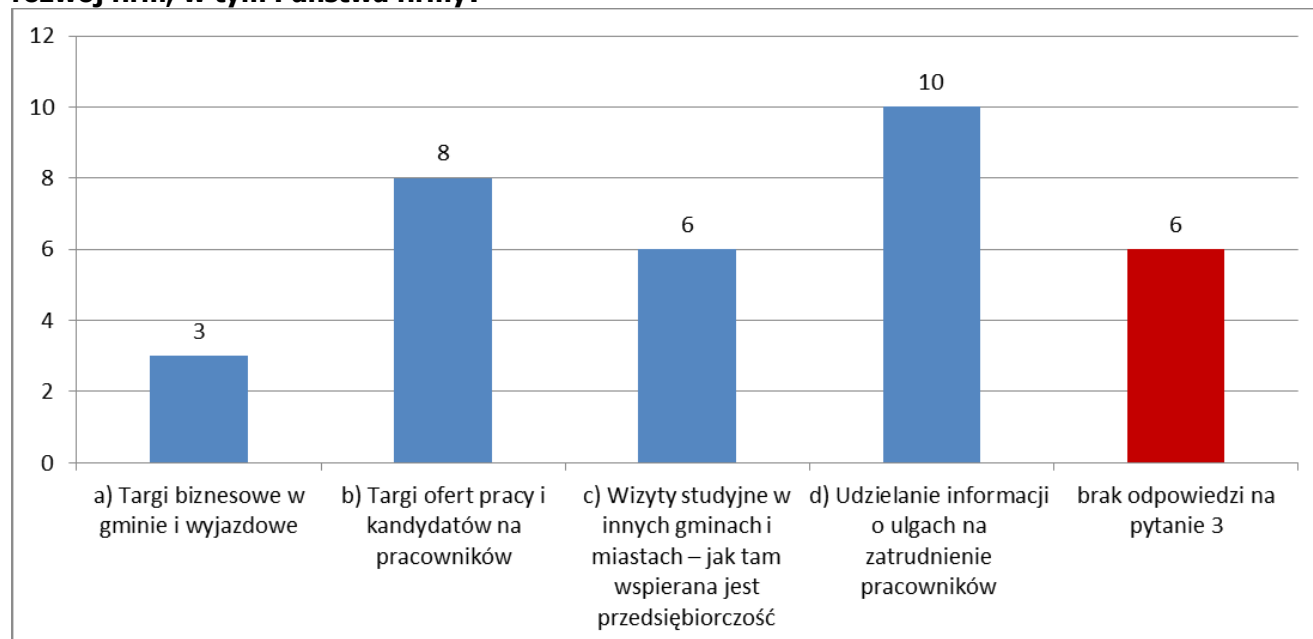
Wykres nr 32 Jak oceniają Państwo realizację przez Miasto i Gminę Miłakowo w ostatnich 5 latach celu Rozwój przedsiębiorczości wg skali: 3 – dobrze, 2 – przeciętnie, 1 – źle.

Wykres nr 33 Jak oceniają Państwo realizację przez Miasto i Gminę Miłakowo w ostatnich 5 latach celu Rozwój przedsiębiorczości – liczba odpowiedzi „nie mam zdania”

Wykres nr 34 Jakie inne działania powinno wprowadzić Miasto i Gmina Miłakowo, aby wspomóc rozwój firm, w tym Państwa firmy?

e) Organizowanie spotkań, warsztatów dla przedsiębiorców na tematy:

- wdrażania funduszy pomocowych
- marketingu i promocji
- pozyskania środków unijnych na rozwój przedsiębiorstwa

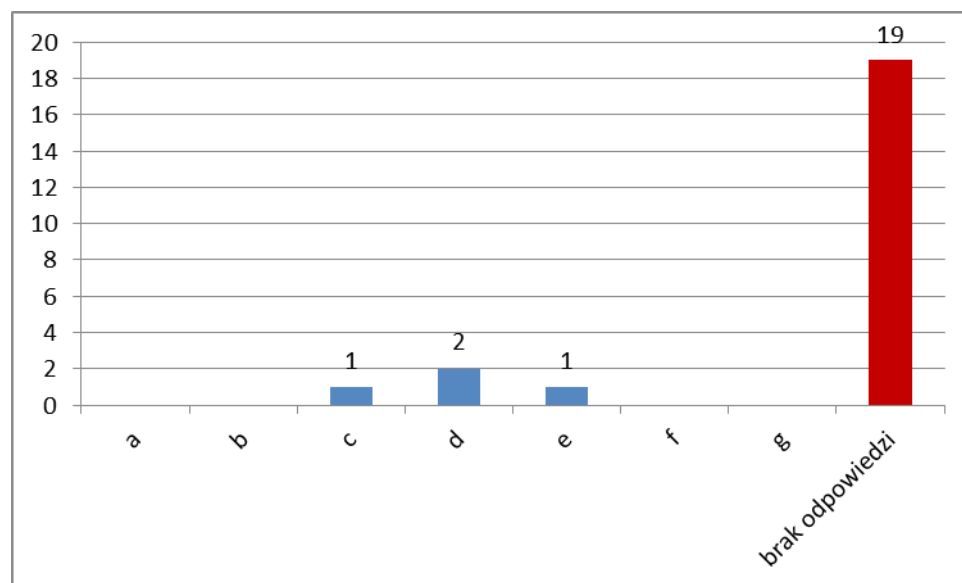
f) Doradztwo dla firm w zakresie:

- turystyki - promocji gminy i miasta

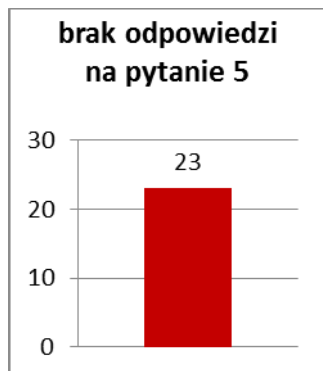
g) Inne (jakie)

- gmina powinna informować pracodawców firm np. budowlanych o przetargach, starać się żeby robiły to nasze firmy budowlane a nie biorą z innych miejscowości a najczęściej z Morąga
- w porozumieniu z gminami ościennymi zadbać o jakość dróg

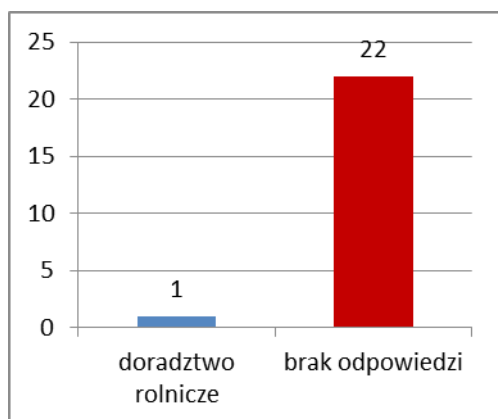
Wykres nr 35 Które z powyższych form wsparcia uważacie Państwo za tak ważne, że skorzystalibyście odpłatnie?

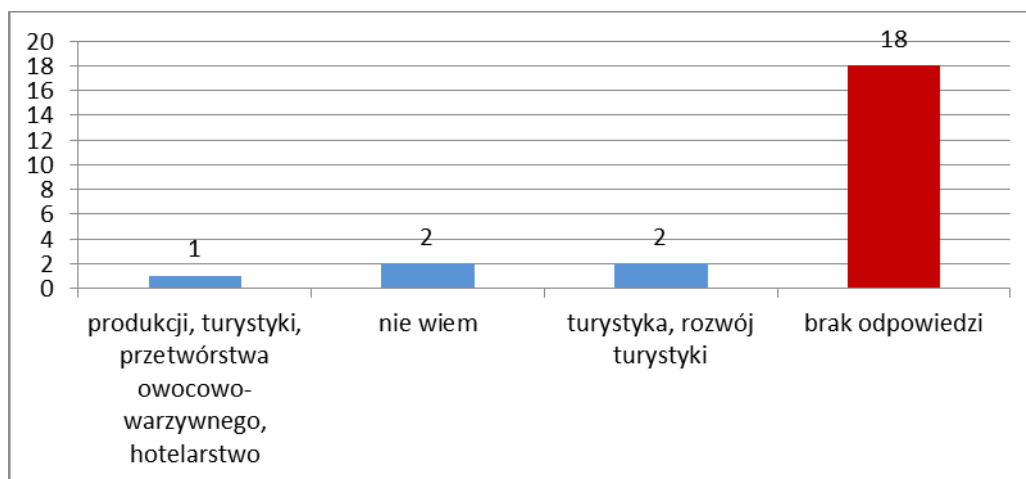
Wykres nr 36 Z jakich szkoleń Państwo korzystali w ostatnim roku (nie ma znaczenia gdzie)?

Wykres nr 37 Z jakiego doradztwa Państwo korzystali w ostatnim roku (nie ma znaczenia gdzie)?

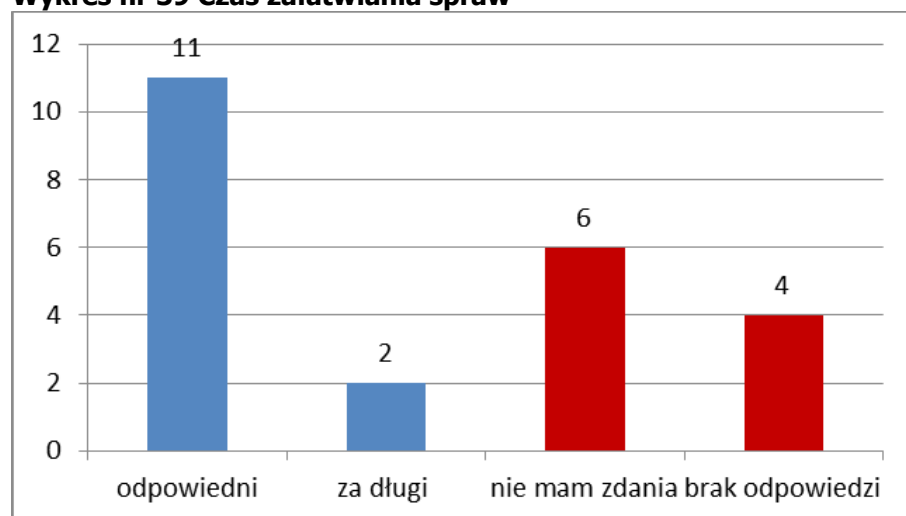

Wykres nr 38 W jaki sposób Miasto i Gmina Miłakowo powinna przyciągnąć inwestorów i w jakiej branży?

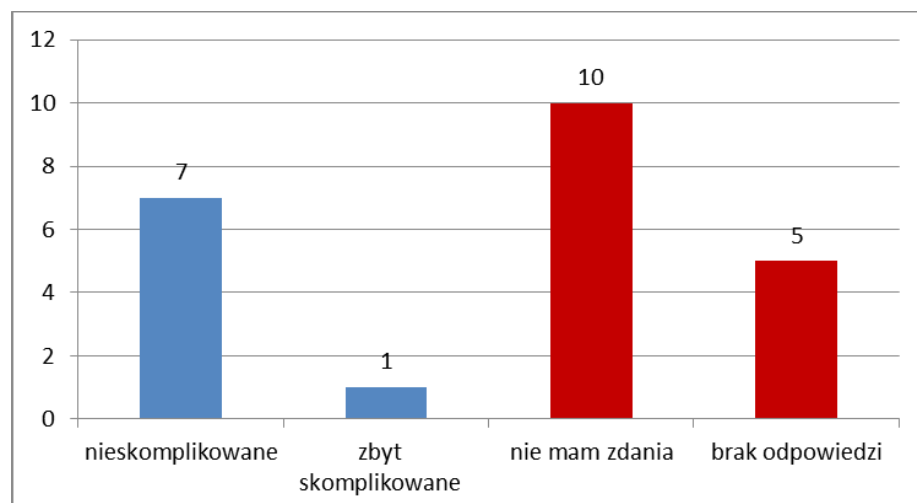

Jak oceniają Państwo współpracę urzędników Miasta i Gminy Miłakowo z firmami?

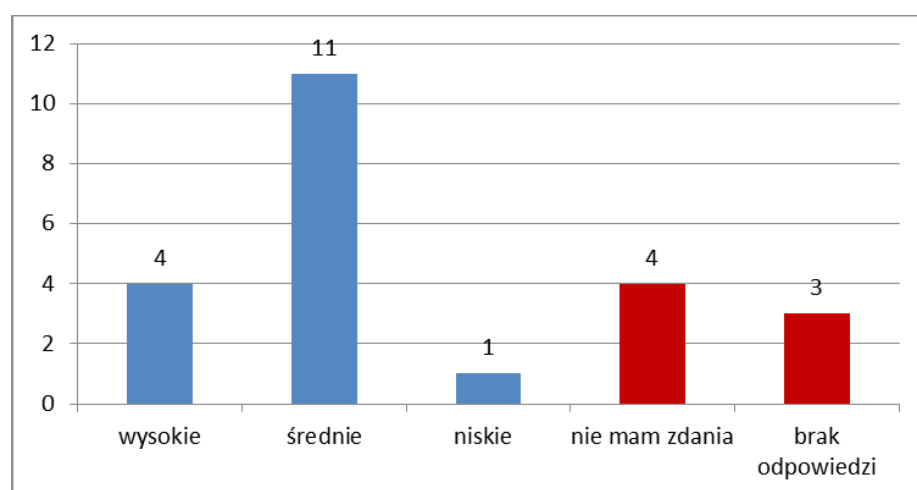
Wykres nr 39 Czas załatwiania spraw

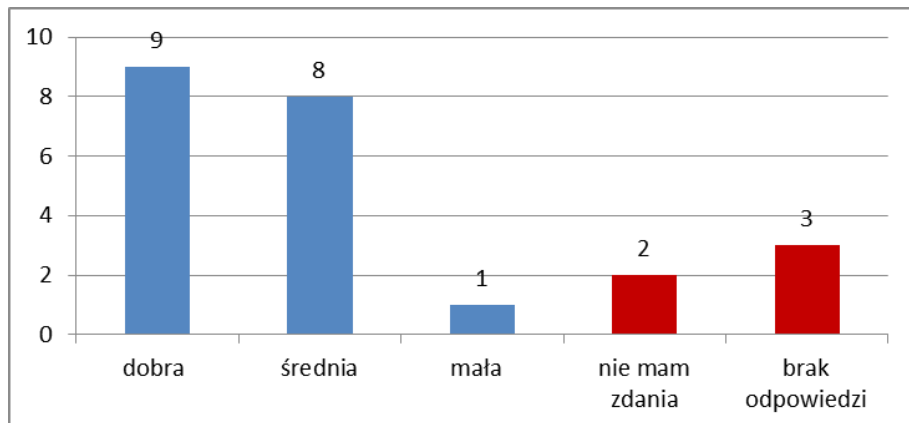
Wykres nr 40 Procedury postępowania

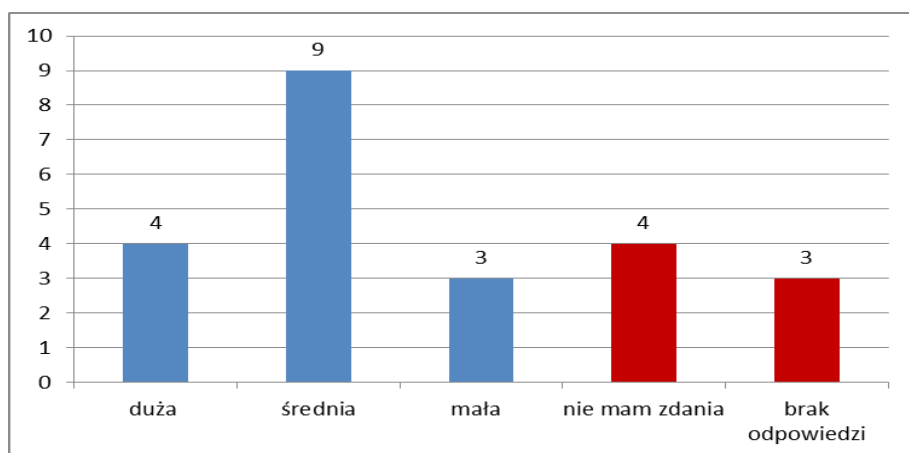
Wykres nr 41 Kompetencje urzędników

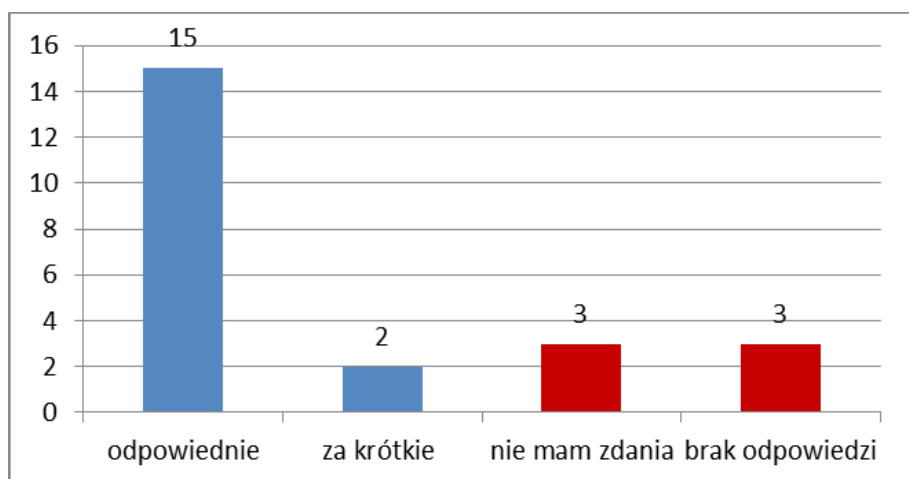
Wykres nr 42 Uprzejmość urzędników

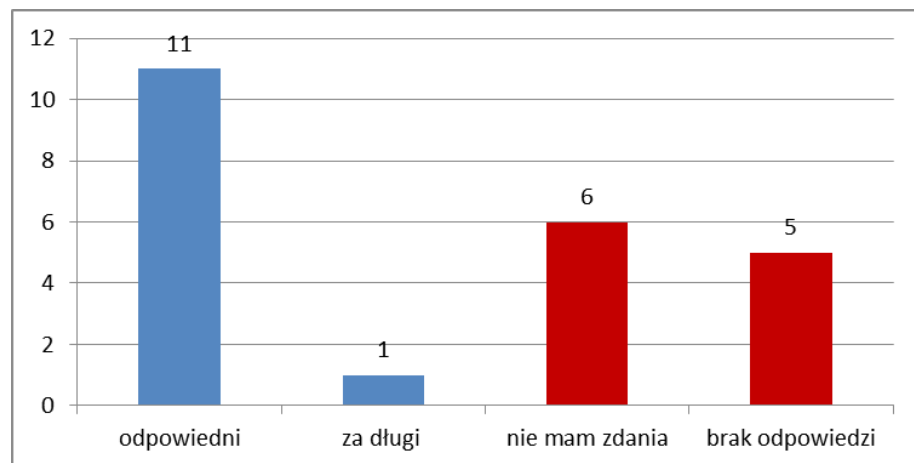
Wykres nr 43 Chęć pomocy przez urzędników do załatwienia zgłoszonej sprawy przez mieszkańca

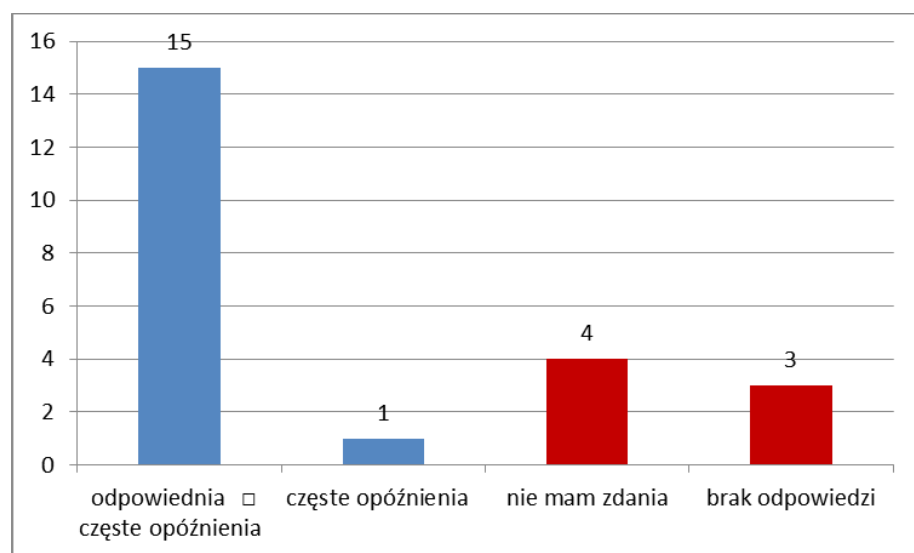
Wykres nr 44 Godziny urzędowania

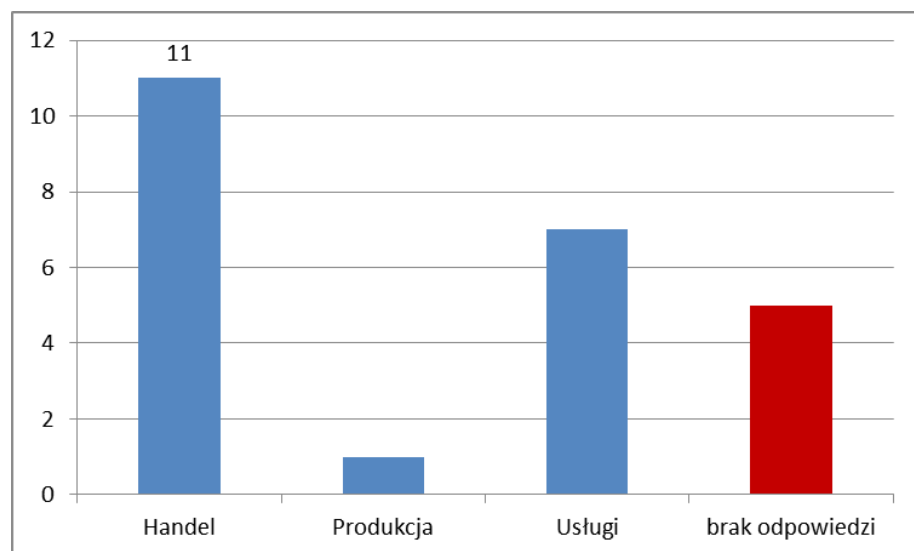
Wykres nr 45 Czas oczekiwania na obsługę

Wykres nr 46 Terminowość załatwiania spraw

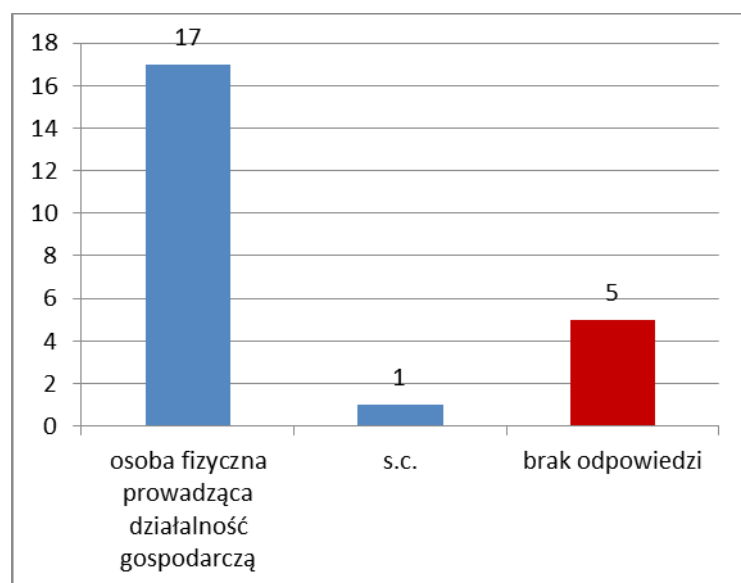

Charakterystyka respondentów na podstawie metryczki

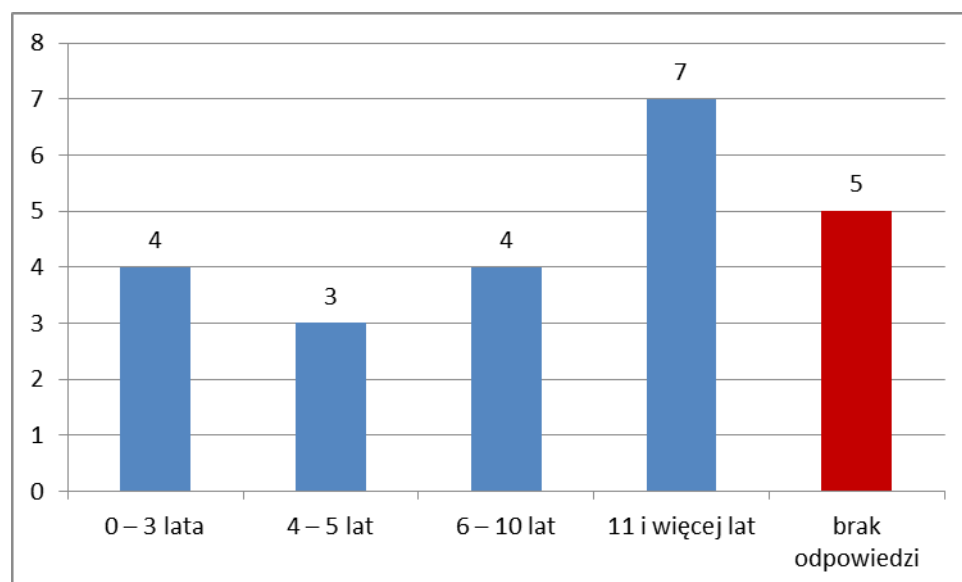

Rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej

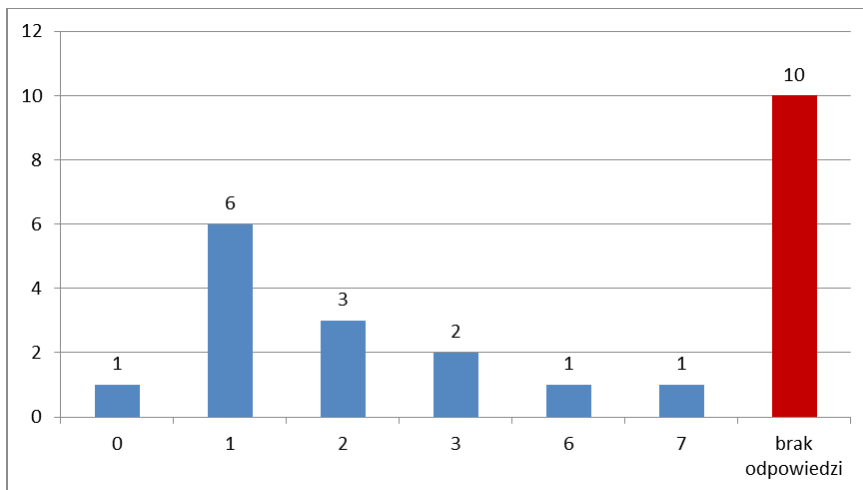
Forma prawna

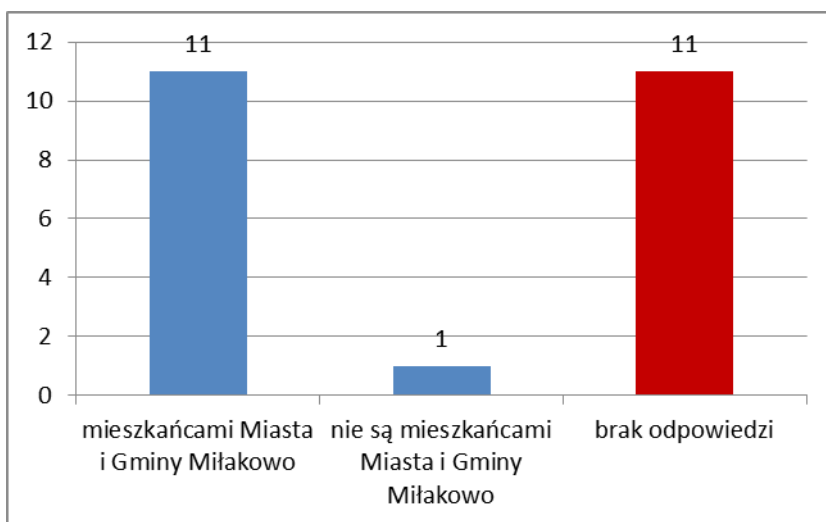
Ile lat działa firma na terenie Miasta i Gminy Miłakowo?

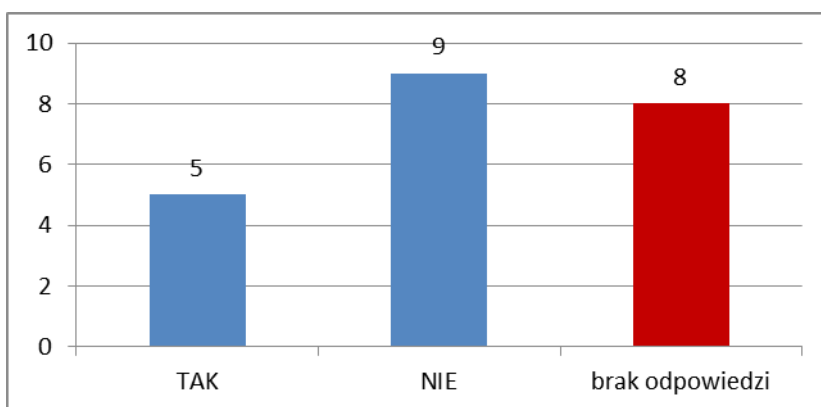
Liczba pracowników włącznie z właścicielem

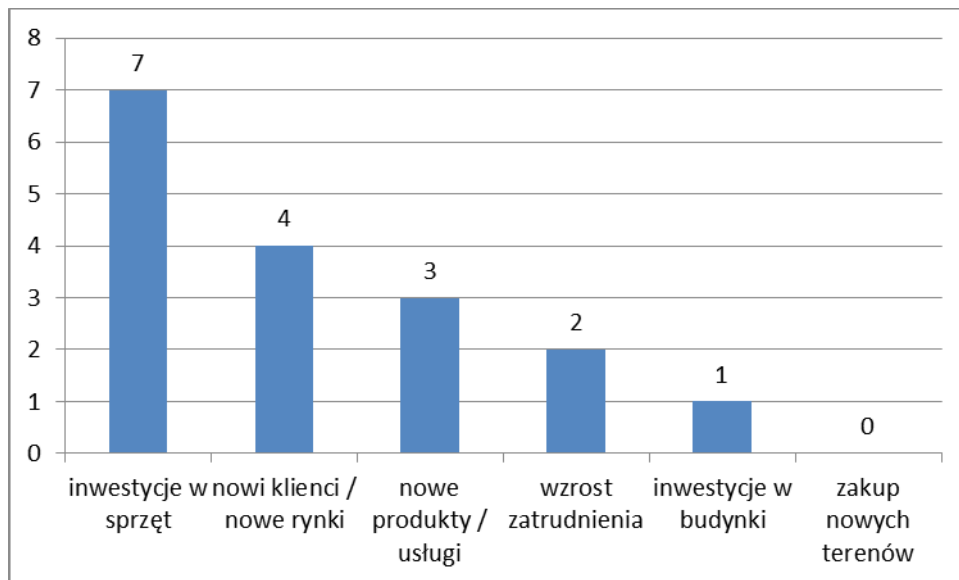
Pracownicy są w większości:

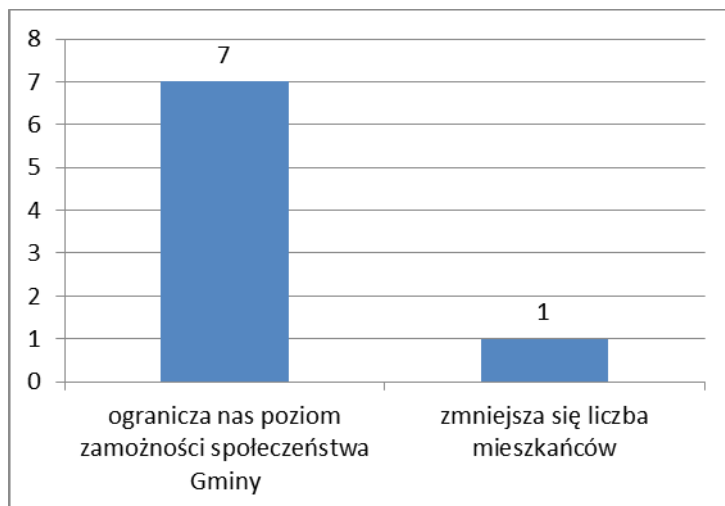
Firma rodzinna

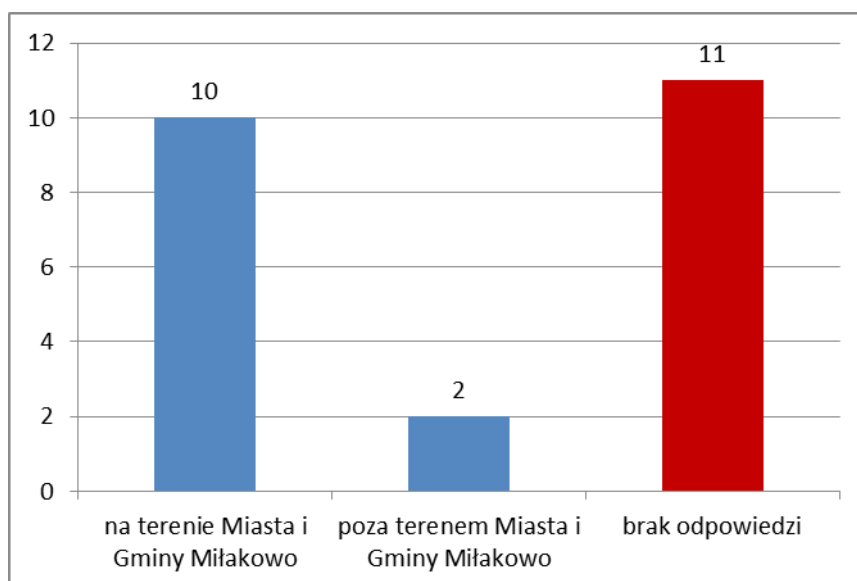
Czy zamierzają Państwo rozwijać działalność w najbliższych latach?

nie - dlaczego?

Gdzie w głównej mierze planują Państwo rozwój firmy?

Rozdział V Cele strategiczne rozwoju miasta i gminy Miłakowo

5.1 Misja i wizja rozwoju miasta i gminy Miłakowo

Misja Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo

Pracujemy wspólnie, by osiągnąć
zrównoważony rozwój
miasta i gminy Miłakowo

Wizja Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo

Miasto i gmina Miłakowo atrakcyjne
i gościnne przez cały rok, bezpieczne
i czyste, z rozwiniętą infrastrukturą
techniczną, gospodarczą i społeczną.

5.2 Hierarchia celów strategicznych

Konsekwencją opracowania diagnozy i analizy SWOT Miasta i Gminy Miłakowo jest ustalenie na podstawie ich wyników celów planowania strategicznego dla tej jednostki samorządu terytorialnego.

W każdym dokumencie planistycznym cele tworzą tak zwane drzewo celów. Hierarchię celów przedstawia poniższy wykres:

- ▶ poziom I. - **cele szczegółowe** - są one odzwierciedleniem jednostkowych zadań do realizacji ujętych w Strategii;
- ▶ poziom II. - **cele operacyjne** - obejmują one kilka zadań strategicznych, które z uwagi na swój charakter stanowią jedną grupę;
- ▶ poziom III. - **cele strategiczne** - obejmują kilka grup zadań strategicznych i wynikają bezpośrednio z priorytetowych obszarów rozwoju gminy wypracowanych przez liderów lokalnych podczas warsztatów strategicznych;
- ▶ poziom IV. - **cel główny** - stanowi on połączenie wszystkich celów strategicznych w jeden ogólny cel; a jego osiągnięcie wymaga realizacji poszczególnych zadań ujętych w Strategii.

5.3 Cel główny strategii

Realizacja celu głównego przyjętego w strategii oparta będzie na wykorzystaniu szans i możliwości zewnętrznych, ale jednak przy uwzględnieniu głównie wewnętrznego potencjału gospodarczo-ekonomicznego i społecznego Miasta i Gminy Miłakowo.

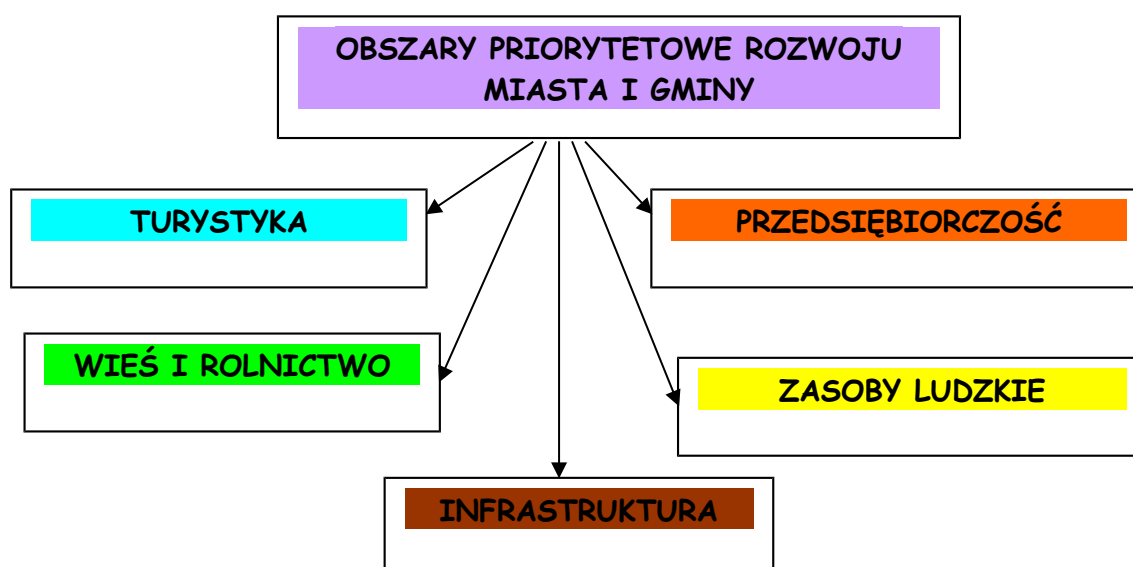
ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ MIASTA I GMINY MIŁAKOWO

Cel główny strategii został wypracowany na podstawie ustalonych przez lokalnych liderów Miasta i Gminy Miłakowo obszarów priorytetowych.

Zrównoważony rozwój - zgodnie z zapisami zawartymi w unijnej Strategii z Goeteborga oraz polskim prawodawstwem - to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych. Innymi słowy, wszelkiej działalności ludzkiej na terenie gminy powinien przyświecać postulat, iż rozwój gospodarczy, spójność społeczna i ochrona środowiska muszą sobie stale towarzyszyć, ażeby móc skutecznie zaspokoić potrzeby współczesnego, jak i przyszłych pokoleń mieszkańców Miłakowa.

5.4 Strategiczne cele rozwoju

Podczas II warsztatów strategicznych wypracowane zostały zadania do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo oraz główne obszary priorytetowe rozwoju. Wybrane obszary priorytetowe, w ramach których wyznaczono cele operacyjne oraz zadania i działania, przedstawia poniższy schemat.

Powyżej przedstawione obszary priorytetowe zostały przekształcone w cele strategiczne rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo:

- ✚ ROZWÓJ TURYSTYKI
- ✚ ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
- ✚ ROZWÓJ WSI I ROLNICTWA
- ✚ ROZWÓJ ZASOBÓW LUDZKICH
- ✚ ROZWÓJ INFRASTRUKTURY.

5.5 Cele operacyjne i szczegółowe

Wszystkie zadania zgłoszone przez mieszkańców Miasta i Gminy Miłakowo zostały zebrane, a następnie podzielone na odpowiednie grupy - dla których można było utworzyć cele operacyjne. Cele operacyjne oraz zadania w nich ujęte zostały przedstawione w tabeli poniżej.

ZADANIA REALIZACYJNE STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY MIŁAKOWO do 2020 r.

Cel główny ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ MIASTA I GMINY MIŁAKOWO				
	Zadanie	Instytucje odpowiedzialne za realizację	Źródło finansowania	Termin realizacji
Cel strategiczny 1. Rozwój turystyki				
1.1.	Zagospodarowanie brzegów jezior			
1.1.1.	Zagospodarowanie terenów nad jeziorem Mildzie (w tym budowa plaży miejskiej i mola)	UMM	Budżet gminy RPO WiM	2009-2020
1.1.2.	Rozbudowa plaży i mola nad jez. Wukśniki	UMM, OSP Miłakowo	Budżet gminy RPO WiM	2009-2020
1.1.3.	Zagospodarowanie półwyspu na jez. Wukśniki na bazę obsługi ruchu turystycznego	UMM, OSP Miłakowo	Budżet gminy RPO WiM	2009-2020
1.2.	Kompleksowa promocja gminy			
1.2.1.	Opracowanie ciekawej strony internetowej eksponującej walory turystyczne gminy oraz bazę turystyczną	UMM	Budżet gminy	2009
1.2.2.	Opracowanie kalendarza imprez	Jednostki org. gminy	Budżet gminy	2008-2020
1.2.3.	Organizacja imprez promocyjnych i kulturalno-rekreacyjnych	Jednostki org. gminy; LGD Łukta	Budżet gminy PROW	2008-2020
1.2.4.	Udział w targach turystycznych	UMM, LOT	Budżet gminy	2008-2020
1.2.5.	Opracowanie wielojęzycznych folderów promocyjnych	UMM	Budżet gminy	2008-2020
1.2.6.	Oznakowanie atrakcji turystycznych	UMM	Budżet gminy PROW	2014-2020
1.2.7.	Wykreowanie i promocja produktu regionalnego/ lokalnego	Jednostki org. gminy; LGD Łukta, prywatni przedsiębiorcy	Budżet gminy, PROW, Inwestorzy prywatni	2014-2020

	Zadanie	Instytucje odpowiedzialne za realizację	Źródło finansowania	Termin realizacji
1.3.	Rozwój infrastruktury turystycznej			
1.3.1.	Wyznaczenie i oznakowanie ścieżek rowerowych	UMM, LGD Łukta	Budżet gminy PROW	2009-2020
1.3.2.	Wyznaczenie i oznakowanie szlaków pieszych	UMM, LGD Łukta	Budżet gminy PROW	2009-2020
1.3.3.	Wyznaczenie i oznakowanie szlaków konnych	UMM, LGD Łukta	Budżet gminy PROW	2009-2020
1.3.4.	Wyznaczenie i oznakowanie szlaków wodnych i kajakowych	UMM, LGD Łukta	Budżet gminy PROW	2009-2020
1.3.5.	Utworzenie pól namiotowych (Mysłaki, Bieniasze)	UMM	Budżet gminy RPO	2008-2020
1.3.6.	Utworzenie parku miejskiego	UMM	Budżet gminy PROW	2009-2020
1.3.7.	Przygotowanie uzbrojonych działek rekreacyjnych	UMM	Budżet gminy Środki pomocowe	2014-2020
1.3.8.	Budowa ośrodków wczasowych	Prywatni przedsiębiorcy	Inwestorzy prywatni	2014-2020
1.3.9.	Rozwój bazy gastronomicznej	Prywatni przedsiębiorcy UMM	Inwestorzy prywatni RPO WiM Budżet gminy	2008-2020
1.4.	Rozwój agroturystyki			
1.4.1.	Szkolenia dla osób chcących prowadzić gospodarstwo agroturystyczne	UMM, Firmy szkoleniowe	Budżet gminy Inwestorzy prywatni	2008-2020
1.4.2.	Ulgi podatkowe dla gospodarstw agroturystycznych	UMM	-	2014-2020
1.4.3.	Promowanie gospodarstw agroturystycznych działających w gminie	UMM	Budżet gminy Inwestorzy prywatni	2008-2020
1.5.	Rewitalizacja dziedzictwa kulturowego			
1.5.1.	Odnowienie wałów obronnych w Miłakowie jako atrakcji turystycznej	UMM	Budżet gminy Środki pomocowe	2009-2020
1.5.2.	Opieka nad zabytkami w gminie (zabezpieczenie przed niszczeniem, rewitalizacja)	UMM	Budżet gminy Budżet państwa	2009-2020
Cel strategiczny 2. Rozwój przedsiębiorczości				
2.1.	Przygotowane tereny inwestycyjne			
2.1.1.	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	UMM	Budżet gminy	2008-2020
2.1.2.	Pozyskiwanie nowych terenów inwestycyjnych	UMM	Budżet gminy	2009-2016
2.1.3.	Uzbrajanie terenów inwestycyjnych	UMM	Budżet gminy Środki pomocowe	2009-2016
2.1.4.	Promocja terenów inwestycyjnych	UMM	Budżet gminy	2014-2016
2.1.5.	Współpraca z Centrum Obsługi Inwestora prowadzonego przez WMARR S.A.	UMM	Budżet gminy	2014-2020
2.2.	Wspieranie osób prowadzących działalność gospodarczą			
2.2.1.	Organizacja szkoleń dla przedsiębiorców, np.	UMM Firmy szkoleniowe	Budżet gminy Inwestorzy	2008-2020

	Zadanie	Instytucje odpowiedzialne za realizację	Źródło finansowania	Termin realizacji
	o możliwościach pozyskania środków pomocowych na rozwój firmy		prywatni	
2.2.2.	Promocja przedsiębiorców i produktów na stronie internetowej Gminy Miłakowo	UMM	Budżet gminy	2014-2020
2.2.3.	Ulgi podatkowe dla przedsiębiorców dokonujących inwestycji i zwiększających zatrudnienie	UMM	-	2014-2020
2.2.4.	Określenie kierunków rozwoju gospodarczego oraz przygotowanie planistyczne i kadrowe Urzędu na potrzeby rozwoju przedsiębiorczości oraz potencjalnych inwestorów	UMM	Budżet gminy	2014-2020
2.2.5	Podniesienie konkurencyjności MŚP poprzez kompleksowe rozwiązania infrastrukturalne	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2017-2020
Cel strategiczny 3. Rozwój wsi i rolnictwa				
3.1.	Wspieranie rolników			
3.1.1.	Organizacja szkoleń dla rolników z zakresu produkcji żywności ekologicznej, innowacji w rolnictwie, możliwości pozyskania środków z UE, np. na modernizację gospodarstw rolnych	UMM ODR	Budżet gminy PROW	2008-2015
3.1.2.	Doradztwo prawne, techniczne i inne dla rolników planujących inwestycje we własnych gospodarstwach	ODR ARiMR	Budżet państwa Środki własne rolników	2014-2020
3.1.3.	Pomoc w tworzeniu grup producentów rolnych	UMM ODR	Budżet gminy PROW	2014-2019
3.1.4.	Promocja produkcji rolnej	Organizacje rolnicze	Środki własne PROW	2014-2020
3.1.5.	Współpraca z instytucjami wspierającymi rolnictwo, np. Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego	UMM	Budżet gminy	2008-2020
3.2.	Podnoszenie kwalifikacji mieszkańców wsi			
3.2.1.	Organizacja szkoleń i kursów w świetlicach wiejskich dla dorosłych mieszkańców wsi	UMM Sołectwa	Budżet gminy PO KL, Fundacje	2014-2020
3.2.2.	Organizacja zajęć w świetlicach wiejskich dla dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich gminy	UMM Sołectwa	Budżet gminy PO KL, PPWOW, Fundacje	2008-2020
3.2.3.	Promowanie oraz pomoc sołtysom w zakładaniu grup aktywności lokalnej na wsiach	UMM	Budżet gminy PO KL, Fundacje	2014-2016
3.2.4.	Stypendia dla zdolnych dzieci z terenów wiejskich	UMM	Budżet gminy	2014-2020
3.3.	Odnowa i estetyzacja wsi			
3.3.1.	Opracowywanie planów odnowy miejscowości	UMM	Budżet gminy	2008-2020

	Zadanie	Instytucje odpowiedzialne za realizację	Źródło finansowania	Termin realizacji
3.3.2.	Organizacja konkursów na najładniejszą wieś, posesję, gospodarstwo	Sołectwa	Budżet gminy	2008-2020
3.3.3.	Modernizacja remiz strażackich	UMM	Budżet gminy PROW	2008-2020
3.3.4.	Utworzenie plenerowych miejsc spotkań dla mieszkańców	UMM	Budżet gminy PROW	2008-2020
3.3.5.	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia na terenach wiejskich	UMM	Budżet gminy PROW	2008-2020
3.3.6.	Remonty przystanków autobusowych	UMM	Budżet gminy	2008-2020
3.4.	Rozwinięta działalność pozarolnicza na obszarach wiejskich			
3.4.1.	Badanie potrzeb rynkowych na usługi pozarolnicze	Jednostki specjalistyczne	Środki pomocowe	2014-2015
3.4.2.	Szkolenia zawodowe osób odchodzących z rolnictwa	UMM, PUP Firmy szkoleniowe	Budżet gminy PO KL, środki własne rolników	2014-2020
3.4.3.	Ulgi podatkowe dla rozpoczynających działalność gospodarczą	UMM	-	2014-2020
Cel strategiczny 4. Rozwój zasobów ludzkich				
4.1.	Integracja społeczna			
4.1.1.	Utworzenie i funkcjonowanie Klubu Integracji Społecznej	MGOPS	Budżet gminy budżet państwa, PO KL, fundacje	2014-2020
4.1.2.	Tworzenie i wspieranie grup samopomocowych oraz świetlic terapeutycznych	UMM MGOPS	Budżet gminy budżet państwa, PO KL, fundacje	2014-2020
4.1.3	Organizacja imprez aktywizujących i integrujących społeczność lokalną	jednostki organizacyjne, Sołectwa	Budżet gminy PPWOW, fundacje	2008-2020
4.1.4	Propagowanie wśród mieszkańców zdrowego stylu życia	jednostki organizacyjne, Rady Sołeckie	Budżet gminy PO KL, PPWOW, fundacje	2008-2020
4.2.	Wspieranie organizacji pozarządowych			
4.2.1.	Pomoc w tworzeniu i funkcjonowaniu organizacji pozarządowych	UMM	Budżet gminy	2008-2020
4.2.2.	Opracowanie wieloletniego programu oraz karty współpracy z organizacjami pozarządowymi	UMM	Budżet gminy	2008-2020
4.2.3.	Organizacja konkursów dotacyjnych dla organizacji pozarządowych	UMM	Budżet gminy	2008-2020
4.3.	Podnoszenie kwalifikacji dorosłych mieszkańców			
4.3.1.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	PUP Ostróda UMM, MGOPS	Budżet powiatu Budżet gminy PO KL	2008-2020
4.3.2.	Organizacja szkoleń i kursów podnoszących kwalifikacje mieszkańców	PUP Ostróda UMM, MGOPS	Budżet powiatu Budżet gminy PO KL	2008-2020
4.3.3.	Udział w cyklicznych targach pracy	PUP Ostróda UMM	Budżet powiatu Budżet gminy	2014-2020
4.4.	Rozwój współpracy zagranicznej			
4.4.1.	Nawiązanie współpracy międzynarodowej przez władze samorządowe	UMM, jednostki organizacyjne	Budżet gminy	2008-2020
4.4.2.	Opracowanie programu współpracy	UMM, jednostki	Budżet gminy	2014-2015

	Zadanie	Instytucje odpowiedzialne za realizację	Źródło finansowania	Termin realizacji
	zagranicznej	organizacyjne		
4.4.3.	Wymiana międzynarodowa, w szczególności dzieci i młodzieży oraz członków organizacji pozarządowych	UMM, jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe	Budżet gminy Inwestorzy prywatni	2009-2020
4.5.	Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży			
4.5.1.	Upowszechnianie edukacji przedszkolnej	gminne placówki oświatowe	Budżet gminy PO KL, PPWOW, fundacje	2008-2020
4.5.2.	Wdrażanie programów rozwojowych szkół	gminne placówki oświatowe	Budżet gminy, PO KL, PPWOW, fundacje	2008-2020
4.5.3.	Bogata oferta Miłakowskiego Domu Kultury	MDK	Budżet gminy, PO KL, PPWOW, fundacje	2008-2020
4.6.	Rozwiązywanie problemów społecznych			
4.6.1.	Pomoc społeczna dla osób najbiedniejszych	MGOPS	Budżet gminy	2008-2020
4.6.2.	Opieka nad osobami w trudnej sytuacji życiowej	MGOPS Organizacje pozarządowe	Budżet gminy Osoby prywatne Fundacje	2008-2020
4.6.3.	Organizacja kolonii dla dzieci z biednych rodzin	Placówki oświatowe, MGOPS	Budżet gminy Fundacje	2008-2020
4.6.4.	Przeciwdziałanie alkoholizmowi i innym uzależnieniom	GKRPA	Budżet gminy	2008-2020
4.6.5.	Utworzenie punktu udzielającego porady specjalistyczne	MGOPS	Budżet gminy	2014
4.6.6.	Zniesienie barier architektonicznych w instytucjach publicznych	Instytucje publiczne	Budżet państwa Budżet gminy	2009-2020
4.7.	Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	
4.7.1.	Wzmocnienie potencjału, atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej szkoły i placówek kulturalnych.	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2020
4.7.2.	Modernizacja Sali gimnastycznej w Zespole szkolno - Przedszkolnym im. Jana Pawła II w Miłakowie	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2016-2019
Cel strategiczny 5. Rozwój infrastruktury				
5.1.	Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych			
5.1.1.	Trokajny-Boguchwały	UMM	Budżet gminy	2011-2020
5.1.2.	dr. pow. nr 1201 N (Mysłaki)-Trokajny	UMM	Budżet gminy	2014-2020

	Zadanie	Instytucje odpowiedzialne za realizację	Źródło finansowania	Termin realizacji
5.1.3.	Bieniasze-Raciszewo na odcinku własności gminy	UMM	Budżet gminy	2014-2020
5.1.4	Naprawa nawierzchni dróg gminnych	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2020
5.2.	Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy			
5.2.1.	Budowa sieci wodociągowej do Książnika (przez Pieszkowo-Lipówkę)	MPGK	Środki własne	2015
5.2.2.	Budowa sieci wodociągowej do Henrykowa	MPGK	Środki własne	2014
5.2.3.	Wodociąg Miejski Dwór - Warkałki (w ramach kompleksowej kanalizacji gminy)	UMM Miłakowo	Budżet gminy RPO WiM	2014-2020
5.2.4.	Wodociąg Pityny - Raciszewo	MPGK	Środki własne	2016
5.2.7.	Wodociąg Boguchwały - Pojezierce	UMM	Budżet gminy PROW	2014-2020
5.3.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy			
5.3.1.	Skanalizowanie całej gminy	UMM	Budżet gminy RPO WiM	2009-2020
5.4.	Budowa i modernizacja ciągów pieszych oraz parkingów w gminie			
5.4.1.	Budowa parkingu przed Urzędem Miasta i Gminy w Miłakowie	UMM	Budżet gminy	2014-2016
5.4.2.	Budowa parkingu przy stadionie miejskim	UMM	Budżet gminy	2015
5.4.3.	Modernizacja parkingów przed ośrodkiem zdrowia, Zespołem Szkół oraz Domem Kultury w Miłakowie	UMM	Budżet gminy	2009-2020
5.4.4.	Wymiana ciągów pieszych na terenie miasta	UMM	Budżet gminy, powiatu, budżet wojewódzki	2008, 2010-2020
5.4.5.	Budowa chodników – ul. Młyńska, Mazowiecka, Przemysłowa i Dworcowa	UMM	Budżet gminy, powiatu	2010-2020
5.4.6.	Budowa ciągów pieszych w Boguchwałach	UMM	Budżet gminy PROW	2009-2020
5.5.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków			
5.5.1.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Miłakowie	UMM	Budżet gminy RPO WiM, PROW	2009
5.5.2.	Budowa oczyszczalni w Boguchwałach - modyfikacja podłączenie do Miłakowa	UMM	Budżet gminy, PROW	2010-2011
5.6.	Infrastruktura społeczna			
5.6.1.	Modernizacja i wyposażenie jednostek oświatowych	UMM, placówki oświatowe	Budżet gminy Budżet państwa RPO	2008-2010
5.6.2.	Modernizacja i wyposażenie Domu Kultury	UMM, MDK	Budżet gminy Budżet państwa PROW	2008-2009
5.6.3.	Budowa placów zabaw dla dzieci w Miłakowie oraz miejscowościach wiejskich	UMM	Budżet gminy PROW	2008-2015
5.6.4.	Modernizacja i wyposażenie bibliotek	UMM, Biblioteki	Budżet gminy Budżet państwa	2008-2018
5.6.5.	Budowa, modernizacja i wyposażenie boisk	UMM	Budżet gminy	2009-2020

	Zadanie	Instytucje odpowiedzialne za realizację	Źródło finansowania	Termin realizacji
	sportowych w Miłakowie oraz w miejscowościach wiejskich		Budżet wojewódzki budżet państwa, PROW	
5.6.6.	Modernizacja stadionu miejskiego w Miłakowie oraz poprawa infrastruktury sportowej.	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2020
5.6.7.	Budowa obiektów sportowych	UMM	Budżet gminy RPO WiM	2010-2020
5.6.8.	Zagospodarowanie terenów zielonych w mieście i gminie	UMM	Budżet gminy PROW, Fundacje	2008-2015
5.6.9.	Budowa i adaptacja obiektów na mieszkania socjalne	UMM	Budżet gminy	2008-2020
5.6.10.	Ukończenie termomodernizacji budynku Zespołu Szkół	UMM, Starostwo Powiatowe	Budżet gminy Budżet powiatu	2014-2020
5.6.11.	Budowa targowiska	UMM Miłakowo	Budżet gminy	2015
5.6.12.	Budowa strażnicy OSP w Miłakowie	UMM Miłakowo	Budżet gminy	2010-2011
5.7.	Zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska			
5.7.1.	Wprowadzenie selektywnej zbiórki śmieci na terenie całej gminy	UMM	Budżet gminy PFOŚiGW PROW	2010-2014
5.7.2.	Modernizacja lokalnych kotłowni (instalowanie systemów grzewczych wykorzystujących odnawialne źródła energii)	Jednostki org. gminy, Mieszkańcy	Budżet gminy Inwestorzy prywatni, środki pomocowe	2008-2020
5.8.	Melioracja obszaru gminy Miłakowo			
5.8.1.	Odwodnienie Miłakowa	UMM	Budżet gminy Środki pomocowe	2009-2020
Cel strategiczny 6 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach				
6.1.	Zmniejszenie zanieczyszczeń powietrza z powodu ruchu samochodowego			
6.1.1.	Budowa infrastruktury rowerowej na terenie gminy Miłakowo.	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2020
6.1.2.	Budowa ciągów pieszo - jezdnych na terenie gminy Miłakowo	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2020
6.2.	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii			
6.2.1.	Budowa oświetlenia ulicznego oraz modernizacja istniejącego oświetlenia na terenie gminy Miłakowo	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2020
6.2.2.	Zwiększenie efektywności energetycznej	UMM, JST z	MRR, nowa	2015-2017

	Zadanie	Instytucje odpowiedzialne za realizację	Źródło finansowania	Termin realizacji
	oraz zastosowanie odnawialnych źródeł energii w Miłakowskim Domu Kultury w Miłakowie.	terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	perspektywa UE	
6.2.3	Montaż systemów fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej Zespół Szkolno -Przedszkolny im. Jana Pawła II w Miłakowie oraz Miłakowskim Domu Kultury w Miłakowie	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2020
Cel strategiczny 7 Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem				
7.1	Dostosowanie systemów zapobiegania i zarządzania ryzykiem			
7.1.1	Modernizacja ochrony ppoż w gminie Miłakowo	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2020
Cel strategiczny 8 Ochrona środowiska naturalnego i wspierania efektywności wykorzystania zasobów				
8.1	Optymalizacja wykorzystania zasobów naturalnych i ich ochrona			
8.1.1	Budowa studni głębinowej w mieście Miłakowo	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2017
8.1.2	Budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Miłakowo	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2020
8.1.3	Rewitalizacja parku miejskiego w Miłakowie oraz modernizacja miejsc pamięci	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2020
8.1.4	Zagospodarowanie terenu nad jeziorem Mildzie w Miłakowie oraz Wukśniki w Mysłakach	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2020
8.1.5	Budowa sieci kanalizacyjnej wraz z budową przepompowni tłocznej do sieci kanalizacyjnej w Miłakowie i miłakowskiej oczyszczalni ścieków.	UMM, JST z terenu: powiat ostródzki, działdowski, nowomiejski i iławski	MRR, nowa perspektywa UE	2015-2020

Alfabetyczny wykaz skrótów użytych w załączniku nr 3:

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

LGD Łukta – Lokalna Grupa Działania Związków Stowarzyszeń „Kraina Drwęcy i Pasłęki” w Łukcie

LOT – Lokalna Organizacja Turystyczna „Kraina Nieodkrytych Tajemnic” w Morągu
MDK – Miłakowski Dom Kultury
MGOPS – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłakowie
MPGK – Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Miłakowie
NGO's – Organizacje pozarządowe
ODR – Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego Ostróda
OSP Miłakowo – Ochotnicza Straż Pożarna Miłakowo
PFOŚiGW – Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki
PPWOW – Program Integracji Społecznej Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich
PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013
PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Ostródzie
RPO WiM – Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury 2007-2013
UMM – Urząd Miejski w Miłakowie
WMARR S.A. – Warmińsko-Mazurska Agencja rozwoju Regionalnego S.A.

5.5 Zgodność celów z innymi dokumentami strategicznymi

Cele oraz zadania ujęte w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo są zgodne z dokumentami strategicznymi województwa warmińsko-mazurskiego oraz powiatu ostródzkiego.

Najważniejszymi dokumentami planistycznymi na każdym szczeblu samorządu są strategie:

poziom wojewódzki **Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025** zaktualizowana i uchwalona w czerwcu 2013 roku.

poziom powiatowy **Strategia Rozwoju Powiatu Ostródzkiego na lata 2001-2015**

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ostródzkiego na lata 2008-2020

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo jest również zgodna z szeregiem planistycznych dokumentów branżowych, w tym np.:

- ▶ Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- ▶ Strategia Rozwoju Edukacji w Województwie Warmińsko-Mazurskim,
- ▶ Strategia Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- ▶ Strategia Rozwoju Turystyki w Województwie Warmińsko-Mazurskim,
- ▶ Strategia Rozwoju Kultury Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

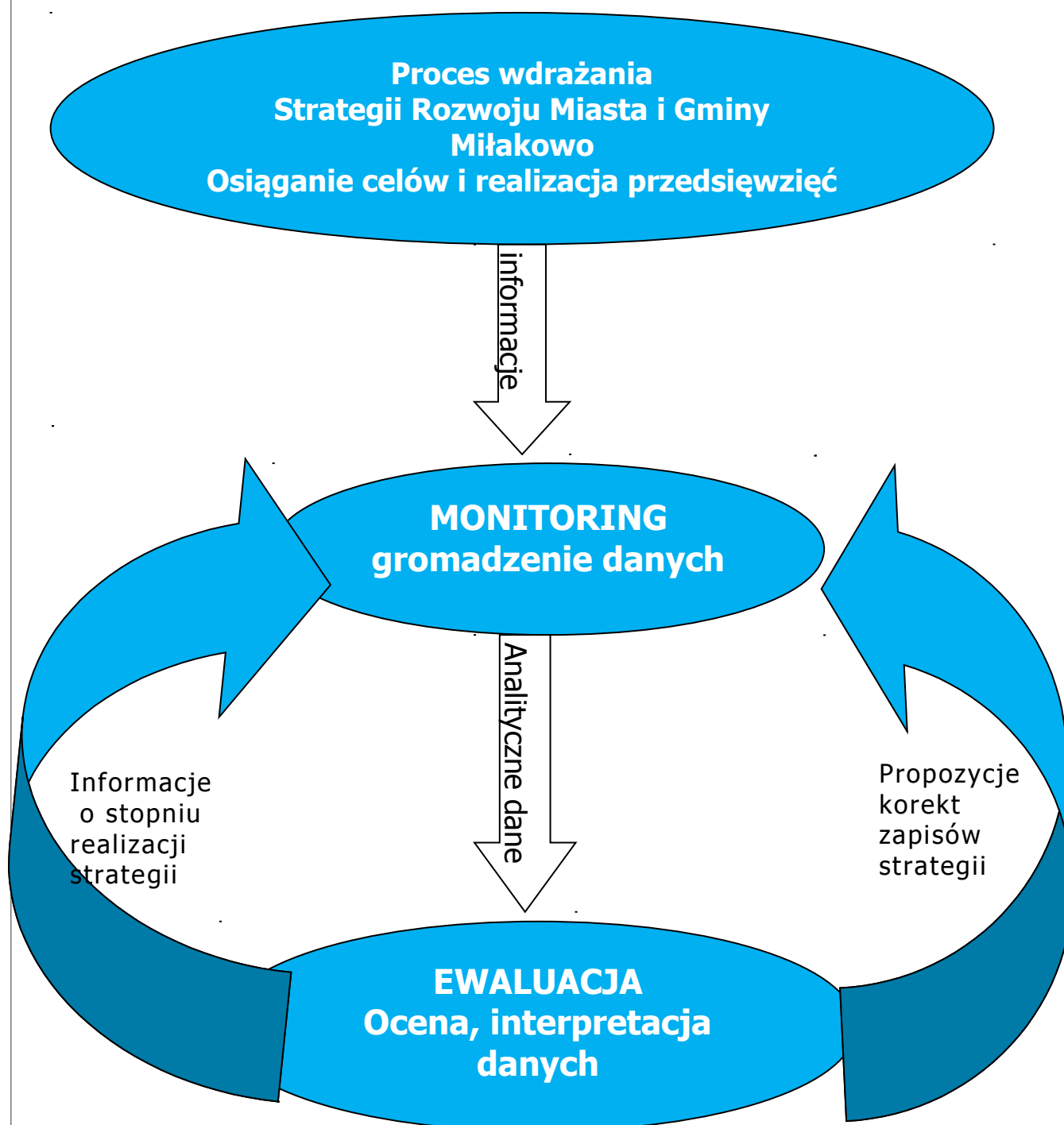
Rozdział VI Monitoring i ewaluacja Strategii

6.1 Uwagi ogólne

Istotnym wymogiem, stawianym dokumentom szczebla strategicznego, jest wewnętrzny system monitorowania i ewaluacji postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu założonych celów, a w konsekwencji osiągnięcie stanu zakładanego w wizji. Gromadzenie i interpretacja danych dotyczących Strategii pozwala na bieżące korekty działań podmiotów wdrażających Strategię w razie wystąpienia nieprawidłowości. Strategia Rozwoju Miasta i

Gminy Miłakowo podlega systemowi monitoringu i ewaluacji powiązanego z systemem wdrażania. Osiągnięcie wyznaczonych w Strategii celów monitoringu uwarunkowane jest ilością i jakością informacji, których kształt jest narzucony procedurami monitoringowymi. Metodyczne dążenia do realizacji celów podlegać muszą ocenie skuteczności, by w razie wykrycia nieprawidłowości było możliwe dokonywanie korekt działań na etapie wdrażania. Konieczne jest zatem stworzenie pełnego systemu, obejmującego: **monitoring**, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji oraz **ewaluację**, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Funkcjonowanie systemu przedstawia poniższy schemat.

Podstawowym celem funkcjonowania systemu monitoringu Strategii jest gromadzenie i przetwarzanie informacji o stanie realizacji dokumentu. Raporty monitoringowe, przygotowywane w oparciu o opisany model, mają stanowić narzędzie wspomagające podejmowanie decyzji przez władze samorządowe w sprawach związanych z realizacją Strategii.

6.2 System wdrażania strategii rozwoju

6.2.1 Instrumenty wdrażania

Wdrażanie Strategii będzie się odbywać poprzez realizację konkretnych zadań. Istotnym elementem każdego zadania jest szczegółowa projekcja alokacji środków (tabele finansowe). Celem jest stworzenie wokół strategii korzystnego klimatu dzięki włączeniu w proces opracowania zadań instytucji społecznych i gospodarczych. Szeroki horyzont, tworzony przez szereg współdziałających instytucji, przyczyni się wydatnie do sukcesu Strategii.

Podstawowe instrumenty finansowe wdrażania Strategii to:

- ▶ budżet miasta i gminy
- ▶ Regionalny Program Operacyjny Warmia i Mazury 2007-2013
- ▶ Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013
- ▶ Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013
- ▶ inne programy pomocowe.

6.2.2 Aparat instytucjonalny wdrażania Strategii

Organem odpowiedzialnym za wdrażanie Strategii jest Burmistrz Miasta i Gminy Miłakowo. Wykonuje on swoje zadania przy pomocy pracowników merytorycznych Urzędu. Ośrodkiem koordynującym współpracę w poszczególnych obszarach tematycznych będą stosowne referaty Urzędu Miejskiego w Miłakowie, realizujące zadania w ramach sieci współpracy instytucjonalnej na rzecz realizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo. Istnienie takiej sieci jest niezmiernie istotne ze względu na uzyskiwanie globalnych korzyści dla gminy w formie: polepszenia kanałów informacyjnych, wymiany doświadczeń i przeglądu aktualnej sytuacji, a także wzmacniania wzajemnej mobilizacji i partnerstwa społecznego.

Za wdrażanie i monitoring strategii odpowiada Zespół ds. Wdrażania Strategii. Do głównych zadań Zespołu należy koordynowanie prac poszczególnych referatów i pracowników merytorycznych, by osiągnąć efekt synergii w procesie wdrażania. Zespół powołany zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Miłakowo. W skład Zespołu wchodzi: Burmistrz, Przewodniczący Rady Miejskiej, przedstawiciele merytorycznych referatów Urzędu, jednostek organizacyjnych gminy, pracownik ds. pozyskiwania funduszy unijnych, pracownik MGOPS. W zależności od rodzaju zadań strategicznych do prac zespołu mogą być powoływani przez Burmistrza (na stałe lub czasowo) eksperci.

Zespół będzie odpowiedzialny za następujące zadania:

- ▶ koordynację prac instytucji zaangażowanych we wdrażanie strategii,
- ▶ monitoring (analiza raportów z przebiegu realizacji strategii),
- ▶ dostarczanie syntetycznych informacji o procesach i uwarunkowaniach realizacyjnych Strategii Rozwoju dla Rady Miejskiej,
- ▶ nadzór nad prawidłowością realizacji Strategii.

6.3 Monitoring oraz raportowanie Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo

6.3.1 Istota systemu monitorowania i ewaluacji

Istotą monitoringu jest gromadzenie, opracowywanie i przekazywanie informacji przydatnych w zarządzaniu rozwojem gminy. Dlatego też przedmiotem monitoringu jest gmina, pojmowana jako spójny system społeczno-ekonomiczno-ekologiczny. Oznacza to, że rozwój będący efektem wdrażania Strategii powinien być ujmowany w następujących płaszczyznach:

- ▶ społeczność lokalna,
- ▶ gospodarka lokalna,
- ▶ środowisko przyrodnicze,
- ▶ infrastruktura.

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo są:

- ▶ cele strategiczne i operacyjne,
- ▶ postęp w realizacji celów szczegółowych wyznaczanych zadaniami ujętymi w dokumencie,
- ▶ harmonogram strategii.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych programów oraz celów wytyczonych w Strategii. Analiza dokonujących się zmian prowadzona musi być stosownie do wewnętrznej struktury administracyjnej czy organizacyjnej gminy.

Ze względu na zewnętrzne i wewnętrzne uwarunkowania rozwoju gminy system monitoringu będzie funkcjonował w oparciu o zbiory informacji (np. Główny Urząd Statystyczny)

Opis etapów monitoringu i ewaluacji wraz z jednostkami odpowiedzialnymi za ich realizację przedstawia niżej zamieszczona tabela.

Tabela nr 52 Etapy monitoringu i ewaluacji

LP	ETAP	ZADANIA	WYNIKI I PROCEDURY	REALIZUJĄCY PODMIOT
1.	Zbieranie danych i informacji	- zbieranie danych	Materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen	Odpowiednie referaty, samodzielne stanowiska, jednostki organizacyjne oraz inne instytucje zaangażowane, działania koordynowane przez pracownika ds. pozyskiwania funduszy UE

LP	ETAP	ZADANIA	WYNIKI I PROCEDURY	REALIZUJĄCY PODMIOT
2.	Analiza danych i informacji	- uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych oraz ich archiwizacja - terminowe przekazywanie zebranego materiału do pracownika ds. pozyskiwania funduszy	Materiał służący przygotowaniu raportów	Odpowiednie referaty, samodzielne stanowiska, jednostki organizacyjne oraz inne instytucje zaangażowane, działania koordynowane przez pracownika ds. pozyskiwania funduszy UE
3.	Przygotowywanie raportów	- zestawienie otrzymanych danych w raporty	roczne raporty (w razie potrzeby raportowanie kwartalne)	Odpowiednie referaty, samodzielne stanowiska, jednostki organizacyjne oraz inne instytucje zaangażowane, działania koordynowane przez pracownika ds. pozyskiwania funduszy UE
4.	Ocena wyników (porównanie z aktualnymi normami)	- ocena porównawcza osiągniętych wyników z założeniami	określenie stopnia wykonania przyjętych zapisów strategii (w wypadku stwierdzenia znacznych odchyłeń przejście do punktu 5 oraz możliwość wprowadzenia raportów kwartalnych.)	Zespół ds. Wdrażania Strategii
5.	Identyfikacja odchyłeń	- ocena rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami	przygotowanie materiału dla dalszych działań	Zespół ds. Wdrażania Strategii
6.	Analiza przyczyn odchyłeń	- poszukiwanie i określenie przyczyn zaistniałej sytuacji	przygotowanie materiału dla dalszych działań o charakterze korygującym	Zespół ds. Wdrażania Strategii
7.	Planowanie korekty	- zmiana dotychczasowych metod realizacji bądź wprowadzenie nowych	określenie i akceptacja działań korygujących	Władze samorządowe miasta i gminy Miłakowo na podstawie propozycji Zespołu ds. Wdrażania Strategii

6.3.2 Wskaźniki

Podstawowym celem monitoringu jest uzyskanie mierzalnych wyników progresji osiągnięcia celów Strategii. Wymusza to opracowanie szeregu wskaźników agregujących na poziomie strategicznym wyniki działań podejmowanych na rzecz rozwoju gminy w ramach opracowanej Strategii. W zależności od charakteru dostarczanych danych, monitoring dzielimy na rzeczowy i finansowy.

Monitoring rzeczowy

Monitoring rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu Strategii oraz umożliwiającą ocenę jego wykonania w odniesieniu do celów w niej określonych. Dane skwantyfikowane, obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań zostały podzielone na trzy kategorie:

Wskaźniki produktu

Odnoszą się one do rzeczowych efektów działalności. Liczone są w jednostkach materialnych, np. długość utworzonego traktu pieszego; liczba wybudowanych budynków, itp.

Wskaźniki rezultatu

Odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektem wynikającym z wdrożenia Strategii. Takie mierniki mogą przybierać formę wskaźników materialnych (skrócenie czasu podróży, liczba mieszkańców objętych

selektywną zbiórką odpadów, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zmniejszenie zasiłków wypłacanych mieszkańcom przez opiekę społeczną itp.).

Wskaźniki oddziaływania

Obrazują one konsekwencje realizacji Strategii wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem, chociaż pojawiających się po pewnym czasie (oddziaływanie bezpośrednie), jak i do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania (oddziaływanie pośrednie). Przykładowe wskaźniki oddziaływania to liczba utworzonych podmiotów gospodarczych w czasie 18 miesięcy po zakończeniu projektu (oddziaływanie bezpośrednie), czy średnia ocen dzieci uczących się objętych zajęciami pozalekcyjnymi 24 miesiące od zakończenia realizacji projektu (oddziaływanie pośrednie).

Do monitoringu rzeczowego opracowano arkusz zamieszczony w Załączniku 7.

Monitoring finansowy

Monitoring finansowy dostarcza danych dotyczących finansowych aspektów realizacji Strategii, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Burmistrz Miasta i Gminy Miłakowo, przy pomocy Zespołu ds. Wdrażania Strategii prowadzi ciągły monitoring finansowy podjętych zadań, sporządza raporty, które prezentuje Radzie Miasta i Gminy podczas kolejnych planowych Sesji Rady (wydatki poniesione w okresie objętym raportem, wydatki poniesione od początku realizacji zadania, stopień realizacji zadania %).

6.3.3 Ewaluacja (ocena) realizacji Strategii

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy realizacji strategii oraz jej wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu strategia rozwiązuje realne problemy gminy i jej społeczności.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo, przy czym kryteriami oceny zapisów strategii są:

- ▶ wskaźniki realizacji celów i zadań strategii,
- ▶ rozwiązywanie problemów (wyzwań przyjętych w strategii),
- ▶ realizacja wizji rozwoju gminy.

Ewaluacja działań wynikających ze Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo będzie się opierała na trzech rodzajach ocen:

- ▶ **ex ante** (ocena przed realizacją działań) - ewaluację ex ante stosuje się przy ocenie sytuacji wejściowej, czy i w jaki sposób strategia wpłynie na grupy docelowe, przyczyni się do poprawy sytuacji w gminie,
- ▶ **ex tempore** (ocena w trakcie realizacji działań) - odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku,

- ▶ **ex post** (ocena po realizacji działań) - ocena długoterminowego wpływu strategii na grupy docelowe, czy efekty wynikłe z zastosowania strategii są trwałe.

W obszarze wpływu strategii na gospodarkę ewaluacja strategii musi uwzględnić następujące aspekty:

- ▶ powiększanie zasobów / kompetencji gminy,
- ▶ wspieranie wzrostu gospodarczego,
- ▶ przyciąganie środków zewnętrznych (publicznych i prywatnych),
- ▶ wzrost konkurencyjności / atrakcyjności gminy,
- ▶ procesy innowacyjne.

6.3.3 Raporty

Podstawowym dokumentem w procesie monitoringu i ewaluacji jest raport monitoringowy Strategii. Dokument ten będzie powstawał w oparciu o dane zawarte w raportach częściowych oraz dane pochodzące ze statystyki ogólnej. Odpowiedzialnym za raportowanie czyni się wszystkie podmioty zaangażowane w realizację Strategii. Raport monitoringowy Strategii będzie sporządzany przez pracownika ds. pozyskiwania funduszy UE i przekazywany Zespołowi ds. Wdrażania Strategii. Raport ten, poprzez odpowiednie wskaźniki, wskazywał będzie stan realizacji Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo. Stanowić on będzie podstawę do podejmowania ewentualnych działań korygujących. Raport monitoringowy Strategii sporządzany będzie w okresach rocznych, w terminie do końca lutego roku następującego po okresie będącym przedmiotem monitorowania. Zasadniczym okresem monitorowania jest rok kalendarzowy. Raporty częściowe, sporządzane przez poszczególne referaty i samodzielne stanowiska będą przekazywane do pracownika ds. pozyskiwania funduszy UE w terminie do końca stycznia roku po okresie monitorowania. W tym samym terminie inne jednostki zaangażowane we wdrażanie Strategii są zobowiązane do przedstawienia swoich raportów częściowych. Raporty monitoringowe podlegają zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Miłakowie. Na podstawie informacji zawartych w raportach Rada podejmuje działania mające na celu usunięcie ewentualnych nieprawidłowości. Raporty monitoringowe stanowią ponadto podstawę do wszelkich prac aktualizujących dokumenty strategii rozwoju gminy, w tym także przedłużających okres obowiązywania strategii na kolejne lata. W razie wydłużenia obowiązywania strategii analogicznemu wydłużeniu ulegnie okres sporządzania raportów monitoringowych.

6.4 Sposoby oceny Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo

Ocena Strategii prowadzona będzie na podstawie składanych raportów z prowadzonego monitoringu rzeczowego i finansowego, opisu rozbieżności, jeśli takie powstaną pomiędzy Strategią a wdrożeniem zadania oraz analizą przyczyn i skutków rozbieżności. Dodatkowo raporty zawierać będą informacje nt. postępu realizacji planu finansowego w okresie sprawozdawczym oraz prognozę w tym zakresie na rok następny. Miernikami w prowadzonej ocenie będą wskaźniki np. nakład finansowy na 500 m traktu pieszego, ilość przyłączy kanalizacyjnych w stosunku do ilości posesji w miejscowości objętej inwestycją. Ocena dokonana będzie w sprawozdaniu rocznym, które Burmistrz składa Radzie Miejskiej podczas sesji, na której udzielane jest

absolutorium za działania w roku poprzednim. Ocena szczegółowa zadań wynikających z ze Strategii nastąpi po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji.

6.5 Uspołecznienie procesu planowania i realizacji Strategii

Zasadniczą rolę, jaką będą pełnić we wdrażaniu Strategii mieszkańcy gminy to inicjowanie działań projektowych, realizacja projektów oraz wyrażanie opinii na temat podejmowanych i prowadzonych zadań. Mieszkańcy reprezentowani będą przez Radnych Rady Miejskiej, przedstawicieli organizacji pozarządowych, sołtysów i członków Rad Sołeckich, Rady Mieszkańców oraz lokalnych liderów. Współpraca opierać się będzie na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności. Społeczność lokalna Miłakowa uczestniczyła w pracach nad niniejszym Strategią. Jak wynika z doświadczeń innych jednostek samorządu zazwyczaj uczestnicy prac nad dokumentami planistycznymi stają się w swoich środowiskach rzecznikami proponowanych w tych planach rozwiązań.

O Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo przyjętej do realizacji przez Radę Miejską, jak również o rozpoczynanych zadaniach, ich przebiegu i zakończeniu wszyscy mieszkańcy będą szczegółowo informowani. Informacje będą upowszechniane za pośrednictwem prasy regionalnej i lokalnej oraz zwyczajowo na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Miasta i Gminy Miłakowo (na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy: BIP - zamieszczona będzie Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Miłakowo) oraz bezpośrednio przez władze gminy na różnego typu zebraniach. Uwagi od mieszkańców na temat prowadzonych prac zbierane będą przez przedstawicieli społeczności lokalnej i przez nich komunikowane władzom samorządowym.